

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

37'nci Birleşim 18 Aralık 2019 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	790
II.- GELEN KÂĞITLAR	796
III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	808,814,824,853,868, 874,885,906,914,923,944, 949,968,970,985,990, 1000,1010
A) KANUN TEKLİFLERİ	808:811,814:821, 824:841,853:867, 868:872,874:884, 885:905,906:913, 914:920,923:941, 944:962,968:969, 970:982,985:989, 990:993,1000:1004,1010

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129)

808:811,814:821,
824:841,853:867,
868:872,874:884,
885:905,906:913,
914:920,923:941,
944:962,968:969,
970:982,985:989,
990:993,1000:1004,1010

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130)

808:811,814:821,
824:841,853:867,
868:872,874:884,
885:905,906:913,
914:920,923:941,
944:962,968:969,
970:982,985:989,
990:993,1000:1004,1010

IV.- AÇIKLAMALAR

**812,821,841,849,853,
872,885,905,913,941,
963,969,982,989,
994,1004,1007**

1.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve asılsız yaklaşımlarda bulunulduğuna ilişkin açıklaması

812

2.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'nin ayağı yere basan projelerle mesafe alabileceğine inandıklarına ilişkin açıklaması

813

3.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

813

- 4.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşımasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 821:822
- 5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, AKP hükümetlerinin ve iktidarlarının Türkiye Cumhuriyeti'nde en büyük çöküşü tarımda yarattığına ilişkin açıklaması 822
- 6.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 822
- 7.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 823
- 8.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, bir yalanı tekrarlamakla gerçeğe dönüştürme imkânının söz konusu olmadığına ilişkin açıklaması 823
- 9.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'e oturum değiştigi halde söz hakkı tanınması nedeniyle teşekkür ettiğine, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 824
- 10.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşımasındaki bazı ifadelerine, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın sözlerinin bağlamından koparıldığına ve tam demokrasiye geçildiğine ilişkin açıklaması 841:842
- 11.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 80'inci maddesine ve Tank Palet Fabrikasıyla ilgili ihale yapılmadığına ilişkin açıklaması 842:843
- 12.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, ALTAY tanklarının yapımıyla ilgili bir süreç yaşandığına ve yabancı sermayenin Türkiye'nin hedefleri doğrultusunda kullanmasına mı, Almanya, Amerika, İsrail ya da İngiltere yerine Katar'ın ortak olmasına mı, OTOGAR firması ihaleyi alsaydı başka bir şey mi söyleneceğini, tankların üretilmemesinin mi istendiğini, teröristlerin yok edilmesine mi karşı olunduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 844:845

- 13.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Tank Palet Fabrikasının hem Avrupa'da hem de Türkiye'de bir başka karşılığının olmadığına, BMC şirketinin sahibi Ethem Sancak'ın ifadelerine, ASFAT AŞ'nin tank paleti üretip yüzde 12 kâr koyarak Türk ordusuna satarken Katar ordusunun yüzde 50 daha ucuza almasının vatana ihanet olup olmadığını Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'yla birlikte istenilen televizyon kanalına çıkararak milletin karşısında anlatacağına ilişkin açıklaması 845:848
- 14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'la istenilen televizyon kanalında Tank Palet Fabrikasıyla ilgili meseleyi sonuna kadar konuşmaya hazır olduğunu beyan ettiğine ilişkin açıklaması 848:849,849:851
- 15.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve millî tankı yaparak her türlü teröristin başını ezeceklerine ilişkin açıklaması 853
- 16.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki iddialarını reddettiklerine ilişkin açıklaması 872:873
- 17.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, AK PARTİ'de Maliye Bakanı yapacak damattan başka insanın olup olmadığını öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması 873
- 18.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Maliye Bakanının kimin olacağı takdirinin Cumhurbaşkanına ait olduğuna ilişkin açıklaması 873:874
- 19.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, yerinden sarf ettiği kelime nedeniyle yanlış anlaşılmayı tashih etmek istediğine ve malum kelimeyi milletvekillerine yönelik sarf etmediğine ve her bir milletvekilinin onurunun kendi onuru olduğuna ilişkin açıklaması 885
- 20.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 905

- 21.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Didem Arslan Yılmaz'ın Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu ile kendisini Tank Palet Fabrikasını tartışabilmek için 23 Aralık Pazartesi günü Habertürk kanalına davet ettiğine ve programa Ethem Sancak'ın da katılacağına ilişkin açıklaması 913
- 22.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Van Milletvekili Tayip Temel'in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 941
- 23.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Van Milletvekili Tayip Temel'in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasının bölücü, ayrıştırıcı ve ötekileştirici olduğuna ilişkin açıklaması 942
- 24.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Van Milletvekili Tayip Temel'in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasında siyasi analiz yaptığına, hukuk, adalet, insan hakları, demokrasi ve barış kavramlarına sahip çıkmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması 942:943
- 25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 943:944
- 26.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, birtakım güçlerin ve odakların Orta Doğu'nun yeniden şekillenmesiyle ilgili haritalar çizmek istediğine ilişkin açıklaması 944
- 27.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini talihsiz ifadeler olarak gördüklerine ve karşılıklı mehabete dikkat edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 963
- 28.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 963:964
- 29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, hukukun vermiş olduğu yargı kararıyla yolsuzluğa, hırsızlığa adı karşışan kim varsa gereğinin yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 964

- 30.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 964
- 31.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 964:966
- 32.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Bülent Ecevit'in ilkelere layık siyaset yapmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması 969
- 33.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'nin tarihsel sorunlarının tartışılması gerektiğine ilişkin açıklaması 970
- 34.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, tarihin kimi affedip affetmeyeceğine hem tarih hem de aziz milletin karar vereceğine ilişkin açıklaması 970
- 35.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasının nefret temelli olduğuna ilişkin açıklaması 982:983
- 36.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 983:984
- 37.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, istismar edilmesi muhtemel her farklılıktan beslenmeye kalkışma alışkanlığını doğru bulmadığına ilişkin açıklaması 984
- 38.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, esas itibarıyla sorunların ortadan kaldırılması ve daha başka iklimin oluşturulabilmesi için ne yapabiliriz konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması 984:985

- 39.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, bu bütçenin, milletin, umudun ve yeniden başlangıcın bütçesi olduğuna ilişkin açıklaması 989:990
- 40.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 990
- 41.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Bolu Milletvekili Arzu Aydın'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 994
- 42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bolu Milletvekili Arzu Aydın'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasının tarihe geçecek bir konuşma olduğuna ve aynen iştirak ettiğine ilişkin açıklaması 994:995
- 43.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, CHP'nin kazandığı belediyelerde yaptığı hizmetleri baltalamak için bir ekibin, bir çetenin hunharca hareket ettiğine ve 15 Temmuz şehitleri için toplanılan paranın neden şehit ailelerine verilmediğinin açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması 995:996
- 44.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 996
- 45.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 996:997
- 46.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a komplo kurulmaya çalışıldığına ilişkin açıklaması 997
- 47.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 997
- 48.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 998

- 49.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması 998:999
- 50.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde bu devletin kurulduğuna, "tam bağımsız Türkiye" idealini 15 Temmuz ikinci istiklal mücadelesiyle zafere ulaştıranın Recep Tayyip Erdoğan olduğuna ilişkin açıklaması 999
- 51.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un "Siz çürük bütçe yaptığınız için düştünüz." ifadesine ilişkin açıklaması 1004
- 52.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1005
- 53.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasının gayet açık ve sarih olduğuna, herhangi bir ithamının bulunmadığına, AK PARTİ iktidarlarının barışmayı öğrenip, kurumlara karşı rövanşist bir söylem geliştirmek yerine akliselimi tercih etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 1007:1009
- 54.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanının milleti, devleti temsil ettiğine ve eleştirilebileceğine ancak iftirada bulunulmasının zül olduğuna ilişkin açıklaması 1009:1010

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**824,849,867**

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, siyasi partilerin aynı görüşte olmalarının beklenemeyeceğine ve belli bir üslup içerisinde çok daha sert eleştirilerin yapılabileceğine ilişkin konuşması 824
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in; Grup Başkan Vekilleri sataşma nedeniyle söz talep ettiklerinde kürsüden söz hakkı tanıyarak iki dakikayla, 60'a göre söz taleplerini de bir dakikayla sınırlandırılacağına ilişkin konuşması 849
- 3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Simit Sarayı'nın kredi portföyü içerisinde Ziraat Bankasının aldığı payın yüzde 9 olduğuna ve Ziraat Bankasının bu firmaya ilişkin Katılım Bankası üzerinden tesis ettiği herhangi bir işleminin bulunmadığına ilişkin konuşması 867

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 852
- 2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 921
- 3.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 922
- 4.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yerinden sarf ettiği ifadeleri sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 966:967
- 5.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 967
- 6.- Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 1005:1006
- 7.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 1006:1007

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**1011**

- 1.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, yazılı soru ve Meclis araştırması önermeleri ile kanun tekliflerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/21725) 1011:1016

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.03'te açılarak yedi oturum yaptı.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 129), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S.Sayısı: 130) görüşmelerine devam edilerek;

Cumhurbaşkanlığı,

Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı,

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği,

Diyanet İşleri Başkanlığı,

Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı,

Strateji Ve Bütçe Başkanlığı,

İletişim Başkanlığı,

Savunma Sanayii Başkanlığı,

2020 yılı merkezî yönetim bütçeleri ile 2018 yılı merkezî yönetim kesin hesapları;

Devlet Arşivleri Başkanlığı 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi,

Kalkınma Bakanlığı,

Basın-Yayın Ve Enformasyon Genel Müdürlüğü,

Başbakanlık,

2018 yılı merkezî yönetim kesin hesapları;

Gelir bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanarak 2020 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesine kadar,

Kabul edildi.

Tokat Milltevekili Özlem Zengin, her grubun gruplar adına konuşmaları bittikten sonra Grup Başkan Vekillerine söz hakkı tanınmasının faydalı olacağına ve eleştiriler yapılırken üsluba özen gösterilmesi gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Grup Başkan Vekillerinin bütçe görüşmeleri sırasında partisini, genel başkanını veya grubunu müdafaa için gerekli gördüğünde söz talep etmesinin tabii olduğuna, Isparta Milletvekili Recep Özel'in Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'a yönelik sarf ettiği bazı sözlerinin İç Tüzük'ün 161'inci maddesi gereğince Meclisten geçici çıkarma cezası gerektirdiğine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerinin hakaret içerdiğine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan, Tunceli Milletvekili Alican Önlü ve Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine, "Kürt" kelimesinin AK PARTİ'yle özgülüğüne kavuştuğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Genel Kurul salonunda görevli bulunan bürokratların oturumu usulüne uygun takip etmemelerinin kabul edilemez olduğuna,

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, bütçe görüşmeleri sırasında yapılan konuşmaları tüm ciddiyetiyle takip ettiğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Muş ili Varto ve Bulanık ilçeleri ile Esertepe beldesine kayyum atandığına, Kürt halkının seçme ve seçilme hakkının gasbedildiğine ve bunun adının da "Kürt düşmanlığı" olduğuna, AK PARTİ Genel Başkanının darbeye yönelik "Allah'ın lütfü." ifadesine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir, Van Milletvekili Murat Sarısaç, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde HDP ve CHP Grubu adına yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, muhalefet partilerine muhalefet etme geleneklerinin olmadığına, MHP Genel Başkanının 2015 yılındaki ifadelerine ve bir darbenin mağduru ya da muhatabı olunmasının bir başka darbenin faili olunması gerçeğini ortadan kaldırmayacağına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, muhalefet olmanın her şeye karşı çıkmak anlamına gelmediğine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin bütün kurum ve kurallarıyla yerleşmesi hedefini bir politika olarak belirledikleri için bütçeye "evet" oyu vereceklerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve CHP Genel Başkanını itibarsızlaştırmaya dönük sarayda kullanılan dilin MHP'ye sirayet etmiş olmasını üzüntüyle karşıladığına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, millî meselelerde bir ve beraber olabilmeyen arayışı, gayreti içinde olduklarına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, halktan alınan yetkinin muhalefet etme görevini hakkıyla yapmayı gerektirdiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 15 Temmuz darbe girişimi başladığında ilk beyanatu, ilk açıklamayı yapanın MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, olağanüstü hâlin anayasal anlamda verdiği yetkilerle kamunun içerisindeki FETÖ'cülerin temizlendiğine, ister parlamenter sistemde ister Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde olsun her tür müzakereden sonra nihai kararı verenin 1 kişi olduğuna, Cumhurbaşkanını değersizleştirmenin kimsenin hakkı ve haddi olmadığına, "Millet size niye güvensin?" sorusunun abesle iştil olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye güçle, baskıyla yönetildikçe "parti devleti" eleştirilerinin devam edeceğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, her zaman her türlü darbeye karşı olduklarına ve olacaklarına, darbenin siyasi ayağının var olduğuna, HDP düşmanlığı yapılmasını uygun bulmadıkları gibi “Türk halkı, Kürt halkına düşmanlık yapıyor.” şeklinde konuşmadıklarına,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, muhalefeti önemsedğine ve Meclisin temel konularda ortak akla sahip olabileceğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Cumhurbaşkanlığı bütçesi görüşülürken rejim tartışması ile sistem tartışması yapılmasının doğal olduğuna,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz ile İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı’nın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin sekizinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve bazı kelimelerin cımbızlanarak anlatılmak istenilenlere zemin hazırlanmaması gerektiğine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, İYİ PARTİ Grubu adına konuşan milletvekillerine teşekkür ettiğine, İstanbul Milletvekili Abdul Ahat Andican, İzmir Milletvekili Aytun Çıray, Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır ve Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral’ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi’nin sekizinci tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ve din meselesinin birleştirici bir mesele olarak değerlendirilmesi gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, “Kanal İstanbul” ismini “talan İstanbul” olarak değiştirdiklerine, dış politikada ara bulucu olmanın, taraf olmanın önemli olduğuna ve İslam’ı referans alarak gelmiş bir siyasi partinin İslam’a en çok zarar veren parti hâline dönüştüğüne,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmek üzere TBMM’ye sunulan torba yasa teklifi içerisindeki Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilen güvenlik soruşturmasıyla ilgili yeni düzenlemenin Anayasa Komisyonunda görüşülmemesinin kabul edilemez olduğuna ve Millî Sarayların Cumhurbaşkanlığına devredilmesiyle lojmanda oturan personelin mağduriyetine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, gruplar adına konuşmalar tamamlandıktan sonra Grup Başkan Vekillerine söz hakkı tanınması yönünde prensip kararı alınmasının İç Tüzük’ün 69’uncu maddesinin ihlali anlamına gelmemesi, kendisine sataşıldığını ifade eden milletvekillerine de söz hakkı verilmesi hususunun devam etmesi gerektiğine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilen güvenlik soruşturmasıyla ilgili maddenin önce Adalet Komisyonunda görüşülmesi hususunda Meclis Başkanlığının çaba göstermesinin önemli olduğuna,

İzmir Milletvekili Aytun Çıray, Meclisin işlevsiz hâle getirildiğine ve milletvekillerinin kendilerine yapılan sataşmaları cevaplayamayacak acziyette olmadığına,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, belirlenen kurallara uyulması gerektiğine ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muğla Milletvekili Burak Erbay, Muğla ili Menteşe ilçesinde reçeteli satışı zorunlu olan bir ilacı reçetesiz almak isteyen gencin 3 eczaneye zarar verdiği, eczacıların vatandaşların ilaca erişimini kesintisiz ve güvenli şekilde yerine getirebilmesi için gerekli önlemlerin alınması gerektiğine,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün oluşturulacak bölge müdürlüklerinden birinin Malatya'ya verilip verilmeyeceğini öğrenmek istediklerine ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'dan Malatya'da millî müsabaka oynanması sözünü vermesini talep ettiklerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki cevap verdiği sorular için teşekkür ettiğine ve bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve AK PARTİ'ye hizmet eden herkesin işini karşılık beklemeden yaptığına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Cumhurbaşkanının Ahmet Davutoğlu'na siyasi etik yasasıyla ilgili "Bu yasayı çıkarırsan il, ilçe başkanı bulamazsın." dediğine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 130 sıra sayılı 2018 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin sekizinci tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, darbenin lanetlenmesi gerektiğinde hemfikir olduklarına ama darbenin bir ayağının netleşmediğine, Barış Pınarı Operasyonu'na HDP olarak "işgal" dediklerine, Zeytin Dalı Gümrük Kapısı'nda ticaretin kimlerle yapıldığını öğrenmek istediklerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın konulara müdahil olmaması gerektiğine,

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli, On Birinci Kalkınma Planı'nda hedeflenen rakamların 2023'te gerçekleşme ihtimalinin başarı olarak kabul edilip edilmediğini Cumhurbaşkanı Yardımcısından öğrenmek istediğine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, İç Tüzük ve Anayasa gereği Meclis Başkan Vekillerinin Genel Kurulu tarafsız yönetmesi gerektiğini ifade ettiğine ve Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Türkiye'de kimsenin anne diliyle eğitim görmediğine, "anne dili" ile "ana dili" kavramlarının karıştırılmaması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, meri ve yürürlükte olan bazı metinlerin meşru olmadığına,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, iktidarın ve MHP'nin her sıkıştığında başvurduğu tek argümanın "terör" olduğuna ve bu ülkenin barışa, adalete, Kürt sorununun demokratik çözümüne ihtiyacı olduğuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, terörün lanetlenip siyasi bağ kesilip atılması gerektiğine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İstanbul Milletvekili Halis Dalkılıç'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Abdullah Güler, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Genel Kurul salonunun saklanma yeri değil, onurlu insanların görevlerini yaptığı bir yer olduğuna,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan;

Bir terör örgütü liderine "sayın" denilmesinin tasvip edilemeyeceği gibi Türk ordusunun yaptığı operasyonların da işgal ve ilhak amaçlı olmadığına,

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul çalışmalarına katılan kamu görevlilerinin uyması gereken kurallar konusunda bilgilendirildiğine,

Bu coğrafyada yapılan en hain girişimin 15 Temmuzda yapıldığına ve devletin çökertilmek istendiğine,

Millî Sarayların Cumhurbaşkanlığına devredilmesiyle lojmandan faydalanan personelin haklarının korunmasıyla ilgili duyarlılıklarının devam ettiğine,

Türk askerinin davulla zurnayla karşılandığını gösteren filmi Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'a göndermek istediğine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki şahsına yönelik ifadelerine katılmadığına ve Barış Pınarı Harekâtı'nın Türkiye'nin birliğinin mührü olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 18 Aralık 2019 Çarşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 03.16'da son verildi.

Celal ADAN
Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Barış KARADENİZ

Sinop

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

Burcu KÖKSAL

Afyonkarahisar

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**18 Aralık 2019 Çarşamba****Yazılı Soru Önergeleri**

1.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2004 yılında Güney Kore ziyareti sırasında hediye edilen limuzinlerin akıbetine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22017) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2019)

2.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Ege Üniversitesi kampüsünde yer alan bir caminin yapım masraflarının kim tarafından karşılandığına ve ismiyle ilgili bazı iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22018) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.11.2019)

3.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çukurova Bölgesel Havalimanı inşaatında çalışan işçilerin üç aydır ücretlerini alamamalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22019) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2019)

4.-Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Ankara Kızılcahamam Beşkonak Fosil Yataklarının korunmasına, Göreme Vadisi'nin milli park statüsünün kaldırılmasına ve Kapadokya Alanı yönetimine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22020) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2019)

5.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, cinsel istismar vakası meydana gelen bir Kuran kursunun ruhsatının olup olmadığına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22021) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2019)

6.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2019 yılları arasında açılan üniversitelerdeki kütüphane ve kitap harcamaları ile kütüphanelerin çalışma alanı kapasitelerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22022) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

7.-İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlü İŞİD üyelerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22023) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2019)

8.-İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Türkiye tarafından Suriye Milli Ordusu üyelerine maaş ödenip ödenmediğine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22024) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2019)

9.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Orman Genel Müdürlüğü'nün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22025) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

10.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Sahil Güvenlik Komutanlığı'nın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22026) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü'nün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22027) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

12.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Devlet Personel Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22028) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

13.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Meteoroloji Genel Müdürlüğünün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22029) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

14.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğünün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22030) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

15.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22031) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

16.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22032) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

17.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğünün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22033) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22034) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

19.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22035) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

20.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Soma Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. Genel Müdürlüğünün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22036) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

21.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22037) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

22.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Polis Akademisi Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22038) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

23.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22039) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

24.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22040) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

25.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Mesleki Yeterlilik Kurumunun temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22041) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

26.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22042) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

27.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Merkezi Kayıt Kuruluşunun temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22043) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

28.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22044) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

29.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Jandarma Genel Komutanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22045) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

30.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kamu İhale Kurumu Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22046) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

31.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. Genel Müdürlüğünün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22047) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

32.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kefalet Sandığı Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22048) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

33.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22049) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

34.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22050) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

35.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22051) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

36.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Karayolları Genel Müdürlüğünün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22052) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

37.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsünün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22053) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

38.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Helal Akreditasyon Kurumunun temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22054) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

39.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22055) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22056) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

41.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Başkanlığının temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22057) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

42.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Iğdır Üniversitesinin temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22058) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

43.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22059) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

44.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, bir altın işletmesine yapılan kayyım atamalarına ve bu işletmeye bağlı yeni ocak açma girişimlerinin Bergama'ya olası etkilerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/22060) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

45.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, tutuklanan belediye eşbaşkanlarının gözaltı sürecine dair bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22061) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.11.2019)

46.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin Meriç ilçesindeki suç oranlarına ve Meriç Adliyesinin tekrar açılması önerisine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22062) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

47.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, bazı ilçelerde adliyelerin kapatılmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22063) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

48.-İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, İstanbul'da bir kadının gözaltına alınma gerekçesine ve hakkındaki yurt dışı çıkış yasağına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22064) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

49.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlaline ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22065) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

50.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 15 Temmuz 2016 tarihinden itibaren ataması yapılan hakim ve savcı sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22066) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

51.-Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, 24 Kasım 2019 tarihinde gerçekleştirilen Arabuluculuk Sınavı ile ilgili usulsüzlük iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22067) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

52.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22068) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

53.-Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Konya'nın Hüyük ilçesinde 2012 yılında kapatılan adliyenin tekrar faaliyete geçmesi yönünde bir çalışma olup olmadığına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22069) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

54.-İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, 24 Kasım 2019 tarihindeki arabuluculuk sınavının planlamasının ve uygulamasının Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi tarafından yapılmasının gerekçelerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22070) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

55.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Psikolojik Tacizle Mücadele Kurulu'nun faaliyetleri ile mobbing ve toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik Bakanlığın çalışmalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22071) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

56.-Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, emeklilikte yaşa takılanlar olarak bilinen vatandaşlara emeklilik hakkı verilmesine yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22072) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

57.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sağlık yardımlarından yararlanmak için gereken şartlara ve 28 Kasım 2019 tarihi itibarıyla bu yardımlar için başvuran vatandaşların sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22073) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

58.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, aile yardımlarından yararlanmak için gereken şartlara ve 28 Kasım 2019 tarihi itibarıyla bu yardımlar için başvuran vatandaşların sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22074) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

59.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, özel amaçlı yardımlardan yararlanmak için gereken şartlara ve 28 Kasım 2019 tarihi itibarıyla bu yardımlar için başvuran vatandaşların sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22075) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

60.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, SGK tarafından ödenen hasta bezi yardım miktarının mağduriyetleri giderecek şekilde yeniden belirlenmesi önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22076) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

61.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, eğitim yardımlarından yararlanmak için gereken şartlara ve 28 Kasım 2019 tarihi itibarıyla bu yardımlar için başvuran vatandaşların sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22077) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

62.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, biyologların hastanelerde iş güvenliği uzmanı olarak görevlendirilmesi önerisine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22078) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

63.-Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar'ın, 2019 yılının ilk on bir ayında Alo 183'e yapılan aramalara ve aile içi şiddetle ilgili başvurulara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22079) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

64.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yaşlı ve engellilere yönelik yardımlardan yararlanmak için gereken şartlara ve 28 Kasım 2019 tarihi itibarıyla bu yardımlar için başvuran vatandaşların sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22080) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

65.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, yabancılara yönelik yardımlardan yararlanmak için gereken şartlara ve 28 Kasım 2019 tarihi itibarıyla bu yardımlar için başvuran vatandaşların sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22081) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

66.-Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis'in Adilcevaz ilçesi Akçıra köyünde bir vatandaşın engelli maaşının kesilme nedenine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22082) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

67.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, meslek hastalığına yönelik alınacak tedbirlere ve mağduriyetlerin giderilmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22083) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

68.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2015 yılının Ocak ayı ile 2019 yılının Aralık ayı arasında Bakanlığın müdahil olduğu davalara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22084) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

69.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22085) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

70.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, İİBF mezunlarının işsizlik verilerine ve istihdamlarının artırılması konusunda Bakanlığın çalışmalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22086) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

71.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kamuda çalışan geçici işçilerin kadroya alınması talebine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22087) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

72.-Adana Milletvekili Tulay Hatumoğulları Oruç'un, Cezayir'de faaliyet gösteren Türk bir inşaat firmasında çalışan işçilerin ücretlerini alamamalarıyla ilgili olarak atılan adımlara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22088) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

73.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Aksaray'ın Eski ilçesindeki hazine arazilerinin satışına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22089) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

74.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, define aramalarının tarihsel yapılar ve çevre üzerinde oluşturduğu ağır tahribatı engellemeye yönelik bir eylem planı uygulanıp uygulanmadığına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22090) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

75.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'da bulunan termik santrallerin çevresel olumsuz etkilerine ve bölgenin kirlilik değerlerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22091) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

76.-İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, Emlak Katılım Bankasının konut sektöründeki stokların eritilmesine yönelik çalışmalarına ve on dört firmaya ayrıcalık tanınacağı iddialarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22092) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

77.-Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Antalya'nın Akseki ilçesinde açılmak istenen mermer ocağı projesi için yürütülen ÇED sürecinin akıbetine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22093) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

78.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22094) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

79.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ege Denizi ve Meriç Nehri üzerinden kaçak yollarla Yunanistan'a geçmeye çalışırken yaşamını kaybeden göçmenlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22095) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2019)

80.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22096) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

81.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Çin'in Uygur Türklerine karşı soykırım yapmasıyla ilgili olarak Türkiye'nin tavrına ve bu konuyla ilgili yaptığı girişimlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22097) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

82.-Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Libya'da 2017 yılında tutuklanan Türk vatandaşı gemiciler ile ilgili yapılan girişimlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22098) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

83.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, bir Türk şirketinin Cezayir'de askeri hastane inşaatında çalışan işçilerinin sigortalarının yapılmadığı ve ücretlerinin verilmediği iddialarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22099) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

84.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, Kirazlı Altın ve Gümüş Madeni Kapasite Artış ve Zenginleştirme Projesi'nin işletme ruhsatı süresinin dolmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22100) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2019)

85.-Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkari il ve ilçelerinde elektrik abonelerine yapılan kayıp, kaçak taramalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22101) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2019)

86.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Mardin'de yaşanan elektrik kesintilerine ve DEDAŞ ile ilgili iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22102) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2019)

87.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22103) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

88.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22104) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

89.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, kamu bankalarının belediyelere kredi kullandırırken uyguladığı kriterlere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22105) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2019)

90.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, 2019 yılında yapılacak KDV iadelerinin ödenen ve ödeme bekleyen tutarlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22106) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

91.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22107) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

92.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, 19 Eylül 2019 tarihinde Ankara'da bir sendika tarafından yapılmak istenen basın açıklamasının engellenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22108) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2019)

93.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, Taksim'de 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde yapılan eyleme yönelik kolluk müdahalesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22109) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

94.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Mersin'in Anamur ilçesinde KHK ile kamu görevinden ihraç edilen bir kişinin açtığı iş yerinin kapatıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22110) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2019)

95.-İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir'in Gaziemir ilçesinde Alevi bir vatandaşın evinin duvarına yazılan ayrımcı yazıya ve benzeri olaylara yönelik soruşturmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22111) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.11.2019)

96.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, İzmir'in Gaziemir ilçesinde bir Alevi vatandaşın evinin duvarına yazılan yazıya ve 2012'den bu yana Alevilere yönelik benzer nitelikte fiillerin faillerinin cezalandırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22112) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

97.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, ABD Maliye Bakanlığının teröre yardım edenlerle ilgili yaptırım listesinde adı geçen Şanlıurfa menşeli bir şirkete yönelik soruşturma ve denetimlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22113) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

98.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Sakin Şehirler Listesi'nde bulunan Şavşat'ta yaşanan olumsuz gelişmelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22114) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

99.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 2018-2019 yıllarında ele geçirilen uyuşturucu madde miktarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22115) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

100.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22116) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

101.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, pasaport polislerinin kıyafetlerinde yapılan değişikliğe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22117) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

102.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22118) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

103.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 2002-2019 yıllarında arkeolojik kazı ve araştırmalara ayrılan ödeneklere ve bu ödeneklerden yapılan harcamalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22119) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

104.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Türkiye genelinde bulunan halk kütüphanelerinin sayısına ve illere göre dağılımına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22120) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

105.-Konya Milletvekili Esin Kara'nın, bu yıl içerisinde Devlet Sanatçısı unvanı verilmesinin planlanıp planlanmadığına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22121) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

106.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Milli Eğitim Bakanlığının Deniz Feneri Derneği ile protokol imzalamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22122) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

107.-Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, eğitim öğretim hazırlık ödeneğinin özel okullarda çalışan öğretmenlerden geri alındığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22123) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

108.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir yazarın İzmir Atatürk Lisesinde gerçekleştireceği etkinliğin iptal edilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22124) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

109.-Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Şırnak Silopi Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi Müdürlüğü tarafından aday öğretmenlere verilen talimatnameye ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22125) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.12.2019)

110.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22126) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

111.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Bakanlığın İyilik Okulu Projesi kapsamında bazı derneklerle yaptığı protokollere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22127) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

112.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Siverek'te bir işitme engelli okulu açılmasına yönelik projenin durumuna ve Türkiye genelinde ihtiyaç duyulan özel eğitim öğretmeni sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22128) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

113.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, adını Suriye Milli Ordusu olarak değiştiren Özgür Suriye Ordusu'nun oluşumuna ve bazı iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22129) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.11.2019)

114.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22130) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

115.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, yabancı uyruklu hekim sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22131) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.11.2019)

116.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, biyokimya tahlil laboratuvarları daha büyük ilçelere veya il merkezlerine taşınan ilçelere ve bu nedenle ortaya çıkan hasta mağduriyetlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22132) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

117.-Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, 2010-2019 yılları arasında görülen Batı Nil Virüsü vakalarına ve hastalığa karşı alınan tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22133) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

118.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'ya nefroloji uzmanı ataması yapılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22134) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

119.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'de son beş yılda yapılan gıda denetimlerine ve kapatılan ya da ceza kesilen işletmelerin sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22135) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

120.-Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Sağlıkta Dönüşüm Programı çerçevesinde Dünya Bankasından alınan mali desteklere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22136) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

121.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de çocuk psikiyatrisi yataklı bakım ünitesi bulunmamasına ve bu konuda yapılacak çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22137) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

122.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülerin sağlık hizmeti almasında yaşanan sorunlara ve ağır hastalığı olanlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22138) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

123.-Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 2019 yılında Türkiye'de sağlık hizmeti alan yabancı uyruklu kişi sayısına ve bu hizmetin ne kadarının şehir hastanelerinde verildiğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22139) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

124.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, yan dal uzmanı hekimlerin özel sağlık kuruluşlarında ana dalda mesleklerini icra edebilmesi için yapılan başvurulara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22140) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

125.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2019 yılları arasında yurt dışında iş başvurusu yapan Türk hekimlerle ilgili bazı verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22141) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

126.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, SGK ve Türk Kızılayı tarafından yürütülen Plazma Fraksiyonu Projesi kapsamında ihaleyi alan şirketin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğine ve firmaya verilen alım güvencesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22142) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

127.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 2019 yılında uyuşturucu madde kullanımı nedeniyle tedavi için sağlık merkezlerine başvuran kişi sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22143) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

128.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22144) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

129.-Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal'ın, sağlık alanındaki personel açığına ve mezun kişilerin atamalarının yapılmamasının gerekçelerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22145) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

130.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 1997 yılında Aselsan tarafından gerçekleştirilen yerli cep telefonu üretimi çalışmalarının akamete uğratıldığı yönündeki iddialara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22146) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

131.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, kredi ödemesi karşılığı arazi tahsis edilen OSB'lere ve tahsis edilen arazi miktarına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22147) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

132.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22148) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

133.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, teknoloji alanında küresel rekabette kalmak için yapılan çalışmalara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22149) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

134.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, 2002-2019 yılları arasındaki kırmızı mercimek üretimine ve fiyatlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22150) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

135.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, son 5 yılda İzmir'de gerçekleştirilen gıda denetimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22151) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

136.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Melen Barajı projesinin hayata geçirilmemesinin nedenlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22152) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

137.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22153) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

138.-İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, sulak alanları koruma statülerine ve bu alanlarla ilgili yapılan bitki ve hayvan envanter çalışmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22154) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

139.-Konya Milletvekili Esin Kara'nın, 2020 yılı için illere verilen tarımsal danışmanlık kontenjanlarının belirlenmesinde baz alınan kriterlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22155) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

140.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, 2018 yılı 2. dönem buzağı desteği ödemelerinin gerçekleştirilmemesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22156) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

141.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, gübre kullanımında yaşanan gerilemenin nedenlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22157) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

142.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Afrin'den yeniden ihraç edilen zeytin ve zeytinyağına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22158) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.11.2019)

143.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, son beş yılda disiplin soruşturması geçiren, açığa alınan ve görev yeri değiştirilen personel verilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22159) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

144.-Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, son beş yılda ülke genelinde tespit edilen aldatıcı alışveriş kampanyası ve indirimleri ile vatandaşların korunmasına yönelik önlemlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22160) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

145.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22161) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

146.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Ardanoç Karayolu Cehennem Deresi mevkiinde yolların bakım ve onarımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22162) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

147.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya Zafer Havalimanına verilen garanti yolcu sayısından doğan zararın azaltılmasına ve gerçekleştirilen sefer sayılarının artırılması taleplerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22163) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

148.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Cankurtaran Tüneli içerisindeki havalandırmaların bakım, onarım ve yenileme çalışmalarının ne zaman yapılacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22164) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

149.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Ordu Giresun Havalimanında mevcut seferlerin bazılarının iptal edilmesine ve uçuş sayılarının artırılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22165) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.12.2019)

150.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ilinde bulunan tünellerde gerçekleşen kazalara ve tünel içindeki kameralara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22166) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

151.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, HGS ve OGS geçiş cezalarının süresi içinde bildirilmemesinden kaynaklanan mağduriyete ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22167) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

152.-Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın, Eskişehir-Seyitgazi-Kırka-Afyonkarahisar yolunun Eskişehir il sınırlarında olan kısmının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22168) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

153.-Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı'nın, Aksaray-Ulukışla demiryolu projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22169) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

154.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığın temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneklerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22170) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

155.-Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Trabzon'daki ulaşım sorununün çözümüne ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22171) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

156.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Kumluca-Kemer karayolunun tamamlanmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22172) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

157.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nin, Mersin Uluslararası Limanı'nın fiziki koşullarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22173) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

158.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Kop Dağı Tüneli inşaatının tamamlanma tarihine ve projede çalışan işçilerin maaş ödemelerinde yaşanan sorunlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/22174) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.12.2019)

18 Aralık 2019 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, programa göre, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (x)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Geçen birleşimde 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesi kabul edilmişti.

Şimdi, 5’inci maddeyi okutuyorum:

Gerektiğinde kullanılacak ödenekler

MADDE 5- (1) Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan ödeneklerin yetmeyeceği anlaşıldığı takdirde, ilgili mevzuatının gerektirdiği giderler için “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ile ilgili mevcut veya yeni açılacak tertiplere, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 01.80.32.00-01.1.2.00-1-09.1 tertibinde yer alan ödenekten aktarma yapmaya,

(2) Yedek Ödenek:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 01.80.32.00-01.1.2.00-1-09.6 tertibinde yer alan ödenekten, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak (01), (02), (03), (05) ve (08) ekonomik kodlarını içeren tertipler ile çok acil ve zorunlu hâllerde (06) ve (07) ekonomik kodlarını içeren tertiplere aktarma yapmaya,

(x) 129, 130 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 09/12/2019 tarihli 28’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

(3) Yatırımları Hızlandırma Ödeneği:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 01.80.32.00-01.1.2.00-1-09.3 tertibinde yer alan ödenekten, 2020 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyularak 2020 Yılı Yatırım Programının uygulama durumuna göre gerektiğinde öncelikli sektörlerde yer alan yatırımların hızlandırılması veya yılı içinde gelişen şartlara göre öncelikli sektör ve alt sektörlerde yer alan ve programa yeni alınması gereken projelere ödenek tahsisi veya ödeneklerinin artırılmasında kullanılmak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin projelerine ilişkin mevcut veya yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya,

(4) Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 01.80.32.00-01.1.2.00-1-09.5 tertibinde yer alan ödenegi, yatırım nitelikli giderler açısından yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmek kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin her türlü doğal afet giderlerini karşılamak amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarmaya,

Cumhurbaşkanı yetkilidir.

BAŞKAN – Madde üzerinde ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Hayrettin Nuhoğlu'na ait.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; selamlarımı sunarak başlıyorum.

Görüşülmekte olan 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine konuşacağım.

Bu maddeyle yedek ödenekler, yatırımları hızlandırma ödenegi, doğal afet giderlerini karşılama ödenegi ile genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerindeki ödeneklerin yetmeyeceği durumlarda aktarma yapma yetkisi Cumhurbaşkanına verilmektedir. Ne var ki bütçede gösterilen miktarların uygulamada çok aşıldığı önceki iki yılda görülmüştür, bu yıl da farklı olmayacaktır.

Bütçenin geneline bakınca, açıkça anlaşılacağı gibi, yeni yatırımlar yoktur, devam eden yatırımlar durdurulmuş veya uzun vadeye yayılmıştır. Uluslararası finans kaynakları bulunamazsa büyüme olamayacak, istihdam alanları daralacak ve işsizlik daha da artacaktır, yaşanan kriz önlenemeyecek ve gelir dağılımındaki adaletsizlik derinleşecektir. İşsizler, sabit ve dar gelirli için 2020 zor bir yıl olacaktır. Hane halkının reel gelirin azalması daha az harcama yapmalarına sebep olacaktır. Hazine ve Maliye Bakanına göre 2020'de bu davranış şekli değişecek, tüketim artacak ve yüzde 5 büyüme hedefi gerçekleşecektir. Bu hedefin yıl içinde küçülerek revize edileceğini şimdiden söylemek mümkündür. Tüketimi teşvik ederek ve sadece inşaata dayalı büyüme modeliyle ekonomik kalkınmanın sağlanamayacağı artık anlaşılmalıdır. Yapısal değişiklik şarttır, yeni yatırımlar gereklidir. Her sahada üreten ekonomi modeline geçilmelidir. Bu sayede orta gelir tuzağından kurtularak nitelikli büyüme sağlanabilir.

Değerli milletvekilleri, Türk milleti, son günlerde, yıllarca aynı Hükümette görev yapanların birbirlerini suçlarken söylediklerini ibretle seyretmektedir. Ayrıca sosyal medyada “ümmetin hayırlı evlatları” diye çoğunluğu 30'lu yaşlarda isimler dolaşmaktadır. Ortak tarafları, zenginliklerini devlet imkânlarından sağlamış olmalarıdır.

Yine sosyal medyada “haram kazançların bekçileri” olan büyükelçilerden söz ediliyor. Türk dış işlerinin geleneksel davranış biçiminin çok dışında, diplomasiden nasibini almamış bazı kişiler büyükelçi olmuştur. Bunların da ortak tarafı, Türklükle ilgilerinin az olması veya hiç olmamasıdır.

Bazıları İncil'e el basarak vatandaşlık yemini edip ABD vatandaşı olmuştur, bazıları FETÖ'cü, bazıları da Bakaracı makaracıdır. Bu anlayışla ve bu kadrolarla ülke nereye gidiyor? İç ve dış siyasi hatalar, yönetim zaafı ve devlet kurumlarındaki yeteneksiz kadro değişiklikleriyle sorunlar birikerek ülke enkaza dönüşmek üzeredir. Bu yükün altında sadece iktidar değil, bütün Türk milleti kalacaktır; bizim itirazımız bunadır. Buldukları yerde elinden gelen direnci gösteren ve mücadele eden, devlet umuru görmüş, devletin kıymetini bilen, vatansever, dürüst, namuslu memurları, bürokratları ayrı tutuyor ve ülkem adına onlara teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bu bütçe görüşmelerinin en önemli konusu olan "Kanal İstanbul" adı verilen hayali proje taslağı hakkında da konuşmak istiyorum. 2020 bütçesini gölgede bırakmak, esas konuyu tartıştırmamak; yeniden gündeme bu amaçla getirildiğini düşünüyoruz. Günlerdir konuşuluyor ama konuşanlar arasında konunun uzmanları yok, bilimsel tartışma da yapılmıyor. Son on yılda istenildiği zaman gündeme getirilen "çılığın proje" dedikleri İstanbul su kanalı gerçekten bir proje midir? Bu taslak proje vasfını kazanmış mıdır? Hayır, henüz proje değildir. Fizibilitesi yapılmış, uygulanabilir olduğu ispat edilmiş çalışmalara proje denir. Bu çalışmanın ihaleye çıkacağı açıklanmış ama fizibiliteyle ilgili bilgiler henüz yok. 75 milyar TL nasıl hesaplanmıştır? Bu hesap doğru değildir. Toplam bedelin en az 300 milyar TL olacağı tahmin edilmektedir. Ortaya atıldıktan itibaren üniversiteler ve meslek odaları bu tasarıya şiddetle karşı çıkmaktadır, oradan menfaat umanlar ise destek vermektedirler. Türk milletinin geleceğini maddi, ekolojik ve siyasi olarak tehlikeye atacak böyle bir hayali tasarımı ortaya atanlara ve menfaat umanlara şunu hatırlatmak isterim: Bir insanın nefsi ve kısacık denilebilen ömrü bu kadar doyumsuz olmamalıdır.

Proje vasfını kazanması halinde ekolojik, teknik, ekonomik ve siyasi olmak üzere konuya açıklık getirmeye çalışacağım:

1) Böyle bir kanal açılırsa, kanal bir drenaj sistemi gibi çalışacaktır. Doğal yer altı su rezervlerine tuzlu deniz suyu karışarak çevrenin tuzlanmasına yol açacaktır. Küçükçekmece, Sazlıdere ve Terkos tuzlanacaktır, içecek su kaynakları yetersiz kalacaktır.

2) Çevrenin ekosistemiyle birlikte bitki örtüsü ve canlılar olumsuz etkilenecektir. Trakya'daki geniş tarım arazilerinin sulanması mümkün olmayacaktır.

3) Marmara Denizi'nde binlerce yıldır oluşan sistemin bozulmasıyla bütün canlılar için hayat şartları çok zorlaşacaktır. Bilim adamlarının söyledikleri gibi, ortaya çıkacak çürük yumurta kokusu dayanılmaz bir ortam oluşturacaktır.

4) Kanalın geçeceği varsayılan bölgenin zemini jeolojik olarak incelendiğinde görülecektir ki, yer yer sert kireç taşı olsa da genellikle yumuşak kil taşı, silt taşı ve kum taşından oluşmaktadır. Karadeniz'e yaklaştıkça zemin oldukça çürüktür. Böyle bir zemin kazıldıkça kaymalar, heyelanlar ve göçükler sürekli olacaktır.

5) Üçüncü havaalanı, üçüncü köprü ve Çanakkale Köprüsü birlikte göz önüne alındığında işin içinde inşaat sektörüne çok geniş bir alan hazırlama isteği yattığı görülmektedir.

6) Çevredeki arazilerin şimdiden el değiştirmesi orada bir rant alanı oluştuğunu göstermektedir.

7) Kanal kazısından çıkacak 1,8 milyar metre küp civarındaki toprağın Marmara'nın kuzey kıyılarına taşınacağı ve aynı zamanda adacıklar oluşturulacağı ifade edilmiştir. Hatta bunların yerleşime açılacağı da söylenmiştir. Bu düşünce Marmara Denizi içinden geçmekte olan Kuzey Anadolu Fay Hattı'nın üreteceği depremleri ihmal etmek anlamına gelir ki böylesine bilim dışı projeyi kabul etmek mümkün değildir.

8) İstanbul Boğazı'ndaki gemi trafiğinin rahatlatılması gerektiği ifade edilmektedir. Son yıllarda petrol taşımacılığında görülen gelişmeler tanker sayısının çok azaldığını göstermektedir. Ülkemizden geçip Avrupa'ya ulaşan boru hattına ilave olarak Samsun-Ceyhan boru hattının yapılması durumunda tanker trafiği daha da azalacaktır.

9) Yüksek miktarda borcu olan ülkemize bu hayalî proje yerine, ihtiyaç duyulan acil yatırımlar yapılmalıdır.

10) Kanalın etrafında en az 3 milyon nüfusun yerleşmesi planlanmaktadır. Bu durumda, İstanbul'un su ihtiyacının karşılanması imkânsız olacaktır.

11) Yeni bir ada oluşacağı için Kanal'ın üzerinde çok sayıda köprü yapılsa bile ulaşım sistemi kökünden bozulacaktır.

12) Millî Güvenlik konularında zaafa düşülecek gelişmeler beklenmelidir. Montrö tartışmaya açılabilir.

13) Karadeniz balıkçılık ve deniz ürünleri açısından ekonomik bir havzadır, bizden başka 6 ülke daha vardır. Balıkçılık olumsuz etkilenecek ve bu ülkelerle ilişkiler bozulacaktır.

Değerli milletvekilleri, tabiatı bozmaya ve gelecek nesillerimizi uzun yıllar borç ödemeye mahkûm etmeye hiç kimsenin hakkı yoktur. Bilimden uzak, hesap kitap bilmeyen çapsızların hazırladığı, komisyon alma telaşında olanların desteklediği, hayalî olduğu için "çılığın" denilen bu taslakla Türk milletini oyalamaya kimse kalkışmasın.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Çok ayıp ama çok. "Çapsız" diyemezsin.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Kötü söz sahibine aittir. Ne demek çapsız!

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Üstelik, yapıldığı takdirde sadece bölgenin değil, bütün Türkiye'nin olumsuz etkileneceği çok açıktır. Allah'ın Türk milletine büyük bir lütfü olan İstanbul ve çevresinin havası, suyu, florası ve bütün canlı hayatıyla bir daha asla geri gelmeyecek şekilde bozulmasına fırsat verilemez.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul)– "Çapsız" diyemezsiniz, çok yanlış.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Ben dedim, siz de karşı çıkarsınız; hesap ortada, hesabı yaparız, isteyen gelsin.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Bu lafa aynen sana iade ediyoruz.

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ya, ne huysuz adamsınız siz. Siz buradasınız diye konuşamayacak mıyız hiç? Ayıp ya! Çıkarsın çapını anlatırsın, ne var yani?

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – 23 Haziran'da İstanbullular sadece Büyükşehir Belediye Başkanını seçmemiş, aynı zamanda iktidarın partili Cumhurbaşkanlığı yönetimine ve icraatlarına karşı çıkmıştır. Verilen mesaj budur. Bu mesajın doğru algılanması gerekir. Yüzde 55 büyük bir tepkinin ifadesidir. Tepkinin bu kadar sert olmasında bütün Türk milletinin emeği, desteği ve duası vardır. İşte buradan ilan ediyorum; ne yaparlarsa yapsınlar, bu çılığın proje taslağı gerçekleşmeyecek ve İstanbul, bölgeyle birlikte bu tehlikeden kesinlikle kurtulacaktır.

İfade etmeye çalıştığım sebeplerden dolayı, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ne İYİ PARTİ olarak "hayır" oyu kullanacağımızı beyan eder, saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve asılsız yaklaşımlarda bulunulduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, dakika bir, yeni başlıyoruz ama...

BAŞKAN – Hoş geldiniz, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, yeni başlıyoruz. Bir kere öncelikli olarak, biraz evvel konuşan hatibin haksız, yersiz, asılsız iddialarına katılmak mümkün değildir. Saniyen, sizin çapınız sayın konuşmacı, bizim çapımıza yetmez. Bizim gerçekleştirdiklerimizi siz hayal bile edemezsiniz, hayal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sonuç itibarıyla, multidisipliner, her konunun sanki uzmanıymış gibi, sismik araştırmalardan balık, ekoloji inşaat, topoğrafya, coğrafya...

İSMAİL OK (Balıkesir) – O mühendis Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Her noktaya ilişkin birtakım asılsız yaklaşımlarda bulundu sayın konuşmacı ve bunu yaparken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım arkadaşlar.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...eleştiriyle kalsaydı konuşması, bir şey söylemeyi doğrusu düşünmüyordum. Ancak, oradan grubumuza yönelik farklı ifadeler kullanınca bunu iade etmek ve gerçeği, hakikati de tekrar tutanaklara geçirmek vacip oldu.

Dolayısıyla, bu proje, asrın projesidir. Bu proje, milletin projesidir; bir hayal değil, projedir. Biz, inşallah, Kanal İstanbul'u; Marmaray'ı yaptığımız gibi, Avrasya'yı yaptığımız gibi, Osman Gazi'yi yaptığımız gibi, dünyanın en büyük havalimanını yaptığımız gibi gerçekleştireceğiz; kendileri de inşallah çoluk çocuğuyla beraber orada piknik yapacak, o güzelliği kendisi de seyredecek. Bunu inşallah önümüzdeki beş yıl içerisinde göreceğiz.

Bununla beraber, şu gerçeği ifade edeyim ki Kanal İstanbul'a karşı çıkanlar bilimsel bir karşı duruş içerisinde değil, siyasi bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu, toparlayın sözlerinizi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kanal İstanbul'a karşı duranlar bilimsel bir karşı duruş içerisinde değil, bilimsel hiçbir altyapısı yok çünkü 52 tane kurumdan dokuz yıllık çalışmanın neticesinde oluşmuş bilimsel görüşlerin neticesinde bu proje hayata geçirilecek; dolayısıyla, siyasi bir tavır sergiliyorlar.

Biz de siyasi olarak diyoruz ki: Egemenliğimizin gereğini yapacağız, Avrupa Kıtası'nın sınırını değiştireceğiz ve her yıl en az 5-6 milyar dolar bu ülkenin kasasına oradan gelir elde edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akbaşıoğlu.

Sayın Dervişoğlu, buyurun.

2.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'nin ayağı yere basan projelerle mesafe alabileceğine inandıklarına ilişkin açıklaması

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ O Ğ LU (İzmir) – Efendim, çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İyi başladık, maşallah.

Şimdi, bir siyasi partinin konuşmacısı hem de bütçe kanunuyla ilgili görüşme yaparken düşüncelerini serdediyor ve bunu bir nezaketle dinlemek lazım, bir.

İki, herkesin her konuda uzman olması gerekmiyor. Hatibimiz, aynı zamanda da inşaat mühendisi, belli ki bir araştırma yaparak heyetin huzuruna çıkmış ve Kanal İstanbul Projesi'yle ilgili birtakım yanlışlıkları ifade ediyor. Bunda alınacak, oturduğumuz yerden laf atmaya icap ettirecek bir durum yok. Adı üstünde zaten, projeye “çılğın” diyorsunuz. Çılğın bir projenin çılğınlık boyutunda da ele alınması lazım.

Biz ayağı yere basan projelerle Türkiye'nin mesafe alabileceğine inandığımız için bazı çılğınlıklara doğal olarak tepki gösteriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi Sayın Dervişoğlu.

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ O Ğ LU (İzmir) – “Asrın projesi” diye ortaya koyuyorsunuz, kendi kendinize yapıyorsunuz, planlıyorsunuz, projelendiriyorsunuz. Ne o bölgede yaşayan insanları bilgilendiriyorsunuz ne oranın yerel yönetimlerini bilgilendiriyorsunuz ne de Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendiriyorsunuz, “Yaptık oldu.” diyorsunuz. Aslında tepkimiz hem o yaptığınız yanlışlıklara ve çılğınlıklara hem de kullandığınız yöntemleridir.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞ O Ğ LU (Çankırı) – Teşekkür ediyorum.

Ben bir tane cümle söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, uzatmayalım lütfen.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞ O Ğ LU (Çankırı) – Devam ettirmeyeceğim ama kayda geçsin, biliyorsunuz, Batılılar hepimize birden “çılğın Türkler” diyor, kimsenin başaramadığını başardığımız için.

Teşekkür ederim.

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ O Ğ LU (İzmir) – Müsaadenizle bir cümle efendim...

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurun.

3.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ O Ğ LU (İzmir) – Çılğın Türklerin eseri ortada, yılğın Türklerin de eseri ortada.

Genel Kurulu tekrar saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Diğer Grup Başkan Vekillerimizden söz alan? Yok.

Teşekkür ediyorum.

HAYRETTİN NUHO Ğ LU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu gruba lafım yoktu benim ama hazırlayanlaraydı.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Nevin Taşlıçay, Ankara Milletvekili.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA NEVİN TAŞLIÇAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin “Gerektiğinde kullanılabilir ödenekler” başlıklı 5'inci maddesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesinde, Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'nda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek veya bütçelerde öngöremeyen hizmetler için gerektiğinde aktarma yapılmak üzere Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinde yedek ödenek bulundurulabileceği ve bu ödeneklerden aktarma yapmaya Cumhurbaşkanının yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır. İlgili maddeyle Cumhurbaşkanına, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinde yer alan personel giderlerini karşılama ödeneğinden, yedek ödenekten, yatırımları hızlandırma ödeneğinden ve doğal afetleri karşılama ödeneğinden aktarma yapılması hususunda yetki verilmektedir. Bu konuda yedek ödenek tahminlerinin geçmiş yıl gerçekleştirmeleri dikkate alınarak yapılmasının bütçe hakkının zedelenmemesi açısından büyük önem arz ettiğini ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, 2000'li yıllardan itibaren yaşanan ekonomik, siyasi, sosyal ve teknolojik gelişmelerin refah, demokrasi, insan hakları ve özgürlükler konusunda da kazanımlar sağlayacağına dair büyük bir beklenti söz konusuydu. Ancak bu konularda sadece Türkiye'de değil, neredeyse tüm dünyada istenilen sonuçlara ulaşılamadı. Bu nedenle, siyasi, ekonomik ve sosyal yapımızı yeniden güçlü temeller üzerinden şekillendirmemiz, son yıllarda ulusal güvenliğimizi tehdit eden iç ve dış gelişmeler karşısında sürdürdüğümüz mücadelede büyük önem arz etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bir ülkedeki demokrasinin niteliği seçmen iradesinin siyaset mühendisi marifetiyle manipüle edilememesi kadar, o ülkedeki toplumsal dayanışmayı ve ekonomik bölüşümü dengelemeye yönelik kurumların güçlü olmasına da bir o kadar bağlıdır. Ancak uzun yıllardır finansal hareketlerin ulaştığı işlem hacmi, rantıye ve spekülatif kazanç elde eden kesimlerin gelişmesiyle birlikte reel sektör üzerinde baskı yaratmış, bu baskı, ücretler ve istihdam üzerinde olumsuz sonuçlar ortaya çıkararak sosyal dokumuzu zayıflatmıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bütün bu zorluklara rağmen birikim olanaklarını artıracak ve dengeli bir ekonomik bölüşümü gerçekleştirebilecek yeni, etkin politikalar üretebilmenin mümkün olduğuna inanmaktayız. Bu bağlamda, piyasa ekonomisinin serbest işleyişinin rekabetçi bir ortam yaratmaya yönelik etkin bir teşvik unsuru olduğunu kabul etmekle birlikte, bu durumun ekonomik

istikrarsızlık, dengesizlik, eşitsizlik gibi sonuçları olduğuna da dikkat çekmek istiyorum. Devletin serbest piyasa ekonomisinin işleyişinin ortaya çıkardığı bu olumsuzlukları telafi etmek adına sahip olduğu önemi vurgulayarak bazı önerilerimizi hatırlatmak istiyorum:

Katılımcı bir anlayışla çalışılması gereken iş gücü piyasası ve çalışma hayatı reformuyla istihdamı caydırmayan bir sosyal yardım sisteminin kurulması, eğitim istihdam planlamasının sağlanması, mesleki eğitimin daha da güçlendirilmesi gerekmektedir. Toplumun tüm kesimlerine insanlara yararlı iş fırsatlarının sunulduğu, iş gücünün niteliğinin yükseltilip etkin kullanıldığı, ücret-verimlilik ilişkisinin güçlendirildiği, iş sağlığı ve güvenliği şartlarının iyileştirildiği bir iş gücü piyasası oluşturulmalıdır.

Başta kadın ve gençler olmak üzere tüm kesimler için nitelikli istihdam imkânları artırılmalıdır. Ülkemiz ciddi bir işsizlik probleminin yanı sıra ciddi bir de kalifiye eleman sorunu yaşamaktadır. Bu iki kesimi bir araya getirecek politikalar ortaya konulmalıdır.

Millî bütünlük bilincinin geliştirilmesi, ahlaki, manevi değerlerin güçlendirilmesi ve sosyalleşmenin sağlanması için okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalı ve buradan başlanılmalıdır. Çocukların kendi yeteneklerini keşfetmelerini ve bu yeteneklerine uygun meslekleri tanımalarını sağlayacak kariyer seçim süreçlerini destekleyen kariyer rehberliği sistemi bir an önce kurulmalıdır.

Üniversitelerin ülkemizin ihtiyaç duyduğu insan gücünü yetiştiren, araştırma yaparak bilim ve teknoloji üreten, toplumsal gelişmeye önderlik eden ve dünya üniversiteleriyle yarışan eğitim kurumları haline getirilmesi esas olmalıdır.

Gençlerimizin çağın şartlarına, ekonomik ve sosyal hayata hazırlanmasında eğitimden istihdama her alanda fırsat eşitliğinin sağlanması; tüm kurum, kural ve uygulamaların fırsat eşitliği anlayışına uygun olarak şekillendirilmesi gençlerimizin en büyük beklentisidir. Gençlerin öz güven ve toplumsal aidiyet duyguları güçlendirilmelidir.

Bu adımlar atılırken kamuda aynı yerlerde ve hizmetlerde aynı işi yapmalarına rağmen statülerinin farklı olması nedeniyle çalışanlar arasında idari, mali ve sosyal haklar yönünden birçok farklılıklar bulunmaktadır. Bu durum Anayasa'yla güvence altına alınan eşitlik ve adalet ilkelerine aykırı olduğu gibi çalışanların motivasyonunu ve çalışma barışını olumsuz etkilemektedir. Kamuda ücret adaletini sağlayacak, statü ve istihdam karmaşasını önleyecek, işe girişte, ilerleme ve yükselmeye objektifliği, liyakati esas alacak bir personel rejimi hızla uygulamaya konulmalıdır. Kamuda güvencesiz, sözleşmeli, geçici, vekil, fahri, ücretli ve kısmi zamanlı personel çalıştırılması son bulmalıdır. Kamu çalışanlarının özlük haklarıyla ilgili sorunları çözüme kavuşturulmalı, ek göstergelerdeki adaletsizlikler giderilmelidir.

Değerli milletvekilleri, Sağlık Bakanlığı bütçe görüşmelerinde aktarma fırsatım olmadığı için eczacılıkla ilgili birkaç başlığa değinmek istiyorum. Yurt içinde ilaç, aşı, serum, tıbbi cihaz üretimini önceleyen, bunun için uygun AR-GE iklimi yaratan, üretim süreçlerinin kamu alım politikaları ve üretim teşvikleriyle desteklediği bütüncül bir ilaç ve tıbbi cihaz stratejisinin geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Aşı karşıtı söylem ve yayımlarla etkin ve bilimsel mücadele yapılmalıdır. Dönem dönem ilaçların piyasada bulunmamasına dair problemler gündeme gelmektedir. Bu problemlerin sadece eczane boyutu yoktur ve tedarik zincirinin diğer basamaklarından kaynaklı sorunları sadece eczanelere mal etmek de yanlıştır. Üretici stoklarının ne durumda olduğu, ilacın piyasaya yeterli miktarda arz edilip edilmediği gibi parametrelerin Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından takip edilmesi gerekmektedir.

Eczacılık fakültelerindeki plansız artış akademik personel sıkıntısını ortaya çıkarmıştır, bu durum eğitim kalitesini düşürmektedir. Eczacılık mesleğinin layığıyla ve çağın şartlarına uygun şekilde yapılabilmesi için bu meselenin üzerine ivedilikle gidilmelidir. Yine, son yıllarda eczacılık

fakültelerindeki plansız artış eczacı istihdamı sorununu ortaya çıkarmıştır. Eczanelerde hizmet kalitesinin artırılması ve istihdam sorununun çözümü olarak yardımcı eczacılık ve ikinci eczacılık gündeme gelmiştir. Ancak uygulamada ciddi aksaklıklar vardır. Yardımcı eczacılık iyi niyetle yasalaştırılmış olsa da fiilî durumun gözden geçirilmesi, hem yeni mezun eczacılarımızın hem de hâlihazırdaki serbest eczacıların mağduriyetinin yine istihdam ve hizmet kalitesini artırma ilkelerinden vazgeçilmeden revize edilmesi önemli bir sorunu ortadan kaldıracaktır. Sağlık Bakanlığı merkez teşkilatı bünyesindeki eczacıların, özellikle de Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu bünyesindeki meslektaşlarımızın mağduriyetleri bir an önce giderilmelidir.

Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Karar gereğince her sene bir önceki yılın avro, kur ortalamasının yüzde 60'ı alınarak ilaç fiyatlarının güncelleme yapılmaktadır. Bu güncellemeler yapılırken aynı zamanda geri ödeme, iskonto baremleri de aynı oranda değiştirilmiştir ancak eczanelerin kâr oranları 2004 yılında hazırlanan kararnamede olduğu şekliyle kalmıştır. Özellikle, geçtiğimiz yıl kur artışı sebebiyle ilaç fiyatlarına yapılan zammın ardından bazı ilaçlar -eczane kârlılığı belirlenirken-kullanılan fiyat kademelerinde bir üst basamağa çıkmış ve kâr marjı düşmüştür. Bu nedenle, aslında fiyat artışı olan ilaçta eczacının kârı miktar olarak azalmıştır. Eczanelerin büyüyen işletme maliyetlerini dikkate alarak kâr marjlarının yeniden belirlenmesi gerekmektedir. Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi kapsamında nöbetçi eczacılarımızın, eczanelerimizin güvenli kamu hizmeti sunmalarına yönelik önlemler acilen alınmalıdır.

Son olarak, 12 Aralık 2019 gecesi Muğla merkez Menteşe ilçemizde üç eczanemize yapılan saldırıyı kınıyor, meslektaşlarımıza geçmiş olsun diyorum.

Bütçenin hazırlanmasında, Genel Kurula gelmesinde ve görüşülmesinde emeği ve katkısı olan herkese teşekkür ediyorum.

2020 yılının başta, Doğu Türkistan ve Türk dünyası olmak üzere tüm insanlığa huzur getirmesini temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Özen, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün size, yaşadığım toprakların en aca, Türkiye Cumhuriyeti'nin belki de en acı günlerini, karanlık günlerini yani kırk bir yıl önce Maraş'ta yapılan bir katliamı anlatacağım. Sizden ricam, satışa yerine vicdanımızla dinleyin, sonra cevap verirsiniz.

Değerli milletvekilleri, o topraklarda binlerce yıl Kürt, Türk, Alevi, Sünni birlikte yaşadık fakat 70'lerin sonuna doğru geldiğimizde, o zaman ülkemizde artık bir kaos ortamı vardı. Günde 5-10 kişi ölüyordu ve biliyorsunuz, NATO'nun içinde "Gladio" diye bir örgütlenme vardı. Bu örgütlenmenin Türkiye'deki ayağı da kontrgerilla ve MİT'in içindeki bazı insanlardı. O dönemi iyi anlamak için özellikle Paul Henze'nin, CIA'in Ankara temsilcisinin sözlerine kulak vermek lazım, onları iyi bilmek lazım. O zaman Paul Henze diyor ki: "Bir 'Yeşil Kuşak' projesi var; Sivas, Malatya, Maraş, Hatay; burada 'Yeşil Kuşak' yaratma projesi gereği, özellikle de emperyalizme ve Amerika'ya karşı gelişen bir tepki de var." Ve şu sözleriyle devam ediyor: "Biz o dönem sağ, dindarları destekledik ama sevdiğimiz için desteklemedik. 'Din elden gidiyor, komünizm geliyor. diyerek biz bu projeyi uygulamaya soktuk." Bu, ilk olarak 4 Nisanda Gıjık dedemizin, 75-80 yaşında bir dedemizin öldürülmesiyle, bir kiraathanenin taranmasıyla başlıyor. Daha sonra 6-7 Nisanda Ankara Ulus Postanesinden 3 tane bomba gönderiliyor. Bunlardan bir tanesi Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu'na, biri Pazarcık Belediye

Başkanı'na, biri de Abdülkadir Aksu'ya gönderiliyor. O zaman Abdülkadir Aksu Adıyaman Emniyet Müdür Yardımcısı, daha sonra Maraş olayları sırasında da Emniyet Müdürü. Ve o dönemden sonra, ayın 7'sinde Ali Çelik adında efsane bir albay Maraş'a silahlar gönderiyor, bombalar gönderiyor. Bu, 15 Nisanda, 1978'te bir operasyonla yakalandı. Bu bombaların üzerinde nereye atılacağı tek tek yazılıydı. MİSK, Ülkü Ocakları, cami ve sinemaya atılacağı yazıyordu. Silahların bir kısmı da yakalanamadı. Daha sonra, Malatya'da, Hamit Fendoğlu'nun öldürülmesinden sonra büyük olaylar oldu. Malatya'da 8 kişi öldürüldü, yüzlerce ev, iş yeri tahrip edildi. Daha sonraki dönemde Sivas'ta 3-4 Eylül 1978'de, biliyorsunuz çok büyük olaylar oldu; bu olaylarda da 10 kişi katledildi, 93 kişi yaralandı, yüzlerce iş yeri ve ev tahrip edildi.

Maraş'ın bir de o dönemde durumuna göz atmak gerekiyor: Maraş'ta özellikle o Pazarcık Ovası bataklığı. Orada sıtmadan ölsün diye gönderilen Aleviler... O Mızmalı Gölü'ndeki bataklığın kurutulması, oradaki Gavur Gölü'nün Asi Nehri'ne kanalla tahliyesinden dolayı o topraklar çok verimli topraklar oldu; bu da Alevi'lerin Maraş'taki pastadan pay almasını, büyük paylar almasını sağladı. Böyle bir ortamda, Alexander Pack'ın -Amerikan Büyükelçiliğinin Birinci Kâtibi- Maraş'ta siyasi partilerle, sivil toplum örgütleriyle toplantılar yaptığını biz biliyoruz.

19 Aralıkta geldiğimizde; sinemaya bir bomba atılıyor; bu bomba, ses gücü çok yüksek, tahrip gücü olmayan bir bomba, sadece provokasyona yönelik bir bomba. Burada gerekçeli hüküm kararı var. İsmet Çalışır; ETKO üyesi, Esir Türkleri Kurtarma Ordusunun üyesi ve bir itirafçı; bunu yani bu olayları, bu olayların nasıl olduğunu tek tek anlatıyor. Aynı gün, sivil insanlar, mahallede, özellikle Yörükselim Mahallesi'nde evleri işaretliyorlar. Ayın 21'ine geldiğinde de TÖB-DER üyesi 2 öğretmen öldürülüyor ve bunların cenazeleri morga konuyor. Morgda o dönemin hastane başhekimi Çetin Diker o gün otopsi yapmıyor, 2'nci gün ikinci namazı gelene kadar cenazeleri sahiplerine vermiyor. Cenazeler ikinci namazı sırasında alınmıyor, Ulu Cami'ye doğru kortej oluşuyor ve orada maksat iki karşıt grubu karşı karşıya getirmek ve getiriliyor. Daha önceden binaların çatılarına yerleştirilen insanlar taş yağmuruna tutuyor. O cenazeye on binler katılıyor. Ve cenazeler yere bırakılarak mahalleye çekilmek zorunda kalıyorlar ve camiden de "Kızıllar, kızıklar camiyi bastı, camiyi yakıp yıkıyorlar." diyerek, halı parçaları gösterilerek tahrik ediliyor. Ayın 22'sinde bu olaylar olduktan sonra, 23'ünde esas saldırı o zaman başlıyor. Binlerce katliamcı Yörükselim Mahallesi'ne yürüyor. Yörükselim Mahallesi'nde bir direniş de var aynı zamanda. Fakat kenar mahallelerdeki -özellikle Çamlık bölgesi, bilenler varsa- Çamlık'ın altındaki evler tamamen yakılıp yıkılıyor, insanlar katlediliyor.

İkinci saldırı da Karamaraş'tadır. Karamaraş da Alevilerin yoğunlukla yaşadığı bir mahalledir. O mahallede de adını gururla yâd ettiğim, saygıyla andığım, Yolboyu Köyü Muhtarı Mehmet Mengücek katliamcılar üç gün boyunca o mahalleye sokmuyor. Fakat ne yazık ki Alevilerin, solcuların yaşadığı Namık Kemal Mahallesi'nde, Dumlupınar Mahallesi'nde bazı aileler toptan yok ediliyor; çok acı olaylar bunlar. O olaylarda Ali Traş, 11 yaşında çocuk, eli kolu kesilerek bir kazanda kaynatılıyor arkadaşlar. Diğer taraftan, Cennet Çimen, 80 yaşında tek gözü kör olan bir vatandaşımız, o sağlam olan gözü tornavidayla çıkarılıyor, foseptik çukuruna atılıyor. Burada sadece bir tanesini göstereceğim; çok acı resimler katledilen çocuk resimleri var, burada göstermek istemiyorum. Ama şunu içim yanarak, ibretlik olsun diye gösteriyorum; bir hamile kadının karnı yarılarak cenini çıkarılıyor arkadaşlar. Biz bu olayları yaşadık fakat o Kıbrıs'a iki saatte çıkarma yapan Türk Silahlı Kuvvetleri yedi gün boyunca olaylara müdahale etmedi, yedi gün boyunca ve binlerce iş yeri, ev tahrip edildi, resmî kayıtlara göre 111 kişi öldürüldü ama biz gayiresmî rakamları biliyoruz, daha çok insan katledildi orada. Fakat ne oldu? Sıkı yönetim mahkemesinde... Burada gerekçeli hüküm kararı var, 1.330 sayfa, 804 sanık var arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) - Bunlardan 22'si idam, 7'si müebbet, 321'i de bir yıl ile yirmi dört yıl arasında ceza aldı. Kısa sürede çıkarılan aflarla bu insanlar serbest kaldılar. 68 önemli sanık da hiç bulunamadı. Geldiğimiz günde, bugün, o öldürülen, katledilen insanların mezar yeri belli değil; bu, yargıya da yansdı fakat hiçbir sonuç alınmadı.

Değerli arkadaşlar, şimdi, çözüm nedir burada? Biliyorum, hiçbiriniz bu olayları kabul etmiyorsunuz, hiç kimsenin vicdanı kabul etmez. Ama çözüm şudur: Bu olaylarla yüzleşmek ve o katilleri lanetlemek, suçluların ortaya çıkmasını sağlamaktır. Ama ne yapıyor? Özellikle iktidardan rica ediyorum, biz her yıl...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Bir dakikalık bir zaman...

BAŞKAN – Yok, ilaveyi verdim.

Teşekkür ediyorum Sayın Özen.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Bitti mi?

BAŞKAN - Bitti, evet, süreniz bitti.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Ricam, aynı olayları tekrar yaşatmasınlar. Sıkıyönetim uygulanıyor, insanlar içeri sokulmuyor. Biz, orada yaptığımız cemevimizde gidip şehitlerimizi anacağız, bir karanfil bırakacağız, dualarımızı okuyacağız. Onun için, bu konuda iktidardan destek bekliyoruz çünkü Sivas'ta, Çorum'da on binlerce insan yürüyor ve hiçbir olay da çıkmıyor.

BAŞKAN – Sayın Özen, teşekkür ediyorum.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) – Ben bu kolaylığın gösterilmesini istiyorum.

Teşekkür ederim.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Orhan Sarıbal, Bursa Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ORHAN SARIBAL (Bursa) – Evet, ben de başlarken başta Kahramanmaraş olayları olmak üzere, bu ülkede faili belli olup faili meçhul grubuna dâhil edilen ve yüzleşilmeyen, hesap sorulmayan her katliamın bütünü ve sorumlularını kınıyorum; yüzleşilmediği sürece barışa, insanlığa, dostluğa dair vicdan, ahlak, onuru öne çıkarmadığımız sürece, belli ki bu düzen bu tür olaylara hep çanak tutmuş, çanak tutmaya da devam edecektir; dolayısıyla sorun düzendir. Bu düzeni yıkmak, yok etmek insanlığın onurudur, gerçekten insanlığın sorumluluğudur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir bütçe konuşuyoruz, 2020 bütçesi. Elbette tarımla ilgili bütçeyi bir analiz etmek isterim. Tarımın sorunları nedir, çiftçinin sorunları nedir, bu bütçe çiftçinin ve tarımın sorunlarını çözmeye dair ne düşünüyor, ne yapıyor; kısaca paylaşmak isterim.

2020 bütçesinin tarıma ayrılan kısmı 22 milyar TL. Peki, çiftçinin en önemli sorunu nedir?

Bir: Çiftçi borç batağındadır; 160 milyar TL borcu vardır. 2002 ile 2019 arasındaki borç 64 kat artmıştır. Buna karşılık, bütçeden sadece 4 milyar lira civarında bir sübvansiyon, kredi için pay ayrılmıştır. Dolayısıyla, bu bütçenin adı “faiz bütçesi”dir çünkü çiftçi, aldığı kredilere karşılık faiz ödemeye devam edecektir. Sadece bir örnek: Tarım Kredi Kooperatiflerinde en düşük faiz yüzde 13, çevirme yüzde 27,5; eğer o çiftçi Tarım Kredi Kooperatifinden kömür alırsa yüzde 22 faiz alınacaktır.

Ziraat Bankası da yüzde 13 ile 22 arasında faiz uygulamaktadır. Dolayısıyla, bu bütçe, çiftçinin borcunu gideren, borcuna çözüm üreten bir bütçe değildir; faiz bütçesidir; çiftçiyi yok etme, çiftçiyi öldürme, üretimi kısıtlama bütçesidir.

İki: Çiftçinin en önemli ikinci sorunu girdi maliyetleridir. Bugün, çiftçinin cebinden çıkan en büyük maliyet mazottur. Bütçede mazota ayrılan para ne kadardır? 3,1 milyar. Çiftçinin kullandığı mazot ne kadardır? Eğer yeniden döviz artmazsa, mazota herhangi bir fiyat farkı gelmezse 20 milyar TL'dir. Oran nedir? 3,1 milyarın 20 milyara oranı yüzde 15 gibi bir rakamdır. Hani, dün burada oturan, daha önce Başbakanlık yapan adam "Mazotun yarısı sizden, yarısı bizden." demişti. Babasından kaldı ya, öyle hazır bir şey var ya, alıp verecek ya; cebinden ödüyor! (CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, ayrılan 22 milyar liralık para, çiftçinin sadece bir yılda kullanacağı mazota ancak denk gelmektedir. Yeter mi? Yetmez.

İkinci en büyük gider gübredir; yaklaşık 7,5 milyar lira ile 10 milyar lira arasında gübre maliyeti vardır. Var mı bütçede tek bir kalem? Yoktur.

Hemen arkasından, tohum; çok övündüğünüz, tamamen, dünyada 5-6 tane tekelin kontrolü altında olan tohum. Yıllık 10 milyar lira gibi bir miktarda çiftçi tarafından kullanılması vardır. Buna karşılık, tohuma dair bir tek kuruş girdi söz konusu mudur? Değildir. Bir destek var mıdır? Yoktur. Tam tersi, geleneksel, yerel, atalık tohumların kullanılması yasaktır; eğer bunları kullanır, eker, herhangi bir şekilde ticarete konu ederseniz -kesinlikle ve kesinlikle o ürünleri satamazsınız- hakkınızda gerekli işlemler yapılır.

Yine, diğer bir konu, elbette sizi, iktidarı yakından ilgilendiriyor; dün itibarıyla Danıştay iptal etti. Elektrik ve su paralarını tahsil etmek için kanun çıkardınız. Kim adına? Şirketler adına, elektrik kurumları adına. Danıştay bunu bozdu, "Sizin böyle bir yetkiniz yok. Anayasa'ya aykırı. Nasıl elektrik borcunu çiftçi desteklemelerinden alıp da siz tahsil edersiniz? Şahsi bir borçtur, özel bir alanı vardır; bunu yapamazsınız." dedi; Danıştay dün bunu iptal etti. Yani, bu Hükümet, elektrik kurumlarına ve su satan yapılara aynı zamanda tahsildarlık yaptı. Bunlara dair en ufak bir olumluluk var mı bu bütçede? Kesinlikle ve kesinlikle yok.

Tarım ilacı, yaklaşık 500 milyon dolar, neresinden bakarsanız bakın, 2,5-3 milyarlık bir alan. Bir tek kuruşa dair herhangi bir ödeme öngörüyor mu bu bütçe? Kesinlikle yok.

Peki, ne var bu bütçede? Bütünüyle, yabancı şirketleri destekleyen, yabancı şirketlerin değerlenmesine su taşıyan bir mekanizma var. Yine, küresel ısınma, iklim değişikliği, afetler... Çiftçilerin hepsi bekliyor. Yıl içerisinde birçok ilde afet oldu. O afetlerle ilgili, sadece ödenek aktarmaya dair, -mevcut 5'inci madde üzerinden söylemek gerekirse- onun dışında bir tek özel bütçe kalemi görünmüyor burada. Sadece TARSİM'e 1,1 milyar ayrılmış. Ama bilin, TARSİM şu anda artık -sizin diğer kurumlarınız gibi- kendi personelini besleyen, kendine dönük bir şirket hâline geldi; toplumun ya da çiftçinin sorunlarını ya da afetlerden kaynaklanan sorunları çözebilme iradesine sahip değil. Yaklaşık olarak, resmî olarak kayıtlı alanın yüzde 10'u kadar ancak sigorta yapılıyor; yüzde 90 meydana. Vurdum bayıra, Allah kayıra; çünkü en çok oradan medet umuyorsunuz. O anlamda, oradan dolayı da bir sorun ortada, çözülmüş gibi görünmüyor.

Halkın gıda egemenliği var mı? Yok. Hangi ürün ne kadar ekilecek? Yok. Nasıl olacak? Yok. Sadece bir örnek vermek istiyorum: Değerli arkadaşlar, 2019 yılı, 13 tane değişik ürün; buğday, arpa, mısır, pirinç, ayçiçeği, soya, pamuk, kuru fasulye, nohut, yeşil mercimek, kırmızı mercimek, patates, kuru soğan ve bunların şu ana kadar, 2019 onuncu ay sonu itibarıyla toplam ithalat miktarı 15 milyar 657 milyon 666 dolar; ithalat, sadece bu ürünler. Bu ülkede yaşıyorsanız soruyu size soruyorum: Bu ürünlerden hangisi bu topraklarda yetişmiyor? Dolayısıyla, şu ana kadar 91 milyar TL'lik ithalatınız var

ve bu ithalata karşılık 22 milyar TL toplam destekleme öngörüyorsunuz. Öyle bir algı yaratıyorsunuz ki, âdeta bu ithalata para vermiyormuşuz gibi, birileri bize bedava veriyormuş gibi bir anlayış var. Para veriyorsunuz, elbette cebinizden vermiyorsunuz, halkın parasıyla... Bu yetmiyor, üzerine başka bir şey daha getiriyorsunuz. Önce başladınız Bosna Hersek'ten, sonra Sırbistan'dan, şimdi de Sudan'dan; "Ver Allah'ım ver, verdikçe ver; gelsin, gelsin, gelsin..." Yani anlaşılır gibi değil. Bunları korumaya mı aldınız? Ne yapmaya çalışıyorsunuz? Gerçekten anlamıyoruz.

7 milyon 800 bin dönüm arazi kiralamaştınız, darbe oldu. Her darbeden belki daha iyi sonuçlar çıkarabilme yeteneğiniz var ama bu darbeden iyi bir sonuç çıkaramadınız. "E, araziyi kullanamıyoruz, bu sefer de onların malını, ürettiklerini alalım" diye bir kayırmacılık yapıyorsunuz. Anlaşılır gibi değil.

Yetmedi, Toprak Mahsulleri Ofisi üzerinden 1 milyon ton buğday ithalat izni vardı, 1,5 milyon tona çıkardınız; o da yetmedi, başka işlerin peşinde koşmaya devam ediyorsunuz ithalat meselesi üzerinden.

Evet, değerli milletvekilleri, başka bir konu: Şunu da çok net paylaşmak gerekiyor; sarayları seviyorsunuz. Çiftçi borç batağında, çiftçiye dair tek bir kuruş vermiyorsunuz. Simit Sarayını kurtarmak için 500 milyon dolarlık riskin altına giriyorsunuz ama öbür tarafta çiftçi ağlıyor. Biraz önce Sivas Suşehri'nden bir arkadaşımız aradı: "Tarım Kredi Kooperatifi borcundan dolayı şu an yemeğe ekmeğim yok, sokağa çıkamıyorum. Traktörüm, evim, arabam, tarlalarım her şey bağlı." dedi.

Tabii, sizi çok ilgilendiriyor mu bilmiyorum ama Sabah'ın önemli bir haberi, Rusya'dan şeker de ithal etmeye başladık, 1.400 ton. İşte, sizin getirdiğiniz bütçe bu.

Diğer bir konu, elbette orman ve orman ürünleri. Değerli arkadaşlar, orman ürünleri bizim ülkemizin en önemli alanlarından bir tanesi. Bir mucizeyi gerçekleştirdiniz; 9,5-10 milyon metreküp orman kesimi varken bir anda 35 milyon metreküpe çıktınız. Neden? Nasıl başardınız bunu? Yüzyıllarca ancak yetişen bir ormana siz iki yılda nasıl yüzyıllık gelişimi yaptırdınız da 10 milyon metreküpten 35 milyon metreküp kesme izni verdiniz? Madenleri de bunun içine koyduğumuzda milyonlarca ağacı yok ettiniz. Buna karşılık da Guinness Rekorlar Kitabı'na girsin diye, "11, 11, 11" diye bir reklam ve şova girdiniz. Ormanları katletmenin bedeli olarak bütün medya üzerinden bir şov günü hazırladınız ve ormanda bu yaptığımız dikili ağaç kesimini de yine Danıştay reddetti ve iptal etti. Ormanları müteahhide teslim ettiniz, köylüyü kovdunuz, keçiyi kovdunuz, ormana müteahhidi koydunuz, madenciyi koydunuz. Ondan sonra "Yangınları söndüreceğiz." Türk Hava Kurumuyla çatışyorsunuz. Var mı böyle bir hikâye? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sarıbal, sözlerinizi tamamlayın.

ORHAN SARIBAL (Devamla) – Ormanın sahibi keçidir, ormanın sahibi orman köylüsüdür, ormanın sahibi oranın halkıdır. Siz, bu ülkeyi nasıl müteahhitlere, şuna buna peşkeş çektiyseniz ormanları da şimdi müteahhitlere peşkeş çekiyorsunuz.

Ve elbet balıkçılık... Ya, balıkçılıkta siz iktidara geldiğinizde yüzde 90 avcılık vardı, yüzde 10 yetiştiricilik vardı. El yordamıyla başardınız, yüzde 50 yetiştiricilik, yüzde 50 avcılığa geldik. Karadeniz hamsiyi 350 bin tonlardan 90 bin tona düşürdünüz. Bir süre sonra muhtemelen doğal avcılık kalmayacak, balıkçılık kalmayacak, denizlerimizdeki çeşitlilik bitecek; her şey ticarete dönecek, bütün deniz alanları da böylece kiralanmış olacak.

Ve elbette, çok şey var söylenecek, son sözü söylemek lazım: Bu bütçe, yoksulluk bütçesidir; bu bütçe, çiftçinin ölüm bütçesidir; bu bütçe, üretmeme, ithalat bütçesidir; bu bütçe, ne yazık ki yabancı çiftçileri besleme, yabancı şirketleri besleme, ithalatçıları besleme bütçesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SARIBAL (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bu bütçe -siz diyorsunuz diyoruz ya “Bu ülkede baskı yok, sıkıntı yok, faşizm yok.”- bu ülkede baskının, bu ülkede faşizmin, bu ülkede emperyalizme çanak tutan iktidarın yok etme bütçesidir.

BAŞKAN – Sayın Sarıbal, teşekkür ediyorum.

ORHAN SARIBAL (Devamla) – Ve değerli milletvekilleri, elbette son sözü söylemeden olmaz: Bütün zenginler yoksullara sadece Tanrı’yı bıraktılar diyorum.

BAŞKAN – Sayın Sarıbal, lütfen yerinize geçer misiniz.

ORHAN SARIBAL (Devamla) – Faşizminizin örneği olarak da kayyum atamalarını bir kez daha kınıyorum. Kayyum atamaları faşizmdir, kayyum atamaları çok net bir şekilde müdahaledir, kayyum atamaları çok net bir şekilde AKP’nin gerçek yüzüdür. (CHP sıralarında alkışlar)

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Başka da bildiğiniz yok elhamdülillah.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Şöyle, bir sürü ithamlarda bulunuldu değerli arkadaşlar, peşkeşten tutun emperyalizmin ayağı olmak vesaire gibi kendi kafasında, hafızasında olan kelimeleri art arda getirerek bir şeyler söyledi ama sıfırla çarpmak lazım bunu. Niye? Çünkü hiçbir hakikat değeri yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Söylediği şey sıfıra tekabül ediyor, hiçbir değeri yok gerçek dışı çünkü. Daha önce de Tarım Bakanlığının bütçesinin görüşülmesi esnasında bunları dile getirmişti ama Tarım Bakanımız da gerekli cevabı verdi; kayıtlarda var, herkes oraya bakabilir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Grup Başkan Vekili...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müdahale etmeyin lütfen. Özcan Bey, olur mu böyle bir şey?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sonuç itibarıyla değerli arkadaşlar, biz, AK PARTİ hükümetleri döneminde tarımsal işlenmiş sanayi ürünlerini satıyoruz, o noktaya geldik. Biz bu konuda hasılda Avrupa'nın şampiyonuyuz, 1'incisiyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çiftçimize, hayvancımıza her türlü desteklemeyi de sonuna kadar veriyoruz ve vereceğiz. Bu konuda biz başarı hikâyemizi daha da zirveye ulaştırma konusunda canla başla mücadeleye devam edeceğiz inşallah.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Akbaşıoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, eğer müsaade ederseniz, bize yönelik sözlerine hatibimin yerinden cevap vermesini istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, size yönelik bir şey söylemedi. Sadece, hatibin ithamlarının yok hükmünde olduğunu söyledi; bunda bir şey yok ki.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O zaman, ben İç Tüzük 60’a göre söz isteyebilir miyim?

BAŞKAN - Buyurunuz.

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, AKP hükümetlerinin ve iktidarlarının Türkiye Cumhuriyeti’nde en büyük çöküşü tarımda yarattığına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, birincisi, on sekiz yıldır, AKP hükümetlerinin ve iktidarlarının Türkiye Cumhuriyeti’nde yarattığı çöküşün en büyüğü tarımda olmuştur. Tarımda çiftçimiz yoksullaşmış Türkiye öyle bir günahın altına girmiştir ki saman ithal eden bir ülke konumuna düşürülmüştür. Bütün çiftçilerimiz borç içindedir. Yapılan yardımların hiçbir tanesi üretime destek olmadığı için iflasla neticelenmiştir. Elllerinden giden sadece tarlaları değildir, çiftçilerimizin gelecekleri de ellerinden gitmiştir.

BAŞKAN – Sayın Sarıbal, dikkatimi dağıtıyorsunuz; Sayın Grup Başkan Vekilini dinleyemiyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) –Burada en acı olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım sistemi lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hatibin söyledikleri içerisinde en acı olan şudur: Yapılan bütün bu ihanetlere karşın hatip şöyle sesleniyor; “Bunların karşılığı bizde yok. Bu bizim içimizi acıtmıyor. Bu bizim için normal bir şeydir.” diyor. Millet yoksullaşmış, fakirleşmiş, Türkiye tarım konusunda gerilemiş, insanlar açlık ve yoksulluktan dolayı intihar etme noktasına gelmiş ama “Bunun bizim vicdanımızdaki karşılığı sıfırdır.” diyor. İşte gelinen en acı noktayı, en net şekilde söyleyen hatibin kendi sözleridir.

Buna karşı, Türkiye Cumhuriyeti’nde vicdanı olan herkesin bu iktidarın bu vicdanına karşı bir duruşu olmasını bekliyor, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bu utanç yeter! Bu Meclise bu yeter arkadaşlar, bu Meclise bu yeter! 1940’ların üretim haritasıdır, 1940 yılının üretim haritasıdır.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

6.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, biraz evvel, tabii, sayın hatibin konuşması benim konuşmamın tamamen çarpıtılarak kendi anlam boyutlarına göre yansıtılmasıdır. “Vicdanımızda bir karşılığı yoktur.” gibi bir cümle hiçbir şekilde sarf edilmedi. Onlar, hakikat dışı sözlerle ilişkin, gerçek dışı sözlerin sıfır hükmünde olduğuna ilişkin herkesin kabul etmesi gereken bedihi, açık hakikatlerdir. Ancak yine bir çarpıtma örneğini klasik anlamda, maalesef, CHP sözcülerinden dinlemek durumunda kaldık.

Şunu ifade ediyorum: Biz, çiftçimizi göz bebeğimiz gibi korumaya, kollamaya ve onun durumunu çok daha ileri noktaya taşımaya on sekiz yıldır devam ediyoruz, bir on sekiz yıl daha devam edeceğiz inşallah.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

7.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, birincisi: Gerçekten bu üslup, Meclis açısından doğru olmuyor. Siz, korkunç bir tevazu göstererek, anlayış göstererek Meclisin daha fazla konuşabilmesi için elinizden gelen gayreti ve sabrı gösteriyorsunuz.

BAŞKAN – Yok, ben de rekora niyetlendim de o yüzden.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet, anladım.

Bunun için çok teşekkür ediyorum ama birincisi: Çok bağırdığımız zaman, böyle nutuk çeker gibi konuştuğumuz zaman haklı olmuyoruz. Kendi göz bebeğinizi ne kadar koruyorsunuz bilmiyoruz ama milletimizi ne kadar koruduğunuz çok açık olarak görülüyor. İnsanlarımız sefalet içerisinde, yokluk içerisinde, yoksulluk içerisinde kıvranırken siz kendi vicdanınızda bunun karşılığının sıfır olduğunu söylüyorsunuz. Bunu milletimiz televizyonlarından duydu, takdir milletimizdir. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

8.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, bir yalanı tekrarlamakla gerçeğe dönüştürme imkânının söz konusu olmadığına ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu ifade edeyim Sayın Başkanım: Bir yalanı tekrarlamakla gerçeğe dönüştürme imkânı söz konusu olamaz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Anlaşılmıştır, teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Bu, aynı zamanda, olan gerçekleri sürekli olmamış gibi göstermek tam da buna karşılık gelmektedir.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ama yanlış, rakamlar hep yanlış; ithalat rakamları...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Efendim? Buyurun gelin. Sayın Başkandan izin isteyelim.

BAŞKAN – Sayın Sarıbal, Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor, Sayın Sarıbal.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Buyurun buğday...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sizin rakamlarınız, TÜİK'in rakamı bunlar, TÜİK'in; benim değil.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İhracat kaydı karşılığıyla ithalat izni var, çarpıtmayalım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – TÜİK'in rakamları TÜİK'in, kurumlarımızla sorunuz varsa beni ilgilendirmez.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Gel, soğanı da konuşalım.

BAŞKAN – Sayın Sarıbal, bakın söz Grup Başkan Vekilinizde.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – TÜİK'in rakamları, gelirsın öğretirim sana, gelirsın rakamları öğretirim sana.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.02

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 12.14****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Özkoç, bir söz talebiniz vardı, buyurun.

9.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç’e oturum değiştiği halde söz hakkı tanınması nedeniyle teşekkür ettiğine, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Öncelikle, gösterdiğiniz nezakete tekrar teşekkür ediyorum Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına. Oturum kapandıktan sonra tekrar söz vermeniz de büyük bir nezaket, ayrıca teşekkür ediyorum.

Sadece, aynı görevi yaptığım arkadaşşıma, ben kendisine söylediğimiz sözlerle ilgili cevap verirken “gerçek dışı beyanlar” diye ifade ettim, asla “yalanlar” demedim. Kendisinin bu şekilde ifade etmesini hiç doğru bulmuyorum çünkü kendisini rencide eden değil, gerçekleri söyleyen sözlerim vardı. Biz karşı muhatabımıza şöyle bakıyoruz Sayın Başkan: Biz onları eleştirmek, yok etmek için değil; gerçekleri söyleyerek Türkiye’yi nasıl var edebiliriz hep birlikte onun yollarını arıyoruz; bunu da milletimizin takdirine bırakıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç’in, siyasi partilerin aynı görüşte olmalarının beklenemeyeceğine ve belli bir üslup içerisinde çok daha sert eleştirilerin yapılabileceğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Zaten bütün siyasi partilerin hepsinin aynı görüşte olmalarını beklemek kadar büyük bir yanlış yok; burada bütün mesele... Eleştirileri yaparken belli bir üslup içerisinde çok daha sert bu eleştirilerin yapılabileceğini de buradan ifade etmek istiyorum ama kullanmış olduğumuz kelimelerde daha seçici olarak çok daha sert konuşmaları yapmak imkân dâhilindedir diyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi, şahsı adına ilk söz olarak Bursa Milletvekili Sayın Osman Mesten’i davet ediyorum.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN MESTEN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kadim coğrafyada ne zaman bir kıpırdanma, bir yükseliş olsa ve ne zaman ortaya büyük hedefler konulsa önümüze büyük bir tuzak, desise ve karışıklıklar çıkarılmaktadır ama unutulmasını ki tehdit her kimden ve nereden gelirse gelsin ülkemize yeni ufuklar açmanın gayreti içerisinde olmaya devam edeceğiz.

Dünyaya adalet ve nizam getirmiş bir medeniyetin bugünkü temsilcileri olarak kendimize yeni ve büyük bir gelecek inşa etme gücüne, iradesine ve imkânına sahibiz. Gençlerimize 2053 ve 2071 vizyonlarını miras bırakmak için azim ve gayretle çalışmalarımızı sürdürüyoruz; belirlediğimiz hedefler bu büyük vizyonların birer altyapısıdır. Büyük ve güçlü Türkiye ideali yolunda koyduğumuz hedeflere sarsılmadan, dik ve emin bir şekilde ulaşmak için bütçe büyük bir önem arz etmektedir.

2002 yılından bu yana Türkiye ekonomisinin en başarılı alanlarından biri de hiç şüphesiz ki bütçe performanslarıdır. Hedeflerimiz doğrultusunda dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olmak için bütçe disiplininin taviz vermeden yapısal ve kalıcı reformlarla yolumuza devam ediyoruz. Özellikle savunma sanayisi, enerji, ulaşım ve iletişim alanındaki büyük yatırım ve atılımlar, geniş ihracat ağıımız, küresel yatırımlara ve ticarete güvenli bir liman olmamız Dünya’nın ilk 10 ekonomisinden biri olabileceğimize inancımızı daha da artırmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2002 yılından bu yana, siyasi ve bürokratik vesayet girişimleri içeride, ve dışarıda Türkiye’yi hedef alan terör faaliyetleri, siyasi ve toplumsal istikrarı bozmaya yönelik girişimler, tarihimizin en kanlı darbe girişimi ve son olarak da yine tarihimizin en kapsamlı finansal saldırısıyla karşı karşıya kaldık. Bütün bunların nedeni, Türkiye’nin alışlagelmiş rollerin dışına çıkıp oyun kuran, inisiyatif kullanan ve ezberleri bozan bir ülke durumuna gelmesidir. Küresel ekonomide ki belirsizlikler her geçen gün artarken başta Avrupa olmak üzere ülke yönetimlerinin istikrarsız siyasi yapıları, riskleri daha da artırmaktadır. Malumunuz olduğu üzere, ülke olarak özellikle son birkaç yıl içerisinde uluslararası siyasi ve ekonomik bir çok engelleme, baskı ve finansal saldırılarla daha fazla yoğun bir şekilde karşı karşıya kaldık. Dünyanın pek çok yerinde ciddi sıkıntılar ve benzer sancılar çekiliyor. Fakat bizim diğerlerinden çok daha önemli bir farkımız var: Biz, hem medeniyet birikimi hem tarih geçmişi hem de devlet geleneği bakımından çok farklı bir milletiz; bu sıkıntıları bertaraf edecek imkân ve kabiliyete sahibiz. İçeride ve dışarıda terör örgütlerine karşı yürütülen operasyonların da yüklü bir maliyetinin olduğunu hesaba katarsak bu kriz sadece güçlü bir ekonomik yapı, mali disiplin ve önleyici tedbirlerle savuşturulabilirdi. Şükürler olsun ki bugün ekonomimiz şimdi daha stabil bir duruma geldi. Ekonomik veriler de bu iyileşmeyi destekler niteliktedir. Hafızayıbeşer nisyan ile maluldür. Anayasa kitapçığının fırlatılmasının ekonomiyi ve siyasi yapıyı yerle yeksan ettiğini hatırlamamızda fayda var diye düşünüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, ayağına vurulan prangalardan zengin potansiyeli, güçlü ve kararlı politikalarımızla kurtulmuştur; milletimizin yıllardır hasretini çektiği hizmet ve eser siyasetine yine bizim dönemimizde kavuşmuştur. AK PARTİ olarak milletimize hizmet yolunda sadece ekonomiyi değil, sosyal, kültürel ve teknolojik kalkınmayı da bir bütün olarak değerlendirmekteyiz. Ekonomik kalkınmanın da sosyal kalkınmanın da tüm alanlarda müreffeh bir noktaya gelmesinin

anahtarları da birlik, beraberlik siyaseti ve aynı hedefe odaklanmamızdır. O hedef, güçlü ve büyük Türkiye'dir. Her kim ki idealini bu uğurda değil de kendi kariyeri üzerine planlıyor ve siyasi makam, mevki, şan, şöret, siyasi ikbal ve intikam üzerine yapıyorsa yanlış yapıyor demektir. Siyaset, aziz milletimize hizmet etmektir; hangi makam ve mevkide olursa olsun, sorunun değil, çözümün bir parçası olmaktır. Mevkilerimiz, makamlarımız, görevlerimiz farklı olsa da neticede hepimiz aynı geminin içindeyiz. Kökleri derinde olan bu kutlu ve uzun yürüyüşün yolcularıyız. Birbirimizle dayanışma, birlik ve beraberlik içerisinde inşallah yolumuza devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 bütçemizin devletimize ve aziz milletimize hayırlı olmasını temenni eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz, Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'de.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) - Sayın Başkan, ben konuşacağım.

BAŞKAN - Aydın Milletvekili Sayın Hüseyin Yıldız, siz buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, 5018 sayılı Kanunun 23'üncü maddesinde, yedek ödenek miktarı genel bütçe ödeneklerinin yüzde 2'siyle sınırlandırılıyor ancak önceki yıllardaki bütçe uygulamalarına baktığımızda bütçe kanunuyla ayrılan yedek ödenek miktarının 10 kat, 20 kat ve daha fazlasını Cumhurbaşkanı kullanmıştır. Örneğin 2018 bütçesine yedek ödenek olarak 2 milyar 883 milyon lira ayrılmıştır ancak Sayıştay Genel Uygunluk Bildirimi'nde bu tutarın, diğer kuruluşların ödeneklerinden kesilerek yapılan aktarmalarla 56 milyar 630 milyon lira olarak açıklandığı görülmektedir. Yani biz burada Meclis olarak bakanların bütçelerine onay veriyoruz ama bütçe, saraya gittikten sonra işçinin, emeklinin parası kesilerek rant için müteahhitlere ister istemez devrediliyor değerli arkadaşlar.

Ben özellikle bugün farklı konuşacaktım ama Çevre ve Şehircilik Bakanı burada olduğu için bu konuya değiniyorum. Sayın Bakanım, Aydın'ın nüfusu 1 milyon 200 bin. Aydın, nüfusunun yüzde 80'i tarımla geçinen bir ildir arkadaşlar.

Jeotermal elektrik santrali yani JES sayısında, maalesef, Aydın'ın her tarafında müthiş derecede bir patlama oldu. Aydın Barosu yönetimi bir açıklama yaptı. Germencik'te 11, Efeler'de 3, Köşk'te 3, Kuyucak'ta 6 JES'in iş yeri açma ve çalışma ruhsatı yok arkadaşlar.

Değerli Bakanım, yani şu an sizin Çevre İl Müdürünüz ruhsatsız olarak işlem gören JES'leri görmezlikten geliyor.

Değerli arkadaşlar, Aydın'da tarım ürünleri, zeytinyağı, incir, pamuk ve benzeri ihracatımız yılda 600 milyon dolar. Sadece 4 tane firmayı zengin etmek için 1 milyon 200 bin insanın geleceğini yok ediyorsunuz. Onun için, özellikle buradayken bir an önce talimat verin, bu kaçak jeotermal elektrik santrallerini kapatın.

Biz yatırıma karşı değiliz arkadaşlar. Bu firmalar eğer yatırım yapmak istiyorsa çevreye zarar vermeyecek teknolojiyi kullansınlar. Şu an Almanya'da, İtalya'da çöpe atılan teknolojiyi kullanıyorsunuz.

Peki, size soruyorum: On yedi yıldan beri Aydın'a ne yaptınız? Aydın milletvekilleri burada, sorabilirsiniz, gece geldiğinizde Germencik ile Efeler arasında, 10 kilometre...

BAŞKAN – Sayın Aydın, sataşmaya yer verecek şekilde konuşmayın.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – ...inanın ki arabanın camını açamazsınız değerli arkadaşlar. Onun için, bir an önce buna el atmanız gerekiyor.

İki: On yedi yıldan beri mevcut olan bir havaalanı pistini uzatıp sivil havacılığa açacaksınız. On yedi yıldır bekliyoruz ama maalesef bir duyuyoruz ki -biz tabii ki yatırımlara karşı değiliz- 80 bin nüfusluk bir ile 2 milyon yolcu garantisi vererek oraya havaalanı yapıyorsunuz. Yani Aydın Havaalanı'nda rant olmadığı için mi yapmıyorsunuz?

Üç: Yine geldiğinizden beri, on yedi yıldan beri, Aydın-Denizli otoyolunu yapacaksınız, maalesef ve maalesef bir çivi dahi çakmadınız.

Dört: Aydın'da şu an Halk Ekmek var. Sabah gittiğinizde insanlar ucuz ekmek almak için kuyruğa giriyor. Şu an Aydın'daki hastanelerde kuyruk var arkadaşlar. Aydın'daki bütün hastalarımızı Denizli'ye, İzmir'e ve Manisa'ya gönderiyoruz. Onun için, yıllardan beri söz verdiğiniz hiçbir şeyi Aydın'a yapmadınız. Didim Devlet Hastanesinin çürük raporu var arkadaşlar, çürük raporu var; şu an çürük binada doktorlar çalışıyor, hasta bakılıyor. Didim Devlet Hastanesini bir an önce faaliyete geçirin.

Değerli arkadaşlar, en önemli konu şu: Üzülerek söylüyorum, Türkiye'de, on yedi yıldan beri 8 milyon işsiz yarattınız. Size bir örnek vereceğim, bakın, Torbalı Belediyesi 40 temizlik işçisi alacak, müracaat 3 bin kişi; bunun yüzde 20'si üniversite mezunlarından, yüzde 15'i de kadınlardan oluşuyor.

Yine, İstanbul'da, hepimiz gördük televizyonlarda, haberlerde, gazetelerde; 450 kişi alınacak, 15 bin kişi müracaat ediyor arkadaşlar. İşte "Aynı geminin insanlarıyız." diyoruz. Bu fotoğraf gösteriyor; bak, 15 bin kişi kuyrukta bir umutla "Acaba işe girebilir miyim?" diye. Diğer tarafta, sarayın hâlini görüyorsunuz. Siz, işte, halktan koptunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

HÜSEYİN YILDIZ (Devamla) – Siz -sarayda- koptunuz Sayın Bakanım.

Merak ettiğim tek şey var ya: Ya, on sekiz yıldan beri, her şeyimizi özelleştirdiniz. "Devlet fabrika kuramaz, şeker fabrikasını kuramaz. TÜPRAŞ'ı, PETKİM'i, TELEKOM'u işletemez." dediniz, özelleştirdiniz. Peki, merak ettiğim tek bir şey var: Madem bunları özelleştirdiniz, Simit Sarayına 500 milyon dolar niye verdiniz? Yani devlet gidip simitçilik mi yapacak? Size soruyorum, elinizi vicdanınıza koyun. 500 milyon dolara simitçilik yapacak. Bütün fabrikaları özelleştireceksiniz, o fabrikaların yerine de farklı şeyler kuracaksınız.

Sayın Bakanım, bir konu daha var: Siz Bakanlık olarak on yedi yıldan beri 21/(b)'ye göre 47 milyarlık –yani eski parayla katrilyon- ihale yaptınız. Şimdi, haberlerde görüyoruz, 100 bin konut yapacaksınız. Yine, bu 100 bin konutu 21/(b) maddesiyle mi ihale edeceksiniz yoksa açık ihale mi yapacaksınız?

Bunların cevaplarını bekliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 5'inci madde üzerinde konuşmalar tamamlandı.

On dakika süreyle soru cevap işlemi yapacağım. Beş dakika sorular için beş dakika cevaplar için ayıracağım.

Soru cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Barut buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, bu bütçe Erdoğan’ın bütçesidir. Erdoğan’ın bütçesi, her doğanı borçlandırmaktadır. Hak, hukuk ve adaletten yoksun Erdoğan iktidarının iç ve dış politikaları nedeniyle zaten derin bir ekonomik kriz yaşanmaktadır. Vatandaşlarımızın, tüketici kredisi ve kredi kartı borçları 570 milyar liraya çıkmıştır. Vatandaşın borcunun 456 milyar lirası tüketici kredilerinden, 114 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanmaktadır. Bu durum ülkemizde insanlarımızın bir bir intihar etmelerine, son dönemde de aile olarak hayatlarına son vermelerine neden olmaktadır. Bu bütçede yaşanan acılara derman yok, tarım yok, eğitim yok, sağlık yok, iş yok, aş yok; peki, ne var? Simit Sarayı var, saray sosyetesini ve lobisini beslemek için kanal var, talan var, yalan var. Ancak bunun da sonu var o sonu da bu kadim halk ilk seçimlerde yaşatacağı diyorum, saygıları sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – AK PARTİ Hükümetleri sosyal politikalara büyük önem vermiştir. Yaşlılara, engellilere, dar gelirliyle, çocuklara, kadınlara ve toplumun farklı kesimlerine yönelik destekler önemli ölçüde artırılmış, hayata geçirilen projelerle bu kesimlerin ekonomik ve sosyal açıdan desteklenmesi temin edilmiştir. Son on yedi yılda özellikle yaşlılara ayrılan bütçe kaynaklarıyla yaşlılarımızın korunma ve bakım ihtiyaçlarına özel önem verilmiştir. Sorun, yaşlılara ilişkin bütçede yer alan harcamalara ilişkin. 2020 yılı bütçesinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesinde yaşlılarımız için ayrılan ödenek ne kadardır, ne tür harcamalar gerçekleştirilmektedir?

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ekonomik krizin etkisiyle son bir yılda yaşanan zam yağmuru, vatandaşlarımızı intihara sürükleyecek kadar çaresiz bıraktı. Bu durumda, asgari ücret, pazarlığı yapılacak bir konu değil, acilen çözülmesi gereken bir sorundur. Son araştırma raporlarına göre, günümüzdeki açlık sınırı 2.103 liraya yükselmışken yoksulluk sınırı 6.850 lira olarak hesaplanmıştır. Zaruri ihtiyaçlarını karşılayamayan borç batağındaki asgari ücretliden geçmediği köprüler, hizmet almadığı şehir hastaneleri için vergi almak vicdansızlıktır. Asgari ücret vergiden muaf tutulmalı ve açlık değil, yoksulluk sınırına göre hesaplanmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ hükümetlerince Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde on yedi yılda TOKİ vasıtasıyla yüzde 90’ı sosyal konut vasfında 857 bin konut inşa ettik; ayrıca, 24 bin derslikli okullar, 40 bin yatak kapasiteli hastaneler, bine yakın ticari iş yeri, kamu kurumlarımızın hizmet binaları, stadyumlar, çok sayıda sosyal ve kültürel tesis TOKİ tarafından ülkemize kazandırıldı. Ülke genelinde, biri seçim bölgem Mersin’de olmak üzere, 96 millet bahçesi TOKİ tarafından inşa ediliyor. Başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

2020 yılında 81 vilayette 100 bin sosyal konut inşa süreci başlatılıyor. Bu konuda bilgi verir misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kocaeli Dilovası'nda çevre felaketi devam ediyor. Meclis araştırma komisyonunun 2006 yılında yaptığı bir çalışma vardı ancak bu raporun sonuçlarına kesinlikle uyulmadı. Şu anda Dilovası'nda çevre kirliliği had safhada, kanser vakaları had safhada. Kömürçüler OSB'yle ilgili sorun çözülüyor, Kömürçüler OSB'nin yakınındaki hastanede beyaz önlükler simsiyah oluyor akşamüstü, insanlar camlarını açamıyorlar, çocuklarda astım ve bronşit hastalıkları had safhada. Defalarca dile getirdiğimiz hâlde Kocaeli Dilovası'ndaki çevre felaketine bir çözüm bulunmuyor. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bu konuda tatminkâr bir açıklama yapmasını bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, biraz evvel de gündeme geldi; Maraş olayları, yaşadığımız olaylar tabii ki üzücü ama orada bir kelime doğru, bu bir kontrgerilla olayıydı. 78'de şehrimizde veya diğer şehirlerde yaşanan olaylar acı olaylardır. Sadece Maraş'ta değil, Çorum'da, Sivas'ta yaşanan olaylar tabii ki tasvip edilecek olaylar değil. Ama bunun çaresi, çözümü kardeşliğimizdir. Şuradan öldü, buradan öldü diye ayırım yapmadan tüm Kahramanmaraş'ta yaşanan olaylar üzücü olaylardı. Bunları yapıcı, birleştirici şekilde ele almak, kardeşliğimiz üzerine kurgulamak; kardeşliğimizi bozmaya, yıkmaya çalışanlara fırsat vermemek gerekir. O gün yaşananlar Maraş'ta kardeşliği yıkan davranışlardı, bir daha bunlara fırsat vermemek lazım. Ben, o zamana kadar orada yaşayan birisi olarak komşularımızın ne olduğunu bile sorgulamamışken ondan sonraki yaşanan olaylar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar soru işlemi tamamlanmıştır, şimdi cevap işlemine geçiyoruz. Komisyon...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Başkan, sorulara cevap vermek üzere sözü Sayın Bakanımıza bırakıyoruz.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı 100 bin sosyal konut kampanyamızı biliyorsunuz, pazartesi günü itibarıyla taleplerini toplamaya başladı. Bugüne kadar Toplu Konut İdaresi Başkanlığımız, 2002 yılından bugüne 100 bin sosyal konutu ilk defa bir yılda yapıyor. Bugüne kadar 857 bin bağımsız bölüm ürettik ve 160 milyar liralık iş yaptık. Sosyal donatılarımızı da eklediğinizde 1 milyon bağımsız bölümün üzerinde, tamamen alt gelir grubu vatandaşlarımıza yönelik, yine şehirlerimizin sosyal altyapılarını güçlendirmeye yönelik birçok iş ve işlemi yaptık ve vatandaşlarımıza teslim ettik. Bu çerçevede, alt gelir grubu vatandaşlarımızın ev sahibi olabilmesi amacıyla ve bu ülkede evi olmayan hiçbir alt gelir grubu vatandaşımız kalmayana dek, iki yüz kırk aya varan vadeyle, 894 lira sabit taksitle -ki bu, cumhuriyet tarihinde bugüne kadar hiç yapılmamış bir kampanyadır- bu çerçevede 81 ilimizdeki alt gelir grubu vatandaşlarımıza yönelik bu kampanya yapılacaktır.

Bu kampanya çerçevesinde Sayın Vekilimiz “21/B'ye göre mi ihale edilecek?” diye sordu. 21/B özellikli işleri tarif ediyor. Dolayısıyla burada özellikli bir iş olması hâlinde, aciliyet gerektirmesi hâlinde, terörle ilgili bir işlem olması hâlinde 21/B buna cevaz veriyor. Bunun dışında, aciliyeti olmayan işlerle alakalı 21/B'ye göre ihale yapılmadı. Bundan sonraki süreçte de aynı anlayışla devam edilecektir.

Millet bahçelerini 81 ilimize yapıyoruz. 81 ilimizde kişi başı yeşil alan miktarını artırmak için -ki bugün 8-9 metrekaare olan yeşil alan miktarını 15 metrekaareye çıkarma hedefiyle- çalışıyoruz. 22 ilimizde ekolojik koridor oluşturuyoruz. Bu ekolojik koridorlarla birlikte iklim değişikliğiyle ilgili mücadele noktasında hakikaten belki bundan sonraki süreçte Meclisin en önemli gündem maddelerinden biri olacak iklim değişikliğine ilişkin önemli adım atıyoruz. İnşallah, 2023 yılına geldiğimizde de 81 ilimizde 81 tane millet bahçesi inşası gerçekleştirmiş olacağız.

Dilovası... Biliyorsunuz biz kentsel dönüşümle ilgili çok ciddi hedefler koyduk. Her yıl 300 bin bağımsız bölüm, beş yılda 1,5 milyon bağımsız bölümün dönüştürülmesi hedefi koyduk ve bunları da, afet riski altındaki alanların dönüşümü, yine deprem riski altındaki alanların dönüşümü, tarihi alanların dönüşümü, sanayi alanlarının dönüşümü şeklinde 4 ana başlıkta topladık ve “Yerinde, hızlı, gönüllü dönüşüm yapacağız.” dedik. Bu çerçevede, sanayi alanlarının dışarı çıkarılması, yine vatandaşlarımızın o can ve mal güvenliği riski taşıdığı Dilovası’na biz yerel seçim zamanında gittik ve hem vatandaşımızla hem orada sivil toplum örgütlerimizle görüştük.

Kömürçüler OSB’yle alakalı yerinde tespitlerini yaptık ve şu an Toplu Konut İdaresi Başkanlığımız hem Kömürçüler OSB’nin taşınması ve taşınmasını müteakip de o Dilovası’ndaki vatandaşlarımızın problemlerini halledecek kentsel dönüşüm sürecini çalışıyorlar ve onların rızası çerçevesinde inşallah -ben çok önemsiyorum Dilovası’ndaki kentsel dönüşümü ve bizzat buna ilişkin bir grup çalışıyor- etaplar hâlinde de vatandaşımızı, o riskli gördüğümüz binalardan taşımak suretiyle Dilovası’nı yaşanabilir bir hâle getirmek için adımları da atacağız.

Jeotermallerle alakalı çalışma ruhsatını ilgili belediyeler verir ve orada ilgili belediyelerde -bir Milliyetçi Hareket Partisi, bir Cumhuriyet Halk Partisi, bir de Kuyucak AK PARTİ Belediyemiz var- arkadaşlarımız bu sürece bakacaklar. Yani dolayısıyla, çalışma ruhsatı verme yetkisi ilçe belediyelerindedir. ÇED izni olmayan hiçbir jeotermal tesis olmaz, olamaz ki yine arkadaşlarımız teyit ettiler, bütün Aydın’daki tesislerin de ÇED, çevre izin belgesi mevcuttur.

Diğer soru, Orhan Vekilimiz, “Şeker ithalatına mı başlandı?” diye sordu. Cevap olarak da halkımızın tükettiği şekerin tamamı şu an yerli üretimdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ederim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 1.400 ton geldi Sayın Bakan.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 1.400 ton niçin geldi Sayın Bakan?

BAŞKAN – Sayın Bakan, sözlerinizi oradan tamamlayın, ben buradan açarım mikrofonu.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Tükettiğimiz şekerin tamamı yerli üretimdir. Pancar şekeri satışlarına baktığımızda da cumhuriyet tarihinin rekoru kırılmıştır. Hem kotalarımızda yapmış olduğumuz düzenlemeyle hem de satışlara baktığımızda da Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından 2019-2020 pazarlama yılı için şeker kotaları 2,7 milyon ton olarak belirlenmiştir ki bu da yine cumhuriyet tarihinin rekorudur.

Orman alanları talan edilmemektedir. Son 17 yılda dünyadaki orman varlığı azalırken bizim orman varlığımız 1,8 milyon hektara çıkarılmıştır.

BAŞKAN – Sayın Bakan, tamamlayalım lütfen son cümlelerinizi.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Peki.

Dolayısıyla, ülke yüz ölçümünün yüzde 30’u olan 23,4 milyon hektara çıkarmak için de hem millet bahçesi çalışmalarımız hem orman alanlarının vasfını ve sayısını artırmak için çalışmalarımız da devam etmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6’ncı maddeyi okutuyorum:

Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri

MADDE 6- (1) Bu Kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10'unu aşmamak kaydıyla; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

(2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden hizmeti yaptıracak olan kamu idaresi, yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine, fonksiyonel sınıflandırma ayırımına bakılmaksızın ödenek aktarmaya yetkilidir.

(3) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, 10/7/2018 tarihli ve 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptıracığı işlere ilişkin ödeneklerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine aktarmaya yetkilidir.

(4) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde yer alan ve tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetleri ile bir fonksiyona ait bir hizmetin diğer bir fonksiyon tarafından yürütülmesi hâlinde ilgili ödeneği, fonksiyonlar arasında karşılıklı olarak aktarmaya ilgili kurumlar yetkilidir.

(5) Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını aşan finansman gerçekleşme karşılıklarını, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Cumhurbaşkanlığına belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir. Hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerin 2019 yılında “06- Sermaye Giderleri” ve “07- Sermaye Transferleri” giderlerine finansman sağlamak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden tahakkuka bağlanan Hazine yardımlarının bu idarelerce kullanılmayan kısımları, 2020 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak mevcut veya yeni projelerin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılır.

(6) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferleri ödenek aktarma suretiyle yapılır. Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve kurumlar arasındaki diğer kaynak transferleri tahakkuk işlemleriyle gerçekleştirilir. Bu işlemler karşılığı tahsil edilen tutarlar, ilgili kamu idaresince bir yandan (B) işaretli cetvellere gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvellere ödenek kaydedilir.

(7) a) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü bütçelerinin (özel ödenekler ve “03.9 Tedavi ve Cenaze Giderleri” ekonomik kodu ile “03.1.1.01 Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” fonksiyonunu içeren tertipler hariç) mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderleri ile ilgili tertiplerinde yer alan ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısımları, hizmetin devamlılığını sağlamak amacıyla bu tertiplere bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin toplamının yüzde 30'unu aşmamak üzere ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye,

b) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin 21.01.36.00 ve 21.01.36.63 kurumsal kodu altında bulunan (03) ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yer alan tanıtma amaçlı ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

c) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu bütçesinin 40.08.33.00-01.4.1.00-2-07.1 tertibinde yer alan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

ç) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin 26.01.31.00-04.8.1.04-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.06-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.07-1-05.4, 26.01.31.00-04.8.1.08-1-05.4 ve 26.01.31.00-04.8.1.09-1-05.4 tertiplerinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

d) Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.41.00-04.1.1.00-1-07.2, 12.01.41.00-04.1.1.00-1-05.6 ve 12.01.41.00-01.2.1.00-1-08.2 tertiplerinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

e) Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinin “03.1.1.01 Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” fonksiyonu altında yer alan yatırım ödeneklerinden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

f) İlgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, yılı içinde harcanmayan ödenekleri (2019 yılından devredenler de dâhil) ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirlemeye,

Cumhurbaşkanı yetkilidir.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu’na aittir.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Heyetinizi saygıyla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendiyle, bu kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere, genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10’unu aşmamak kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01)’den (09)’a kadar olan ekonomik kodlardaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Dairesi Başkanlığı bütçesinin yedek ödenek tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanlığı yetkili kılınmaktadır. Evet değerli arkadaşlarım, en önemlisi de bütün bunlara ilişkin usul ve esasları da belirlemeye Sayın Cumhurbaşkanı yetkili kılınıyor.

Bakınız, burada şu hususa dikkatlerinizi çekmek istiyorum: Demokrasinin olmazsa olmaz kuralları vardır. Nedir bunlar? Yasama, yürütme ve yargı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi bu kuvvetler ayrılığı prensibini yerle yeksan etmiştir. Asıl olan yasama, yürütme ve yargının birbirlerini dengelemesi ve denetlemesidir. Zaten öncesinde de bütün yetkileri elinde bulunduran ve bu yetkileri sınırsız kullanan Cumhurbaşkanı, 6’ncı maddeyle, bütün harcama ve ek ödenek harcama yetkisini tek elde topluyor. Laf ola beri gele! Sanki bu yetkiyi kendisinden habersiz ve izinsiz kullanan maliye bakanları vardı. Cumhurbaşkanı, yedek ödeneği âdetâ örtülü ödenek gibi dilediğince kullanacak; kurum ve

kuruluşların bütçelerine aktarma yetkisine sahip olacaktır. Bu bütçe ödeneklerinin yerinde kullanılıp kullanılmadığını Meclisimizin verdiği yetkiyle, Sayıştay daha etkin bir şekilde denetlemelidir, bundan iktidar kaçınmamalıdır.

Değerli arkadaşlar, Sayıştay raporlarının birçok yerinde gördüğümüz üzere büyük Türk milletinin parası, akıl almaz yöntemlerle, milletin emrinde kullanılacağı yerde, yandaşlar lehine kullanılarak heba edilmiştir. Bunları ortaya çıkaran birimin başındaki sorumlu başkan yardımcısı görevinden uzaklaştırıldı. Bununla bitti mi? Hayır, bitmedi. Başkan yardımcısının görevden alınmasından hemen sonra onun yanında belediyelerin denetlenmesinden sorumlu 15'inci daire başkanı da görevinden alındı. O niye alındı görevinden? AK PARTİ iktidarının arpalığı ve finansörü olan belediyelerdeki çarpık düzeni ve yandaş firmalarla yaptıkları tüm kirli işlerin büyük bölümünü ortaya çıkarttığı için. Tabii, burada, gerçek enflasyon rakamlarını açıklayan TÜİK Başkan Yardımcısının görevden alınması da akıllara geliyor ister istemez. Yaptıkları hiçbir işte denetlenmek istemeyen, "ben yaptım oldu" mantığıyla hareket edenlerin bu yollara başvurmaları iktidarınız döneminde olağan bir hâl hâline geldi.

Değerli arkadaşlar, partili Cumhurbaşkanı ve partisi har vurup harman savuruyor ama tasarrufu da vatandaşlarımızdan bekliyor. Siz "İtibardan tasarruf olmaz." diyerek saraylar yapıyorsunuz, şatafat içinde yaşıyorsunuz milletin parasıyla; emeklerinin karşılığını bir türlü veremediğiniz işçimizin, memurumuzun, emeklimizin de tasarruf etmesini istiyorsunuz. Verdiğiniz üç beş kuruşa da "Gözünüze, dizinize dursun." diyerek laf etmekten geri durmuyorsunuz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ iktidarı sayesinde milletimizin satın alma gücü çok azaldı. Her açıkladığımız yeni ekonomi programında "Burası çok önemli." dediğiniz andan itibaren milletimiz "Eyvah, yine mi zamlar geliyor?" diyerek kara kara düşünmeye başlıyor. Hiçbir ekonomik öngörünüz tutmadığı için peşine bir yenisini ekliyorsunuz. Milletimiz, hâlen satın alma gücü açısından Avrupa'yla kıyaslandığında son sıralardan bir türlü kurtulamıyor. Devriktidarınızda işsizlik rekorları kırıldı. Bütün oyunlarınıza rağmen enflasyon canavarını da yenemiyorsunuz. Çarşı pazar yangın yeri, iş insanları ve işletmeler konkordato ilan etmek durumunda kaldılar. Çiftçilerimiz girdi maliyetleri yüzünden para kazanamıyorlar; bu, vatandaşlarımıza yansıyor ve tarlada 50 kuruş, 1 lira olan patates ve soğanı 8 liraya, 12 liraya vatandaşlarımız yemek zorunda kalıyor. Yandaş basın ve ekonomistler bile bu sert düşüşler karşısında ne diyeceklerini bilemiyorlar. Bu krizleri hükümetleriniz döneminde defalarca yarattınız, milletimiz şimdiki kadar sinesine çekti ama şimdi işler değişti, yandaşlarınız bile "Bu kadar kötü ekonomi yönetimi olmaz." demeye başladı. Yandaşlarınızı adaletsizce kalkındırmayı bırakın artık; onlar zengin olurken milletimiz işine, aşına, ekmeğine, canına, malına sahip çıkmaya çalışmaktadır. Milletimiz çocukları için gelecek planlamaları yapmak istiyor, siz ise rüyalar âleminde yaşıyorsunuz. İş insanları, istihdam yaratmak için, yatırım yapmak için hukuk devletinin mutlaka inşa edilmesini istiyorlar. Gelecek kaygısı yaşayan öğrencilerimiz önlerini görmek istiyorlar, okulları bitmeden "Nasıl işe gireceğim?" diye, daha okurlarken kara kara düşünüyorlar. Okul bitince iş bulamadıkları için kredi hacizleriyle karşı karşıya kalıyorlar. Gençlerimize ya iş bulun ya da kredi borçlarını ödeyin.

Evet, değerli arkadaşlar, sorunları çözemiyorsunuz; milletimizin alın teriyle verdikleri vergileri hazineye irat ettikten sonra onlar lehinde kullanacağınız yerde sadece partililerinize ve yandaşlarınıza kullandırma alışkanlığından da vazgeçemiyorsunuz.

Evet, değerli arkadaşlar, çiftçilerimiz sıkıntı içerisinde. Adana'da özellikle çiftçilik yapan vatandaşlarımız durmadan telefonlarla bize ulaşıyorlar. Bir istekleri var, özellikle Tarım Kredi Kooperatiflerinin artık çiftçinin lehine değil de aleyhine satış yapar duruma geldiklerini ifade ediyorlar. Bir çiftçimiz Tarım Kredi Kooperatifinden gübreyi sorduğunu, aynı fabrikanın ürettiği aynı gübreye Tarım Kredi Kooperatifinden aldığı kilo başı fiyatını tutup yine aynı fabrikanın ürettiği aynı gübreyi

tüccardan sorduğunda gübrenin fiyatının 30 kuruş daha aşağı olduğunu ifade ederek Tarım Kredi Kooperatiflerinin artık çiftçiye hizmet eden değil, çiftçiye pahalı mal satan duruma geldiklerini ifade ediyor. Ayrıca, Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçları müteselsilen birbirlerine kefil oldukları için hacizlerle karşı karşıya geldiklerini, traktörlerinin haczedildiğini, tarlalarının artık satılma durumuna geldiğini ifade etmekte. Bunlara bir an önce çözüm bulunmasını, aynı zamanda Ziraat Bankasına olan kredi borçlarının da ertelenmesini talep etmekte.

Bunların yerine getirilmesi için gerekli girişimlerde bulunmanızı sizlerden istirham ediyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Ali Muhittin Taşdoğan, Gaziantep Milletvekili, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin "Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri" başlıklı 6'ncı maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, bizleri izleyen aziz Türk milletini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Madde genel olarak incelendiğinde "Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri" başlığı altında bu kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli olarak kullanılması amaçlanmıştır. Bu itibarla, ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak amacıyla, diğer kamu idarelerinin ihtiyacını karşılamak üzere devredilmesi konusunda kamu idareleri arasında aktarma miktarlarını, şeklini ve yetki kullanımlarını tarif etmektedir.

Kıymetli milletvekilleri, kaynakların etkin ve verimli olarak kullanılmasıyla kamu maliyesi alanında gerçekleşen sıkı mali disiplin uygulamaları, ekonominin istikrara kavuşmasında ve sürdürülebilir bir makroekonomik dengenin varlığı açısından değerlendirildiğinde, küresel, spekülasyon atakların bertaraf edilmesi açısından kıymetli bir enstrüman olmaktadır.

Kamu harcamalarındaki etkinlik artışı ekonomik istikrarın olmazsa olmazı kabul edildiğinden, bütçe disiplinine katkısı, görüldüğünden daha geniş etkiler yaratmaktadır.

Kamu idareleri için hazırlanan bütçenin kullanılacağı dönem içerisinde ortaya çıkabilecek fazlalık veya tasarruf edilen miktarların bir başka kamu idaresinin ödenek ihtiyacı için kullanılmasını temin etmek, bu ödeneklerin öncelikli hizmetlerin karşılanabilmesinde, kullanılmasını sağlamak ve bunu etkin ve hızlı bir şekilde gerçekleştirmek, aynı zamanda hizmet verimliliğini de artıracaktır. Verimlilik artınca millî gelirin artması, beraberinde yatırımların ve tasarrufların artması da beklenmelidir.

Gelir artışının doğal bir sonucu olarak ortaya çıkan talep artışı, yatırımcıların belirsizliklerden korunmasına da katkı sağlayacaktır. Nihai olarak döviz kurlarındaki spekülasyon ataklarda azalan millî gelirin tekrar yükselmesi yatırımcıların performansına bağlı olduğundan, mali disiplinle oluşan makroekonomik dengenin önemi daha da artmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ödeneklerin bir kısmında fonksiyonel bir ayırım gözetmeksizin ödenek aktarımlarının yapılması, kamu hizmetlerinin kesintiye uğramadan, gecikme ve aksamalara meydan vermeden yürütülmesinde stratejik bir aşama olarak kabul edilmelidir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin etkinliği, ekonomideki istikrarın en önemli ayağını oluşturmaktadır. Hülâsa, özetleyecek olursak madde madde anlatılan aktarma, ekleme, devir işlemleri kamu kaynaklarının etkin, verimli ve fonksiyonel olarak kullanılmasını açıklamaktadır. Bu durum, etkin ve verimli bir yönetim anlayışı olan Cumhurbaşkanlığı hükümet modelinin de bir yansıması olarak görülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gelecek hafta bugün, 25 Aralıkta, Gaziantep'in düşman işgalinden kurtuluşunun 98'inci yılını kutlayacağız. 100'üncü yılını da inşallah Cumhurbaşkanlığının himayelerinde iki yıl sonra kutlayacağız. Kendi cephanesini ve silahını yapan Gaziantepli, cephane bitince mavzer sesi çıkaran "tak-takı"ları yapmıştır, Fransızlara mavzer sesi çıkararak korku salmıştır. Dünya tarihinin en büyük savunma savaşlarından birini yaşayan Gaziantep ve Gaziantep'li savunma sanayisini ve değerini en iyi bilen insanların memleketidir. Bu nedenle, savunma sanayisinde dışa bağımlılığın azaltılması, yerli ve millî teknolojinin envantere yerini alması çabaları, içtenlikle desteklediğimiz gelişmelerdir. Bilinmelidir ki, yüzde 100 yerli ve millî savunma sanayisi vazgeçemeyeceğimiz millî hedeflerimizdendir. Her geçen gün, savunma sanayisinde gurur duyduğumuz spesifik gelişmelere şahit olmaktayız.

Türkiye'deki savunma sanayisinde faaliyet gösteren firmalara bakıldığında ağırlıklı olarak İstanbul, Kocaeli ve büyük çoğunluğunun da Ankara'da yer aldığı açıkça görülmektedir. Gaziantep, gelişmiş sanayi altyapısı, kalifiye eleman kapasitesiyle savunma sanayimizin ürün yapabilecek kabiliyete sahip en gözde şehri konumundadır. Zira bunun en bariz göstergesi olarak yeni oluşturulan 127 bin metrekare alanda kurulacak organize sanayi bölgesi savunma sanayisi özel bölgesi için arazi tahsisi yapılmıştır.

Sayın milletvekilleri, savunma sanayisinin farklı ürün ve altyapı gücüne sahip olan şehirlerin arzulanan inovasyon hedefini kolaylaştıracağı düşünülmektedir. Yeniden vurgulamakta yarar gördüğüm konu ise Gaziantep'in geleneksel ihracat altyapısı ile savunma sanayisinin kesişmesi sonucu ortaya çıkabilecek yüksek inovasyon kapasitesidir. Savunma sanayisinde çözüm ortağı olmaya hazır olan Gaziantep sanayisinin bu potansiyeli mutlaka dikkate alınmalı ve geleneksel sanayi ürün ihracatından ileri teknoloji ihracatına geçmek için Gaziantep'in sanayicisinin çabaları desteklenmelidir. Savunma sanayisine üretim yapan ASELSAN, ROKETSAN, HAVELSAN gibi vakıf şirketleri ile ilimiz savunma sanayisine yönelik ortak bir şirket ve üretim planlaması yapılmalıdır. Tahsis edilen arazide savunma sanayisinin gelişimi amacıyla mühendislik ve danışmanlık merkezi oluşturulmalıdır. ASELSAN'ın deneyim ve bilgi birikimlerinden faydalanılarak ilimize, savunma sanayisinin eğitimli eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla ASELSAN mesleki ve teknik Anadolu lisesi mutlaka kurulmalıdır. Başta Gaziantep'teki kamu bürokrasisi yöneticileri olmak üzere yerel yönetim, sanayici, müteşebbis, odalar ve esnaf birlikleri savunma sanayisine ve başarısına odaklanmıştır. Herkes bu millî konu için elini taşın altına koymaya hazırdır. Şehrimizin inandığı bu çok değerli motivasyon kıymetli bir takdiri hak etmektedir.

Kıymetli milletvekilleri, bir diğer konumuz ise Gaziantep'te uygulanan teşviklerdir. Ülkemizde Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi temelinde 6 bölge tespit edilerek teşvik politikaları farklılaştırılmıştır. Gelişmişlik Endeksi'nin komşu illere göre daha yüksek olması sebebiyle Gaziantep 3'üncü bölge teşviklerinden yararlanır hâle gelmiştir. 2011 yılında illerin sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi verileri sonucunda oluşan bu sıralama, 2013 yılından itibaren artarak devam eden nüfusun yaklaşık yüzde 24'ünü oluşturan Suriyeli sığınmacıların Gaziantep'te yarattığı sosyoekonomik değişim şehrimizin iktisadi dengesini olumsuz etkilemiştir. Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi hesaplanırken ilin demografik özellikleri, nüfus yoğunluğu ve net göç hızı önemli göstergelerdir. 2011 yılındaki nüfus durumu ile 2019 yılındaki durum arasında olağanüstü farklar bulunmaktadır. Bu göstergelerden 2019 yılı itibarıyla Suriyeli sığınmacıların nüfus ve istihdam oranı içindeki payı ve kayıt dışı istihdam sorunları dikkate alındığında bu konuda 2011 yılındaki koşulların çoktan aşılması olduğu açıkça gözükmektedir.

Sayın milletvekilleri, bu örnekleri çoğaltabileceğimiz 61 gösterge kullanılarak yapılan Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi ve buna bağlı olarak hazırlanan 6 farklı teşvik bölgesinin 2019 yılı itibarıyla Gaziantep için geçerliliği tartışmalı hâle gelmiştir. Dolayısıyla Suriyeli sığınmacının varlığını

da dikkate alarak Gaziantep'in teşvik bölgeleri sıralaması dışında istisna teşviklere ihtiyacı olduğu inkâr edilemeyecek bir gerçektir. Aynı problemleri yaşayan komşu illerin farklı değerlendirilmeleri ve daha geniş kapsamda teşviklerden yararlanmasına rağmen sosyoekonomik gelişmişliği nedeniyle âdeta cezalandırılan Gaziantep'in varlığının Türkiye açısından bir kayıp olduğu kabul edilmelidir. Teşvik sistemi, ileride olanı geriye düşürmek için değil ileride olanın mevcut durumunun devam ettirilebilmesi için kullanılmalıdır. Bu kapsamda Gaziantep'teki işletmelerin ve iş insanlarının taleplerini dikkate alarak istisnai bir teşvik paketinin hazırlanmasına şiddetle ihtiyaç duyulmaktadır.

Sayın milletvekilleri, başta Gaziantep olmak üzere Türkiye'nin birçok il ve ilçesinde yaklaşık 200 bin kişinin ekme kapısı olan Antep fıstığı, tarımsal ürün destekleme programının dışında bırakılmıştır. Üreticiler ve bu alanda faaliyet gösteren işletmeler ekonomik açıdan zorluklar yaşamaktadır. Sektörün başlıca meseleleri arasında yer alan kayıt dışılık, fiyat istikrarsızlığı, üretim ve pazarlamada yaşanan teknik sorunlar Antep fıstığının geleceği açısından büyük sorun teşkil etmektedir. Bu sebeple fındıkta olduğu gibi dekar başına 160 TL alan bazlı gelir desteğini veya kilo başına 2 TL ürün desteğini hak etmektedir. Kaldı ki ürüne prim desteği neticesinde kayıt dışılığın ortadan kalkmasıyla devletimiz, yaptığı harcamaların karşılığını stopaj ve BAĞ-KUR primleri üzerinden fazlasıyla alabilmektedir. Birçok ürüne devlet teşvik vermektedir. Türkiye'nin bir markası hâline gelen Antep fıstığına teşviğin verilmemesi sektörün sorunlarını çözümsüz bırakmakta ve Türk ekonomisine de büyük zararlar vermektedir.

Gaziantep gibi “gazi” olan Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Ebrü Günay, Mardin Milletvekili. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜİK, Türkiye genelinde işsizlik rakamlarının temmuz-ağustos-eylül aylarını kapsayan ağustos döneminde yüzde 14'e yükseldiğini açıklamıştır. Bu da işsiz sayısında geçen yıla oranla 980 bin kişilik bir artış olduğu anlamına gelmektedir. Böylece işsiz sayısı 4 milyon 650 bin kişi olmuştur. Bu işsizlik oranları yaşamakta olduğumuz ekonomik krizin göstergesidir, dibe vurmadır.

“Bu yeni sistemde istikrar kalıcı hâle gelecek, hızlı karar, gecikmeyen icraat ve etkili ekonomik büyüme ivme kazanacaktır.” denilerek girilen başkanlık sistemiyle, aslında ekonomimiz son bir hızla dibe doğru ilerlemiştir.

Her alanda olduğu gibi işsizlik bile Türkiye'de eşitsiz dağılmış durumda. 2018 yılında yüzde 29,6'yla en yüksek işsizlik oranı Van, Bitlis, Muş ve Hakkâri'de görülmüştür. Yine 2018 TÜİK verilerine göre en düşük gelir Van, Muş, Bitlis, Hakkâri, Mardin, Batman, Şırnak, Siirt, Urfa ve Diyarbakır illerinde görülmüştür. Elbette bunun bir rastlantı olmadığını biliyoruz. Sosyolojik olarak Kürtler çok ciddi işsizlik, yoksulluk yaşamaktadırlar. Halkın büyük bir kesimi en temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz durumda. Kürt coğrafyası bu anlamda yoksulluk coğrafyasına dönüştürülmüştür. İnsanın aklına, AKP'nin iktidara gelirken verdiği gelir dağılımındaki adaletsizliği ortadan kaldırma, bölgedeki işsizlik ve yoksulluğu sona erdirmeye vaatleri, şatafatlı projeler, proje açılışları geliyor. Bugün geldiğimiz noktada ise gelir dağılımındaki adaletsizlik Edirne'den Kars'a ilmek ilmek yol olur hatta uzar da uzar, sonu gelmez.

Güvenlik meselesinde hızlı, seri işleyen mekanizma, örneğin mesele bir hastane açmak olduğunda süreyi on yıla kadar uzatabiliyor. Bir büyükşehir olan Mardin'in hâlâ bir araştırma hastanesi yok mesela. Yatırım yapma konusunda her zaman isteksiz olan iktidarlar mesele cezaevi açmak olduğunda, yüksek yüksek güvenlikli cezaevleri ve kampüsleri çok hızlıca açabilmiş durumdadır.

Trajikomik bir örnek vereyim: Erciş Şeker Fabrikasının temeli 1964'te atılmış ancak açılışı 1989'da yapılmıştır. Fabrikanın temelinin atıldığı gün görevlendirilen bekcı, fabrikanın açılışının yapıldığı yıl emekli olmuştur. Yani aslında, bekcı yirmi beş yıl boyunca bir temeli korumuştur, sağ olsun.

Yapılan hiçbir yatırım olmadı mı? Elbette oldu. Örneğın GAP bu konuda önemli bir adımdı. Ancak istatistiklere baktığımızda GAP, Türkiye sıralamasında daha çok gerilemiş ve bölge ile iller arasındaki gelişmişlik farkını giderme hedefi tam tersine dönüşmüştür. GAP'la hissedilir oranda iş alanları yaratılmamış, işsizlikte artış olmuştur. Bir de İlısu Barajı var ki "yatırım" denilerek tarihin yok edildiğı, Hasankeyf'in tarumar edildiğı bir yıkım projesine dönüşmüştür.

Değerli milletvekilleri, yerel demokrasinin gelişip uygulandığı temel mekanizma belediyeler ve belediye meclisleridir. Bir kenti yönetecek, bir kent hakkında kararlar alacak ve daha önemlisi, bunu Meclis kararıyla işletecek yegâne alandır belediyeler ama maalesef ki kayyum rejimi bu alana da doğrudan müdahale ediyor. Nasıl mı? İllerde merkezî hükümeti temsilen bulunan valiler, mülki amirler olarak idari alanlarda son derece söz sahibiler; birçok konuda karar alma, yasaklama yetkilerine sahipler; öyle ki yasaları dahi görmezden gelecek kadar yetkililer. Mesela, 2911 sayılı Yasa'ya rağmen gösteri ve yürüyüşleri önceden izne tabi tutacak kadar yetkililer; canlarının istediğine göre, keyiflerince, sürekli yasaklayacak kadar yetkiye sahipler. Aynı valileri, yetmiyor, bir de kayyum olarak atıyorsunuz. Bu kayyum valiler, vatandaşların oy vererek seçtiğı makamları gasbedip bir kentin yol, su, imar gibi insanların hayatlarına doğrudan etki edecek alanlar hakkında tek başlarına karar alma yetkilerine sahip oluyorlar. Kayyum valilerin o gasbettikleri belediye makamlarına gelince yaptıkları ilk iş belediye meclislerini lağvetmek oluyor. Dolayısıyla vatandaşın oy vererek seçtiğı, kente dair karar alma yetkisiyle yetkilendirdikleri meclisleri feshediyorlar ve daha önemlisi, kendilerini denetleyecek denetleme mekanizmasını ortadan kaldırıyorlar. Belediyelerimize kayyum atanmasıyla birlikte kayyumların belediye meclislerini feshetmeleri sonucunda, yerel karar alma organları olan belediye meclislerimiz işlevsizleştirilmiş, belediye meclis üyelerinin iradeleri gasbedilmiştir; yetmemiş, belediyelerin AKP'de olduğu birçok yerde belediye meclis üyelerimize dahi kayyum atanmıştır. Bu durumda, belediye meclislerimizde sadece HDP'li üyelerin değil, diğeri partilerden seçilen meclis üyelerinin de iradesi aslında yok sayılıyor. Şu ana kadar toplamda 493 belediye meclis üyesinin iradesi gasbedilmiştir. Yani aslında, bu durumda, kayyum atanan her ilde bir merkezî tek adamlık sistemi oluşuyor ki bu da valide vücut buluyor.

Değerli arkadaşlar, Diyarbakır'da 91, Van'da 70, Mardin'de 53 belediye meclis üyemiz şu an görev yapamıyor. Ben, daha detaylandırıp Mardin'den size örnek vereyim: Mardin Büyükşehir Belediyesi 484.657 seçmen oy kullanarak seçildi, 53 belediye meclis üyesi seçildi; bu üyelerden 32'si HDP'li, 20'si AKP'li, 1'i Saadet Partili. Aslında, bunlar 484.657 seçmenin temsilcisi durumundaydılar ama maalesef bu meclis şu an toplanamıyor ve Mardin'deki halkın seçme hakkı gasbedilmiş durumda. Öyle ki Mardin Büyükşehir Belediyesinin internet sitesine girdiğinizde, sayfada kayyumdan başka kimsenin fotoğrafı yok; onu geçtim, seçilmiş belediye meclis üyelerinin isimleri, resimleri, sayıları dahi yok.

Kayyum uygulaması açıkça Anayasa'ya aykırılık teşkil eder ki bu uygulama anayasal bir suç.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Anayasa'ya göre...

EBRÜ GÜNAY (Devamla) - Anayasa'nın 127'nci maddesi çok açık hüküm ifade ediyor.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Son fıkra...

EBRÜ GÜNAY (Devamla) – Mahalli idarelerin seçilmiş organlarının, sadece görevleriyle ilgili bir suç sebebiyle haklarında soruşturma ve kovuşturma açılması hâlinde geçici bir tedbir olarak görevden uzaklaştırılabileceği düzenlenmiştir. Kısaca, görevden uzaklaştırma için belediye başkanı hakkında öncelikle bir soruşturma veya kovuşturma açılmalı ve bu soruşturma veya kovuşturma, göreviyle ilgili bir suç nedeniyle açılmış bulunmalıdır. Bu hâlde bile görevden uzaklaştırma tedbirine başvurulması zorunlu değildir, ihtiyaridir.

2016 yılından beri devam eden kayyum atamaları, Kürtlerin yerel deneyimlerine, kazanımlarına ve pratiklerine büyük bir siyasi darbedir. Kayyum atamalarına bağlı olarak, 15 bine yakın işçi ve memur, 300'e yakın muhtar ihraç edilmiştir. Belediye eş başkanlarımız, yüzlerce meclis üyemiz hepimizin bildiği gibi tutuklanmıştır. Hepinizin bildiği ama kulaklarımızı kapadığımız gerçek şu ki kayyumlar lüks, israf ve yoksulluğun temsili olmuş durumdadır; özel banyolardan at çiftliklerine, fincan takımlarından kadayıflara ve çerezlere milyonlarca lira harcamışlar. Mardin Büyükşehir Belediyesine atanan kayyum ilk dönemde, Mardin'de 1 milyar TL borç bırakmıştır; bakanlara 600 bin TL tutarında telkâri gümüş hediye etmiştir; kuruyemiş ve kahve alımı için 164.550 TL harcamıştır. 6 milyon geliri olan MARSU 620 milyon TL borçlandırılmıştır. Kamuoyuna yansımış bunlar; faturalar, belgeler orada duruyor.

Bugün, iki gündür basında tartışılan bir konuyu hatırlatmak istiyorum: Kızıltepe Belediyesine atanan kayyum Kızıltepe Belediyespor'a yapılan yardımı kesiyor ve gerekçe şu: "Sporcular, PKK dağ kadrosundadır." Yani, aslında bahane bulmakta, yaratmakta sınır tanımıyor artık kayyumlar çünkü amaç, vatandaşın sosyal, kültürel, sporsal faaliyetlerini engellemek ve bu gelirleri kendi yandaşlarına vermektir; başka bir izahatı yok bunun.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz günlerde Altın Kentler Platformu tarafından düzenlenen Altın Şehir Ödülleri'nde, tüm bu borçlanmayı yapan, Mardin'de 2 TL olan içme suyunun litresini 6,25 TL'ye çıkaran, elektrikliğin ve suyun sürekli kesilmesine sebep olan, işlek caddeleri güvenlik gerekçesiyle kapatan ve esnafın iş yapmasını engelleyen Vali kayyum Mustafa Yaman'ı yılın valisi seçmiştir. Açıkçası, bize göre de yılın en başarılı valisi çünkü bu kadar borcu ve israfı yapmak için özel bir çaba gerekiyor, özel bir çalışma azmi gerekiyor! Vali bunları iyi yapmış! Ben de buradan kendisini kutluyorum bu konuda!

Değerli arkadaşlar, kayyum, Türkiye'de demokrasinin ayaklar altına alındığının açık, net göstergesi ve sistematik bir hâlidir. Bugün, Türkiye, tek partili döneminin dahi gerisine gidilmiş bir dönemi yaşamakta. Söz konusu Kürtler olunca kendi kanunlarımızı bile çiğneyen bir iktidar gerçekliği var. Egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğu Türkiye'de söz konusu Kürtler olduğunda şartlar, "ama"lar "fakat"lar devreye girer ki bu bize kazandırmas.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Muharrem Erkek, Çanakkale Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUHARREM ERKEK (Çanakkale) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Dün gece geç saatlerde, saat iki buçuk üç sularında, Artvin Milletvekilimiz Sayın Uğur Bayraktutan, Amerikan Kongresinde alınan kararlarla ilgili Sayın Fuat Oktay'a önemli bir soru sordu, üzülmediği için sordu. Fuat Oktay, çok soyut cevaplar verdiği gibi "Siz beni sınava çekecek, siz bana soru sorabilecek bir kişi değilsiniz." dedi, bir milletvekiline.

MELİHA AKYOL (Yalova) – Yok be!

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Evet, aynen öyle söyledi.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Halt etmiş, halt etmiş!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Muhatabım değil...”

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Tutanaklar var bende.

BAŞKAN – Arkadaşlar, yavaş biraz lütfen.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Sayın Fuat Oktay, Cumhurbaşkanı tarafından atanmış en üst düzey kamu görevlisi, yürütmeyi temsil ediyor. Yasama organı üyesi olarak biz milletvekilleri, yürütmeye sınav da yapabiliriz, soru da sorabiliriz, en ağır eleştirileri de yapabiliriz, sorgulayabiliriz de. Kuvvetler ayrılığının olduğu sistemlerde tabii bu mümkün ama Sayın Oktay haklı, atanmış en üst düzey kamu görevlisi olarak yürütmeyi temsilen, Sayın Cumhurbaşkanı da bu Mecliste 1’inci partinin Genel Başkanı, partisi, onun talimatları dışında hareket edebilir mi, mümkün mü, partisinin Genel Başkanı. Yani bütçeyi yürütme sunuyor, yürütme onaylıyor, Fuat Oktay, onun için rahat. Niye hesap versin ki Meclise, milletvekillerine; niye muhatap alsın ki? (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Sayın Fuat Oktay’ın ve bazı bakanların buradan Meclise, milletvekillerine, muhalefete parmak sallayarak konuşmalarını gördük. Muhalefeti eleştirdiler sürekli. Muhalefet yönetmiyor, Türkiye’yi değerli milletvekilleri. Türkiye’nin yaşadığı bu acılardan kim sorumlu? Sayın Fuat Oktay’ın, yürütmenin buraya gelip özür dilemesi lazım millettten, özür dilemesi lazım.

Bakın, dün Çorum’da 2 genç insan işsizlik sebebiyle intihar etti; biri 29 yaşında, biri 33 yaşında. Kızıyla eşini, babasına teslim edip evde kendisini asıyor. Neden? Bir de not yazmış “Kızım seni çok seviyorum. Özür dilerim.” diye. Sizin gelip burada, millettten özür dilemeniz lazım, özür dilemeniz. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) İnsanlar yaşamlarına son veriyor, aileleriyle birlikte, bunun sorumlusu kim? Muhalefet mi? Bunun sorumlusu kim, Türkiye’yi kim yönetiyor?

Çorlu tren kazasını takip edin, yürütme olarak. 4 gariban sanık olmuş orada, gerçek sorumlular nerede? O hayatını kaybeden 25 kişinin ailelerinden, yaralananlardan özür dileyin. Özür dileyin, yürütme olarak, hükümet olarak. Bir dede, çılglık içerisinde anlattı, dinleyin onu lütfen: “Sayın Cumhurbaşkanı torununu kucağına alıp sevebiliyor. Benim torunumu ikiye yarılmış, çuval gibi diktiler.” dedi. Dinlediniz mi onları mahkemede? Özür dileyin bu insanlardan, “Adalet bekliyor o.” dedi, “Adalet.” Niye gerçek sorumlular orada sanık değil? Neden, neden? Çünkü, adaleti çürüttünüz. Devletin temeli olan adaleti çürüttünüz.

Atanamayan öğretmenlerden özür dileyin, işsizlerden, asgari ücretle çalışanlardan özür dileyin hükümet olarak burada muhalefete parmak sallayacağımıza; sizin göreviniz bu. Cumhuriyet tarihi rekorunu kırdınız, genç işsizlik eylül ayında yüzde 27; 1 milyon 250 bin üniversite mezunu işsiz. Bu tabloyu yaratan kim değerli milletvekilleri, bu tabloyu yaratan kim? Siz ne yapıyorsunuz?

Şimdi, Ziraat Bankası yandaş bir simit şirketinin yüzde 51 hissesini alıyor; 500 milyon dolar, milletin parası. Siz herhâlde simitçiler ile çiftçileri karıştırdınız. Ziraat Bankasının görevi çiftçiye kurtarmak, simitçiye değil; çiftçiye kurtarmak, çiftçiye destek vermek. (CHP sıralarından alkışlar) Ya, çiftçi elektrik borcunu ödeyemediği için cezaevine giriyor, borç batağında, icra dosyaları var. 17-25 Aralık haftasındayız. Ziraat Bankasının görevi çiftçi için çalışmak, Halk Bankasının görevi de esnaf için çalışmak değerli milletvekilleri; yandaş şirketleri kurtarmak değil, enerji ve inşaat sektörüne batık krediler vermek değil. BDDK’nin bankalara yazdığı yazıyı biliyorsunuz; 46 milyar lira -eski parayla 46 katrilyon- kredi enerji ve inşaat sektöründe battı. Kimin parası bunlar? Kamu bankalarından siz kimin parasını aktarıyorsunuz bu şirketlere? Milletin parasını. Bunları anlatın siz yürütme olarak, Hükümet olarak bunların hesabını verin Parlamente’ye.

Bütçe; hani bütçeyi konuşuyoruz ya, asgari ücretlinin bütçesine bakalım: Brüt ücret 2.558 lira, değil mi? 2.558 lira. Tam 538 lira vergi kesiyorsunuz asgari ücretliden, 538 lira; yüzde 20'nin üzerinde. Doğrudan kesiliyor, ne kalıyor? 2.020 lira. 8 milyon asgari ücretliden özür dileyin ya, özür dileyin çünkü açlık sınırının altında yaşıyorlar, açlık sınırının. Ev kirası, çocuğunu nasıl okutacak... Kırmızı et girmiyor evlere, kırmızı et. Her 3 çocuktan 1'i şiddetli yoksulluk çekiyor. Ya, bunları anlatın muhalefete bağıracağınıza. Nasıl bir yürütme, nasıl bir Hükümet bu anlamak mümkün değil? Pırlantadan, elmastan, yattan vergi almayanlar asgari ücretten yüzde 20 vergi alıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Ne güzel ya, ne güzel Hükümet! Bu memlekette, çalışanların yüzde 40'ı asgari ücretli ya da asgari ücretin altında ücret alıyor değerli milletvekilleri; milyonlarca aile açlık ve yoksulluk sınırı altında yaşıyor, bunları çözmemiz lazım. Ama tabii, Fuat Oktay da herhâlde sarayda çalışa çalışa -bu, sarayın bir özelliği herhâlde- bir kibir abidesi olmuş. Ya, 1.100 odalı sarayda oturanlar 1 göz odada oturan garibanın derdini çözebilir mi? Mesele bu. Sarayda çalışanlar da bir kibir abidesi oluşmuş, yalnızca damatta değil. Parlamento'ya verilen cevaba bakın: "Sen benim muhatabım değilsin." Ama bütün bunların sorumlusu, sistem. Çünkü 16 Nisan 2017 tarihinde biz parlamenter sistemden başkanlık sistemine geçmedik, monokrasiye geçtik. Hani diyorsunuz ya, bu sistemi övenler "Bu sisteme geçmeden önce 16'ncı büyük ekonomiydik." 16'ncı büyük ekonomi. Şimdi 19'uncu büyük ekonomiyiz, G20'den düşeceğiz. Bu gerçekleri lütfen görün.

Ethem Sancak televizyonda -çok konuşulduğu için giriyorum bu konulara, Meclis'te de çok konuşuluyor- diyor ki, aynen böyle: "TMSF'den, devletten 200 milyon dolara aldım BMC'yi -kendi anlatıyor, daha geçen gün- yarısını 300 milyon dolara Katarlılara sattım. Şimdi de yirmi beş yıllığına o Tank Palet Fabrikasının işletmesini devraldık." İhale nerede? Devlete ne kadar ödenecek? Hiç bunlar yok.

NECİP NASIR (İzmir) – Çarpıtıyorsun.

MUHARREM ERKEK (Devamla) - Bu nasıl bir sistem; nasıl bir sistem bu? Şimdi, Katarlılar için içinde, Katar ailesi nerede? Doğu Akdeniz'de bizim karşımızda. Katar'ı -Katar ciddi bir devlet değil- emir ve ailesi yönetiyor. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Doğu Akdeniz'de araştırma yaptırdığı şirketlerin ortağı Katar ailesi. Siz onlara peşkeş çekiyorsunuz, vatan topraklarını, silah fabrikasını. Olur mu hiç böyle bir şey değerli milletvekilleri?

Başka bir şey söyleyeyim: Soruyoruz ya, bu yatırımların maliyetleri neyse Meclise hesap verin, kimse vermiyor. Ama ulaştırma uzmanlarının hazırladığı raporlardan çıkardık. Bir tane örnek vereceğim: Üçüncü köprü'nün maliyeti, 127 kilometre yolla birlikte, 2,3 milyar dolar. Bizim rakamlarımız değil bunlar, uzmanların rakamları; 2,3 milyar dolar. 2026'da konsorsiyuma ödenecek para ne kadar? Geçiş ücreti, artı, garantiler dâhil 10 milyar dolar; 2026'da 10 milyar dolar. Böyle bir kazanç nerede var? Nerede var böyle bir keyfilik, hukuksuzluk? Milletın parası çünkü. "140 bin geçecek." demişsiniz, 40 bin geçiyor. Millet ödüyor, millet yüzde 75'ini neredeyse. Siz bütçeden milletın parasını nasıl dağıtıyor sunuz yandaşlara? Nasıl yapılabiliyorsunuz? Nasıl vicdanınız rahat? Böyle bir şey olabilir mi?

Son kez Kanal İstanbul'a değineceğim. Çevre ve Şehircilik Bakanı da burada. Başvuru aşamasında basına da yansıdı, dosyaya sunulan raporlar var. Devlet Hava Meydanları İşletmesinin raporu "Bu proje olamaz." diyor "Yeni İstanbul Havalimanı kullanılamaz hâle gelir." diyor; raporda var, yazılı. Sonra tabii, bu raporlar değiştirildi, değiştirildi. Baskıya bakın bürokrasinin üzerindeki! Daha sonra, Orman ve Su İşleri Bakanlığı -o zaman adı Orman ve Su İşleri Bakanlığı- 20 Nisan 2018'de başvuru dosyasına sunmuş, diyor ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın...

MUHARREM ERKEK (Devamla) – “Terkos Gölü, Yıldız Dağları’ndan gelen sular, ondan sonra Sazlıdere Barajı; toplam 427 milyon metreküp içme suyu elden çıkacak.” diyor ve “Yakınlarda da başka içme suyu kaynağımız yok.” diyor. Belki siz çok mutlu olursunuz tabii içme suyu kalmazsa, İstanbul’u İmamoğlu yönettiği için.

Ya, bir referandum yapın; açık, demokratik olun; bakalım, İstanbul bunu istiyor mu istemiyor mu?

Bu raporlar nasıl değiştirildi? Hangi baskılarla değiştirildi? Bu bürokratlara ne oldu? Size raporları vereyim okuyun; devletin bakanlıklarının, uzmanlarının raporları. Nasıl değiştirildi bunlar? Şimdi ÇED süreci devam ediyor.

Sayın Bakan, Kaz Dağları çığlık atıyor, Balıkesir ve Çanakkale’de siyanürlü altın madenciliği ve termik santrallere “Dur!” deyin. Çığlık atıyor Kaz Dağları; bütün dünya duydu, bu iktidar duymuyor. Ya, bu siyanürden kurtarın şu doğayı ama en önemlisi, siz bu memlekette adalete siyanür içirttiniz, adalete! (CHP sıralarından alkışlar) Asıl sorun bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erkek, teşekkür ediyorum.

MUHARREM ERKEK (Devamla) – Tamamlıyorum, bitirdim zaten.

Bütçenin 2/3’ü dolaylı vergi, 139 milyar 2020’de faiz ödemesi var, faiz. Onun için bu bütçe halkın bütçesi değil. Onun için bu bütçeye “hayır” diyeceğiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun lütfen.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek’in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’ın sözlerinin bağlamından koparıldığına ve tam demokrasiye geçildiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim, Sayın Başkanım.

Şimdi deveye sormuşlar: “Niye boynun eğri?” “Nerem doğru ki!” demiş. Ben neresini düzelteyim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Tam size göre.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çünkü 7-8 başlık altında birçok gerçek dışı beyanda bulunuldu

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Hepsi gerçek Sayın Grup Başkan Vekili, hepsi gerçek.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ancak burada en önemlisi, “Vatan topraklarını ve silah fabrikalarını peşkeş çekiyorsunuz.” ithamında bulunuldu.

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Hepsinin belgelerini verebilirim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - “Vatan topraklarını ve silah fabrikalarını peşkeş çekiyorsunuz.”

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Evet.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakan, bu külliyen iftiradır, bunu aynen iade ediyorum, aynen.

Sonuç itibarıyla, Fuat Oktay Bey’le ilgili de söylenen sözler bağlamından kopartılarak sunulmuştur. Fuat Oktay Bey’in söylediklerine, tutanaklarına hep beraber bakabiliriz, böyle bir şey söz konusu değildir. Sonuçta, bağlamından kopartılarak Fuat Oktay’a yamanmaya çalışılan şey...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...kendi arzu ettikleri sözleri söyleyebilmek için ancak bir gerekçe teşkil etmek üzere uydurulmuş sözlerdir. Yürütmeye siyasi olarak eleştiri getirenler, yürütmenin de siyasi cevaplarına muhatap olurlar. Demokrasiden niye kaçılıyorsunuz? Çıkarınız sizde kendi kanaatlerinizi, kendi düşüncelerinizi ortaya koyarsınız.

Bunun dışında Ziraat Bankamız çiftçilere, Halk Bankamız esnaflarımıza yürekten çalışıyor, gönülden çalışıyor, onların hayatlarını kolaylaştırmak için çalışıyor. Sistemle ilgili de monokrasiye değil, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu sisteme, tam demokrasiye geçilmiştir, doğrudan demokrasiye geçilmiştir. Bu sistemde bundan sonra yürütmeyi de yaşamayı da doğrudan belirleyen millet olacaktır, vesayet odaklarına paydos denilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şahsı adına...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Müsaade ederseniz, konuşmacıya, Grup Başkan Vekiline cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Bir şey söylemedi Sayın Grup Başkan Vekili ama...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bize söyledikleri gerçekten ağır geliyor, tabii siz nasıl değerlendirirsiniz bilmiyorum.

BAŞKAN – Bilmiyorum...

“Söylenenleri iade ediyorum.” dedi sadece, başka bir şey söylemedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşmada bulunmadım.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Daha ne desin Başkanım.

BAŞKAN – Yani çok kötü şeyler mi söyledi o zaman Sayın Erkek?

11.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un 80’inci maddesine ve Tank Palet Fabrikasıyla ilgili ihale yapılmadığına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, Grup Başkan Vekili konuşmasında diyor ki: “Biz vatan topraklarını peşkeş çekmedik.” Bunu ilk defa Türkiye Büyük Millet Meclisinde açıklıyorum. Eğer vatan topraklarını peşkeş çekmedilerse, yüzleri birazcık kızaracaksa, birazcık vicdanları varsa, böyle büyük sözler söyleyip de ahkâm kesmiyorlarsa şuna cevap versinler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 31/12/1960, çıkarttığınız yasa... “Yatırımın Hazine taşınmazı üzerinde yapılması hâlinde, belirlenecek yatırımcı lehine doğrudan, hasılat payı alınmaksızın, 49 yıl süreyle bedelsiz irtifak hakkı tesisi veya kullanma izni verilmesine -burayı çok iyi dinleyin- ve yatırımın tamamlanması ve öngörülen istihdamın 5 yıl sağlanması şartıyla -kırk dokuz yıllığına verdiğimiz- Hazine arazisinin talep edilmesi hâlinde bu kişiye bedelsiz verilmesine...” diye kanun çıkartan Türkiye’nin yüz karası iktidarınız siz.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – “1960” diyorsun ya!

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – “1960” diyorsun, 1960’ta biz mi vardık?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır, 2016 yılında çıkan yasa bu.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – “1960” diyorsun, doğru oku o zaman.

BAŞKAN – Siz “31/12/1960” dediniz de kafalar ondan karıştı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır, 2016 yılında çıkan yasa.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – “1960” dedin ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Okuyayım, bir daha okuyayım.

BAŞKAN – Yok, yok anlaşıldı.

Şimdi, siz buyurun Sayın Akbaşoğlu...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir daha okuyayım.

Sayın Başkan, daha bitirmedim.

BAŞKAN – Peki, Sayın Özkoç, buyurun

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi, konuşmacı oradan diyor ki: “Tank Paletle ilgili ihaleye girildi, 3 firma katıldı.” Tank Paletle ilgili hiç ihale yapılmadı.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – “İlk satışta 3 defa.” dedim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bak, hiç ihale yapılmadı.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Tank Paleti demedim. TMSF, 3 kere ihaleye girdi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir daha söylüyorum: Tank Palet değil, yapılan ihale ALTAY tankıyla ilgilidir.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – TMSF’nin satışını dedim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İşte, bak, bilmeyince böyle oluyor.

Ethem Sancak akşam açıklıyor: “İhale yok, kiralama yok; buna biz niye para verelim? Zaten devlet bu işin içerisinde.” Devlet o işin içerisinde değil ama saray o işin içerisinde, iki elini de bu işin ta dibine kadar sokmuş, rant için yapmayacağı hiçbir şey yok. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet Sayın Akbaşoğlu...

12.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, ALTAY tanklarının yapımıyla ilgili bir süreç yaşandığına ve yabancı sermayenin Türkiye'nin hedefleri doğrultusunda kullanmasına mı, Almanya, Amerika, İsrail ya da İngiltere yerine Katar'ın ortak olmasına mı, OTOKAR firması ihaleyi alsaydı başka bir şey mi söyleneceğini, tankların üretilmemesinin mi istendiğini, teröristlerin yok edilmesine mi karşı olunduğunu öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; teşekkür ediyorum.

Defaatle, çeşitli devlet kademesindeki yetkililer ve partimizin yetkilileri bu Arifiye'deki tankların paletlerinin tamirinin yapıldığı fabrikayla ilgili açıklamalarda bulundu.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Doğru değil!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, bakin, iki şey bilinçli olarak birbirine karıştırılıyor: Birincisi, ALTAY tanklarının yapımıyla ilgili bir süreç yaşanıyor. Türkiye'nin millî, yüzde yüz yerli tanka ihtiyacı var. Leopard tanklarını alıyorsunuz Almanya'dan, diyor ki: "Güneydoğu'da kullanamazsın bunu." "Suriye'ye göndermemelisiniz bunu" vesaire. Kötü komşu ev sahibi yaparmış ya, efendim, biz de bize SİHA'ları vermeyen, İHA'ları vermeyenlerle ilgili nasıl millî SİHA'mızı, İHA'mızı yaptıysak aynı şekilde millî tank projemizi yapalım dedik ve bununla ilgili bir süreç yaşandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Daha önce OTOKAR isimli bir firma, 5 tane ALTAY tankına ilişkin prototip üretti ve bunun karşılığını da devlet kendilerine ödedi ve bu nerede yapıldı? Sakarya Arifiye'deki tank paletlerinin tamir edildiği fabrikanın alanında, orası kullanılarak yapıldı. Daha sonra bu ALTAY tanklarının seri üretimine ilişkin ihale açıldı; herkese açık, bütün dünyaya açık, İhale Kanunu çerçevesinde. OTOKAR da BMC de başka bir firma da bu ihaleye girdi. İhale Kanunu çerçevesinde en uygun fiyat teklifini BMC verdiği için, hâliyle kanun gereğince bu ihale BMC'de kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı.)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 250 adet tankın, ALTAY tankının seri üretimine ilişkin 3,5 milyar dolarlık bir ihaleydi bu, 3,5 milyar dolar. BMC'nin yüzde 49'u Katarlı bir şirkete ait...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şirkete değil, orduya ait.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...yüzde 51'i de Türkiye'ye ait, şirketle ilgili durum bu. BMC'nin yüzde 51'i Türk; yüzde 49'u Katar. Yönetim Türkiye'de, Türk özel şirketinde; bu, şirketi ilgilendiren bir boyut. Bunu kenara koyalım; bir.

4046 sayılı bir Kanun var, bizim çıkardığımız, Meclis iradesiyle çıkardığımız yürürlükte olan bir kanun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu kanunun 2'nci maddesinin (i) bendi diyor ki: "Özelleştirme hükmü çerçevesinde olan işletmeler eğer millî güvenliği ve kamu yararını ilgilendiriyorsa devir yapılabilir." İdare, kanuni hükme istinaden, bu 4046 sayılı Kanun'un 2'nci maddesi gereğince, mülkiyeti devlette olmak üzere, Arifiye'deki fabrikanın yüzde 100 mülkiyeti devlete ait olmak üzere bunu bir devlet şirketine devretti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, toparlayalım lütfen.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda Millî Savunma Bakanlığının tamamen yetkisi ve denetimi içerisinde olmak üzere, evet, 3,5 milyar dolara alınan ALTAY tanklarının, yeni bir fabrika inşa edilmek suretiyle zaman kaybı olmadan bu fabrikada, devletin elinde bulunan bu mekânda -tıpkı OTOGAR şirketi tarafından nasıl bu fabrikanın mahallî yeri kullanıldıysa- bütün masrafları, yapılması gereken ne varsa bu şirket tarafından yapılması ve devletin cebinden 1 kuruş çıkmaksızın yirmi beş yıl süreyle buranın kullanılarak 250 tane ALTAY tankının yapılması ve daha sonraki süreçlerde de bunun devam ettirilmesi; millî ordumuza bu gücün, bu tankın temin edilerek verilmesi ve böylece teröristlerin başının ezilmesine ilişkin devletimizin yapmış olduğu muazzam bir hadisedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Artık teşekkür edelim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir saniye, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz, Türkiye'nin yabancı sermayeyi Türkiye'nin hedefleri doğrultusunda kullanmasına mı karşısınız? Bir. Katar değil de Almanya, Amerika, İsrail olsaydı, İngiltere olsaydı “evet” mi diyecektiniz? OTOGAR firması olsaydı başka bir şey mi söyleyecektiniz? Siz, tankların üretilmemesini mi istiyorsunuz? Siz, teröristlerin yok edilmesine mi karşısınız? Neye karşısınız?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hadi canım sende, hadi be ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunların cevabını istiyorum sizden.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şimdi vereceğim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Vatani yabancılara satıyorsunuz! Vatan satıyorsunuz!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sen kendini tarif ediyorsun.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bağırmadan da müzakere edilebilir.

Sayın Özkoç, buyurun.

13.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Tank Palet Fabrikasının hem Avrupa'da hem de Türkiye'de bir başka karşılığının olmadığına, BMC şirketinin sahibi Ethem Sancak'ın ifadelerine, ASFAT AŞ'nin tank paleti üretilip yüzde 12 kâr koyarak Türk ordusuna satarken Katar ordusunun yüzde 50 daha ucuza almasının vatana ihanet olup olmadığını Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'yla birlikte istenilen televizyon kanalına çıkarak milletin karşısında anlatacağına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli arkadaşlarım, önce, hatibin, Türkiye Cumhuriyeti'nin göz bebeği olan, Avrupa'nın en büyük tank entegre tesisini şöyle ifade etmesine şiddetle karşıyım, şöyle diyor: “Sadece palet tamiri yapan, palet üreten bir fabrikayı...” diyor. Kendi ordusunun bir tesisini bu kadar küçültücü şekilde, Katar ordusununsa bir şirketini övüne övüne anlatan bir siyasetçiyle ilk defa karşı karşıya geliyorum, ilk defa.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu cevabını verir bunun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, vereceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aslında, bu Tank Palet Fabrikası T1, T2 tanklarının ve M52 tanklarının modernizasyonunu yapan bir fabrikadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu fabrika, aynı zamanda, optik cihazların geliştirme ve imalatını yapan, F-16'nın camına varıncaya kadar yapan, önemli bir optik atölyesi olan bir fabrikadır. Bu fabrikanın -50 milyonluk yatırım diyorlar ya- sadece bir tezgâhı 50 milyon liradır, diğer tezgâhlarının toplam tutarı 700 milyon liradır. Bu fabrikanın hem Avrupa'da hem Türkiye'de karşılığı yoktur. Amerika'daki karşılığının değeri, o fabrikanın karşılığındaki bir fabrikanın değeri en az 19 milyar Amerikan dolarından başlamaktadır. Bir insanın, ilk önce, kendi askerî fabrikası için söylediği sözlerden birazcık yüzü kızarır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O fabrikanın, teröristlere karşı verilen mücadelede o tankları tamir eden, paletleri yapan, modernizasyonunu gerçekleştiren ve FIRTINA obüslerini o teröristlere karşı bire bir yapan işçi ve mühendisleri, bizim Mehmetçik'imizle beraber cephede onların yanında savaşmışlardır. Siz onlara da hakaret eder bir anlayışla burada konuşuyorsunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir dakika efendim, çok konuştular, ben de cevap veriyorum.

Birinci gerçek dışı beyanları budur.

İkincisi: Bir insan bu kadar mı gerçeği saptırır? “BMC” dediğiniz şirketin sahibi Ethem Sancak aynen şöyle anlatıyor, diyor ki: “Ben eski sosyalist, yeni Müslüman; gittim ‘Param yok Sayın Cumhurbaşkanım.’ dedim.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Ben ne yapmak istiyorum? Ben şunu yapmak istiyorum: Ben savunma sanayisine gireceğim.’ dedim ‘Evet. Sen bunun altından kalkabilir misin?’ diye sordu bana, ben de dedim ki: ‘Kalkarım ama bende para yok, Katar’da gani gani para var. Sen bir telefon et Katar Emirine, o da bana ortak olsun; bak, ben bu işin altından nasıl kalkıyorum.’ Benim ricamı kırmadı, Katar Emirini aradı.” diyor. Katar Emirini arıyor, Katar Emiri Katar ordusunun şirketini yani bizim Türkiye Cumhuriyeti’ndeki askerî fabrikalarımız gibi o ordunun şirketini BMC’ye ortak ediyor yüzde; 49,9.

BAŞKAN – BMC’ye mi, projeye mi?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – BMC’ye ortak ediyor. Şimdi dinlerseniz gerçekten, gerçekleri tek tek öğreneceksiniz.

NECİP NASIR (İzmir) – Siz çarpıtıyorsunuz. Davet etsin, yüzüne karşı konuş, çarpıtıyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – BMC’ye ortak ediyor ama yetiyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – BMC diyor ki: “İyi de efendim, benim tank yapacak arazim yok.” “O zaman sen hiç merak etme, ben sana Karasu’da 1,5 milyon metrekare bir araziye bedava tahsis ediyorum.” diyor. “İyi de efendim, bunun altyapısı var, ben buraya para harcayamam.” diyor. Savunma Bakanı Fikri Işık diyor ki hemen: “Sen merak etme, oraya 60 milyon liralık altyapı bedelini biz vereceğiz.” “İyi de efendim, bana 500 bin metrekare daha yer lazım orada.” diyor. “O zaman ben içinde 4 köyün de bulunduğu alanın kamulaştırma bedellerini ödüyorum ve sana tahsis ediyorum.” diyor. Peki, bu tahsisi ettikten sonra az önce okuduğum bu yasaya dayandırarak beş yıl sonra da buraya bu arazileri bedelsiz olarak devir hakkını veriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Değerli Grup Başkan Vekilleri, böyle gidersek bu görüşmeler hiç bitmez.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İktidara vereceğiniz söz kadar ben de söz istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bitiriyorum, bitiriyorum.

BMC’ye böyle konduktan sonra... Ama ALTAY tankını on sekiz ay içerisinde yapması gerekiyor ya şu anda on üç ayı, on dört ayı bitti, şurada dört beş ay kaldı. Fabrikası var mı, yok. Mühendisi var mı, yok. İşçisi var mı, yok. Ne istiyor? “Bana Tank Palet Fabrikasını da ver.” diyor. Tank Palet Fabrikasını bedelsiz, ihale yapmadan verecekler, 1105 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nı Cumhurbaşkanı çıkarıyor. Ama bunun yasal olmadığını Cumhuriyet Halk Partisi söyleyince bu sefer 481 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı, bu sefer 1105 sayılı Karar’ı çıkarıp ASFAT AŞ üzerinden bedelsiz olarak BMC grubuna tahsis ediyor. Kaç paralık fabrika bu biliyor musunuz? 20 milyar dolarlık fabrikayı tahsis ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümleler lütfen...

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kaç yıllığına? Yirmi beş yıllığına veriyor. Yirmi beş yıllığına verdikten sonra, bu yeterli mi? Hayır, yeterli değil. Millî Savunma Bakanı diyor ki: “Oradaki işçilerin bütün özlük hakları ASFAT AŞ’ye aittir.” Bütün özlük hakları ASFAT AŞ’ye ait, tank palet üreten fabrikanın işçisini alıyor, mühendisini alıyor, 700 milyonluk tezgâhlarını alıyor; 200 milyon liraya aldığı ve 300 milyon liraya Katarlılara satıp hemen kâr ettiği yerden bir de satış garantisi alıyor. Yani tank paleti üretecek, yüzde 12 kâr koyacak, yüzde 12 Türk ordusuna satacak ama Katar ordusu onu yüzde 50 daha ucuza alacak.

Şimdi, size soruyorum: Bu, vatana ihanet değil de nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bunun adı “peşkeş” değil de nedir?

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu sözlerimle -burada yetmiyor vakit ama- Sayın Grup Başkan Vekili burada, istediği televizyonda istediği kanalda yanına Millî Savunma Bakanını da alıp gelsin, ben tek başıma çıkacağım, bu milletin hakkını, hukukunu milletin karşısında anlatacağım. (CHP sıralarından alkışlar)

NECİP NASIR (İzmir) – Ethem Sancak burada değil.

BAŞKAN – Efendim?

NECİP NASIR (İzmir) – İş adamı Ethem Sancak burada değil, gıyabında... (CHP sıralarından gürültüler)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Hadi oradan!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hadi oradan!

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Onu mu savunuyorsunuz?

BAŞKAN – Arkadaşlar... Arkadaşlar...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Ne söylediniz? Onu mu savunuyorsunuz siz? Ethem Sancak'ı, o şerefsizi mi savunuyorsunuz?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Niye bağıırıyorsun ya? Serkan Bey, niye heyecanlanıyorsun?

BAŞKAN – Sayın Topal...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Aşağılıktır o adam! Siz onu savunuyorsanız siz de öylesiniz o zaman. (x)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Siz de öylesiniz o zaman!

BAŞKAN – Serkan Bey, bakın...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sayın Topal, heyecana gerek yok.

SERKAN TOPAL (Hatay) – Siz onu savunuyorsanız...

BAŞKAN – Sayın Topal, bakın, bir Grup Başkan Vekili ayakta konuşmak için çalışırken sizin bu şekilde bağıırmanız yanlış! Ya, burası kahve mi böyle bağıırıp çağırıyor, bu şekilde... Genel Kurula yaklaşıyor mu yaptığımız! (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

SERKAN TOPAL (Hatay) – Ya, Sayın Genel Başkana nasıl böyle söylersiniz?

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Bir Genel Başkana nasıl böyle söylersiniz?

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, siz buyurun lütfen.(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Değerli Başkanım... Bir saniye arkadaşlar...

14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'la istenilen televizyon kanalında Tank Palet Fabrikasıyla ilgili meseleyi sonuna kadar konuşmaya hazır olduğunu beyan ettiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Biraz evvel mevkişim CHP Grup Başkan Vekili bir konuşma yaptı. Bu konuşmasında, benim sorularımın hiçbirine cevap vermedi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hepsine verdim.

(x) Bu ifadeye ilişkin düzeltme bu birleşim Tutanak Dergisi'nin 885'inci sayfasındadır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hiçbirine cevap vermedi. Ondan sonra hem grubumuzla hem şahsımla ilgili iftiralarda bulundu, gerçek dışı, yalan beyanlarda bulundu. Dolayısıyla, bunlara cevap verme zarureti söz konusu oldu.

BAŞKAN – Kürsüden mi vereceksiniz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Buradan cevap veriyorum, buradan cevap veriyorum.

Sonuç itibarıyla biz bunu defaatle anlattık. Ana sınıfı seviyesinde de üniversite seviyesinde de çeşitli kademelerdeki arkadaşlarımız, Sayın Cumhurbaşkanımız, Millî Savunma Bakanımız, partideki Grup Başkan Vekili arkadaşlarımız, Genel Başkan Yardımcılarımız bu konuyla ilgili detaylı açıklamalarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Burada bir açıklama yapayım, ondan sonra devam edin.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARİ (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in; Grup Başkan Vekilleri sataşma nedeniyle söz talep ettiklerinde kürsüden söz hakkı tanyarak iki dakikayla, 60'a göre söz taleplerini de bir dakikayla sınırlandıracağına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli Grup Başkan Vekilleri, sataşma olduğunu düşünüp söz alırsanız bundan sonra kürsüden vereceğim, iki dakikayla sınırlayacağım; yerinizden de bu tartışmadan sonraki söz taleplerinizi 60'a göre birer dakikayla sınırlayacağım yoksa biz başka türlü bu bütçe görüşmelerini bugün tamamlayamayacağız. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'la istenilen televizyon kanalında Tank Palet Fabrikasıyla ilgili meseleyi sonuna kadar konuşmaya hazır olduğunu beyan ettiğine ilişkin açıklaması (Devam)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben geçen haftaki nöbetimde bu konuyla ilgili detaylı bir şekilde meselenin hakikatini, özünü resmî olarak da tutanaklara geçirdim, oradan detayını okuyabilirsiniz.

Bununla beraber, güya benim konuşmamda Katar ordusunu övdüğüm, Türk ordusunu yediğim, fabrikayla ilgili de farklı şeyler söylediğim iddia edildi. Tutanaklara bakılabilir, “Katar ordusu” lafı, yan yana “Katar” ve “ordu” lafı geçmedi, beraber bakabiliriz.

İkinci olarak, tabii, şuna hodri meydan diyoruz...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hodri meydan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teke tek; böyle biz fazla geliriz, merak etmeyin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Estağfurullah.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tabii yani teke tek. Arzu ettiğiniz...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz fazla geliriz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tamam, şöyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Arzu ettiğiniz...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama bir saraya sor istersen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bak, biz bağımsız karar veriyoruz özgür bir şekilde.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Belli, belli!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Hodri meydan.” diyoruz. Sorma ve sorulma vakitlerini geçirdik bak, doğrudan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Saraya ve Katar Emirlik Divanına bir sor, izin verecek mi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Öyle mi!

Evet, yanınıza bu arkadaşı da alın. İkiniz beraber gelin, istediğiniz ortamda...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Birinci dakika havlu atarsın, bak söyleyeyim, birinci dakika.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...istediğiniz televizyonda sizinle bu meseleyi sonuna kadar konuşmaya var olduğumu beyan ediyorum. Sizden teklif bekliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir saniye...

BAŞKAN – O zaman tartışmayı kapatıyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, bir saniye...

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir konu daha var, onu da ifade ettikten sonra sözlerimi bitireceğim.

BAŞKAN – Ben de bitirir bitirmez ara vereceğim. Sözlerinizi bitirmenizi bekliyorum. Tartışmayı bitireceğim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Özkoç’a...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “Yalancı.” dedi. “Yalancı.” dediği için cevap vereceğim.

BAŞKAN – “Yalancı.” mı dedi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, şöyle...

BAŞKAN – Peki, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Söyledikleri yalan.” dedim, “İftira.” dedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Söyledikleriniz yalan ve iftira. Siz “Vatana ihanet ediyorsunuz.” dediniz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Doğru, ediyorsunuz.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi be!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – E, siz kendinizi tarif ediyorsunuz, vatana siz ihanet ediyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Vatana ihanet ediyorsunuz. Vatana ihanet edenlerle kol kola yürüyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz vatana ihanet ediyorsunuz, ihaneti siz yapıyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır, vatana ihanet edenlerle kol kola yürüyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tavır ve duruşlarınızla, ortaya koyduğunuz yaklaşımlarla, Türkiye'nin millî stratejisine, millî hedeflerine ket vurmakla, engel olmakla siz vatana ihanet ediyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Vatani peşkeş çekerek...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu söyleyeyim: Biz ordu-millet bir ülkeyiz ve milletiz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hamaset yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla hakikat var.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hamaset yok. Nutuk atmıyorsun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tepeden tırnağa bütün vücudumuzda, bütün yüreğimizde ve bütün ruhumuzda hissettiğimizi ifade ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir dakika...

Yahya Kemal'in ifadesiyle...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama artık şiir okuma, şiir okuma! Gerçekleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Türk ordusuna nasıl baktığımızı ifade ediyorum: “Şu kopan fırtına Türk ordusudur yâ Rabbi/ Senin uğrunda ölen ordu, budur yâ Rabbi.” (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar!)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Tâ ki yükselsin ezanlarla müeyyed nâmın / Galib et, çünkü bu son ordusudur İslâm'ın.”

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Ya Allah, bismillah, Allahuekber!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, Türk ordusunun hep beraber millî neferleriyiz ve biz dinimiz, devletimiz, vatanımız, milletimiz için şehit olmayı en büyük rütbe ittihat edenleriz. [CHP ve İYİ PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar(!)] Bu, tarih önünde de millet önünde de böyle biline. Vatana ihanet etmeyin!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim “Yalancı” diyerek...

BAŞKAN – Efendim, yalan söylediğinizi söyleyerek yalancılıkla sizi itham etti.

MUHARREM ERKEK (Çanakale) – Muhtaç ettiniz bizi, muhtaç! Katar Emirinin ailesine muhtaç ettiniz bizi, asıl mesele o!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Oradan, kürsüden...

BAŞKAN – Kürsüden, buyurun, iki dakika. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Ethem Sancak adında bir kişiye Türkiye Cumhuriyeti'nin Karasu'daki 2 milyon metrekaare arazisini peşkeş çektiniz. Daha sonra, 2016'daki bir yasayla beş yıl sonra orayı bedelsiz olarak vermeyi de taahhüt ettiniz. O yetmedi, Tank Palet Fabrikasını bedelsiz olarak Katar ordusuyla birlikte olan... Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir olay yoktur; başka bir ordunun savunma sanayisine Türkiye'nin savunma sanayisini teslim ettiniz.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Bedava mı yapıyorlar bu işi?

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Beş kuruş almadan, beş kuruş almadan Tank Palet Fabrikasını verdiniz. Yatırım dediğiniz para 50 milyon dolar. 50 milyon doların karşılığında -Tank Paletin sadece bir tezgâhı 50 milyon dolardır- orada 700 milyon dolarlık bir tezgâh vardır ve siz onu da peşkeş çektiniz. Kaç yıllığına? Yirmi beş yıllığına verdiniz. Yetmedi, Türk ordusunun askerini verdiniz, işçisini verdiniz, mühendisini verdiniz.

Şimdi, bakın Sayın Başkan, hiç sataşmam yok, hiçbir şey demiyorum ama sadece bir şey söylüyorum: Gece yatarken rahat uyuyamazsınız, yaşarken çocuklarınıza hesap veremezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bir şey söylemedi size.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Söyledi, söyledi.

BAŞKAN – Ne söyledi efendim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ne söyledi: Sonuç itibarıyla “Mülkiyetini şuraya vereceksiniz, buraya vereceksiniz.” diye birtakım ithamlarda bulundu.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, ithamlarda bulundu.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben de grubum adına aynı şekilde cevap vereceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sataşma değil efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Aynı şekilde, aynı şekilde... Benim söylediklerimi farklılaştırarak, söylemediğim sözleri beyan etti, ben de işin aslını anlatacağım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, söz vermişsiniz, sataşma değil.

BAŞKAN – Tamam, yerinizden bir dakika söz vereceğim Sayın Akbaşoğlu.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ama sataşma var sonuç itibarıyla.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır efendim, 60'a göre söz veriyor.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoc'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve millî tankı yaparak her türlü teröristin başını ezeceklerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tutanakları inceleyeceğiz, biraz evvel CHP Hatay Milletvekilinin söylediği bazı sözlerden bahsetti arkadaşlarımız. Bakacağız, neyse tutanaklarla ilgili gereğinin yapılmasını da sizlerden de istirham edeceğiz ve ilgili şahsın da kendisiyle ilgili hukuki hakları mahfuzdur.

BAŞKAN – Ben tutanakları istedim zaten, bekliyoruz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bizim de onunla ilgili mahfuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bununla beraber, Türkiye kalkınacak diye ödünüz kopuyor ya, kalkınacak diye ödünüz kopuyor ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tabii, tabii. [CHP sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar (!)]

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yani sonuç itibarıyla millî tankımızı size rağmen yapacağız ve Allah'ın izniyle her türlü teröristin başını ezeceğiz. (CHP sıralarından gürültüler)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – “Peşkeş çekeceğiz.” yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bundan başka çıkar yol yoktur. Bunun herkes tarafından bilinmesini istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özkoc, rica ediyorum, milletvekili arkadaşlarımız hatiplere, hele hele grup başkan vekillerine müdahale etmesinler, rica ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tamam, hayhay.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şahsı adına ilk söz, Aydın Milletvekili Sayın Bekir Kuvvet Erim'in.

Buyurun Sayın Erim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ve 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'yle ilgili şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Faiz indirim sürecine ilişkin genel bir değerlendirme yapacağım, vaktim kalırsa sizi biraz gerilere götüreceğim. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, iktisadi faaliyet 2018 yılının ikinci çeyreğinden itibaren dengelenme sürecine girdi. Geçen yılın ikinci yarısında yaşanan dalgalanmanın ardından enflasyonist baskıları sınırlamak, finansal dalgalanmanın reel sektöre etkilerini en aza indirmek ve ekonomimizin yeniden sürdürülebilir büyüme patikasına girmesini sağlamak için alınan politika tedbirleri sonucunda, gayrisafi yurt içi hasılanın 2019 yılının ilk dokuz aylık döneminde ılımlı bir toparlanma gözlemledik. Dengelenme sürecinde net ihracatın büyüme katkısı tarihsel olarak en yüksek düzeylerine ulaştı ve dış dengedeki belirgin iyileşmeye bağlı olarak on iki aylık birikimli cari işlemler dengesi 2002 yılından bu yana ilk kez fazla verdi.

Son döneme ilişkin veriler ekonomideki toparlanmanın devam ettiğine işaret ediyor. Öte yandan, enflasyon tarafında geçen yılın ekim ayından itibaren ciddi bir iyileşme görülüyor. Döviz kurunda dalgalanmaya bağlı olarak geçtiğimiz ekim ayında yüzde 25'in üzerine çıkan tüketici enflasyonu 2019 yılının Kasım ayı itibarıyla yüzde 10,6'ya geriledi. Enflasyondaki bu hızlı düşüşte tüm makroekonomik politikaların enflasyonla mücadeleye odaklı ve koordineli bir şekilde belirlenmesi etkili oldu. Merkez Bankası, döviz kurundaki gelişmelerin enflasyon görünümüne olumsuz etkilerini sınırlamak amacıyla geçen yılın eylül ayında politika faizini yükseltti ve enflasyon görünümünde belirgin bir iyileşme sağlanana kadar sıkı parasal duruşun korunacağı iletişimiyle para politikası öngörülebilirliğini artırdı.

Yeni Ekonomik Program çerçevesinde sürdürülebilir büyüme ve finansal istikrarın sağlanmasına yönelik olarak uygulamaya konulan politikalar finansal piyasalardaki oynaklığın ve belirsizliklerin azaltılmasında önemli rol oynadı. 2019 yılında Türk lirasındaki istikrarlı seyrin yanı sıra, fiyatlanma davranışlarında ve enflasyon beklentilerinde gözlenen iyileşme, gıda fiyatlarında arz koşullarına bağlı olumlu görünüm ve ithalat fiyatlarındaki ılımlı seyir, enflasyondaki düşüşü destekleyen başlıca unsurlar oldu. Ayrıca, iç talep koşulları da enflasyondaki düşüşte katkıda bulundu.

Enflasyon dinamiklerinde süregelen iyileşme, 2019 yılı Temmuz ayından itibaren para politikası faiz indirimlerine olanak sağladı. Merkez Bankası, Temmuz-Aralık döneminde enflasyon görünümündeki belirgin iyileşmeye bağlı olarak politika faizinde toplam 1.200 baz puanlık indirim yaptı. Böylece, politika faizi, yüzde 24'ten yüzde 12'ye gerilemiş oldu. Bu dönemde, küresel iktisadi faaliyetteki zayıf seyir ve küresel enflasyonun düşük düzeyi, gelişmiş ülke merkez bankalarının para politikalarını genişleyici yönde sürdüreceklerine dair beklentileri güçlendirerek Türkiye gibi gelişen ülke finansal varlıklarına yönelik talebi ve risk iştahını destekledi. Yakın dönemde, küresel koşulların desteğine ilave olarak izlenen politikaların makroekonomik göstergelerde sağladığı iyileşmeyle ülke risk priminin gerilediği ve Türk lirasının, istikrarlı seyrini sürdürdüğünü görüyoruz.

Geldiğimiz noktada, güçlü politika koordinasyonunun devamıyla enflasyon beklentilerinin iyileşmeye devam edeceğini ve yıllık enflasyonun 2019 yılı YEP hedefi olan yüzde 12'nin de altına gerileyeceğini öngörüyoruz. 2020 sonunda, yine YEP çerçevesinde belirlenen yüzde 8,5 hedefine ulaşıldıktan sonra, orta vadede fiyat istikrarıyla uyumlu yüzde 5 nihai hedefine yaklaşılabilecektir.

Faiz indirimleriyle birlikte kredi kanalının artan desteğine ek olarak reel kurun düşük seviyelerde seyrediyor olması, Türkiye'nin küresel ticaret pazarında sahip olduğu rekabet gücünü destekliyor ve ekonomimizin daha dengeli ve sürdürülebilir bir büyüme patikasına yönelmesinde önemli rol oynuyor. Önümüzdeki dönemde, enflasyonda süregelen düşüş eğilimi ve finansal koşullardaki iyileşmenin ekonomimizdeki toparlanmayı desteklemeye devam edeceğini ifade edebiliriz.

Şimdi, biraz gerilere gidelim. 1983-2017: 37,6 -enflasyon oranı- 49, 68, 44, her yıl 30, 55, 75, 64, 60, 1994'te 125, 76, 79, 99.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erim, sözlerinizi tamamlayın.

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – İş hayatındaydık “Ya, nasıl düşer, bu nasıl düşer?” diyorduk, Avrupa’da duruyordu. Nihayet, AK PARTİ Hükümetimizle birlikte 29,75; 18,36; 9,73, 7,92, 9, 8 -küsurları saymıyorum- 10, 6, 6, 10, 6 ve böyle gitti 2018’e kadar. İnşallah önümüzdeki günlerde de yine devam edeceğiz tek haneli rakamlara. Bu, bir.

İkincisi: “Bir şey yapılmadı.” “Ne yapıldı?” Her şeye itiraz, her şeye itiraz ama şu, Sabuncubeli Tüneli; bu, Sabuncubeli virajlarındaki kaza. Herkesin yüreği, bütün sürücülerin yüreği küt küt atıyordu “Sabuncubeli yokuşundan nasıl ineceğiz?” diye. Ben raliciyim, benim için fark etmiyor; ben tünelden de on dakikada, virajdan da on dakikada geçiyorum ama vatandaş, sürücü böyle demiyor. İşte, orada sık sık ölümlü kazalarla karşılaşılıyordu; bu iş çözüldü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ondan sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sonrası kalmadı Sayın Erim, süreniz doldu.

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – “Osmangazi Köprüsü niye yapıldı, nasıl yapıldı?” Bakın, “Dönüş çilesi” Ta Bursa’dan itibaren Yalova’ya yaklaştıkça “Acaba nereden itibaren kuyruk başlıyor, nereden itibaren kuyruk başlıyor?” deniliyordu. Öbür tarafta da işte, Gebze tarafında “Nerede kuyruk başlıyor...”

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hiçbir değişiklik yok, aynı çile yaşıyor. Sayın Erim oradan geçmiyor herhâlde.

BAŞKAN – Sayın Akar, gelir gelmez bağırıma başladınız.

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – İşte, bunları hepiniz yaşadınız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onun dünyadan haberi yok, dünyadan!

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – Biraz da bir kere olsun “Allah razı olsun.” deyin, bir kere olsun! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Allah razı olsun!

BAŞKAN – Sayın Erim, teşekkür ediyorum.

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – Hemen bitiriyorum, son...

Şimdi, Fethiye Devlet Hastanesi, 28 Ocak 2000, üç ay vadeli 51 milyon 550 bin; altı sıfır, altı sıfırlı bu...

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Erim.

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – Bir dakika, şunu da göstereyim.

BAŞKAN – Sayın Erim’in mikrofonunu açalım arkadaşlar, demin Hüseyin Bey sataşmıştı.

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – Yirmi sene önce öğretmen arabası; bakın, yirmi sene sonra öğretmen arabası, bak, şu öğretmen arabası. Konak’ta, Kemeraltı’nda işte yazın papaz eriği, Bursa şeftalisi, kışın da Finike portakalı, bodrum mandalinası satardı öğretmenlerimiz. “Hayır.” deyin, doğru değilse; durum bu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Allah razı olsun!

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – Bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Hep birlikte inşallah güzel günler bizim olacak.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, şahsı adına ikinci söz talebi, İstanbul Milletvekili Sayın Erkan Baş'ın.

Buyurun.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu bütçe geçerse çok daha zor günler yaşayacak çileli halkımızı saygıyla, sevgiyle yürekten selamlıyorum.

Tabii, bu bütçeyi engelleyememiş olmanın mahcubiyetiyle selamlarken, bu bütçenin, AKP iktidarı tarafından hazırlanan son bütçe olması için de elimizden gelen her şeyi yapacağımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, kısa bir sürede çok uzun rakamlar üzerinde konuşma şansımız yok. Bu bütçede deniyor ki: “2020 yılında 138,9 milyar açık öngörüyoruz.” “Bütçe açığı olacak.” diyor.

Hemen bakalım, geçen yıl ne demiştik? Geçen yıl, önümüze gelen bütçede denilmişti ki: “80 milyar açık olacak.” Ne oldu? Bir süre sonra damat Bakan “125 milyara bunu yuvarlayalım.” dedi, on bir aylık tablonun sonucunda gördüğümüz şey, zaten 90 milyarı geçmiş durumdayız, muhtemelen o hesap da uymayacak.

Bu, ne demek? Bu, şu demek... Bu bütçe, aslında halka diyor ki: “Biz hep beraber borçlanacağız.” Borçlandıktan sonra, doğal olarak -şirket gibi yönetiyorsunuz ya memleketi- borçlanan bir şirket ne yapar? Daha çok borç alır, daha çok vergi çıkarır, işsizliği artırır ve daha fazla zamla bunları atlatmaya çalışır.

Şimdi, burada da sık sık önümüze gelen bir laf var, deniliyor ki: “Dünya, 5'ten büyüktür.” Gerçekten çok güzel laf ama sadece laf. Çünkü bu bütçe diyor ki: “Bizim beşli çete, yandaş sermaye, o beşli çete, Türkiye'den büyüktür.” diyor. Saray, zaten bütün Türkiye'den büyük; onu biliyoruz.

Değerli arkadaşlar, hani “Allah razı olsun.” demiyorsunuz denildi ya, ben, dün çıkan şu haberle ilgili “Allah razı olsun.” diyorum. Yani burada on gündür “Bu bütçe, bir israf bütçesidir.” “Bu bütçe, bir saray bütçesidir.” “Bu bütçe, yandaş bütçesidir.” diyorduk; bakın, dün çıkan haber -bugün Bakanlık da yaptığı açıklamayla rakamları doğruladı- ne yapmış Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı? 50 kişilik bir toplantıya 1 milyon 163 bin lira para harcamış!

Değerli arkadaşlar, bu, ne demek biliyor musunuz? Bakın, öyle bir ülkedeyiz ki asgari ücret -yuvarlak konuşalım- 2 bin lira; bu 1 milyon 163 bin lirayı 50 kişiye böldüğümüzde kişi başı 24 bin lira çıkıyor. Yani ne yapıyorsunuz? Siz 1 işçiye, hani günde on saat, on iki saat alın teri dökerek, emek harcayarak karşılığında maaş alan işçiye bir yılda verdiğiniz parayı, bir toplantı için 1 insana veriyorsunuz; ondan sonra da adaletten söz ediyorsunuz.

Bakın, ben açık söyleyeyim: Cumhurbaşkanını... (AK PARTİ sıralarından “Yalan, yalan!” sesi)

Bakanlık onayladı bugün. Bakanlığın açıklaması var, sitesine girin, bakın.

Cumhurbaşkanının eşi, kızları, çocukları siyaset yapabilir, ben buna inanıyorum, hatta yapmalı; toplumsal sorumluluk üstlensin, hiç itirazım yok ama kendi parasıyla yapsın, vatandaşın parasıyla yapmasın. Yani bu habere, Bakanlığın buraya ayırdığı bütçeyi “Emine Hanım'ın himayesinde, Sümeyye Hanım'ın katılımıyla, Esra Albayrak'ın katılımıyla” diye yazdığınız zaman bu, doğru olmuyor. Siyaset yapsınlar tabii, toplumsal sorumluluğu olan herkes yapsın.

Değerli arkadaşlarım, önce ben şunu sormak istiyorum: Şimdi bu kadar para harcanyor; peki bu para, yüzde 70'i işsiz olan genç kadınların istihdamı için bir çare üretiyor mu? Yani bu memleketteki genç kadınların yüzde 70'i işsiz. Ben diyorum ki bu parayı buraya kullanalım. Ben diyorum ki bu parayı, gelin, kadın cinayetlerini önlemek için kullanalım ama gösteriş yapmak için kullanmayalım, şatafat için kullanmayalım, kişisel PR'lar için kullanmayalım.

Bakın, ben açık bir şey söyleyeyim: Gerçekten bu ülkenin kurtuluşu kadın liderlerin yaratılmasındadır. Keşke 50 değil, 500, 5 bin, 50 bin, 500 bin kadın lider yaratsanız ama parayla olmaz. Bakın, ben Flormar direnişini hatırlatmak istiyorum burada. 3 kuruş parayı kazanmak için yüzlerce kadın işçi, günlerce çadır kurarak, direnerek orada bir kadın lider nasıl yaratılır gösterdi. Bu, parayla olmuyor, mücadeleyle oluyor.

Değerli arkadaşlar, iddiamız şu, diyoruz ki: Ortada bir saray hayatı var, bir de bu ülkenin en az yarısını oluşturan emekçilere verilen asgari ücret var. Maşallah AKP yöneticileri arasında pek çok matematik profesörü, iktisat profesörü çıkıyorlar ve çeşitli hesaplar yapıyorlar, 2.020 lirayla ne kadar güzel bir hayat yaşayabileceğimizi anlatıyorlar. Açlık sınırının 2.076, yoksulluk sınırının 7.180 lira olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Ben de diyorum ki: Böyle sihirbazlık numaralarıyla “Şu kadar simit, şu kadar kuru ekmek yersen; et yerine bulgur yersen; yerin dibinde, bir oda bir salon evde 5 kişi yaşarsan; aylık AKBİL bile kullanmadan, sabahın karanlığında işe yürüyerek gidip gecenin karanlığında yürüyerek gelersen; çocuklarını okul sonrası çalıştırsan bu parayla ölmeden yaşıyorsun.” demek, en hafif tabiriyle terbiyesizliktir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baş, sözlerinizi tamamlayın.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Asgari ücretin kapsamında bir sorun var. Asgari ücret, bitkisel yaşam ücreti değil arkadaşlar. Bakın, buradan çok açık söylemek istiyorum, İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi diyor ki: “Çalışan her kimsenin kendisine ve ailesine, insanlık haysiyetine uygun bir yaşayış sağlayan ve gerekirse her türlü sosyal koruma vasıtalarıyla da tamamlanan adil ve elverişli bir ücrete hakkı vardır.” İnsan Hakları Beyanamesi’nin 25’inci maddesini okumanızı öneriyorum; İnsan Hakları Beyanamesi’nin 27’nci maddesini okumanızı öneriyorum.

Bir karar verin, işçiler bitkisel hayatta mı yaşayacaklar yoksa işçiler de sizin gözünüzde insan mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Baş, sözlerinizi tamamlayın.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Bitiriyorum.

Biz diyoruz ki: İşçiler, en temel açıdan bakarsak insandır ve bu bütçe... Bakın, çok ağır bir eleştiri yapıyorum, çok net bir uyarıda bulunuyorum: Bu bütçeye “evet” demek, insan hakları suçudur. Bu bütçeye “evet” demek, insan haklarına aykırı faaliyetlerin devamına “evet” demektir. Unutmayın, insanlığa karşı işlenen suçlar zaman aşımına uğramaz ve mutlaka hesabını verirsiniz. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Baş, teşekkür ediyorum.

ERKAN BAŞ (Devamla) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gruplar adına ve şahıslar adına söz taleplerinin hepsi karşılanmıştır.

Birleşime yirmi dakika veriyorum.

Kapanma Saati: 14.12

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 14.47****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

6’ncı madde üzerinde soru-cevap işlemini yapacağız.

Sayın Özdemir, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Bakan, dünya ve özellikle Avrupa Birliği ülkelerinin bütçe görüşmelerinin ana tartışması, gelecek nesiller için sürdürülebilir bir çevre, çevre politikaları ve özellikle iklim değişimiyle mücadeleye sağlanan muazzam katkı. Bu ülkelerde bütçe bu yönde hükümetlerin uygulaması gereken öncelikli politikalara adanmışken siz bütçe sunumunuzda bu konuyu geçiştirdiniz. Hatta iktidarlarınız döneminde, bırakın iklim değişimiyle mücadeleyi, birçok doğa tahribatı sorunları da varken şimdi bir de Kanal İstanbul gibi, doğal yaşama, su kaynaklarına, projenin güzergâhının deprem bölgesi üzerinde yer almasına ilişkin risk, yaratacağı tehditler... Bu yönde bilimsel, akademik çok ciddi bir tartışma var. Yani bu konunun tartışılması dahi uygulanabilirliği noktasında bir soru işareti yaratırken, popülist siyaseti bir kenara bırakıp, Kanal İstanbul Projesi’yle ilgili, Bakanlığımızın, bu tartışılan tehditler, riskler karşısında bilimsel raporu, araştırması, incelemesi var mı, paylaşabilir misiniz?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, 2020 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

İki sorum olacak. 2002 yılından itibaren Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ hükümetleri olarak bugüne kadar eğitimden sağlığa, istihdamdan sosyal hayata her alanda engelli kardeşlerimizin yanında olduk, olmaya da devam ediyoruz. 2020 yılı bütçesinde engellilere yönelik verilen hizmetler nelerdir? Bu kapsamda ne gibi harcamalar gerçekleştirilmektedir?

İkinci sorum şu: Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de artan nüfus, değişen tüketim alışkanlıkları ve sanayileşme nedeniyle en önemli sorunlardan biri atık yönetimi olmuştur. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız etkin bir atık yönetimi için neler yapmaktadır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Elimde bir tutanak var; tarih, 9 Ekim 2019; yer, Ordu merkez Altınordu Belediyesi şantiyesi. Belediye temizlik ihalesindeki ağır yolsuzluk iddiaları üzerine konu mahkemeye taşınıyor ve mahkeme heyeti, başta hâkim olmak üzere, alanda incelemeye geliyor fakat kadın hâkimin alana girmesine izin verilmiyor, mukavemet gösteriliyor ve bu durum bir tutanak altına alınıp alandan ayrılmak zorunda kalınıyor.

Sayın milletvekilleri, şu kürsüden hepimiz “hukukun üstünlüğü” diye yemin ederek görevimize başladık. Yani hukukun üstünlüğü herkese geçerli de Altınordu Belediyesine geçerli değil mi? Bu tutanağa imza atmaktan imtina eden alandaki belediye zabıta görevlisi ve yine oradaki kendini polis olarak tanıtan şahıs neden imtina etti? Temiz iş yapıyorsanız, alengirli bir işiniz yoksa neden korkuyorsunuz? Doğru olan, dürüst olan, adaletten korkar mı?

Sayın İçişleri Bakanı, bu iş sizi sorumlu tutar, derhâl gereğini yapın.

Sayın Adalet Bakanı, bir şehrin göbeğinde hem de bir kadın hâkime mukavemet edilip hukukun işlemesine engel olunuyor, neden müdahale etmiyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin hayırlı olmasını diliyorum.

Sorum Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın Murat Kurum'a: Öncelikli olarak başarılı Bakanlığım ve ekibini tebrik ediyorum. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde AK PARTİ hükümetleri döneminde birçok alanda olduğu gibi köylere götürülen hizmetlerde de çok önemli gelişmeler yaşanmıştır. Köylere yönelik en önemli projelerden biri de KÖYDES Projesi'dir. Bu kapsamda KÖYDES Projesi için 2020 yılında ne kadar kaynak ayrılmıştır? Bu kapsamda hangi yatırımlar yapılmaktadır?

İkinci sorum şu: AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde ekonomik büyüme sayesinde elde ettiğimiz refah artışını sosyal yardım programlarımız aracılığıyla toplumun tüm kesimlerine ulaştırdık. Sosyal yardımlar alanında reform olarak nitelendirebileceğimiz birçok yeni uygulamayı da hayata geçirdik. Uygulanan sosyal yardım programlarını da çeşitlendirdik. Bu kapsamda 2020 yılında sosyal yardım ve hizmetler için ne kadar kaynak ayrılmıştır?

BAŞKAN – Sayın Topal...

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hepimizin bildiği gibi, Suriye savaşından en çok etkilenen Hatay'dır. Özellikle sınır kapıları kapalı olduğu için oradaki bütün esnafımız ciddi anlamda mağdur durumda. Bu konudan dolayı Hatay'a özel bir ödenek ayırmayı düşünüyor musunuz?

Ayrıca, hazine arazileri sıkıntısı var. Bunun yanında, Samandağ'da kıyı kenar çizgisi sorunu var.

Ayrıca, Defne ve Arsuz'da devlet hastanesi yok. Arsuz ve Defne'ye devlet hastanesi yapmayı düşünüyor musunuz?

Hatay'ın bütün çiftçilerinin özellikle barajla ilgili bir sıkıntısı var, suyla ilgili, elektrikle ilgili bir sıkıntısı var; bunları ne zaman çözmeyi düşünüyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMİRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sunduğumuz sağlık hizmetlerinin kalitesini artırarak her vatandaşımız için ulaşılabilir kılmak en temel amaçlarımızdandır. Sağlıklı nesillerin yetişmesi için hizmetlerin kalitesini sürekli yükseltiyoruz. Bu kapsamda, kamu sağlık harcamalarının miktarı ve merkezî yönetim bütçesi içindeki payı ne kadardır?

Bir de şu anda, yeniden, Kahramanmaraş olaylarının yıl dönümü münasebetiyle bu acımızı kaşıyanlar var; hâlbuki, biz Kahramanmaraş olarak 2023 vizyonumuza odaklandık. Nitelikli insan kaynağına sahip, sosyal altyapısıyla yaşam kalitesi yüksek, gelişmiş altyapısıyla sanayinin çekim merkezi, tekstilde lider, kuyumculukta tasarımın merkezi, dondurmada dünya markası, ihracatta rekabet gücü yüksek, lojistiğin bölgedeki merkezi, kültürü ve doğal güzellikleriyle alternatif turizm merkezi, planlı şehirciliği ve kentsel dönüşümü gerçekleştirmiş bir Kahramanmaraş'ız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, cevaplar için buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iklim değişikliğiyle alakalı, hakikaten, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak hem Bakanlığımızın en önemli gündem maddeleri içerisinde yer alıyor hem de dünyanın iklim değişikliğiyle mücadele ettiği bu süreçte biz de Bakanlık olarak bölge bölge eylem planları açıklamak ve bu eylem planları çerçevesinde iklim değişikliğiyle mücadele etmek için projeler yürütüyoruz. Bu çerçevede, ilk olarak Karadeniz Bölgesi iklim değişikliğiyle ilgili eylem planımızı açıkladık ve bu çerçevede, bilhassa dere güzergâhı üzerinde bulunan taşkın riski altındaki yapıların taşınması, buradaki altyapıların yeniden gözden geçirilmesi, yine, derelerin denize bırakılması noktasındaki mansap kesitlerinin büyütülmesi, bu bölgede yapılacak işlere ilişkin erken uyarı sisteminden tutun da vatandaşlarımızın bilinçlendirilmesine kadar 16 maddelik eylem planı hazırladık ve bu çerçevede, Karadeniz'den başlamak üzere projelerimizi yürütüyoruz.

Bunun dışında da çevreye ilişkin yapacağımız tüm projeler aslında iklim değişikliğiyle ilgili eylem planı çerçevesinde yapılmaktadır; millet bahçelerinin yapılması, yeşil alanların artırılması... Düzenli depolama tesisleri, baktığımızda, 2002 yılında yüzde 35'ken şu an yüzde 85'lerde ve yine atık su arıtma tesisi noktasında Türkiye ortalaması yüzde 85'lere gelmiştir ve amacımız, hedefimiz, 2023 yılına kadar nüfusumuzun tamamına hem düzenli depolama hem de atık su arıtma hizmeti vermektir. Bu çerçevede çalışmalarımızı yürütüyoruz.

Milletvekillerimizin destekleriyle, plastik poşetleri ücretli hâle getirdik. Bu, kullanım seviyesinde yüzde 80 azalma getirecek önemli bir düzenlemeydi. İnşallah, bunun sonrasında da depozito uygulamasıyla birlikte, biz ambalaj atıklarımızın geri dönüşüm oranını yüzde 13'ten yüzde 35'lere çıkarmak istiyoruz.

Bu çerçevede, hakikaten, deniz suyu seviyesinin arttığı, hava sıcaklığının arttığı bu süreçte biz hem emisyon noktasında gerekli tedbirleri alıyoruz hem de şehirlerimizin, ülkemizin nefes alacağı yeşil alan miktarlarını artıracak çalışmaları, diğer taraftan da yenilenebilir enerji kaynaklarından daha fazla faydalanılacak çalışmaları Enerji Bakanlığımız bünyesinde de yürütüyoruz.

KÖYDES Projesi'yle alakalı... 2005-2009 yılları arasında KÖYDES Projesi için 13,3 milyar lira kaynak tahsis ettik. 2020 yılında da 1,5 milyar lira ödenek öngörülmüştür. Bu, içme suyu, köy yolları, sanat yapıları ve küçük ölçekli sulama projelerinde kullanılmaktadır ve bu çerçevede, çalışmalar valilikler nezdinde, Bakanlığımız Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülmektedir.

Kaz Dağları'yla alakalı... Çanakale ili merkez Kirazlı köyü sınırları içerisinde Doğu Biga Madencilik tarafından yapılması planlanan Kirazlı Altın ve Gümüş Madeni Zenginleştirme Projesi için Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce verilen işletme ruhsatı 10 Ekim 2019 tarihinde sona ermiş ve 15 Ekim 2019 tarihi itibarıyla da Genel Müdürlük tarafından faaliyet durdurulmuştur.

“Kanal İstanbul Projesi'yle susuzluk ortaya çıkacaktır.” denildi. Kanal İstanbul Projesi'nden kaynaklı kaybedilecek su miktarı 32,7 milyon metreküptür ancak biliyorsunuz, İstanbul'a yıllık toplam 1,8 milyar metreküp su sağlayacak olan Melen Projemiz var. Melen Projesi bittiği zaman, Sazlıdere'de kaybedilen hacmin yaklaşık 36 katı su Melen'den sağlanacaktır. Bunlara ek olarak, planlama aşamasındaki Balaban Barajı'nın da devreye sokulması sonrasında diğer alternatif su kaynakları sağlanacaktır. Dolayısıyla, Kanal İstanbul'un yapılmasıyla susuzluğun artması söz konusu değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Aydın Didim Devlet Hastanesinde 2002 yılında çalışmalara başlanmış, tahkik sonuçlarına göre, binayla ilgili herhangi bir çürük raporu çıkmamıştır. İlave olarak 75 yataklı bir birim için çalışma yapılmaktadır.

Yine, 2020 yılındaki sosyal yardımlarla alakalı... 2020 yılı bütçemizde sosyal harcamalar için ayırdığımız kaynak miktarı 69,5 milyar Türk lirasına çıkarılmıştır.

Bir de engellilerle alakalı... Bakıma ihtiyacı olan engelli vatandaşlarımızın evde bakımlarına destek vermek amacıyla sosyal yardım ödenekleri 2020 yılında 9,4 milyar olarak öngörülmüştür.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Diğer bütçe işlemleri

MADDE 7- (1) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bütçesinin 38.01.02.00-09.4.2.20-2-05.2 (Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı) tertibinde yer alan ödenek, bu Program kapsamında lisansüstü eğitim veren yükseköğretim kurumlarına, görevlendirilen öğrencilerin sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Ödenen bu tutar karşılığını bir yandan ilgili yükseköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek kaydetmeye ilgili yükseköğretim kurumu yetkilidir.

(2) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 44 üncü, 46 ncı, 58 inci, ek 25 inci, ek 26 ncı ve ek 27 nci maddeleri ile 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirler, yükseköğretim kurumları bütçelerine özel gelir ve özel ödenek olarak kaydedilmez. Tahsil edilen bu tutar ve gelirler, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullanılır.

(3) Öz gelir karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinin (A) işaretli cetvelinde fonksiyonel sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde tertiplenen ödenekler arasında (09.6.0-Eğitime Yardımcı Hizmetler fonksiyonu altında öz gelir karşılığı tefrik edilen ödenekler arasında yapılacak aktarmalar hariç) aktarma yapılamaz.

(4) Cumhurbaşkanı;

a) Emniyet Genel Müdürlüğünün öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci ve personele yapılan giderler karşılığında ilgili devletler veya uluslararası kuruluşlar tarafından ödenen tutarları,

b) NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için ödenecek tutarları,

c) Gümrük idarelerince tahsil edilerek Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilen bandrol ücretlerinin yüzde 2'si oranında Ticaret Bakanlığı hizmetleri için söz konusu Kurumca ödenecek tutarları,

aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan ilgili idare bütçelerinde açılacak özel tertiplere ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıla devretmeye yetkilidir.

BAŞKAN – 7'nci madde üzerinde ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Tuba Vural Çokal'a aittir.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yükseköğretim Kurulunun bütçesini değerlendirirken üniversitelerimizin, üniversite öğrencilerimizin ve üniversitelerden mezun olan gençlerimizin durumunu değerlendirmemiz gerekiyor. Üniversitelerin başından, rektörlerden başlayalım. Bu konu, sadece rektör ataması meselesi değil, aynı zamanda bir ülkenin her türlü kalkınmasına yön verecek kurumlardan başlanarak demokrasiden nasıl uzaklaştığımızı gösteren en iyi örnek. Artık, üniversite rektörleri, o üniversitelerin öğretim üyelerinin arasından, yapılan bir seçimle atanmıyor. Yani Sayın Cumhurbaşkanımız diyor ki: “Siz akademisyenler, bilim adamları kendi amirinizi seçemezsiniz, ben sizden daha iyi seçerim, ben hepinizin bildiğinden daha iyi bilirim. Benim iradem hepinizin iradesinin üzerindedir.” Yani artık rektörleri de -ülkemizdeki birçok şeyde olduğu gibi- Sayın Cumhurbaşkanı direkt kendisi atıyor. Durum böyle olunca da rektör olmak isteyenler kendilerini akademisyenlere, Yükseköğretim Kuruluna değil, direkt saraya anlatmaya başlıyor. Üniversiteleri dünya standartlarına çıkaracak projeler, yönetim becerileri yerine AKP'ye yakınlık tek kriter oluyor. Hayatı boyunca hiç görmediği üniversitelerin, hatta hayatı boyunca hiç yaşamadığı şehirlerdeki üniversitelerin rektörü olmak için sarayın kapısını aşındırıyorlar. Rektör olanlar ise dünya üzerindeki ve ülkemizdeki diğer üniversitelerle bilimde yapılan araştırma sayısında, hocaların yayınladığı eser sayısında yarışmak yerine AKP'lilikte ve saraya yakınlıkta maalesef ki yarışıyorlar. Rektörler ve rektör adayları bir yandan AKP il başkanlarıyla AKP'lilikte yarışırken diğer yandan da üniversitenin akademik kadrolarına bu yarışın bir gereği olarak atamalar yapılıyor. Üniversiteler akademik standartlara göre değil, şahsın partisinin yerleştiği geleneğe uygun olarak partililerin akrabası ya da yakını olma standardına göre yapılıyor.

Tablo böyle olunca gelelim üniversitelerimizin durumuna. Aslında durum ortada. Türkiye'de en tehlikeli insanların profesörlerden başlayarak üniversite mezunları olduğunu savunan bir profesör, bu ülkenin üniversitelerinde ders veriyor hem de üniversite yönetiminde söz sahibi olarak. Bir başka üniversitemizin öğretim görevlisi “Hazreti Nuh zamanında günümüzden çok daha ileri seviyede teknoloji vardı. Hazreti Nuh, kendisine inanmayarak gemiye binmeyen oğlunu ikna etmek için cep telefonuyla görüştü. Sonra güvercin değil, insansız hava aracı yolladı.” dedi. “Bilimsel kanıt var mı?” diye sorulunca “Efendim, ileri teknoloji varken niye güvercin yollasınlar.” diyerek güya

bilimsel bir kanıt gösterdi. Dünya üzerinde onlarca ülke uzay teknolojisinde çığır açarken, teknolojik gelişmelerde birbirleriyle yarışırken yarıştıkları teknolojik gelişmelerin dünyamızda, çevremizde ve sosyal hayatta yarattıkları etkileri yine kendileri değerlendirirken bizim uzay profesörümüz kadınlara oy vermeyeceğini açıkladı. Utanmasalar, Batı Orta Çağı'nın karanlık yüzündeki "Kadın insan mıdır?" tartışmalarını tekrar açacaklar hem de kadına verdiği değer ve hoşgörüsü tarihte örnek olan bu Türk coğrafyasında.

Tabii, şunu da sormak lazım: Acaba, kadınlara oy vermeyeceğini açıklamaktan çekinmeyen zihniyet 1 milyon 163 bin TL harcanarak Genç Müslüman Kadınlar İçin Liderlik Programı etkinliğinin yapılacağını bilseydi, bu açıklamayı yapar mıydı? Yoksa bu tarz açıklamalar ilmi değil de siyasi yandaşlığı mı içeriyor?

Değerli milletvekilleri, üniversite demek kitap demektir; üniversite demek kütüphane demektir. Dünyanın tanınmış üniversiteleri kütüphaneleriyle övünürler. Ancak bizde üniversite kütüphanelerinde öğrenci başına 5 kitap bile düşmüyor. Hâl böyleyken üniversite sayısının artmasıyla, yapılan binalarla övünen bir iktidar var karşımızda. Kütüphanelerle, laboratuvar imkânlarıyla, sundukları özgür düşünme ortamıyla ve bunların bilimsel çıktılara dönüşmesiyle değil, bina sayılarıyla övünüyorlar maalesef. Üniversiteler birer bina, öğrenciler bu binanın misafirleri, hocalarsa onlara eşlik eden bekçiler gibi algılanıyor bu zihniyette.

Bu iktidara göre, her şey sayılardan ibaret hem de kontrolsüz, ne idiği belirsiz sayılardan. Düşünsenize, her yere üniversite açılıyor, üniversiteler sürekli bölüm açıyor, o bölümlere sürekli öğrenciler geliyor. İktidar, üniversite okuyan öğrenci sayısının çoğalmasıyla övünüyor ancak okul bittikten sonrasında hiç bakmıyor. Çünkü iktidar, niceliklerle uğraşmaktan niteliğe ve sonuca bakmayı unutuyor; daha doğrusu, niteliğe ve sonuca bakmak işine gelmiyor. Herhangi bir amaç, bir planlama olmadan, ihtiyaca bakılmadan, mezun olan öğrencilerin ne olacağı hesap edilmeden bölüm açıp öğrenci alıyorlar. Sonuç mu? Diplomalı işsizler ordusu. Sanki üniversiteler, işsizlik istatistiklerini değiştirmek için kullanılan birer depo gibi algılanıyor. Akılları ne kadar dalavereye çalışsa da daha sonra o gençler mezun oluyor ve herkes gerçekle yüzleşmek zorunda kalıyor.

700 bin atanamayan öğretmen, 500 bin atama bekleyen sağlıkçı sorunuz var. İktisadi ve idari bilimler, mühendislikler ve diğer bütün alanlar, sadece devlet kadrolarında değil, özel sektörde de iş bulamıyor çünkü iktidarımız "Üniversite açtık." demek için üniversiteler açtı, "Mezunlar nasıl istihdam edilecek?" diye düşünmedi, hatta bu gençleri hiç umursamadı. Neden? Çünkü yandaş nasıl olsa işsiz kalmıyor. Yandaş olmayan, bir AKP'li ağabeyi olmayan lisans mezunu işsiz genç tezgâhtarlık mı yapar, kasiyerlik mi yapar, temizliğe mi gider yoksa bunalıma girip intihar mı eder, umurunda bile değil; yandaş en ballısından maaşı alır nasıl olsa.

Bu kadar plansız üniversite açmak, üniversite bölümü açmak, daha sonra da orada okuyan gençlere istihdam sağlayamamak, o gençlerin ümitleriyle oynamaktır, gençlerin ve ülkenin vebaline girmektir. Yazıktır, günahtr!

Üniversitelerle ilgili bir başka sorun ise üniversite hastaneleri. Sağlıkla ilgili araştırma yapması, yeni tedaviler, ilaçlar geliştirmesi gereken tıp fakültelerimiz, bırakın araştırmalara geliştirmelere bütçe ayırmayı, fotokopi kâğıdı alamayacak hâle geldiler, araştırma faaliyetlerini yapamayacak duruma geldiler. Fotokopi kâğıdına muhtaç edilen tıp fakültelerinden sağlık alanında gelişme kaydetmeleri, önleyici ve iyileştirici tedavilerde yeniliklere imza atmaları beklenebilir mi?

İktidarın artık şunu anlaması lazım: Bir ülke için eğitim öğretim faaliyetleri hayati bir öneme sahiptir ve gelecek nesillerin vebalini de üzerinize yükler. AKP'nin isim bileşenlerinden olan "kalkınma"nın sağlanabilmesi için, üniversiteleri lisenin devamı olarak görmekten vazgeçmeleri ve gerçekten kalkınmaya yönelik planlı hareket edilmesi gerekmektedir. Tabii, adındaki "kalkınma"yla inşaat sektörünü ve yandaşı kalkındırmayı kastedenlere bunu anlatmak zordur, anlamazlar.

Bir ülkenin kalkınması mesleki eğitimin planlanmasıyla yakından ilişkilidir. Sektörleri destekleyen, nitelikli iş gücünü sektörlere sağlayacak olan bu planlamadır ancak bu Hükümetle mesleki eğitim de bitme noktasına gelmiştir. Bu iktidar, açık açık "Herkes her işi yapsın." diyor, sonra da "İnsanlar iş beğenmiyor." diyebiliyor. Demiyorlar ki "Biz, meslek liselerini bitirdik, meslek yüksekokullarını bitirdik, uzmanlaşmaları bitirdik. Biz, bu ülkede, planlanması ve öngörülmesi gereken her şeyi kaderine terk ettik. Tabii, yandaş ihaleler hariç; onlar gayet planlı yürüyor."

Yükseköğretim kurumları "Yaptık oldu"yla kaderine terk edilecek kurumlar değildir. İktidar, üniversitelerin temelini oluşturan, üniversitelerle yayılan özgür düşünebilen, değerlendirebilen, üretebilen bireyler istemiyor; istiyor ki "Biz ne dersek o olsun." Ama olmuyor işte arkadaşlar; hakikat öyle bir güneştir ki balçıklar işe yaramıyor, yaramayacak.

Bu vesileyle iktidarın, gerçeklerden ne kadar korktuğunu; bu korkunun bir sonucu olarak tıpkı sayıları, istatistikleri çarpıttığı gibi konuşulanları da nasıl çarpıttığını ve ülkede nasıl bir dejenerasyona sebep verdiğini daha birkaç gün önce partimize ve Sayın Genel Başkanımıza yaptıkları gerçek dışı isnat ve sosyal medya saldırısıyla hep beraber gördük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Çokal.

TUBA VURAL ÇOKAL (Devamla) – Çok değil, daha birkaç gün önce Meral Akşener'in söylediklerini çarpıtmakta mahir bir adam vardı ve bu mahir arkadaşın çarpıtması, sanki bir işaret fişeği gibi, sosyal medyada harekete geçti. Bütün işi, trollerle algı yaratmak, itibar suikastı ve haysiyet cellatlığı yapmak olan bu zatlar iktidar eliyle ve gücüyle ahlaksızlığı meşrulaştırdıklarının farkında mı acaba? Bu itibarsızlaştırmadan, yıllarını ülkeye adanmış siyasilere, yıllarını tahsilde çürütmüş bilim adamlarımız, konu tespiti yapan gazetecilerimiz, köşe yazarlarımız defalarca payını aldı ve almaya da devam ediyor. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Düzen korumak için insan parçalanmış bir dönemden geçiyoruz. Hakaret düzeyini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çokal.

TUBA VURAL ÇOKAL (Devamla) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Süre tamamlandı, teşekkür ediyorum.

TUBA VURAL ÇOKAL (Devamla) – Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Lütfi Kaşıkçı, Hatay Milletvekili.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, yarın itibarıyla, güney illerimizde Millî Mücadele döneminde Fransa'ya karşı, Fransızlara karşı ilk kurşunun atılışının 101'inci yılını kutlayacağız; tabii dile kolay, neredeyse bir asır.

Millî Mücadele'de ilk kurşunun Hatay Dört Yol'da atılışının 101'inci yıl dönümünde, başta Kara Mehmet Çavuş ve Kara Hasan Paşa olmak üzere Türk İstiklal Mücadelesi'nin Başkomutanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını, Hatay'ın ana vatana katılma mücadelesinin yolbaşçısı Tayfur Sökmen ve dava arkadaşlarını saygı, minnet ve şükranla anıyorum.

Değerli milletvekilleri, Doğu Türkistan davasının abide şahsiyeti, büyük devlet ve fikir adamı İsa Yusuf Alptekin Beyefendi'nin de vefatının 24'üncü yılını dün geride bırakmış bulunuyoruz. Bütün hayatını Çin zulmü altında inleyen soydaşlarımızın haklı davasını ve taleplerini dünyaya anlatmakla geçiren merhum Alptekin'in gençlik yıllarından başlayan mücadele hayatı hicret ve acılar içinde geçerken, içinde büyüdüğü hürriyet aşkı canlılığını daima korumuştur.

Türk milliyetçileri ve ülkücüler yarım asırdan fazla bir süredir Türkiye'de Doğu Türkistan davasının sancağını taşımış, hiç kimse bu coğrafyanın adını telaffuz edemezken gerçekleştirdiği mitingler ve yayınladığı makale ve yazılar aracılığıyla bu bağımsızlık davasının ateşini canlı tutmuştur.

Son günlerde, Amerika Birleşik Devletleri'nin de Doğu Türkistan meselesini Çin'e yönelik kuşatmasında bir araç olarak kullanmakta olduğunu görüyoruz. Doğu Türkistan, Amerika'nın soğuk savaş stratejisinin bir parçası değil, tarihimizin başlangıç noktası ve kültürümüzün ana kaynağıdır. Doğu Türkistan'ın kültürel kimlik ve inançları üzerindeki baskıların kaldırılması, en temel insani haklarının verilmesi, doğum kontrolü adı altında yapılan uygulamaların son bulması, eğitim adı altında -bütün dünyanın bir toplama kampı olduğunu bildiği- insanlık dışı merkezlerin kapatılması çağrımızı bir kez daha bu kürsüden ifade ederken en temel evrensel ilkelerin ülkelerin çıkar politikalarına meze yapılmasının insanlığın vicdanında infial uyandıracağını da ilgililere hatırlatıyoruz.

Değerli milletvekilleri, tabii, 2020 yılının bütçesi konuşuluyor, şimdiden Allah hayırlı uğurlu etsin ama ben inanıyorum ki bu sıralarda oturan birçok milletvekilimiz "Acaba, 2020 yılı bütçesinden kendi illerimize ne düşecek?" diye de böyle bir hesap içerisine girmiştir. İşte, o hesabı yapan milletvekillerinden biri de benim. Acaba, 2020 yılında Türkiye'nin bütçesinden Hatay'a ne tür yatırımlar yapılacak? Bir kere, evvela başta ifade etmek isterim ki Sayın Bakanın çalışmalarını yakından takip ediyor ve takdir ediyoruz. Hazır, Sayın Bakanımız buradayken seçim bölgem Hatay'la ilgili yapılması acil olan konuları da burada ifade etmek isterim ancak Hatay'a girmeden önce sizlerle paylaşmak istediğim bir husus daha var.

Suriye'nin sözde bir Dışişleri Bakanı var. Canı sıkıldığı zaman, ara ara televizyonlara çıkıyor veya gazetelere demeç vermek suretiyle Hatay'ın Suriye'nin bir parçası olduğunu ifade etmek için canhıraş bir uğraş içerisinde oluyor. İşte, Hatay'ı kendi ülkesinin bir parçası gibi göstermeye çalışan Suriye'nin sözde Dışişleri Bakanına, buradan, Hatay ilinin bir Milletvekili olarak bir tavsiyem var. Hatay, bedeli ödenmiş ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir parçası hâline gelmiştir. Bu sözde iddiasını sık sık dile getiren zavallıya şunu hatırlatmak isterim ki dün Altınöz Küncülü Boğazı'nı, Antakya Hükümet Binası'nı, Amik Ovası'nı, Belen Geçidi'ni, İskenderun Körfezi'ni, Dört Yol Karakese'yi Fransızlara ve onun paralı askerlerine dar eden Kara Mehmet Çavuşların, Kara Hasan Paşaların, Ayşe Fitnat Hanımların, Tayfur Sökmenlerin torunları bugün de Hatay'da diri ve Allah'a şükürler olsun, ayaktadır. (MHP sıralarından alkışlar)

Vatan şairi Namık Kemal'in dediği gibi "Fıtrat değişir sanma sakın/ kan yine o kandır." Hatay'ın kıymetli evlatları Suriye'nin bu kendini bilmez, daha kendi ülkesini savunamaz Bakanının boş ve kuru gürültüsüne Allah'ın izniyle de pabuç bırakmaz.

Sayın Bakanım, Hatay’la ilgili çeşitli zamanlarda belediye başkanlarımızla birlikte sizi ziyarete gelip birtakım taleplerde bulunuyoruz. Teşekkür ediyorum, getirdiğimiz taleplerin birçoğuna da olumlu yanıt veriyorsunuz. Ancak öncelikle şunu ifade etmek isterim ki Hatay’daki belediyeler, bu Suriye meselesinin başlamasından önce, mevcut 1,5 milyonu aşan nüfusuyla zaten altyapı sağlama noktasında birtakım problemler ve sıkıntılar yaşarken bugün, bu 1,5 milyon nüfusun üzerine, Suriye’de yaşanan meselelerden dolayı yaklaşık 500 bin Suriyeli daha gelip ilave oldu. Sayın Bakanım, dinlerseniz ayrıca sevinirim, önemli bir konuyu ifade ediyorum. Nüfusumuz 2 milyonu aştı; işte, tam bu noktada, bu 2 milyon nüfusa altyapı hizmetleri sağlama noktasında belediyelerin günlük çektiğini evvela belirtmek isterim. Hiçbir parti ayrımı yapmadan, tüm belediye başkanları Hatay’da -zaten borçları da ortadayken-eldeki imkânlarla şehrimize, ilçelerimize hizmet yapmak için çaba sarf ediyorlar. İşte, tam bu noktada, sizlerden şöyle bir talebimiz olacak: Hatay’a karşı bir pozitif ayrımcılık talep ediyoruz. Bugün, Türkiye’de yaşayan 4 milyon Suriyelinin neredeyse sekizde 1’ine Hatay ilimizde biz ev sahipliği yapıyoruz dolayısıyla bunu istemenin de son derece doğal olduğunu düşünüyorum. Biz Hatay’da, belediyelerin kesintilerini ayda birden iki ayda bire çevirebilirsek eğer, belediye başkanlarımızın elleri de altyapı konusunda, vatandaşa hizmet götürme konusunda son derece rahatlayacaktır diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, konuşmam bitiyor ama çevre ve şehircilik konusunda yapmış olduğunuz çalışmaları takip eden biri olarak ifade etmek istiyorum. Bugün size bir şehirden bahsetmek istiyorum. Dünyada 24 medeniyetin 13’üne ev sahipliği yapmış Hatay’da çok güzide bir ilçemiz var, siz de geldiniz, orayı gezdiniz, Antakya ilçemiz. Dünyada 24 medeniyetin 13’üne ev sahipliği yapmış bir ilçemizde binlerce kültür varlığı var. Bu kültür varlıklarının ortaya çıkması için mücadele veren, sadece yerel belediyelerimiz.

Sayın Bakanım, özellikle son yıllarda hiçbir kültürel derinliği olmayan şehirlere bir kültürel derinlik ilave edilip eklenerek turizme kazandırılmaya çalışılıyor. Oysa bizim, Hatay’da öyle bir kültür potansiyelimiz var ki bunu ortaya çıkartmak sadece belediye başkanlarının uğraşısıyla olacak bir mücadele değildir. İşte, tam bu noktada, Antakya ilçemizdeki bu kültür hazinemizin ortaya çıkartılması ve turizme kazandırılmasıyla ilgili sizlerden pozitif bir ayrımcılık ve destek bekliyoruz.

Sayın Bakanım, yine, ilgileneceğinizi düşündüğüm bir konu var. İskenderun ilçemizi biliyorsunuz, İskenderun ilçemiz; deniziyle, yeşiliyle, dağıyla gerçekten Türkiye’deki güzel şehirlerimizden bir tanesi. Yalnız İskenderun şehrinin sırtını dayadığı dağ görüntüsü, taş ocakları yüzünden -üzülerek söylüyorum ama- son derece bozuldu. Şimdi, araştırdığım kadarıyla taş ocaklarının işletme süresi bittikten sonra, bu taş ocaklarının yeniden yeşillendirilmesiyle ilgili bir çalışma var. Ancak bu maden şirketleri bu taş ocaklarındaki sürelerini bitirdikten sonra çekip gitmişler. Bu konuda bize destek vermenizi istiyoruz. Bu işletme süresi biten taş ocaklarının tekrardan yeşile dönmesi için bir mücadele verilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Sayın Başkanım bir dakika uzatmayacak biliyorum, o yüzden...

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Hep Hatay’a istiyorsun ama hep Hatay’a isteyince...

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) – Efendim, satışmadan bir dakika alabilir miyim?

BAŞKAN – Satışmadan vereceğim ben size.

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – “Tayfur Sökmen Havalimanı” ne oldu?

BAŞKAN - Buyurun.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Son olarak şunu da ifade etmek istiyorum, bakın, çok önemli bir mesele: Seçim bölgemize gittiğimiz zaman, tarım şehri olan illerimizin milletvekillerinin karşılaştığı en büyük problemlerden bir tanesi. Bütçe bittiği zaman Hatay'a gideceğiz, gittiğimiz zaman çiftçimiz bizden haber bekliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın lütfen.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Bekledikleri haber de çok basit, Ziraat Bankasınca çiftçinin borçlarının ertelenmesi. (MHP sıralarından alkışlar) Buradan Ziraat Bankası yöneticilerine sesleniyorum: Lütfen, bırakın şu Simit Sarayıyla uğraşmayı, çiftçinin size olan borçlarını acaba nasıl taksitlendirebiliriz, bunun üzerine yoğunlaşın, diyorum.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Simit Sarayını kurtaracak Ziraat Bankası.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Devamla) – Ve son olarak, desteklemeyle ilgili bir beklentisi var çiftçilerimizin; 80 kuruş çok düşük oldu. Geçenlerde Adana Milletvekilimiz Muharrem Varlı Bey burada tarımın, çiftçinin problemlerini dile getirdi, kendisi de ifade etti, 80 kuruş çok az. Doğrudur, biliyoruz ancak hiç değilse ocak ayında bu desteklemenin bir kısmını çiftçimize ödeyebilir miyiz derindeyiz.

Ben yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Simit Sarayı'nın kredi portföyü içerisinde Ziraat Bankasının aldığı payın yüzde 9 olduğuna ve Ziraat Bankasının bu firmaya ilişkin Katılım Bankası üzerinden tesis ettiği herhangi bir işleminin bulunmadığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, aslında kürsüden bunu yapmak ne kadar doğru bilmiyorum ama bu Simit Sarayı ve Ziraat Bankasıyla ilgili arzu ediyorsanız size net bir bilgi verebilirim, Genel Kurul istiyorsa.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Gerek yok Sayın Başkan.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Teşekkür ederiz, gerek yok.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Onu Sayın Bakan söylesin.

BAŞKAN - Yani şunu söyleyeyim: Firmanın kredi portföyü içerisinde Ziraat Bankasının aldığı pay sadece yüzde 9 ve herhangi bir şekilde Ziraat Bankasının bu firmaya ilişkin Katılım Bankası üzerinden ya da portföyü üzerinden yapmış olduğu, tesis etmiş olduğu herhangi bir işlem yoktur, bu sadece basın bilgisi. Bunu sizinle paylaşayım.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Henüz yok Sayın Başkan, henüz yok.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Ona Sayın Bakan cevap versin.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Ona Sayın Bakan cevap versin, siz tarafsız olmak zorundasınız Sayın Başkan.

AHMET KAYA (Trabzon) – Yani sonunda “saray” var diye dayanamadınız vallahi, hemen açıklama!

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Hakların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün sizlerle, toplum sözleşmesi olan Anayasa'nın nasıl rafa kaldırıldığını ve buna bağlı olarak Türkiye ve Orta Doğu'nun temel sorunu olan Kürt sorununun çözümsüz bırakılmasının bu sorunun başat etkeni olduğunu paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bakın, Anayasa'nın nasıl rafa kaldırıldığını ve ne yazık ki bir darbe anayasası olan 1982 Anayasası'nın nasıl arar hâle geldiğini sizlerle paylaşmak istiyorum.

Anayasa'nın 2'nci maddesi, değerli arkadaşlar, rafa kaldırılmıştır. Demokratik hukuk devleti ilkesi yok sayılmaktadır. Partimize ait olan 31 belediyeye kayyum atanmıştır. Demokratiklik ilkesi ihlal edilmektedir. Halkın iradesi gasbediliyor. Yasama yetkisi olan 7'nci madde açıkça ihlal edilmektedir. Yasama yetkisi TBMM'de olması gerekirken saraya devredilmiştir. Yasa teklifleri doğrudan doğruya saraydan gelmektedir. Yargı yetkisini içeren Anayasa'nın 9'uncu maddesi ihlal ediliyor. AKP Başkanı, AIHM'in almış olduğu Demirtaş'ın derhâl serbest bırakılmasına ilişkin kararına karşı "Gereğini yapar, mahkeme kararını boşa çıkarırız." demek suretiyle yargıya talimat vermiş ve nitekim yargı, gereğini yapmıştır. Yine, Demirtaş ve Kavala kararı uyarınca Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 18'inci maddesi ihlal edilmiştir. Kanun önünde eşitlik ilkesi Anayasa'nın 10'uncu maddesinde yer alıyor ve bu madde de ihlal edilmektedir. Kürt sorununu dile getiren partimizin yönetici, temsilci ve seçilmişlerine ikili hukuk sistemi uygulanmak suretiyle eşitlik ilkesi ihlal edilmektedir. Kürt coğrafyasında sistematik bir biçimde her gün gözaltı ve tutuklamalar yapılmaktadır, halkın iradesine el konulmaktadır. Yaşama hakkını, maddi ve manevi varlığını koruma hakkını düzenleyen Anayasa'nın 17'nci maddesi ihlal edilmektedir. Daha 6 Aralıkta Ağrı'nın Tutak ilçesine bağlı Soğukpınar köyünde katledilen Murat Kaya'nın yaşam hakkı ihlal edilmiştir. Hayata Dönüş Operasyonu'yla insanların hayatları yok edildi ve insan hakkı ihlali söz konusudur. Türkiye'de yaşayan halkların; Lazların, Çerkezlerin, Kürtlerin ve diğer halkların manevi varlığı olan ana dilde eğitim görme ve varlıklarını tanıma hakları ihlal edilmektedir. Konut dokunulmazlığını düzenleyen Anayasa'nın 21'inci maddesi ihlal ediliyor.

Değerli arkadaşlar, baskın düzenlenen bütün evlerin kapıları kırılıyor, evler darmadağın ediliyor. Kanaat ve düşüncüyü açıklama, yayma, bilim ve sanat, basın hürriyetini düzenleyen Anayasa'nın 25'inci, 26'ncı, 27'nci, 28'inci maddeleri ihlal edilmektedir. Soruşturma ve kovuşturmayla tabi tutulan gazeteciler tutuklanıyor. Aziz Oruç bugün tutuklandı. 139 gazeteci cezaevindedir. Siyasetçiler, Demirtaş ve Yüksekdağ olmak üzere binlerce partimiz cezaevinde. Partimize yönelik olan operasyonlarda 2015 yılından bu yana toplam gözaltı sayısı 16 bini geçiyor. Tutuklama ise değerli arkadaşlar, 6

bine yaklaşmaktadır. Bilim insanları; Fikret Başkaya hakkında dava açılmış, davası devam ediyor. Avukatlar; İbrahim Vargün cezaevinde, Selçuk Kozağaçlı cezaevinde. 146 avukat şu anda cezaevinde değerli arkadaşlar.

Üniversitelerde resmî ideoloji hâkim kılınmıştır. Üniversitelerde kürsüler işlevsiz hâle getirilmiştir. Üniversitelerin Türkiye'nin yaşadığı sorunlara dair hiçbir fikri yoktur. YÖK'ün baskısı altında üniversiteler can çekişmektedir. Toplantı ve gösteri yürüyüşünü düzenleyen Anayasa'nın 34'üncü maddesi ayaklar altındadır. 2911 sayılı Yasa, mülki amirlerin emirleriyle rafa kaldırılmış durumdadır. Türkiye'nin 81 ilinde şu anda toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasak hâldedir.

Değerli arkadaşlar, asıl -tabiri caizse- tam dananın kuyruğunun koptuğu yere geliyoruz. Değerli arkadaşlar, Anayasa'nın kuvvetler ayrılığını tanımlayan maddesi...

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Anayasa'nın 3'üncü maddesini de hatırlatır mısınız.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – “Yasama, yürütme ve yargı yetkisi tek elde toplanmaktadır.” denilmektedir Anayasa'da. Peki, ben size şunu sorayım: Arkadaşlar, kuvvetlerin içerisinde en kuvvetli olan sizce hangisidir? Tabii ki saray kuvvetidir. Değerli arkadaşlar yani ülkede üç kuvvet var, en kuvvetli olan kuvvet saray kuvvetidir. Mecliste 600 vekil olmasına rağmen, tek adam rejimi hepsinin üstündedir. Hele yargı tamamen kuvvetten düşmüş, gücü ve kuvveti saraya devredilmiştir.

Değerli arkadaşlar, bu Parlamento halkın zararına iş yapıyor. Buradan geçen yasalar meşru kabul ediliyor. Bakın, burada sekiz dokuz gündür bütçe görüşülüyor. Hâlbuki saray bu bütçeyi altı ay önce hazırlamış ve bu bütçe bu şekilde kabul edilmiştir. Ne yapıyoruz değerli arkadaşlar? Bu bütçede görüşmeler yapıyoruz; Komisyona geliyoruz, Komisyondan geçiyor, tartışmalar yapılıyor, daha sonra Meclis gündemine getiriliyor, tartışılıyor. Günlerce bu tartışmalar yapılıyor, ancak içerikte, anlamda ve rakamlarda hiçbir değişiklik yapmamak suretiyle bu bütçe Meclisten aynen geçiyor. Değiştiremiyoruz. Değerli arkadaşlar, maalesef, günün sonunda sadece “Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.” şeklinde bir süreç işliyor. Deniliyor ki: “Eğer kabul edilmezse saray yine eski bütçesini yürütecek ve bu şekilde devreye sokacak.”

Değerli arkadaşlar, son Anayasa'da da bu yetki yine Meclisten alındı, Meclis bu yetkiden de yoksun bırakıldı ve bu yetki ne yazık ki sarayda. Arkadaşlar, bu Meclis halkın iradesini yok sayıyor, halka rağmen iş yapıyor. Değerli arkadaşlar, halk yok sayılıyor, halkın zararına bu iş işliyor. Hadi, gelin, egemenlikten biraz bahsedelim. Sizlere soruyorum: Egemenlik kimde? Sizlerin itirazı varsa, saraya rağmen hadi gelin, EYT'liler için “Kabul edenler... Etmeyenler...” diyelim. Gelin, on binlerce düşünce suçu olan kişilerin tutsaklıklarına son vermek için “Kabul edenler... Etmeyenler...” diyelim. Hadi gelin, KHK'lerle mağdur edilen insanlar için “Kabul edenler... Etmeyenler...” diyelim. Gelin, siyasi tutsaklar için, kadın cinayetlerinin araştırılması için, işçi, köylü, işsizlerin derdine çare olmak için bu kadar kısa bir oylama yapalım. Olmayacağını çok iyi biliyoruz çünkü sarayın kuvvetine karşı çıkmayacak, baş eğmeyecek bir kuvvettir Meclisin kuvveti değerli arkadaşlar. Değerli arkadaşlar, olmayacak çünkü ranta, talana, savaşa paralar akmayacak; o yüzden böyle bir oylama buradan geçmeyecek, o yüzden bu Meclis halkın zararına çalışan bir Meclistir, o yüzden kendi halklarına gerçekleri yansıtmayan bir Meclisle karşı karşıyayız. Egemenlik halkta değil, bir kişide, zümrede ve sermayededir değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, sizin hoşunuza gitmeyecek ama Türkiye'nin gerçek fotoğrafı ne yazık ki bu.

Çözüm, özgür vatandaşlık, demokratik siyaset, ana dilde eğitim hakkının tanınmasından geçiyor değerli arkadaşlar. Gelirde adil bir bölüşüm, çalışma hakkının güvenceye alındığı, sendikal hakların işçilerin yararına olacağı ve iş cinayetlerinin son bulacağı bir güvenceyle mümkündür değerli arkadaşlar. Çözüm, sarı sendikacılığın yerine bütün işçilerin iradesini yansıtacak yepyeni bir sendikacılık anlayışıyla mümkündür değerli arkadaşlar. Çözüm, halkın bütün görüşlerini, bütün tepkilerini rahatlıkla sokakta yansıtabilme özgürlüğüne sahip olduğu bir ortamdadır değerli arkadaşlar. Çözüm, çoğulcu demokrasi, tarafsız ve bağımsız bir yargı, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve bütün çözümleri beraberinde getirecek yepyeni bir anayasadadır değerli arkadaşlar. Bu anayasayı yapacak olan... Halkların bütün kimliklerini yansıtacak, bütün taleplerini yansıtacak, bütün renkleriyle yeniden tanımlanacak yepyeni bir anayasa gerekli değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, sizinle bir şey daha paylaşmak istiyorum: “1982 Anayasası”nı arar hâle geldik.” dedik. 1982 Anayasası ile 1921 Anayasası arasında neredeyse yüz yıl geçmiş durumdadır. 23 maddeden oluşan 1921 Anayasası, Türkiye’deki bütün renkleri tanımlayan, Türkiye’deki bütün farklılıkları tanımlayan bir anayasadır; yüz yıl gerisindedir 1982 Anayasası.

Gelin, 1921 Anayasası’na uygun yepyeni bir anayasa bu toplumu bir arada tutalım ve yepyeni bir toplum sözleşmesiyle topluma adaleti getirelim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çok teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Gülizar Biçer Karaca.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün bütçe yapıyoruz, yaklaşık sekiz dokuz günden beri bütçe yapıyoruz. Peki, biz bu bütçeyi niye yapıyoruz? Bütçeyi, devletin Anayasa’da sayılan görevlerini yerine getirmesi ve vatandaşlarımızın da Anayasa’daki haklarını elde etmesini sağlamak için yapıyoruz.

Peki, Anayasa’nın 5’inci maddesi ne diyor, iktidara hangi görevi veriyor? Diyor ki: Vatandaşların refah, huzur ve mutluluğunu sağlayacaksınız; insanlarımızın maddi ve manevi varlığının geliştirilmesi için gerekli şartları hazırlayacaksınız. Yani diyor ki: Halkçı bütçe yapacaksınız. Biz “Halkçı bütçe yapılınsın.” dediğimiz zaman sosyete damat şöyle bir cevap veriyor: “Efendim, biz de halkçı bütçe yapıyoruz. Biz kamuda çalışan 3,5 milyon memura 333,9 milyar lira maaş ödüyoruz.” Evet, sosyete damat saraydan çıkmadığı için halkı sadece 3,5 milyon kamu çalışanı olarak görüyor. İşte bu nedenle biz “halkçı bütçe” diyoruz.

Peki, bu bütçe Anayasa’daki halkçı bütçe zorunluluğunu yerine getiriyor mu? Buna “Evet.” demeyi gerçekten çok isterdik ama maalesef öyle değil. Peki, bu bütçe nasıl bir bütçe? Bu bütçe vatandaşlarımızın geçmediği yol, köprü, tünel; gitmediği hastane, gitmediği havaalanı için 2020 yılında yaklaşık 19 milyar liranın üç beş yandaş şirkete, 500 milyon doların simitçi yandaya verileceği rantçılık bütçesidir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu bütçe, halkın ödediği vergilerden 139 milyar liranın, hazineyi tam takır kuru bakır yaptıkları için faiz lobilerine teslim olup o faiz lobilerine ödeneceği ve aynı zamanda, vatandaşlarımızın ödediği her 100 lira verginin yaklaşık 18 lirasının işte o faiz lobisine ödeneceği, faizcilerin bütçesidir. Bu bütçe cumhuriyet tarihinde bir ilki gerçekleştirerek Borçlanma Genel Müdürlüğü adı altında modern Düyun-ı Umumiye’yi kurduğunuz, borçlanmayı 154,1 milyar dolara çıkartarak devleştirdiğiniz, nur topu gibi yeni faizlerin doğacağı borç bütçesidir. Bu bütçe yaklaşık 750 milyon lirayı, zaten yemyeşil olan, zaten milletin kullandığı alanları “millet bahçesi” adı altında betona çevireceğiniz ve ödeyeceğiniz, genç girişimciler ve gençlerimizin değil, İstanbul Finans Merkezi gibi

rantçı bir anlayışı destekleyeceğimiz beton bütçesidir. Bu bütçe, 2 milyon 136 bin vatandaşımız asgari ücretin altında gelir elde etmekteyken, 8 milyon işsizimiz varken, icra dosya sayıları 20 milyonu aşmışken, hem örtülü ödeneği hem Maliye Bakanlığı ek ödeneğini de topladığımız zaman yaklaşık 17 milyar liranın, bu kaynağın saraya teslim edildiği saray bütçesidir. Bu bütçe, aynı zamanda tek adam rejiminin çöktüğünün ispatı olan iflas bütçesidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, peki, halkçı bir bütçe yapılabilir mi? Elbette ki mümkün. Nasıl yapacağız? 75 milyon lirayı bilim insanların tüm uyarılarına rağmen Kanal İstanbul gibi rant projelerine harcamazsak, yandaşın cebine dolar bazında ödenen o garanti ödemelerden vazgeçersek -daha bir sürü sıralayabiliriz- bunlardan vazgeçersek yapabiliriz. Ama en önemlisi nedir biliyor musunuz? En önemli yapmanız gereken, sosyete damadı hazinenin başından derhâl paketleyerek yapabiliriz. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, rant İstanbul –pardon, şimdi kızacaksınız, Kanal İstanbul diyelim sizin hatırınız için hakkında yeri gelmişken, Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanımız da buradayken ben iki hususu kendisinin bilgilerine, siz değerli milletvekillerimiz ve bizi izleyen vatandaşlarımızın bilgisine sunmak isterim. Sayın Bakan, az önce Kanal İstanbul’la 30 milyon metreküp su kaybı yaşanacağını söyledi. Evet, bunu söylemekte Sayın Bakan haklı. Neden biliyor musunuz? Çünkü Devlet Su İşlerinin daha önce 20 Nisan 2018’de ÇED dosyasına sunduğu bir görüş var. Bu görüşte diyor ki: “Terkos Gölü, Yıldız Dağı’ndan gelen, Sazlıdere Barajı’ndan temin edilen 427 milyon metreküp suyun elden çıkma ihtimali vardır.” diyor. Bakan bunu niye bilmiyor? Çünkü Bakanlığa giden ÇED dosyasında Devlet Su İşlerinin bu görüşü yer almıyor. Sayın Bakan, sizi de kandırmışlar, “427 milyon.” diyor Devlet Su İşleri. Peki biz bunu nereden öğrendik? Burada, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında gerçekleştirilen İDK toplantısında Devlet Su İşleri “Benim görüşüm dosyada yok, o yüzden benim bu görüşümü dosyaya sunmanızı istiyoruz.” diyerek yine bir resmî yazıyla buraya başvuruyor.

Bir başka hususa daha dikkat çekmek isterim: Kanal İstanbul Projesi için Devlet Hava Meydanları İşletmesinden görüş soruluyor. Devlet Hava Meydanları İşletmesi, 3.500 uçak trafiğinin olacağı, “asrın projesi” diye adlandırdıkları bu projenin Kanal İstanbul’un yapılması hâlinde kullanılamaz hâle geleceği ve Kanal İstanbul’un da bu asrın projesine gölge düşürmemesi için yapılmaması gerektiğini belirtiyor, 15 Mart 2018. Fakat her ne hikmetse ne olduğu belirli olmadan 22 Mart 2018’de aynı İşletme diyor ki: “15 Martta verdiğimiz görüş sehven verilmiştir.” Eğer böyle önemli bir görüş sehven verildiyse vay hâlimize! Ama sehven verilmeyip sehven verildi diye baskıyla bu yazı verilmişse yüz bin kere vay hâlimize! (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, Kanal İstanbul Projesi, İstanbul’da yaşayan vatandaşlarımızın üçte 1’ini susuz bırakacak bir projedir ama Kanal İstanbul için 75 milyar ödenmezse neler yapabiliriz? “Kanal İstanbul’un maliyeti 75 milyar.” deniyor, projede bu söyleniyor. 75 milyarı Kanal İstanbul’a bulabiliyoruz, 500 milyon doları yandaş simitçiye de bulabiliyoruz ama Avrupa’nın göz bebeği, ülkemizin, ordumuzun gururu Tank Palet Fabrikasını, “Yenilemek için 50 milyon doları bulamadık.” diyerek Katar’a peşkeş çekiyoruz. Bunu da bizi izleyenlerin takdirine bırakıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Peki, Kanal İstanbul’a 75 milyar ödenmezse ne olur? 342.283 gencimizin KYK borcu tam 37 kez silinebilir. 75 milyar lirayla tüm emeklilikte yaşa takılanlar 3 kez emekli edilebilir. Ama ne yapıyor? Vatandaşa değil ranta teslim olmuş bir bütçe olduğu için maalesef ranta hizmet eden bir bütçe.

Evet, Kanal İstanbul Projesi aslında tam bir rant projesi. Kanal İstanbul Projesi ne İstanbul Boğazı’nı kurtaracak ne de İstanbul’u. Kanal İstanbul Projesi sadece ve sadece sizlerin koltuklarını ve yandaşlarınızın ceplerini kurtaracak olan bir projedir.

Hani hep diyorsunuz ya “Bu CHP var ya, bu CHP” diye, evet, bu CHP var ya, bu CHP iyi ki var. “Rantçı, faizci, betoncu saray bütçesinden başka, halkçı bir bütçe yapılabilir.” diyen CHP iyi ki var. (CHP sıralarından alkışlar)

“İstihdam dışında kalan 1 milyon 887 bin kadınıma çalışma olanağı sağlanabilir, kadınlar tacizisinden, tecavüzcüsünden ve istismardan korkmadan kırmızı elbise giyebilir, kadınlar öldürülmeden özgürce yaşayabilir, cinsiyet körü olmayan bir proje yapılabilir.” diyen CHP iyi ki var. (CHP sıralarından alkışlar) “Gelecek kuşaklara yaşanabilir bir dünyayı bırakabiliriz.” diyen, “Adaletli bir bütçe mümkün.” diyen Cumhuriyet Halk Partisi iyi ki var. (CHP sıralarından alkışlar)

“Kapalı kapılar ardında hazırlanmayan, sırf haber yaptı diye özgürlüklerimizin teminatı basın emekçilerimizin cezaevlerine atılmadığı, BirGün ve Evrensel gibi kendilerine muhalif olan gazetelerin resmî ilan vermeme sopası gösterilerek susturulmadığı, Twitter’da resmî olarak 5 milyon 99 kez içerik kaldırma başvurusuyla dünya sansür rekortmeni olmayacağımız bir bütçeyi yapmak mümkün.” dediği için iyi ki Cumhuriyet Halk Partisi var. (CHP sıralarından alkışlar)

Bence siz 3 doz vicdan hâpi alın ve akşam kendinize sorun “Bugün vatandaşımız için ne yaptık?” diye. Evet, bunu soramazsınız çünkü tek adam rejiminde bunu sorabilme ihtimaliniz yok, sizleri de anlıyoruz ama merak etmeyin, birazcık sabır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak halkın iktidarında, işten atıldığı için “Çocuğuma mama alamadım.” diyerek intihar eden başta 26 yaşındaki Denizlili hemşehrim Osman Karul olmak üzere, gençlerimiz, kadınlarımız, emekçilerimiz, esnafımız, sanayicilerimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Karaca.

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Devamla) – ...ve tüm vatandaşlarımız için, doğanın hakkı için şeffaf, adaletli, halkçı bir bütçeyi biz yapacağız, Cumhuriyet Halk Partisi yapacak.

Bir hikâyeyle sözlerime son vermek istiyorum. Ülkenin birinde bir tek adam yaşarmış, bir gün sarayın balkonuna çıkmış, bir bakmış ki ülkede hiçbir baca tütmüyor, ülke halkı sefalet içerisinde, ekonomik krizden yanmış yıkılmış durumda ve bir emir veriyor hemen, diyor ki: “Üç yıl boyunca tüm vatandaşlarımız çalışacak, çalıştığını kendi evine, çoluğuna çocuğuna harcayacak.” Üç yıl geçiyor, yine bakıyor, bir bakıyor ki bütün halk huzurlu, mutlu, sokaklar şen şakrak, insan sesiyle dolu ve dönüp hanımefendiye diyor ki: “Bak, gördün mü, üç yılın sonunda vatandaşlarımız zengin oldu.” Hanımefendi diyor ki: “Ne zenginliği, saray talan oldu.” Ve cevap şu: “Halkın fakirliği var ise biz fakiriz, halk zengin ise biz de zenginiz.” Kıssadan hisse, herkes hissesine düşeni alır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

16.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki iddialarını reddettiklerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Biraz evvel CHP adına konuşan hatibi dinledik. Hiçbir şekilde iddiaları kabul etmemiz mümkün değil, hepsini reddediyoruz ve iade ediyoruz. Gerçek dışı bir konuşma ve üslubu hakikaten İç Tüzük’e aykırı bir konuşma, Sayın Maliye Bakanımızla ilgili söylediği sıfatı kendisine iade ediyoruz.

AHMET KAYA (Trabzon) – “Damat” dedi, ne dedi ya?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kabine üyelerimizin, bakanlarımızın milletimizin içinde olduklarını, halkın arasında olduklarını, halka hizmet ettiklerini ifadeyle, bunun en güzel örneği de geçtiğimiz günlerde Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanımızla beraber Maliye Bakanımızın birlikte açıkladıkları projeye dar gelirli vatandaşlarımızın 100 bin sosyal konutla ilgili bugün itibarıyla 111 bin başvurusu var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Efendim, anlaştığımız üzere birer dakikayla sınırlı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum, bu bütçenin milletin bütçesi olduğunu, milletin iyiliğini, güvenliğini, huzurunu ve refahını artıracak bütçe olduğunu ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

17.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, AK PARTİ'de Maliye Bakanı yapacak damattan başka insanın olup olmadığını öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, sadece “damat” dedi. Yani “damat” demeyecekti de...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Sosyete damat...”

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sosyete... Hakikaten yani kendi bakımını yaptırıyor falan. Onun için “sosyete damat” dedi, bunda ne var kızacak? Yani “damat” demenin ne mahzuru var? Damat mıdır, değil midir?

BAŞKAN – Damat olduğu için eleştirmiyor yani Bakan olduğu için eleştirdi. O, ona itiraz...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – AK PARTİ’de damattan başka Maliye Bakanı yapacak insan var mıdır, yok mudur, onu soruyoruz yani.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun. Soru geldi, soruya cevap verin.

Buyurun.

18.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Maliye Bakanının kimin olacağı takdirinin Cumhurbaşkanına ait olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Bir soru sordu.

Onun takdiri size ait değil, onun takdiri Sayın Cumhurbaşkanımıza ait.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayınpederine...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ve şunu çok iyi biliyoruz: IMF de IMF’yle gizli görüşmeciler de aslında uluslararası ekonomik krizi tetiklemek isteyip operasyon yapanlar da sonuç itibarıyla o “damat” diye nitelendirdikleri Sayın Bakanımızın ve Kabinenin nasıl başarılı şekilde bir direnç gösterdiğini ve bunu püskürttüğünü ve aralarında da “Adamlar başardı be.” diye itiraf ettiklerini herkes biliyor.

Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum...

BAŞKAN – Kayıtlara geçsin, siz konuşun.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçmesi açısından, sayın damada atama yetkisinin kayınpederinde olmaması gerektiğini söylüyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Şahsı adına ilk söz Kayseri Milletvekili Hülya Nergis'e aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜLYA NERGİS (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Aile kurumunu kuvvetlendirmeye ve maruz kaldığı tehditlere karşı korumaya dair yapılan çalışmalarla alakalı yüce heyetinize bilgi vermek istiyorum.

Toplumun temeli ailedir. Bütün çalışmalarımızda aile ve topluma hizmet konusunda etkin çözümler üretmeyi hedefliyoruz. Yakın tarihimizde aile kurumumuzda 2 önemli kırılma yaşanmıştır: Birincisi kırsal kesimden kente göçtür. İkincisi ise teknoloji devrimiyle gelişen internet ve modern iletişim araçlarının yaygınlaşmasından kaynaklanan sosyal değişimdir.

Ülkemizde göç hareketleri 1960'lı yıllardan beri devam etmektedir. 1960 yılında 31,9 olan şehirli nüfus 1980'de yüzde 43,9'a, 2000 yılında yüzde 64,9'a, 2018 yılında ise yüzde 92'lere yükselmiştir. Kentleşmeyle birlikte aile yapımız da değişmiş, hane halkı sayısı düşmüştür; geniş aileden çekirdek aileye geçiş yapılmıştır. Geleneksel aile yapımız çok büyük değişikliklere uğramış, şehir hayatının tabii bir sonucu olarak da aile bağları zayıflamıştır. Özellikle yeni nesillerin hayatın zorluklarını göğüslemede en kritik destek noktalarından biri olan aile büyüklerinin birikiminden faydalanma kalmamıştır.

Kullanılan teknoloji bir taraftan hayatı kolaylaştırırken diğer taraftan da millî bünyede çözümlere sebebiyet vererek mahremiyet algısını yozlaştırmaktadır, aile değerlerinde ciddi erozyonlara sebebiyet vermiştir.

Aile kurumunu korumak için münhasır bir Bakanlığın kurulması 2011 yılında bizim dönemimizde gerçekleşmiştir. Türkiye, tarihinin en kapsamlı sosyal devlet uygulamalarıyla bizim dönemimizde tanışmıştır. 2002 yılında 2 milyar lira olan sosyal yardımları 2018 yılında 43 milyar liraya çıkardık. On yedi yılda ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza 290 milyar lira tutarında sosyal yardım yapıldı. Ekonomik destek sağlamak için doğum yardımını başlattık. Ekonomik destekle yetinmeyerek ailelerimizin psikososyal ve sosyokültürel alanlarda da desteklenmesini sağladık. Hayata geçirilen Aile Sosyal

Destek Programı'yla (ASDEP) sosyal politikalarda arz odaklı yeni bir dönem başlatıldı. Bu programla, vatandaşların ihtiyaçlarının yerinde tespiti yapılarak ilgili kurumlarca giderilmesi ve böylece, vatandaşların hayat şartlarının iyileştirilmesi hedeflenmektedir. 2.700 ASDEP görevlisi tarafından 2 milyon haneye ziyaret gerçekleştirilmiştir. 4,6 milyon vatandaşımızla evinde bire bir görüşme yapılarak yerinde ve etkin çözümler üretilmektedir. Sosyal risklerin azaltılması yönünde çalışmalar kapsamında risk haritası çıkarılması için altyapı ve yönetmelik çalışmaları düzenlenmektedir. Sosyal hizmet merkezleri yaygınlaştırılarak 330 olan sosyal hizmet merkezi sayısının 2020 yılında 353'e çıkarılması hedeflenmektedir. Son on yedi yılda 5.440 ailenin yanına 6.664 çocuğumuz yerleştirilmiştir. Güçlü bir ülke, güçlü bir millet, huzurlu bir toplum olmanın öncelikli şartı güçlü bir aile yapısına sahip olmaktan geçer. Suç ve kötü alışkanlıklarda ilk siper ailedir. Bunun için aileyi dışlayan her adım, aileyi önemsizleştiren her politika, aile bağlarının zayıflamasına sebep olan her davranış aynı zamanda millî ve manevî bünyemize vurulmuş ağır bir darbedir. İktidarımız döneminde daima aileyi güçlü tutmak hedefinde olduk; zira, aileyi korursak ailenin tüm fertlerinin hukukunu ve toplumu korumuş oluruz.

2020 yılı bütçesinin milletimize ve devletimize hayırlar getirmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz Sivas Milletvekili Sayın Ahmet Özyürek'in.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sivas ilimizde 2 belediyemiz vardı, 31 Mart 2019 yerel seçimlerinden sonra bunu 10'a çıkardık. 2 belediyemizin haricinde diğer belediye başkanlıklarına seçilen 8 belediye başkanımız, göreve başladıktan sonra, bir önceki belediye başkanlarımızın yapmış oldukları faaliyetler ve projelerden dolayı İller Bankasından kullanmış oldukları kredilerden dolayı ciddi anlamda borçlanmışlardır. Bizim belediye başkanlarımız göreve başladıktan sonra ise maalesef, bırakın yeni bir proje üretmeyi, çalışan memurların ve işçilerin maaşlarını dahi ödeyememektedir, SGK'lerini ödeyememektedir, vergi borçlarını ödeyememektedir. Biz de diyoruz ki: En azından, yeni seçilen belediye başkanlarımızın bir şeyler üretebilmesi için, yeni projelerini hayata geçirebilmeleri için ve en önemlisi de çalıştırdığı memurların ve işçilerin SGK primlerini ve vergilerini ödeyebilmesi için İller Bankasının bunlara mutlaka kolaylık sağlaması gerekiyor, borçlarını ertelemesi, faizlerini silmesi ve yeniden yapılandırma yaparak o belediye başkanlarına da bir hayat vermesi gerekiyor. Bunun için diyoruz ki: Geçmişte diğer arkadaşlarımız yaptıkları yatırımları beton olarak yaptıkları için, geri dönüşü olmadığından dolayı borç hanesi yükselmiş ve maalesef bunları ödemekte zorluk çekmektedirler. Onun için de yapılacak bir tek şey var: Nasıl geçmişte belediye başkanlarına kolaylık sağlanıp işler yürütüldüyse benim belediye başkanlarıma da kolaylık sağlanmalı, borçları ertelenmeli, faizleri silinmeli. İller Bankasının da memurun, işçinin maaşını ödeyebilmesi için buna yeterli miktarda ödenek vermesi gerekiyor. Bunun için, ben, buradan bunu İller Bankasına duyuruyorum.

Yine, Sivas'ta nüfusu 10 binin üzerinde olan ilçelerimize doğal gaz bağlanıyor ama nüfusu 10 binin altında olduğu zaman doğal gaz bağlanmasıyla ilgili sıkıntı yaşanıyor. Biz de diyoruz ki: Orada yine bizim hemşehrilerimiz yaşıyor, nüfusun 10 binin altında olması yaşam standartlarını değiştirecek bir şey değildir. Nüfusu 10 binin altında olan ilçelerimize de acil olarak doğal gaz bağlanmasını istiyoruz.

Yine, Sivas ilimizin Kangal ilçesinde gerçekten, dünyada eşi benzeri olmayan Balıklı Kaplıcamız var, sedef ve egzama hastaları için bire bir; Sağlık Bakanlığının da onayı bulunmaktadır. Sağlık Bakanlığının onayıyla birlikte, hastalarımız, orada yirmi gün tedavi gördüğünde mutlaka sağlığına

kavuşuyor. Yine, buranın hemen yakınlarında çok önemli yerler var; Divriği Ulu Camisi, Gürün Gökpınar Gölü gibi kültürel değerlerle dolu, dünyanın her tarafından yerli ve yabancı misafirlere hizmet verilmektedir. Bu bölgemizin turizme daha elverişli hâle getirilmesi için gerekenler yapılmalıdır. Gerçekten, bu kaplıca belki de dünyanın başka bir yerinde olsa dünyada bir numara olur arkadaşlar ama bizde olunca maalesef göz ardı ediliyor. Ya, adı üstünde “doktor balıklar” diyoruz. Bunun için, kaplıcamızın da özel statüye alınarak sedef ve egzama hastalarının sevk işlerinin kolaylaştırılmasını, hasta ödeneklerinin ise SGK tarafından artırılmasını ve Kangal Devlet Hastanemize de bir dermatolog atanmasını istiyoruz.

Balıkli Kaplıca'nın hemen yanında olan Kavak köyümüz var, buraya gerçekten, yurt dışından yabancı turistler çok gelmektedir; burada gezi parkı vardır, burada yürüyüşler yapılıyor, buranın da aydınlatması ve çevre düzenlemesinin yapılmasını istiyoruz.

Sivas ilimiz için tekrar dile getireceğim bir konu da maalesef genel anlamda bir yol sorunu yaşanmakta ve vatandaşlarımız mağdur olmaktadır. Sivas-Malatya duble yolu hâlâ tamamlanmamıştır. Altınyayla-Şarkışla yol yapımının üç yıldır sürüyor olması ve yolun hâlen açılmaması sebebiyle hayvancılıkla geçimini sağlayan vatandaşlarımız kış aylarında bu yolu kullanmakta güçlük çekmektedir.

Ayrıca, sağlık hususunda devlet hastanelerimizin binaları yeni olduğu hâlde Gürün ilçemizde kadın doğum, göz, ortopedi; Yıldızeli ilçemizde genel cerrahi ve kadın doğum uzmanı doktoru atamalarına ihtiyaç vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

AHMET ÖZYÜREK (Devamla) - Suşehri ilçemizde ise hastanenin yatak kapasitesinin yeterli olmaması sebebiyle hastalar mağdur olmaktadır. Sağlık Bakanlığımızın acilen bu konuya çözüm üretmesini istiyoruz.

Yine, topraktan var olduğumuzu düşünerek, ülkemizin tarımsal etkinliğinin içerisinde, toprağın işlenmesi ve bir ürün hâline getirilmesi sürecinde alın teri döken çiftçilerimizin varlığına buradan teşekkür etmek istiyorum.

Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından, Sivas'ta, Millî Tarım Projesi üzerine, havza bazlı stratejik ve arz açığı olan hâlihazırda 12 ürün desteklenmektedir. Toplam alanı 258 bin dekar olan Gemerek, Suşehri, Şarkışla gibi verimli tarımsal ovalarımız koruma altına alınmıştır ancak bu umut verici tarımsal stratejiler bir yana, gübre, mazot ve yine, ilaç gibi tarımsal girdilerin yüksek olması sebebiyle, hele hele Sivas dersek, iklim şartlarını da göz önünde bulundurduğumuzda, yem fiyatları bizi ciddi anlamda etkilemektedir yani hayvancılıkta maliyetimizin yüzde 70'i yemdir; bunun için de çiftçilerimiz, maalesef, birçok ilçemizde hava şartlarından ve kuraklıktan dolayı ciddi anlamda zarara uğramışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AHMET ÖZYÜREK (Devamla) – Hemen bitireceğim Sayın Başkanım, bir dakika daha rica ediyorum sizden.

BAŞKAN – Uzatamıyorum Sayın Özyürek, kusura bakmayın.

AHMET ÖZYÜREK (Devamla) – Tamam, teşekkür edeceğim.

BAŞKAN – Peki, sözlerinizi tamamlayın sadece.

Selamlamayı alayım, buyurun.

AHMET ÖZYÜREK (Devamla) – Burada, çiftçilerimizin kredi faizlerinin iptal edilmesi, borçlarının silinmesi ve yeniden yapılandırılmasını talep ediyorum.

Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Evet, soru işlemi başlatıyorum.

Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, fabrikaların kapatılıp yerine AVM’lerin dikildiği, üretimin bitip işsizliğin rekor kırdığı Türkiye’de, ne yazık ki üretime ve çalışana destek verilmiyor, âdeta köstek olunuyor. Yaklaşık 1.500 kişinin çalıştığı, on binlerce insanın hayatına dokunan Adana’daki TEMSA fabrikası borçları nedeniyle kapatılıyor. Kent ve ülke ekonomisine ciddi katkı koyan, yıllık 125 milyon dolar ihracat yapan, yılda 200 milyon dolarlık üretim gerçekleştiren ve Adana’nın bu yıl ihracatına 2 milyar dolar gibi çok ciddi katkı koyan bu fabrikamızın içinde bulunduğu durum yüreğimizi yakıyor. Adana da bunun örneklerini çok gördü. Aksantaş’tan Güney Sanayisi’ne, Sümerbank’tan TEKEL’e kadar on binlerce insanımızın çalıştığı 50’nin üzerinde fabrikamız özelleştirildi ya da kapatılarak satılarak yok edildi. Yüreğimizi yakan TEMSA faciasıyla ilgili önlem alacak mısınız? Fabrikanın üretime devam etmesi, işçilerimizin korunması için bir çözüm planınız var mı? Yoksa Adana’yı yine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gündoğdu...

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kırklareli ilimiz sınırlarında faaliyet gösteren sanayi tesislerinin, işletmelerin ve büyükbaş hayvan çiftliklerinin atıkları çevreye ve canlı yaşama zarar vermektedir. İl müdürlüğümüze ve CİMER’e çevre derneklerinin, vatandaşların ve bizlerin müteakip defalar uyarı ve ikazlarına karşı gerek denetimlerin yetersizliği gerekse işletme sahiplerinin özensiz çalışmaları sonucu atıkların disipline edilememesi nedeniyle özellikle Kırklareli merkez köyleri, Lüleburgaz ve Babaeski ilçelerimiz köylerinde, Yenice ve Babaeski Deresi’nde canlı yaşam tehdit altındadır. Bakanlığınız canlı yaşamın tehdit altında olduğu anılan bölgelerde büyükbaş hayvan çiftliklerinin atıklarının disipline edilmesi için hangi önlemleri alıyor? Verilen zararları nasıl telafi edeceksiniz? Kirliliğin zararlarının azaltılması ve sorumluların cezalandırılması konusunda neler yapılmıştır?

Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Sancar...

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Sayın Murat Kurum, Denizli’de imar barışıyla ilgili, 325 trilyon lira, Denizli’imizden “imar barışı” adı altında para topladınız ve bu paraların karşılığında, malum, yaşadığımız Acıpayam depremi sonucunda -dokuz ay geçmiş- hâlâ 270 tane aile 19 metrekare barakada yaşamakta ve depremden bir hafta sonra Sayın İçişleri Bakanı ve siz beyanda bulunarak “Bu yaraları saracağız.” dediniz, Eksi 3 derecede Acıpayamlı vatandaşlarımız ve yaşlılarımız 19 metre barakada yaşamaya devam ediyorlar. 3 milyon lira parayı çok gördüğünüz Denizli’den 325 milyon lira para topladınız. Bununla ilgili bir adım atmıyor düşünüyor musunuz? Bu işkence, bu eziyet daha ne kadar sürecek? Bununla ilgili lütfen Acıpayam halkına yardımcı olun. Barakalar, yaşayanlar ve fotoğrafları Cumhuriyet gazetesinde de çıkmıştır, televizyona da gündem olmuştur. İmar barışından aldığımız paranın yüzde 10’unu dahi verseniz bu vatandaşlar mağduriyet yaşamayacak.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Günümüzde bürokrasinin azaltılması, hizmet kalitesinin artırılması ve dijitalleşme kamu hizmetlerinin kalitesini doğrudan etkilemektedir. Bu kapsamda yılda 9 milyonu aşan işlem sayısı ile ortalama 20 milyon vatandaşımıza hizmet sunan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün yürüttüğü projeler var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Burdur Salda Gölü'nü özel çevre koruma bölgesi ilan etmiştir. İlan edilen koruma bölgesi kapsamında millet bahçesi de yapılması kamuoyuna yansımıştır. Yapılacak millet bahçesinin Salda Gölü ve çevresinin doğal güzelliklerine olumsuz bir etkisi olacak mıdır?

Ayrıca, dün, şehit Kaymakamımız Muhammed Fatih Safitürk'ün muhterem babası Asım Safitürk Gazi Meclisimizi ziyaret etmişlerdi. Onun bu ziyaretinde onun sarığından, sakalından rahatsız olan bir kesim kendini bilmezler onunla alakalı paylaşımlarda bulunmuşlardır; ben onları kınıyorum.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Bakan, seçim bölgem Afyonkarahisar ili İscehisar ilçesindeki TOKİ'lerde anahtar tesliminden bu yana tesisattaki arıza ve eksiklik maalesef giderilememiştir. Sizlere bir yıl önceden beri bu arızaları bildirmelerine rağmen hâlâ hiçbir bakım ve onarım yapılmadı. Bu yüzden de faturalar, doğal gaz faturaları orada yaşayan vatandaşlara çok yüksek geliyor. Şimdi onlar soruyorlar: "TOKİ neden bizimle ilgilenmiyor?"

Mevsimlik orman işçilerinin kadro sorunu çözülmeden 5 bin işçi daha alınacak. Bunlar kadrolu mu mevsimlik mi? Sayın Bakan, 2007'den bu yana kadro alamayan mevsimlik işçilerin durumu ne olacak?

Yine, Kıbrıs gazileri TOKİ'lerde kendilerine hak tanınmadığını ifade ediyorlar. Sayın Bakan, Kıbrıs gazilerine neden hak sahipliği belgesi verilmiyor?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun lütfen.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Kırklareli'nde, Edirne'de çevre kirliliğine dair adımlarımızı atıyoruz yani Türkiye'nin her yerinde atıyoruz; 81 ilde çevreye ilişkin bir sorun, problem gördüğümüz zaman gidip Bakanlık olarak bizi ilgilendirsın ilgilendirmesin, çözümü bizde olsun olmasın, gerek TOKİ gerek İller Bankası eliyle, yapılması gereken destekleri belediyelerimize yapıyor, bir şekilde bu tedbirleri almaya gayret gösteriyoruz. Bu noktada, Vekilimiz de bilir, Kırklareli'de de yine çalışmalarımızı yürütüyoruz. Bu çerçevede, atık su arıtma tesislerine ilişkin 2023 yılı hedefimiz var; tüm Türkiye'de yüzde 100 nüfusumuza hizmet vermek üzere çalışmalarımızı yapıyoruz ki şu an yüzde 87'de olmamız lazım. Dolayısıyla Kırklareli de bizim önceliklerimiz arasında.

Ne yapıyoruz mesela? Ağrı'dan örnek vereyim size, Ağrı'ya gittiğimizde, şehrin içinde 1.300 tane ahır var ve atıkları da kanalizasyona veya bölgeye bırakılıyor. Biz bu ahırları toplayıp organize bir hayvancılık yapılmasını sağlayarak hem burada hayvancılık yapan çiftçimizi hem şehrimizi rahatlatacak önemli bir adım atıyoruz. 120 hektarlık -1,2 milyon metrekarelik- bir alana 50 başlık, 75 başlık, 100 başlık yaklaşık 600 ahır yapıyoruz. Orada daha organize bir hayvancılık yapabilecekler.

Şimdi, Denizli'yle alakalı, Acıpayam'la ilgili hak sahipliği durumu, biliyorsunuz, geçen hafta netleştirildi, Meclisten yasa çıkması gerekiyordu, çıkarıldı. Biz, yine Denizli'de yaşadığımız, vatandaşlarımızın etkilendiği depremde, bu süreci hiç beklemeden Bozkurt ve Çardak'a gittik, yerinde tespitler yaptık. Ki o zaman gittiğimizde -ben Acıpayam depreminde yoktum- Çardak ve Bozkurt'a gittiğimizde, Acıpayam ilçemiz dâhil bütün ilçelerimize verilmesi gereken nakdî yardımları verdik.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Hayır, öyle bir şey yok.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ MURAT KURUM – Bozkurt ve Çardak'a ilişkin de Toplu Konut İdaresi Başkanlığımıza talimatı verdik ve yerinde 200'ün üzerinde konutun yapımı başladı, fiilen inşaatlar da devam ediyor.

Sizin söylediğiniz gibi, eğer Acıpayam'da 3 milyon liradan dolayı vatandaşımız mağdursa ki bu mağduriyete ilişkin konu bizimle ilgili olsun olmasın, hemen gelin, biz bir hafta içinde bu 3 milyon liralık mağduriyeti giderelim.

Diğer taraftan, konutlarla ilgili hak sahipliği kısmını da yürütüyoruz. Burada da hiçbir problem yok. TOKİ bünyesinde de bu işler yürütülüyor.

“Hatay'ın Antakya ilçesinin kültür varlıkları değerlendirilmeli midir?” Biz Antakya'da -tarihi eserlerimizi gün yüzümüze çıkarmak, yine kültürel değerlerimizi gün yüzüne çıkarmak için- 5 milyon lira sokak sağlıklaştırma projesi için Antakya Belediyemize hibe verdik ve etaplar hâlinde Antakya'da ne kadar tarihî, kültürel değer varsa 2023 yılına kadar bir kısmını hibe, bir kısmını proje vermek suretiyle de yapacağız. Lütfi Kaşıkçı Vekilimizin sorusuydu.

Suriyelilere ilişkin, yine, 2 milyonu aşan Hatay'da belediyelerin alt yatırımlarına desteğiyle alakalı: Burada İller Bankasından, Dünya Bankası, FRIT, JICA gibi uluslararası fonlardan biz Suriyelilerin yaşadığı alanlara ilişkin hem hibe hem de çok düşük faizli uzun vadeli kredilerle destek oluyoruz. Bunun dışında, yine Bakanlığımız, İller Bankası Genel Müdürlüğümüz ve diğer genel müdürlüklerimiz kanalıyla da yapılması gereken projelere destek veriyoruz. Mesela, Hatay'da JICA'yla ilgili 44 milyon avroluk devam eden iş var; yine, UNEP'le alakalı 8 milyon avro; Avrupa Yatırım Bankası, 21 milyon avro; FRIT, 15 milyon avro... 3 proje değerlendirme aşamasında; yine, 65 milyon avroluk da değerlendirme aşamasında projeler var. Bu projeleri de yürütebiliyoruz. İller Bankasında krediler dâhil tüm borçlar Cumhurbaşkanlığı kararıyla ancak durdurulabilir, bunun dışında durdurma şansımız yok.

Salda'da yapılacak proje, tamamen Salda Gölü'nü, kıyısını, bölgemizi koruma ve kullanma projesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, tamamlayın sözlerinizi.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MURAT KURUM – Salda'nın doğal güzelliğine zarar vermeyecek şekilde -hiçbir betonlaşmanın yapılmayacağı, orada beton ve çimento gibi materyallerin kullanılmayacağı- sadece ahşap ve doğal malzemelerden yapılacak, orada yürüme yollarının olduğu, beyaz, güzel dediğimiz o kumsala hiçbir şekilde dokunmadan; deniz, göl kıyısından yaklaşık 400-500 metrelik bantta hiçbir yapılaşma yapılmadan. Ki biz yapmadan önce araçlar gölün kıyısına kadar giriyordu ve insanlar araçlarını oraya çekiyorlardı ve günlük ihtiyaçlarını giderecek hiçbir ünite yok; tuvalet, duş, soyunma giyinme kabinlerinin hiçbiri yok. Bunların hepsini 400-500 metre bant dışına yapacağız ve o doğal güzelliği tamamen gün yüzüne çıkaracak, hepimizin gittiğinde daha güzel bir şekilde orayı gezebileceği bir proje olacaktır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi okutuyorum:

Mali kontrole ilişkin hükümler

MADDE 8- (1) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri;

a) Arzî nitelikteki işleriyle sınırlı kalmak koşuluyla yıl içinde bir ayı aşmayan sürelerle hizmet satın alınacak veya çalıştırılacak kişilere yapılacak ödemeleri,

b) İlgili mevzuatı uyarınca kısmi zamanlı hizmet satın alınan kişilere yapılacak ödemeleri,

c) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununun 25 inci maddesi gereğince aday, çırac ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere yapılacak ödemeleri,

ç) İlgili mevzuatı uyarınca ders ücreti karşılığında görevlendirilen ve üzerinde resmî görevi bulunmayanlara yapılacak ödemeleri, bütçelerinin (01.4) ekonomik kodunda yer alan ödenekleri aşmayacak şekilde yaparlar ve söz konusu ekonomik kodu içeren tertiplere ödenek eklenemez, bütçelerin başka tertiplerinden (bu ekonomik kodu içeren tertiplerin kendi arasındaki aktarmalar ile 6 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında yapılan aktarmalar hariç) ödenek aktarılamaz ve ödenek üstü harcama yapılamaz. Ancak, bu ekonomik kodu içeren tertiplerden yapılması gereken akademik jüri ücreti ödemeleri ile (ç) bendi kapsamındaki ödemeler için gerekli olan tutarları ilgili tertiplere aktarmaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

(2) Bu Kanuna bağlı (T) işaretli cetvelde yer alan taşıtlar, ancak çok acil ve zorunlu hâllere münhasır olmak kaydıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine Cumhurbaşkanlığı kararı ile edinilebilir.

(3) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri, sürekli işçileri ve geçici işçileri, bütçelerinin (01.3) ile (02.3) ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edebilirler. Bu işçilerle ilgili toplu iş sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışı nedeniyle meydana gelecek ödenek ihtiyaçlarını ödenek aktarmak suretiyle karşılamaya Cumhurbaşkanlığı yetkilidir. Bu fıkrada belirtilen ekonomik kodlara bu durumlar dışında (söz konusu ekonomik kodlar arasındaki aktarmalar ile bu kodlar için birimler arası aktarmalar hariç) hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamayacağı gibi bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücreti de ödenemez. Bu fıkradaki ödenek aktarmasına ilişkin kısıtlamalar, kendi bütçe tertiplerinden aktarma yapılması koşuluyla TÜBİTAK için uygulanmaz.

(4) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin harcama yetkilileri, sürekli işçiler ile geçici işçilerin fazla çalışmaları karşılığı öngörülen ödeneğe göre iş programlarını yapmak, bu ödeneği aşacak şekilde fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma yaptırmamak ve ertesi yıla fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışmadan dolayı borç bırakılmamakla yükümlüdürler. Deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetler nedeniyle yürürlüğe konulacak Cumhurbaşkanlığı kararları uyarınca yaptırılacak fazla çalışmalar ile fazla çalışma ücret ödemelerine ilişkin ilama bağlı borçlar için yapılacak aktarmalar hariç fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamaz.

(5) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından uluslararası anlaşma, kanun ve kararnameler gereği üye olunanlar dışındaki uluslararası kuruluşlara, gerekli ödeneğin temini hususunda Cumhurbaşkanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamaz ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamaz.

(6) Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının uluslararası anlaşma, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dâhil) beşinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(7) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderleri, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanır. Bu yerlerde, merkezi yönetim bütçesi ile döner sermaye ve fonlardan ücret ödenmek üzere 2020 yılında ilk defa istihdam edilecek yeni personel görevlendirilmez.

(8) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, gerekli tedbirleri alarak bütçelerinin “03.3- Yolluk Giderleri”, “03.6- Temsil ve Tanıtma Giderleri”, “03.7- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” ile “03.8- Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerine tahsis edilen ödeneği aşmayacak şekilde harcama yaparlar. Söz konusu idarelerce anılan tertiplere bütçelerinin diğer tertiplerinden aktarılabilecek ödenek tutarları ile bu Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası kapsamında eklenecek ödenek tutarları toplamı bu tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10’unu aşamaz. Ancak, ihtiyaç hâlinde söz konusu ekonomik kodları içeren tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10’unu aşan aktarma ve bu Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası kapsamında ödenek ekleme işlemlerini yapmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Yükseköğretim kurumlarınca 6 ncı maddenin beşinci fıkrasına istinaden Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında “03.3- Yolluk Giderleri” ile “03.7- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplere yapılacak ekleme işlemlerinde bu fıkrada yer alan sınırlamalar uygulanmaz.

BAŞKAN – Konuşmalara geçmeden önce Birleşime on dakika ara veriyorum ve Grup Başkan Vekillerimizi arkaya davet ediyorum.

Kapanma Saati: 16.18

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 16.35****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Şeyhms DİNÇEL (Mardin), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Değerli arkadaşlar, oturumu kapattığım için soru için giren arkadaşların hakları gittiği için, soru sormak isteyen arkadaşların hemen girmeleri lazım; sistemi yeniden açtık.

8’inci madde üzerine gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Feridun Bahşi’ye aittir.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, çok özür dilerim...

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, daha önceden 60’a göre istenmiş bir söz vardı Serkan Topal’ın, takdir eder misiniz acaba?

BAŞKAN – Sayın Bahşi bir konuşsun, size vereyim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ben değil efendim, Serkan Topal...

BAŞKAN – Biliyorum, Sayın Bahşi konuşsun, verelim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Peki efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAŞŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 2020 yılı bütçesinin 8’inci maddesi üzerine söz aldım, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime 15 Mart 1997 tarihinde, yani vefat etmesinden yirmi gün önce, görev yaptığım Kahramanmaraş’a gelen Türk’ün son Başbuğ’u Alparslan Türkeş Bey’in yaptığı konuşmada söylediği bir cümleyle başlamak istiyorum. “Küfür ile devlet yıkılmaz, devlet zulümle yıkılır. Adil olmayan idare ise zalimdir.” Bugüne ne kadar benziyor. Başbuğ’unun yakın dostu Doğu Türkistan Devlet Başkanı İsa Yusuf Alptekin’i özlemle anıyorum, ruhu şad olsun.

Değerli milletvekilleri, adalet diyoruz, adalet, hep adalet. Adaletin olmadığı yerde ne gelişmişlikten bahsedilir ne de kalkınmadan. 16 Nisan 2017 halk oylamasıyla Türkiye’nin yüz elli yıllık parlamenter sistem birikimi bir yana bırakılmış ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denilen bu ucube sistem yürürlüğe girmiştir. Hukukun, yargının ve adaletin bugün içinde bulunduğu çıkmaz da bu ucube sistemin sonucunda meydana gelmiştir. Dünya Adalet Projesi adlı kurum her yıl 113 ülke arasında Hukukun Üstünlüğü Endeksi yayımlar. Ekim 2016’da yayınlanan endekse göre; yolsuzluğu önlemede 54’üncüyüz, hukukun üstünlüğü sıralamasında 101, açık devlet yani hükümet saydamlığında 93 -devam edelim- temel haklar kullanımında 107, düzen ve güvenlikte 106, yasal düzenlemelerin adil ve

etkili bir şekilde uygulanıp uygulanmadığı konusunda 84, adil hukuk alanında 94, ceza adaletinde ise 74. Görüldüğü gibi, hukukun üstünlüğü, temel haklar ve ifade özgürlüğü konularında Türkiye sınıfta kalmış, kalmaya devam etmektedir.

Değerli arkadaşlar, hukuk devletinin amacı devlet yönetiminde keyfiliği önlemektir. Bu da devletin hukuka bağlı olmasını, hukuk çerçevesinde hareket etmesini sağlar.

Yargıdan hep şikâyet edildi. Ben de emekli bir hâkim olarak mensubu bulunduğum bu kurumdan daima şikâyet ettim. İktidara ilk geldiği yıllarda, yargı bağımsızlığı ve adalet konusunda en çok şikâyet eden de AK PARTİ'lilerdi. Bu sebeple de yargıyı ele geçirilmesi gereken bir hedef hâline getirdiler. Başta kumpas davaları olmak üzere, her türlü operasyonla bunu başarıp tek adama teslim edince kendilerinden başka adaletten memnun olan da Türkiye'de kimse kalmadı. On yedi yıl içerisinde, tüm ülkede olduğu gibi, yargı bürokrasisinde de korku imparatorluğu kuruldu. Bu durum, hâkim ve savcılar, Danıştay, Yargıtay üyelerini, hatta kâtip ve mübaşirleri bile etkisi altına aldı.

Bütçeyle ilgili bir önceki konuşmamda da söylediğim gibi, çıkarılan onca yargı reform paketine rağmen adalete olan güven günden güne eritilerek sıfırlandı. Özellikle savcılar, tutukluluğun devamı konusunda, itiraz veya temyiz edilecek kararlar konusunda SMS'lerle talimatlandırılır hâle getirildiler.

Değerli milletvekilleri, adaletin devletin idari yapısında ve faaliyetlerinde yeniden tesis edilmesi şarttır. Mevcut iktidarın kasten, planlı ve örgütlü biçimde demokratik hukuk devletini örseleyen, zedeleyen, yok eden tüm anayasal ve yasal düzenlemeleri hukukun üstünlüğü anlayışıyla yeniden ele alınıp evrensel hukuk ilkelerine göre düzenlenmelidir.

Bu kapsamda, Türk milleti adına devletin hukuka uygun olarak işleyişi temin edilmeli, anayasal sisteminin denge denetim mekanizması yeniden tesis edilmelidir. Bağımsız ve tarafsız bir yargı sistemiyle demokratik düzen içinde toplum ve bireyin geleceğine dair hukuk güvenliği sağlanmalıdır. Ceza yargılamalarında masumiyet karinesi, suç ve cezaların şahsiliği, şüpheden sanık yararlanır gibi evrensel hukuk ilkelerine uyulması sağlanarak adil yargılanma hakkı ilkelerine tekrar geri dönülmelidir. Soruşturma, kovuşturma ve infaz aşamasında yasa dışı usul ve yöntemlere asla izin verilmemelidir.

Demokratik hukuk devletinin sigortası temel hak ve özgürlükler teminat altına alınmalı, Anayasa Mahkemesi yeniden yapılandırılmalı, adaletle hükmeden bir yargı düzenine, en yüksek mahkeme kimliğine kavuşturulması sağlanmalıdır. Anayasa Mahkemesinin son dönemdeki artan bireysel başvuruları inceleme ve sonuçlandırma görevini daha etkin yerine getirebilmesi için mahkemenin teşkilat ve personel yapısı güçlendirilmelidir.

Yargı bağımsızlığını ve yargıç teminatını temin ve tesis etmekle görevli ve sorumlu HSK yapısı yeniden düzenlenmeli, HSK üyeleri her kademe hâkim ve savcılar içinden, yine hâkim ve savcıların oylarıyla seçilmelidir. Adalete erişim hakkının yasalarda ve uygulamada kolaylaştırılması sağlanmalı, hızlı ve etkin bir adil yargı düzeni sağlanmalıdır. Hâkim ve savcıların sınavlarında mülakat -tekrar ifade ediyorum- mutlaka kaldırılmalıdır. Çocuk ıslahevleri kaldırılmalı, yerine çocuk iyileştirme merkezleri kurulmalıdır. Çocuklara iyileştirme sürecinde mutlaka mesleki eğitim verilmelidir.

Değerli milletvekilleri, dünyanın tüm ülkelerinde yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatına verilen değer ile hâkim ve savcıların sosyal ve ekonomik hakları paralellik arz eder. Bu, ülkemizde de aynı durumdadır. Nitekim, hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığı konusunda neredeyse hâkimlere verilen değer de aynı yerdedir; yani, diplerdedir.

Hatırlar mısınız bilmiyorum, bundan beş altı yıl önce ABD Devlet Başkanı kalabalık bir salona girmişti; Başkan girdiğinde salonda bulunan herkes ayağa kalkmış ancak 5-6 kişilik bir grup, Başkanı oturarak karşılamıştı. Kimin aklına, ne geldi bilmiyorum ama benim aklıma ilk gelen, bu kişilerin

hâkim ya da savcı olduklarıydı; nitekim, sunucunun anonsuyla da yanılmadığımı anladım. Bir de bize bakalım, her yıl sarayda yapılan adli yıl açılış törenlerini gözlerinizin önüne getirin; daha önce salona girmiş yargı mensuplarının, AK PARTİ Genel Başkanının salona girmesiyle ayağa fırlaması, tokalaşma sırasında da cüppelerde düğme aramaları, eğilerek tokalaşmaları filan; ne acı. Sahneyi hatırladınız mı? Hatta, çay toplamaya giden yüksek yargı organı başkanlarıyla, bu ucubeliğin karşılığında, tüm sağlık giderlerinin devletçe karşılanması konusunda düzenleme yapılması; Yargıtay ve Danıştay üyeleri dışında -yani, başkanları çay toplamaya giden kurumların mensupları dışında- bu düzenlemeden yararlanabilen yargı mensubu yoktur. Eskiden bu tür düzenlemelerden, en azından, Yargıtaya seçilme hakkını kaybetmeyen birinci sınıf hâkim ve savcılar da yararlanırdı; Yargıtay üyeliğine seçilme hakkı kazanan hâkimlerin bu haklardan yararlandırılmaması adil değildir, hakkaniyete aykırıdır.

Bir başka konu ise VIP hizmetleri. Tüm ülkelerin mevzuatlarını incelediğinizde göreceksiniz ki hâkimler doğal olarak VIP hizmetinden yararlanır. Lütfen, bir makamı küçümseme olarak algılanmasını ama genel müdürlerin bile VIP hizmetinden yararlandığı bir ülkede nasıl olur da hâkim ve savcılar bu hizmetten yararlanamaz?

Hâkim ve savcıların iş yükünden biraz söz edeceğim şimdi de. Herkesçe de bilindiği gibi, bu derece ağır bir iş yükü altında ezilen hâkim ve savcıların, yıpranma payından yararlandırılmaması büyük bir eksikliktir ve bu konuda mutlaka yasal düzenleme yapılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye’de 14.131 hâkim, 6.558 savcı vardır. Adli yargıda neredeyse tüm dosyalar, görülmesi gereken dosyaların 2 katı olarak bu hâkim ve savcılara gelmektedir. İş yükünün bu kadar ağır olması sadece hâkim, savcının değil adliye personelinin de psikolojisini bozmaktadır.

Yargı personelinin çözüm bekleyen bazı sorunlarını da sizinle ve kamuoyuyla bu kürsüden paylaşmak istiyorum.

Ek göstergenin yazı işleri müdürleri için 3600, zabıt kâtipleri için 3000, mübaşir dâhil diğer adliye çalışanları için ise 2200 olarak düzenlenmesi gerekir; fazla mesai ve nöbet ücretinin adliye çalışanlarına da ödenmesi hususu net olarak düzenlenmelidir.

Adliye çalışanları adliyede potansiyel suçlularla birlikte giriş yapmakta, icra kâtipleri hacizlerde birçok saldırıya maruz kalmakta, can güvenliği bulunmamaktadır. Bu yüzden iş riski tazminatı ve yıpranma payı kesinlikle özlük haklarına eklenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Bahşi, selamlama için mikrofonu açacağım; sözlerinizi tamamlayın çünkü bundan sonra ek süre vermeyeceğim.

Buyurun.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Teşekkür ederim efendim.

Yine, ceza infaz memurları, çalıştıkları iş ortamı sebebiyle emniyet ve güvenlik sınıfına dâhil edilmelidir.

Sözlerimi Doğu Türkistan ile tamamlıyorum. Soyu soyumdan, kanı kanımdan Uygur Türkleri, dünya kör, dünya sağır olsa da acımız acımız, kininiz kinimizdir. Gözlerimizde yaş, aklımızda Turan... Yalnız değilsiniz; yeminimiz var.

Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekilleri; yani beş buçuk saattir sadece 3 maddeyi görüşebildik ve geride 6 maddemiz daha olduğu için konuşma sürelerinde uzatma, ek süre vermeyeceğim; bunu bilginize sunuyorum. En azından kırk beş dakika kırk beş dakikadır yoksa sabah beş, altıya kadar buradayız gibi görünüyor böyle giderse.

Sadece bir düzeltme için Sayın Serkan Topal’a bir söz vereceğim.

Sayın Topal, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

19.- *Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, yerinden sarf ettiği kelime nedeniyle yanlış anlaşılmayı tashih etmek istediğine ve malum kelimeyi milletvekillerine yönelik sarf etmediğine ve her bir milletvekilinin onurunun kendi onuru olduğuna ilişkin açıklaması (x)*

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, az önce yaşanan hengamede söylediğim bir kelimeyi burada hiçbir milletvekili arkadaşşıma söylemediğimi ifade etmek istiyorum. Her bir milletvekili arkadaşşımın onuru benim de onurumdur. Benim tepkim, benim o kelimeyi söylemem, açık ve nettir, Sayın Genel Başkanımıza yakışsız, kabul edilemez cümleleri kullanan o şahsa, o adama aittir. Burada yanlış bir anlaşılma varsa açıkçası tashih etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)*

2.- *2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)*

BAŞKAN – Gruplar adına ikinci söz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Cemal Çetin'e aittir.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

MHP GRUBU ADINA CEMAL ÇETİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum, Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum. Biz bütçe hakkımızı kullanarak gayrisafı yurt içi millî hasılanın yaklaşık yüzde 22-23'ünün toplanması, kamu harcamaları adı altında yeniden dağıtılması ve aradaki fark için de borçlanması için Hükûmete yetki veriyoruz.

Kaynaklar sınırlı, ihtiyaçlar sonsuz. Kıt kaynaklardan tahsil edilen kamu harcamaları yapılırken doğru, yerinde ve tasarruf kurallarına uygun hareket edilmesi, hukuki bir zorunluluk olduğu kadar vicdani bir sorumluluktur da.

Kaynaklarımızın kıtlığı bizi elli sekiz yıl önce yurt dışına para kazanmak için işçi olarak gitmeye zorlamadı mı? Batı Avrupa'ya ülkemizdeki kaynak kıtlığından dolayı gitmek zorunda kalan insanlarımızın zannedilir ki çok rahat hayatları var.

(x) *Bu düzeltmeye ilişkin ifade bu birleşim Tutanak Dergisi'nin 848'inci sayfasındadır.*

Değerli milletvekilleri, Batı Avrupa'daki Avrupa Türklüğünün bazı sıkıntılarını vaktimiz yettiğince sizlerle paylaşmak istiyorum fakat işin aslı öyle değildir. Avrupa Türklüğü geçen elli sekiz yıl içerisinde oralarda tutunabilmek için büyük mücadeleler verdi. Avrupa'nın çeşitli ülkelerine para kazanmak amacıyla giden birinci nesil, dilini bilmedikleri, dinine ve kültürüne yabancı oldukları ülkelerde en ağır işlerde çalıştırılarak büyük sıkıntılarla karşı karşıya kaldılar.

Türkleri oraya davet edenler, onların insan olduğunu, bir entegrasyon sürecine ihtiyaç duyulacağını düşünmeden hemen işçi yurtlarına yerleştirdiler, ertesi gün de işe gönderdiler. Ülkemizse insanlarımızın ihtiyaçlarını giderecek ikili anlaşmaları yeterince yapamamıştır. İnsanlarımız ayrımcılık, yabancı düşmanlığı, İslam karşıtlığı gibi insani olmayan uygulamalar nedeniyle toplumdan dışlanmış, ikinci sınıf insan muamelesi görmüşlerdir. Oysaki Türkler yaşadıkları ülkelere sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan çok büyük katkılar yapmış, hâlen de yapmaktadırlar.

Elli sekiz yılı aşan göçün ardından artık dördüncü nesil oralarda hayatını sürdürmektedir. Elli sekiz yıllık göçmenlik, elli sekiz yıllık misafir işçilik, elli sekiz yıllık yabancılik olmaz; elli sekiz yıllık gurbetçilik, Almancılık da olmaz. Biz, artık, Türklerin kalıcı olduğuna inanıyoruz ve onlara "Avrupa Türklüğü" diyoruz.

Avrupa Türklüğü, yaşadıkları devletlerin anayasasına saygılı, kanunlarına riayet ederek, dinî incancına ve kültürüne saygılı, uyum içerisinde hayatlarını sürdürüyor. Aynı hoşgörüyü ne yazık ki üzerinde yaşadıkları devletler onlara çok görüyor. Özellikle, son yıllarda, Türklere karşı yürütülmekte olan uyum ve entegrasyon politikaları, sosyal, siyasal ve ekonomik anlamda şartları daha da ağırlaştırmıştır. Ayrımcılığa dayalı çeşitli düzenlemeler ve asimilasyon politikaları herkesin malumdur. Yabancı düşmanlığı ve İslam karşıtlığı, yaşanan en büyük sorunlardandır; yalnız sokaklarda değil, devlet dairelerinde, okullarda, iş yerlerinde ve hayatın her alanında karşılarına çıkmaktadır. Politikacılar, seçimlerde göçmenleri malzeme olarak kullanarak yabancı düşmanlığını körüklemektedirler.

İnsanlarımız oralarda diri diri yakıldılar. Mölln ve Solingen'de yaşanan acılar tazeliğini korumaktadır. NSU'lu katiller 7'si Türk, 9 esnafı katlettiler. Bu katillere gerekli cezalar verilmedi. Katliamın araştırılıp gerçeklerin su yüzüne çıkarılması yerine, Alman mahkemelerince olaylar örtbas edildi.

Üçüncü ve dördüncü nesil Türkler, yaşadıkları ülkelerin dilini çok iyi konuşmalarına rağmen ana dilleri Türkçeyi unutmaktadırlar. Türkçe önündeki engeller her geçen gün artırılmaktadır. Okullarda okutulan yardımcı Türkçe dersleri kaldırılmıştır. Türkiye'den öğretmen gelmesi engellenmiş, çocuklarımızın okul bahçelerinde bile Türkçe konuşmaları suç sayılmaktadır. Oysa ki dilini ve dinini düzgün öğrenen bir çocuğun daha sağlıklı, kişilikli, kimlik bunalımına düşmeyeceği uzmanların hemfikir olduğu bir gerçektir. Kimlik bunalımına düşmüş nesiller her türlü yönlendirmeye açıktır. Bu noktadan hareketle kültürel kimliğimiz olan Türk kimliğinin ayrılmaz parçaları olan Türkçenin ve dinimizin doğru bir şekilde öğretilmesi çocuklarımızın en doğal haklarıdır.

Aile birleşimine de engeller getirilmektedir. Türkiye'den evlenen gençler eşlerini yaşadıkları ülkelere getirememektedir, önlerine dil engeli çıkarılmaktadır. Bir dil en iyi o dilin konuşulduğu ülkede öğrenilir yani Almanca, en iyi, Almanya'da öğrenilir.

Sözde Ermeni soykırım tasarıları Türklerin yaşadığı birçok Avrupa ülkesi parlamentolarında kabul edilmiştir ve bazı ülkelerde de inkârı suç sayılmaktadır. Ermeni soykırım iddiaları aynı zamanda okullarda ders kitaplarına da girmiştir. Türk çocukları okullarda bu mesnetsiz iddiaya karşı geldiklerinde cezalandırılmaktadırlar. "Düşünce özgürlüğü ve adalet yok, baskıcı bir rejim var." diye haksız yere Türkiye'yi suçlayan AB ülkelerinde, bırakın düşünce özgürlüğünü, simgelere, amblemlere bile savaş açılmıştır. Sosyal ve kültürel faaliyetleri yapmak için kiralanan salonlar baskıyla iptal edilmektedir.

Avrupa ülkelerinde yuvalanan PKK, FETÖ, DHKP-C gibi terör örgütlerinin Türkiye'ye karşı faaliyetleri serbest bırakılmaktadır. Irkçı veya Türkiye düşmanı PKK'lılar tarafından Türk kuruluşlarına, Türk iş yerlerine, Türk derneklerine, camilere, sokaktaki insanlarımıza yapılan saldırıların ardından "Bunlar zaten Türkiye uzantıları" "Türkiye'ye yakın" "aşırı milliyetçi" denilerek, saldırıları masum gösterilmeye çalışılmaktadır.

İrkçılar ve PKK terör örgütü tarafından Türk Federasyona bağlı 265 derneğe fiilî saldırılar yapıldı, molotofkokteyllerle dernek binaları yakıldı, kurşunlandı, bombalandı ama faillerinin cezalandırıldığına şahit olmadık.

Türkiye'den kaçıp Avrupa'ya iltica eden FETÖ'cüler açıktan Türkiye'yi hedef almakta ve o ülkede yaşayan Türk toplumu ve Türk kuruluşlarını dışlayacak kamuoyu oluşturmaya çalışmaktadırlar. Avrupa Türklüğü toplu hayatında önemli yeri olan birçok sivil toplum kuruluşu oluşturmuştur. Özellikle, 1978'de Almanya'nın Frankfurt şehrinde kurulmuş ve şu anda Avrupa Türk Konfederasyona bağlı olan, Avrupa'nın 10 ülkesinde ve hemen her şehrinde faaliyet gösteren Türk Federasyon, tüm engelleme ve iftiralara rağmen vatandaşlarımızın arasında bir gönül ve kültür köprüsü oluşturmuş, her platformda sosyal ve kültürel faaliyetler düzenleyip Türk kimliğinin, dilinin, kültürünün ve yüce dinimizin korunması için, hiçbir karşılık beklemeden, hukuk çerçevesinde faaliyetlerini yapmaktadır.

Avrupa Türklüğünün, Türkiye'den kaynaklanan sorunları da vardır. Bakanlar Kurulu izniyle, Türk vatandaşlığından çıkanlara mavi kart verilmektedir. Buradaki işlemlerini yaptırırken, ne yazık ki mavi kart resmî kurumlarda yeterli kadar tanınmamaktadır ve büyük zorluklarla karşılaşmaktadırlar.

Türkiye'de primlerini ödeyerek emeklilik hakkı kazanan Avrupa Türklüğü, artık emekli olabilmek için büyük paralar ödemek zorundadır. Emeklilik maaşları da önceden emekli olanlara göre çok düşürülmüştür. Türkiye'ye gelip uzun süre Türkiye'de kalan, başta emekliler olmak üzere, insanlarımız, sağlık sigortalarında çıkan sorunlar sebebiyle muayene olamamaktadır.

Türkiye'de izinlerini geçirmek isteyen Avrupa Türklüğünün telefonları bloke edilmekte ve uzun süre telefonlarını kullanamamaktadırlar.

Türk Hava Yolları biletleri izin dönemlerinde çok pahalı satılmaktadır. Türk Hava Yollarının en büyük yolcu potansiyeli Avrupa Türklüğüdür. Avrupa Türklüğünün Türk Hava Yollarının gelişmesinde büyük payı olduğu bir gerçektir. Özellikle izin dönemlerinde seferlerin artırılması ve bilet fiyatlarının düşürülmesi gerekmektedir.

Tüm sıkıntılara rağmen, Avrupa Türklüğü, 5 milyonu aşan nüfusu, milyarlarca euro ciro yapan iş adamları, her meslekten yetişmiş insanı, üniversiteyi bitirmiş ve üniversiteli gençleriyle Avrupa'da önemli bir toplum hâline gelmiştir.

"Diaspora" lafı sadece belli zamanlarda gündeme gelmemelidir. Zaten Avrupa Türklüğü, Türkiye'yle olan her meseleye duyarlı, maddi ve manevi varlıklarıyla, karşılıksız bir muhabbetle, vatanına, milletine ve bayrağına bağlıdır. Onları kendi kaderleriyle baş başa bırakmamak devletimizin asli vazifesi olmalıdır. Avrupa Türklüğü, güçlü bir Türkiye'yle yaşadığı ülkelerdeki sıkıntıların daha kolay çözüleceğine gönülden inanmaktadır; bölgesinde ve küresel olarak lider ülke Türkiye hedefini yürekten desteklemektedir ve desteklemeye devam edecektir.

Sözlerime burada söz verirken 2020 yılı bütçesinin vatanımıza ve büyük Türk milletine hayırlara vesile olmasını niyaz ediyor, yüce heyetinizi en derin saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Kemal Peköz konuşacaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlere ve ekranları başında bizleri izleyen halkımıza selamlarımı ve saygılarımı sunuyorum.

8'inci madde hakkında grubum adına söz almış bulunmaktayım ancak bu maddeyle ilgili değil, bugüne kadar farklı şekillerde, farklı yerlerde ve değişik tarihlerde söylenmiş sözlerden bir demet hazırlamaya çalıştım ki bundan sonra yaşanacak olan şeylerden en azından herkes kendisine düşen payı alsın istedim.

Öncelikle, Maraş katliamının yıl dönümü. Halklarımızın birlikte yaşama iradesinin temeline yerleştirilen bombalardan biri olan Maraş katliamını nefretle anıyorum.

Yine, cenazesi bir hafta sokakta bırakılmak durumunda kalan Taybet anayı anıyorum.

Yine, 19 Aralık 2000 yılında adına “Hayata Dönüş Operasyonu” denen ve 30 kişinin hayatını karartan, onları hayattan koparan eylemi kınıyor, yaşamını yitirenleri saygıyla anıyorum.

6 Ekim 2014 tarihine kadar Türkiye’de gerçekleşen demokratik eylemlerde hiç kan akmadı, herhangi bir şiddet unsuru yaşanmadı ancak 7 Ekim günü Kobani’ye DAESH çetelerinin saldırısının dört kolda gerçekleşmesi ve oradakilerin büyük bir katliamla karşı karşıya kalması üzerine halklarımızın sokağa çıkıp protesto gösterisi yapması, daha sonra 7 Ekim günü Sayın Erdoğan’ın İslahiye’de “Kobani” dediğiniz, o da düştü düşüyor.” demesi ve akabinde Varto’da bir gencin hayatını kaybetmesi sonucu gelişen olaylarda 54 yurttaşımız yaşamını yitirdi. Bu 54 yurttaşımızın 47’si partimizin üyesi ve çalışanıydı fakat bugüne kadar iktidar mensupları bu olaydan söz ederlerken sadece 1 kişiyi andılar, 53 kişiyi de görmezden geldiler. Bunun doğru olmadığını ifade etmek istiyorum.

Yine, 2013 yılında Balıkesir mitinginde, Sayın Erdoğan “Çözüm sürecine odaklanmıştık. Niye? Terörü bitirelim, kan dursun, analar ağlamasın. Biz bunu istiyoruz ama samimi istiyoruz.” dediniz.

14 Mart 2014 tarihinde Gaziantep mitinginde Berkin Elvan’ın annesini yuhalattınız. İlk kez 27 Mayıs 1995’te, kaybolan yakınlarını aramak için sokağa çıkan insanların, Cumartesi Annelerinin eylemini yasakladınız.

1 Haziran 2011 tarihinde Diyarbakır’da “Benim için ne Türk milliyetçiliği var ne Kürt milliyetçiliği var, hepsi benim kardeşimdir, canımıdır. Bizim farkımız bu. Ret politikalarını da inkâr ve asimilasyon politikalarını da en iyi ben bilirim.” dediniz.

28 Aralık 2011 günü sadece 50 Türk lirası kazanmak için yapay sınırın öte tarafına geçen, 19’u daha henüz reşit bile olmayan 34 insanımızın katledilmesine seyirci kaldınız. Son on yılda en az 63 zırhlı aracın çarpması vakası meydana geldi, 16’sı çocuk 6’sı kadın olmak üzere 36 kişi hayatını kaybetti. Bu konuda bugüne kadar bir tek söz bile söylemediniz.

Sıkışınca “Yüzde 52 oy aldık.” diyorsunuz ama çok daha yüksek oranlarda oy alan belediye başkanlarımızı hapsediyor, haklarını gasbediyorsunuz. Şu anda 31’i kayyum atanmış olarak, 6’sı da daha önce mazbataları verilmeyerek toplam 37 belediye başkanımızın 21’i cezaevindedir. “Belediye başkanları dağa para gönderdiler.” diyorlar. Her sefer söylememize rağmen bugüne kadar bir tanesini ispatlayamadınız, ispatlayamazsınız çünkü öyle bir şey hiç olmadı.

Yine, Tahir Elçi göz göre göre katledildi, o zaman ki Başbakan “Bu bizim namus borcumuzdur, katillerini ortaya çıkaracağız.” dedi, ancak bugüne kadar bir arpa boyu yol alınmadı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2010 yılında “2,5 milyon kişiye iş bulacağız.” dediniz ama geldiğimiz yerde, 2019’da 817 bin ek işsiz yarattınız.

“Alevilerin ibadethanelerine saygı duyacağız, cemevlerine statü tanıyacağız.” dediniz, bunları gerçekleştirilmemekle kalmadınız, Alevi köylerine cami yapma atağını başlattınız.

“Darbe Allah’ın lütfudur.” dediniz, on binlerce insanın bir gecede hayatını karattınız. Bir günde 4 binin üzerinde savcı ve hâkimi görevden aldınız. Buna karşı değilim ama bunu anlamakta gerçekten zorlanıyorum. Bu kadar insanı nasıl bir günde tespit edebildiniz? Bence siz onları önceden biliyordunuz çünkü oralara sizler yerleştirmiştiniz.

Defalarca “Kardeşiz.” dediniz ama Kürtlerin tarihsel, kültürel değer verdiği isimleri taşıyan parkları, mahalle ve sokak isimlerini, heykellerini kaldırdınız, yerlerini değiştirdiniz. Ahmedî Hani anıtı, Mervanileri simgeleyen kabartmalar, Roboski anıtı, Orhan Doğan heykeli bunlardan birkaç tanesidir. Kürtçe yayın yapan Zarok TV’yi kapattınız, sadece Kürtçe masal anlatıyordu arkadaşlar.

İstanbul Sözleşmesi’ni ilk imzalayan olmakla övünüyorsunuz ama kadın cinayetleri son yedi yılda yüzde 1.400, kadına şiddet davaları yüzde 366, cinsel taciz davaları yüzde 449 artmış durumda.

Dünya Ekonomik Forumu Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi’ne göre Türkiye, cinsiyet eşitliği açısından 149 ülke arasında 130’uncu, iş hayatına katılım ve fırsat eşitliği açısından da 136’ncı sırada.

22 Aralık 2002’de Moskova’da, AKP Başkanının bir ziyareti sırasında bir işçi “Kürt sorununu çözün, bu acılar artık yaşanmasın.” deyince şimdiki Cumhurbaşkanı “Sorun var diye inanmayacaksın, yok diye inanacaksın. Eğer sorun var diye inanırsanız sorun olur, sorun yok dersiniz sorun ortadan kalkar. Biz böyle düşünüyoruz, böyle söylüyoruz.” dedi.

12 Ağustos 2005’te Diyarbakır’da Başbakan “Kürt sorunu bu milletin bir parçasının değil hepsinin sorunudur, benim de sorunumdur. Anayasal düzen dâhilinde her sorunu daha çok demokrasi, daha çok vatandaşlık hukuku, daha çok refahla çözüm yoluna koyacağız.” dedi.

Yine 1 Şubat 2009’da Diyarbakır’da Başbakan “Buna ister ‘Kürt sorunu’ deyin ister ‘güneydoğu sorunu’ deyin ister ‘doğu sorunu’ deyin, isterseniz son olarak yine adlandırdığımız gibi ‘Kürt açılımı’ deyin, ne dersek diyelim bunun üzerinde bir çalışmayı başlattık ve bunu mutlaka sonlandıracağız.” dedi.

“73 milyon insanımız Türkiye Cumhuriyeti üst kimliği altında birdir. Üst kimlik Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığıdır. Bunun altında herkesin etnik bir aidiyeti vardır.” dediniz. “Başbakan olarak da Kürt sorununu savunuyorum, savunmaya da devam edeceğim.” diye ifade kullandınız.

“Bu ülkede artık Kürt sorunu yoktur, kabul etmiyoruz da.” diye 30 Haziran 2011’de söylediniz.

2 Mart 2013’te Balıkesir’de mitingde Bigadiç ilçe meydanında 5 tesisin toplu açılış töreninde “Çözüm sürecine odaklanmışız. Niye? Terörü bitirelim, kan akmasın, anneler ağlamasın. Biz bunu istiyoruz ve bunu samimi olarak istiyoruz.” dediniz.

Daha sonra 16 Kasım 2013’te yanında Mesut Barzani, Şivan Perver, İbrahim Tatlıses vardı ve bir Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı ilk defa Türkiye’de “Kürdistan” sözcüğünü mitingde telaffuz etti, dile getirdi.

“Bir annenin çocuğuyla ana dilinde konuşamaması... Bundan daha büyük azap ne olabilir? Şivan Perver’in kasetlerinin nasıl gizli gizli dinlendiğini ben bilirim. Faili meçhullerin, işkencelerin, sürgünlerin ne büyük acılar olduğunu bilirim. Dağdakilerin indiğini, cezaevlerinin boşaldığını, 76 milyonun kucaklaştığını, birlikte yeni Türkiye olduklarını göreceğiz.” diye ifade ettiniz. O günden bugüne kadar köprülerin altından çok sular aktı ama sorun olduğu gibi yerli yerinde duruyor.

Biz size “Düşmanlık yapıyorsunuz, Kürtlere düşmanlık yapıyorsunuz.” dediğimiz zaman çok kızılıyorsunuz ama Kürtlerle, buradaki herhangi bir eylemle ilişkisi olmayan, dünyanın neresinde olursa olsun Kürtlerle ilgili herhangi bir gelişme olduğunda hemen karşı çıkıyor, tavrı alıyorsunuz. Japonya’da Kürtçe dersine karşı çıktığımız gibi, Çin’de Kürtçe dersine karşı çıktığınız gibi, Kuzey

Irak'ta Kürdistan yönetiminin referandumuna karşı çıktığımız gibi. Üstelik ticari ilişkileriniz varken, 12 milyon dolar karşılıklı ticaret ilişkiniz varken bunları bile göze alabildiniz ve ona karşı çıktınız. Bunlarla yetinmediniz, sadece Afrin'de 136 bin kişinin yerini yurdunu terk etmesine, çadırlarda kışı geçirmesine, yazı geçirmesine ve önümüzdeki dönemde, ne olacağı -bilinmiyor- belli olmayan bir dönemde yaşamlarını sürdürmeye mahkûm ettiniz.

Onun için biz size diyoruz ki: Daha önceki Başbakanın, şimdiki Cumhurbaşkanının da izah ettiği gibi; değişik çevrelerin, yöneticilerinizin, sorumlularınızın dile getirdiği gibi; bu sorun çözülmeden Türkiye'de huzurun olmayacağını, ekonominin düzelmeyeceğini, nasıl bir bütçe yaparsanız yapın, bu bütçenin halka yarar ve fayda getiremeyeceğini ifade ediyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben bugün bir kavram üzerine konuşacağım. Cumhuriyet Halk Partisi, biliyorsunuz, cumhuriyetin kurucusu olan parti ve cumhuriyetin bir siyasi felsefesi var. Bu felsefenin temel ilkelerinin başında da eşitlik ilkesi geliyor. Ben bugün eşitlik ilkesi üzerine, Türkiye'deki eşitsizlikler üzerine bir konuşma yapacağım. Tabii, yine, bu kapsamda şunu hatırlatmak istiyorum: Toplumsal tarih, siyasal tarih bize eşitlik fikrinin çok güçlü bir fikir olduğunu, dünyada yaşanan birçok önemli dönüşümün arkasında aslında bu fikrin bulunduğunu gösteriyor. Genel oy hakkından tutun, emekliliğe kadar, çok temel, bugün için olağan karşılanan gelişmelerin arkasında bu eşitlik fikri var ve ülkemizde aslında çok yaygın eşitsizliklerle karşı karşıyayız. Bugün bir ölçüde, bu eşitsizlikleri gündeme getirmeye çalışacağım, 5 önemli alanda Türkiye'deki eşitsizliklerden bahsedeceğim. Öncelikle gelir dağılımındaki eşitsizlikler üzerinde durmak istiyorum.

Biliyorsunuz, artık dünyada gelir dağılımı eşitsizliği Türkiye'de de birçok ülkede de ölçülüyor ve bununla ilgili önemli göstergeler var, bunların başında da bir katsayı, Gini katsayısı yer alıyor. OECD ülkelerindeki duruma baktığımızda, ne yazık ki ülkemiz sondan 3'üncü durumda yani gelir eşitsizliği bakımında OECD ülkeleri arasında sondan 3'üncü durumdayız. Bunun yanında, Türkiye'deki en varlıklı yüzde 20'lik nüfus ile en yoksul yüzde 20'lik nüfusun yıllık gelirlerini karşılaştırdığımızda şöyle bir manzara görüyoruz: En zengin yüzde 20, millî gelirden yüzde 47,6 oranında pay alırken en yoksul yüzde 20, yüzde 6,1 pay alıyor. Değerli arkadaşlar, TÜİK verilerine göre en yoksul ile en zengin yüzde 20'lik dilim arasında 7,8 kat fark var. Avrupa Birliğinin istatistik kuruluşu EUROSTAT'ın verilerine göre ise bu fark daha fazla; 8,7 kat fark var. Demokratik örnekler baktığımızda, demokratik ülkelerde böyle büyük farklar görmüyoruz arkadaşlar; örneğin Fransa'da bu fark 4,2 kat, Almanya'da 5 kat, İngiltere'de 5,4 kat.

Türkiye'deki eşitsizlikler sadece gelir eşitsizliğiyle sınırlı değil, bunun yanında, belki bundan daha önemli bir sorunumuz ise servet eşitsizliği. Türkiye ne yazık ki servet eşitsizliğinin çok acı şekilde yaşandığı bir ülke ama daha önemlisi, iktidarınızda bu eşitsizlik çok kötüye gidiyor. Dünyada bugün servet eşitsizlikleri ölçülüyor; kimin bankada ne kadar hesabı var, mevduatı var, kimler hisse senetlerini ellerinde tutuyorlar, gayrimenkuller kimlerin elinde; bunlara bakılıyor, bunlar ölçülüyor, dünyanın her tarafında bu yapılıyor. Ülkemizde, siz iktidara geldiğinizde, 2002 yılında en zengin yüzde 10, Türkiye'deki servetin yüzde 67'sine sahipti, bugün ise en zengin yüzde 10, Türkiye'deki servetin yüzde 82'sine sahip arkadaşlar Yani Türkiye'de nüfusun yüzde 90'ı servetin yüzde 18'iyle yetiniyor. Özetle, bu manzara, bir yandan çok dramatik, çok acı bir manzara, diğer taraftan da sizin döneminizde çok

daha kötüye gidiyor. Şunu da hatırlatmam gerekli, bütçe görüşmeleri sırasında bu birçok defa gündeme getirildi: Bu eşitsizliklerin doğal sonucu çok yaygın işsizlik -özellikle genç işsizliği- oluyor, çok yaygın yoksulluk oluyor. Ve Türkiye’de çok farklı ve yeni bir duruma geldik, işsizlik sorunu kadar, onun kadar can yakıcı bir sorun da iktidarımız döneminde “çalışan yoksullar” sorunu oldu.

Bakın, Türkiye’de artık istihdam edilmek, çalışmak, yoksul olmamak anlamına gelmiyor. Çünkü Türkiye’de çok önemli bir kitle artık çalışan yoksul durumunda, uluslararası ölçümlere göre böyle. Ve 2018’den 2019’a geldiğimizde bu bir yıllık süre içerisinde 4 milyonun üzerine çıktı, yaklaşık 400 bin artışla 4 milyonun üzerinde yurttaşımız bugün Türkiye’de çalışan yoksul konumunda. Aileleriyle beraber düşünülürse çok daha yüksek bir sayıdan, orandan bahsediyoruz.

Bir diğer eşitsizlik tabii, fırsat eşitsizliği arkadaşlar. Fırsat eşitsizliğini ölçmek biraz daha güç gerçekten ama sizinle ben bir veri paylaşacağım, bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum: “Türkiye’deki eğitim harcamalarını kim yapıyor, kimler çocuklarına ne kadar para harcayabiliyor?” diye baktığımızda bir şey görüyoruz. En zengin yüzde 20’lik kesim, Türkiye’deki eğitim harcamalarının yüzde 63,6’sını yapıyor arkadaşlar. En yoksul yüzde 20’lik kesimse eğitim harcamalarının yüzde 2,8’ini yapıyor. Bu ne demektir biliyor musunuz? 23 kat fark var; örneğin, en zengin yüzde 20’lik kesim çocuğuna 23 tane kalem alıp okula gönderirken en yoksul yüzde 20’lik kesimse sadece 1 kalem alıp gönderiyor. Bir tarafta 23 kalem, bir tarafta 1 kalem; bir tarafta 23 silgi, bir tarafta 1 silgi. Manzara bu ve biz bu çocuklarımıza “Hadi bakalım, eşit şartlarda yarışın.” diyoruz. Okula başlatacağı zaman bir aile çocuğunu, 1.200 lira para harcamak durumunda yani eğitime başlamak için ailenin cebinden harcayacağı para 1.200 lira. Türkiye’de kaç ailenin sadece dönem başı için, eğitim yılı başı için böyle bir harcamayı yapabileceğini ben sizlere sormak istiyorum.

Bir diğer eşitsizlik değerli arkadaşlarım, bölgeler arası eşitsizlik. Bakın, bu memleket bizim, bu vatan bizim, bu vatanda hep birlikte kardeşçe yaşamalıyız, yaşayacağız diyorsak bu vatanın her karış toprağında da eşit imkânların olması lazım.

Bir örnek vereceğim size: TÜİK her yıl Türkiye’de ortalama yıllık eş değer hane halkı kullanılabilir fert gelirini ölçüyor. Bakın sevgili arkadaşlarım, İstanbul’da fert başına kullanılabilir gelir yaklaşık 35 bin lira, Ankara’da 29 bin lira ama örneğin Van, Muş, Bitlis, Hakkâri gibi illerimizde 10 bin 965 lira, Mardin, Batman, Şırnak, Siirt’te 11.204 lira, Şanlıurfa’da, Diyarbakır’da 11.357 lira. Biz yurttaşlarımızın bir kısmına 3 kat fazla gelire erişebildikleri bir ortamı yaratıyor ve bunu uzun süre sürdürüyorsak o zaman “Bu vatanın hepsi bizim.” söylemlerimiz havada kalır.

Bakın, bunun çok örneği var, sadece gelir düzeyi değil. Örneğin, ortaokullardaki okullaşma oranı; Doğu Marmara’da ve Batı Marmara’da yüzde 90’lar seviyesinde, Güneydoğu Anadolu’da yüzde 69 seviyesinde arkadaşlar.

Bir başka örnek: 10 bin kişiye düşen hekim sayısı. İstanbul’da 10 bin kişiye 20 hekim düşüyor, Batı Anadolu’da 10 bin kişiye 27 hekim düşüyor, Güneydoğu Anadolu’da 13 hekim düşüyor arkadaşlar. Yani biz insanımızın bir kısmına, diğer kısmına verdiğimiz sağlık hizmetinin yarısını veriyorsak bir ülkede eşitlik ve adaletten bahsedebilir miyiz?

Eşitlik bahsinde son gündeme getireceğim konu ise kadın-erkek eşitsizliği. Tabii, burada çok kapsamlı meseleler var; iş gücüne eşitsiz katılım var, yüksek ücretli, güvenceli, yükselme olanağı veren işlerin cinsiyetler arasında eşitsiz dağılımı var, çocukların bakım yükünün eşitsiz dağılımı var, ev işlerinin eşitsiz dağılımı, cinsiyet temelli ücret eşitsizliği var ama en yakıcı sorun -bildiğiniz gibi, çok defa da burada söylendi- kadın cinayetleri.

Son on yılda 2.677 kadın erkekler tarafından öldürüldü. Birtakım hamasi nutuklarla “Şiddete karşıyız.” diyerek falan bu meseleler çözülmüyor. Kadının toplumsal statüsünün erkekle eşitlenmesi için çok ciddi politikaların devreye sokulması gerekiyor, somut adımlar atmak gerekiyor.

Benden önceki konuşmacı söyledi, daha dün 2020 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi açıklandı; 153 ülke arasında Türkiye 130’uncu sırada arkadaşlar.

Şimdi, bu şartlar içerisinde gördüğümüz bir manzara var. Bir de bu koşullar üzerine, Türkiye’yi demokrasiden koparıyorsunuz. Bugün burada bütçe görüşmeleri yapılıyor. Bütçenin reddi gibi bir imkân yok. Türkiye demokrasiden uzaklaşıyor. Ne oluyor Türkiye demokrasiden uzaklaşıyor... Bir örnek vereceğim size. Dünyada çok prestijli iktisatçıların oluşturduğu bir grup var, Dünya Eşitsizlik Veri Tabanı. Burada yapılan araştırma bize bir şey gösteriyor: Avrupa’da en zengin yüzde 10, ulusal gelirin yüzde 37’sini alıyor; Orta Doğu’da en zengin yüzde 10, ulusal gelirin yüzde 61’ini alıyor. Yani ülkeler demokrasiden uzaklaştıkça, tek adam rejimleri hâkim oldukça bu, doğal olarak eşitsizliği daha da katmerlendiriyor. Ama tabii, sizin açmazınızı anlıyorum. Bu kadar eşitsiz, bu kadar adaletsiz bir ülkede demokratik bir yönetim olsa iktidardan gideceğiniz çok açık ortada. O yüzden baskıyla... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Emre.

YUNUS EMRE (Devamla) – Selamlamama izin verir misiniz?

BAŞKAN – Vermiyorum artık, açmayacağımı ifade etmiştim.

Teşekkür ediyorum.

Şahsı adına ilk söz Sakarya Milletvekili Sayın Recep Uncuoğlu’na ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır, ek süre vermiyorum.

RECEP UNCULOĞLU (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin “Mali kontrole ilişkin hükümler” başlıklı 8’inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

8’inci madde üzerindeki değerlendirmelere geçmeden önce, AK PARTİ iktidarlarımız tarafından hazırlanan 18’inci bütçe olan 2020 yılı bütçesinin milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Bildiğiniz gibi, AK PARTİ iktidarlarımızca bütçe denetimi alanında reform niteliğinde önemli düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Bunlardan birincisi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’dur. 2003 yılında AK PARTİ Hükümetimiz döneminde yasalaştırılan bu kanunla bütçe kanunu sadeleştirildi, mali saydamlık artırıldı. Bu kanunla mali denetim alanında Meclise gönderilen raporlar hem nitelik hem de nicelik yönünden artırılmıştır. Mali kontrol alanında diğer önemli gelişme harcama denetimi anlamında yaşanmıştır. Bu kapsamda reform niteliğinde olan 6085 sayılı Sayıştay Kanunu 2010 yılında yine AK PARTİ Hükümetimiz döneminde yasalaştırıldı. Bu kanunla birlikte kamu kaynağı kullanan tüm kurum ve kuruluşlar Sayıştay denetimi kapsamına alındı. 6085 sayılı Kanun’dan önceki dönemde bütçe görüşmelerinde genel uygunluk bildirimini dışında düzenli olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan denetim raporu bulunmuyordu. Denetimle ilgili olarak 2018 yılı kesin hesabına ilişkin 4 ana rapor, 1 uygunluk bildirimini, ayrıca da 189 tane kurumun raporu da olmak üzere Meclisimize tam 194 adet rapor sunulmuştur. Ayrıca, mahallî idarelere ilişkin olarak da 230 adet Sayıştay denetim raporu meclislerinde görüşülmek üzere ilgili idarelere gönderilmiş, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına ilişkin 13 adet denetim raporu da İçişleri Bakanlığı ile valiliklere gönderilmiştir. Kalkınma ajanslarının denetimine ilişkin olarak 2018 yılında bütün kalkınma ajansları denetlenerek Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporu Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

Üzerinde söz aldığım 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin içeriğine baktığımızda bu maddede kamu kurumlarının kamu kaynağını etkin, verimli kullanmasına yönelik düzenlemeler yer almaktadır. Bu kapsamda yapılan ilk düzenleme kamu kurumlarının taşıt alımlarıyla ilgilidir. Buna göre bütçe ödeneklerinin kullanılmasında etkinliği artırmak amacıyla bütçe kanunu teklifine ekli "T" işaretli cetvelde yer alan taşıtların ancak ve zorunlu hâllerde Cumhurbaşkanı kararı alınmak suretiyle edinilmesi öngörülmektedir.

Diğer önemli tasarruf tedbiriyse kamu kurumlarının istihdam edeceği sürekli işçiler ve geçici işçilerin ödeneklerle sınırlı olarak çalıştırılmasıyla ilgilidir. Buna göre kamu kurumları, bütçelerindeki ödeneği aşmayacak şekilde belirli sayı ve süreyle istihdam edebileceklerdir. Ancak bu işçilerle ilgili toplu iş sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışları bu sınırlama dışındadır.

Ayrıca, bir tasarruf tedbiri olarak da kamu idarelerince işletilen sosyal tesislerin giderlerinin bütçeden ödenek aktarılmaksızın bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerle karşılanması bu maddeyle hükme bağlanmıştır.

Madde kapsamında bir başka düzenlemeyle de cari harcamalarda tasarruf sağlanması amacıyla yolluk giderleri, temsil ve tanıtma giderleri, menkul mal, gayrimaddi hak alım, bakım ve onarım giderleri ile gayrimenkul mal, bakım ve onarım giderlerine ilişkin harcamaların bütçede öngörülen ödeneği aşmaması hükmü getirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidara geldiğimiz günden bu yana kamu mali yönetimi ve denetiminin ön yargıdan uzak, dürüst, şeffaf ve uluslararası denetim standartlarına uygun bir şekilde yürütülebilmesi için birçok reforma imza attık. Bu reformlar doğrultusunda, hesap verilebilir, dünya standartlarında bir denetim süreci işlemeye başlamıştır. Kamu harcamalarında verimlilik sağlanarak israf önlenmiş ve sürdürülebilir kalkınmanın önü açılmıştır. Bu anlayışla, aziz milletimizin refahını yükseltmek için aynı azim ve kararlılıkla çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle, 2020 yılı bütçemizin bakanlıklarımıza, kurumlarımıza, aziz milletimize hayırlı, bereketli olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüllüoğlu'nun.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Mengüllüoğlu, süreniz beş dakika, ek süre vermiyorum.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Hatay) – Tüm emekçi halkımızı selamlayarak başlıyorum.

Bütçe teklifini incelerken fark ettim ki her maddenin altında "Cumhurbaşkanı yetkilidir." yazıyor. Cumhurbaşkanı aslında tek yetkilidir. 1,1 trilyon değerinde bir bütçeyi Cumhurbaşkanının tek yetkisine bırakmış durumdayız ama burada tartışıyor gibi yapıyoruz.

Aslında, Cumhurbaşkanı sadece bu konuda tek yetkili değil tabii. Örneğin, termik santrallerle ilgili yasa teklifi getirdiniz buraya, canhıraş bir savaş içinde kabul ettirdiniz; ondan sonra, Cumhurbaşkanının içine sinmedi, sonra davulla zurnayla teklifinizin reddedilmesini kutladınız.

Mesela, bir haftadır Ziraat Bankasıyla ilgili tartışılıyor burada. Ziraat Bankasının, aslında, söylenildiği gibi bir paraya yatırım yapmadığı, batık bir şirketi kurtarmadığı iddia ediliyor. Bir hafta sonra Cumhurbaşkanı diyor ki: "Vallahi benim içime sinmedi." Genel Müdürü arıyor, diyor ki: "Vazgeçtik zaten." ve şu an Ziraat Bankasıyla ilgili hiçbir tartışma yapmıyorsunuz.

Kanal İstanbul için de aynı şeyleri yaşayacağınızın garantisini verebilirim. 75 milyar dolarlık bir yatırımdan bahsediyorsunuz. “Deprem riskini artırır.” deniyor, “Şehirleşmeyi artırır.” deniyor, her şey söyleniyor ama hiç dinlemiyorsunuz. Neden? Çünkü tek yetkili kişi şu an Kanal İstanbul’ un iyi olduğunu söylüyor. “Çok parlak bir fikir var, Kanal İstanbul için en az 1 milyon ağaç kesilecek, şehirleşmeyle milyonlarca ağaç daha kesilecek. Kolaysa kessinler! Her ağaca bir partiliyi bağlarız, mâni oluruz buna. Mâni olamıyorsak çıkan toprakla bir ada yaparız, adanın üzerine de bir devlet başkanlığı sarayı daha inşa ederiz.” Buna itirazınızın olacağını düşünmüyorum arkadaşlar çünkü bu, Genel Başkan Vekiliniz Numan Kurtulmuş’ un teklifi. Bu teklif herhâlde hoşunuza gider diye düşünüyorum.

Bu 1,1 trilyon bütçenin içerisinde 14 milyar lira Cumhurbaşkanlığına ayrılmış. Üzerine, tanıtım için 92 milyon lira daha ayrılmış. Üzerine, Cumhurbaşkanına maaş veriyoruz. Üzerine, Cumhurbaşkanına emekli maaşı veriyoruz. Üzerine, saraylarının maliyetini karşılıyoruz hem yüzen hem yürüyen hem uçan hem kaçan hem yazlık hem kışlık. Üzerine, kâr amacı gütmeyen kurumlara transfer veriyoruz ama bunu hem Cumhurbaşkanlığından veriyoruz hem Diyanet İşlerinden veriyoruz, hatta Diyanet İşlerinin 11 milyar lira da ayrı bütçesi var; bir de ayrıca belediyelerden veriyoruz bunu ama yetmiyor.

İçişleri Bakanlığına 76 milyar lira bütçe veriyoruz, bekçiler kovboy gibi 3’lü, 4’lü caddelerde dolaşiyor ama hapishaneden kaçmış birinin işlediği cinayet için Süleyman Soylu diyebiliyor ki: “Bize hesap sormayın, eleştirmeyin; sonuçta, ölen geri gelmez.”

Bunların yanında, Kültür Bakanlığına 5 milyar lira bütçe veriyorsunuz. Kültür Bakanlığı da o sırada Hasankeyf’in dinamitlerle patlatılmasını izlemekle meşgul, camilerin taşınmasını izlemekle meşgul, üzerine, hazine aramak için boşaltılan Dipsiz Göl’ü doldurmakla meşgul. Ya arkadaşlar, kuvvet mi dolduruyorsunuz? Gölü boşalttılar; ya, bundan daha absürt bir şey olabilir mi?

CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Bilmeden konuşma, orası göl falan değil.

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Tamam, bildiklerini de sen konuşsun.

BAŞKAN – Sayın Pektaş, lütfen...

BARIŞ ATAY MENGÜLLÜOĞLU (Devamla) – Bugün 2 yurttaşın daha intihar haberi geldi, 2 yurttaşın daha. Bu yurttaşlara şu açıklamayı yapabiliriz: “Arkadaşlar, 1,1 trilyon lirayı bir kişinin eline verdik ama sizin intihar etmenizi engelleyecek bir çözüm, ne yazık ki hiçbirimiz bulamıyoruz.” Hâlbuki “hane halkına transfer” adı altında yoksullara, öğrencilere bütçe ayrılmış, 62 milyar lira; bunun için de Ulaştırma Bakanınız ne diyor: “Şirketlere verilen garanti ödemelerini hane halkına transfer bütçesinin içine yerleştirdik.” Siz yoksullara ayırdığımız paradan, yandaş müteahhide vereceğiniz paranın garantisine harcıyorsunuz aynı zamanda.

Şimdi, bu bütçe halkın değil, on sekiz yılda yarattığımız bir grup seçkinin sefahat ve şatafat bütçesi. Bakın, buna çok uygun bir şey söylemiş Karl Marx, demiş ki: “Sermaye, doğanın boşlukta dehşet duyması gibi, kâr olmaması ya da çok az kâr olması durumunda dehşete kapılır, uygun bir kâr olsun, aslan kesilir, yüzde 10 emin bir kârla her işe girer, yüzde 20’yle canlanır, yüzde 50’yle cesareti mutlaklaşır, yüzde 100’le bütün yasaları ayaklar altına alır, yüzde 300 için işlemeyeceği suç yoktur, asılmayı bile göze alır.” Bunu müteahhitlere hatırlatmak lazım. Kentinizdeki finans dehaları, polislin çevre mahallelerdeki açık ara daha kalabalık olan yoksul çocukların tepesine bindiğini bilmenin gönül rahatlığı olmasa yeni lüks, deniz manzaralı dairelerinde semiremezler. Ben eminim ki bu İçişleri Bakanlığına verdiğiniz 76 milyar lira bütçeyle de bu ülkenin emekçilerini, bu ülkenin ötekilerini, bu ülkenin işsizlerini ezip bu deniz manzaralı villalarda, yalılarda yeni yandaş müteahhit sınıfınızın semirmesini sağlamaya çalışacaksınız ama biz de buna engel olacağız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemini başlatıyorum.

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem olan Edirne'nin Keşan ilçesinin en büyük mahallesi Yukarı Zaferiye'de çocuklarımızın yürüme mesafesinde okula gidebilecekleri bir ilkokul bulunmamaktadır. Keşan Yukarı Zaferiye Mahallesi'ne bir ilkokul açma planınız var mıdır? Keşan Yukarı Zaferiye Mahallesi'nde bulunan ve daha önce sağlık meslek lisesi olarak kullanılan ama şu an boş olan okul binasını ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Yine, Enez ilçemizde Çok Programlı Anadolu Lisesi, Atatürk Ortaokulu ve İmam Hatip Ortaokulu aynı binada eğitim vermeye çalışmaktadır. Aynı binada üç okulun tabelası vardır. Bu durumun yarattığı pedagojik sorunlar ve bu şartlarda ne kadar iyi bir eğitim verilebileceği malumdur. Bu üç okul ne zaman kendi binasında eğitim verecektir?

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Mimarlar Odası, Makina Mühendisleri Odası, Şehir Plancıları Odasının balkon alanlarının, yüzme havuzları ve sığınak alanlarının, ortak kullanım alanlarının kentin nüfus yoğunluğuna etki ettiğine dair açmış olduğu dava sonucu yürütmeyi durdurma kararı alınmış, daha sonradan haziran yönetmeliğiyle yeni bir düzenleme yapılmıştır ve burada kentsel dönüşüm yapılacak alanlarda üçte 2 noter sözleşmesi yapan müteahhitlerin eski yönetmelikten faydalanabilmeleri sağlanmıştır. İmar uygulamaları yapılırken yüzde 50 şartı konulmuş, müteahhitler anlaşma yapmış ve kentsel dönüşüm alanlarındaki binaların birçoğu yıkılmıştır ve arsa sahipleriyle de bu şekilde anlaşma yapmışlardır yani 7 Haziran yönetmeliğinden önceki yönetmeliğe göre. Şu anda birçok müteahhit ve vatandaş mağdur durumdadır. İnşaat sektöründe zaten sıkıntı vardır. Bakanlığınız bürokratlarının bu konu üzerinde yeniden bir inceleme yaparak, en az yüzde 50'yi sağlayan, kentsel dönüşümden faydalanacak bölgelerde yüzde 50'yi sağlayan müteahhitlere de 7 Hazirandan önceki yönetmeliklerden faydalanma hakkı tanınmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, yıl 2002, vatandaşın borcu 6,5 milyar lira; yıl 2019, vatandaşın borcu 520 milyar lira. Bütçenin en büyük gelir kaynağı vatandaşın borcu bu.

Bugün Kocaeli'nin Derince ilçesinde 54 yaşında bir vatandaşımız doğal gaz borusuna kendini asarak intihar etmiştir. Son bir ayda Kocaeli'deki 10'uncu intihardır. Bir çocuk babası ve emekli olan Binnet Simit bankalara olan borçları nedeniyle intihar ettiğini bıraktığı nota yazıyor ve bu notta da bankalara olan borçlarını sıralamaktadır.

Yıllardır uyguladığımız ekonomik politikalar vatandaşlarımızı canından bezdirmiştir. Defalarca sermayeye borç yapılandırması yaptınız ve sonuç hep olumsuz olmuştur. Vatandaşa nefes aldırarak kredi kartı, tüketici kredisi gibi borçların yapılandırılmasını düşünüyor musunuz? Borç yükü altında ezilen vatandaşlarımız için çözüm üretilmezse bilin ki bundan sonra her gün yeni intiharları konuşacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

İMİRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemiz korunan alanları deniz ve kıyılardan dağlara, deltalardan ormanlara, yaylalardan bozkırlara, göl ve akarsu sistemlerine, derin vadiler ve kanyonlara kadar çeşitli doğal ekosistem ve oluşumları barındırmaktadır. Ancak ülke genelinde korunan alanlar, sit alanları ve ÖÇK bölgelerinde kaçak yapılaşma sorunuyla karşılaşılıyor. Bu kapsamda hangi çalışmalar yürütülüyor?

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Sayın Başkan, sorum Çevre ve Şehircilik Bakanımıza olacak: İsrafın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılması, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya minimize edilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanması gelişmiş ülkelerin benimsediği bir prensiptir. Ülkemizde ise bu prensip sıfır atık projesiyle benimsenmiştir. Bu proje kapsamında ne gibi getiriler sağlanmıştır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Trabzon'un yaylalarında büyük sorun var. Birçok yayla evi yıkıldı ve birçok yaylacı da şu an evimiz ne zaman yıkılacak diye tedirginlik yaşamaktadır. Yaylaların huzuru bozuldu Trabzon'da. Ben gittim orada vatandaşlarla görüşüm, vatandaşları dinledim. Birçoğu sırf gitmem nedeniyle bana "Allah razı olsun." dediler. Sizden ricamız, bir çalışma yapıp oradaki sorunu yerinde tespit ettirmeniz ve çözüm konusunda bir irade ortaya koymanızdır. Orada hayvancılık yapan, hayvancılık faaliyetleriyle geçinen birçok insan mağdur durumda ve sizlerden çözüm beklemektedir. Bu konuya bir el atmanızı ve orada hayvancılık yapan, yaylacılık yapan insanların makul, mantıklı taleplerini dinleyerek bir çözüm üretmenizi rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; son on sekiz yılda, tabii, yapmış olduğumuz politikalarla refahı tabana yayacak, gelir eşitsizliğini giderecek birçok düzenleme yaptık ve bu noktada, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde yürütme yetkisi, yürütmenin başı olarak, Sayın Cumhurbaşkanımızda. Bu çerçevede son on sekiz yıldır yapılan değişikliklere yeni düzenlemeleri de ekleyerek bu eşitsizlikleri giderme noktasında vatandaşlarımıza hizmet ediyoruz.

2017 yılında, Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde başlattığımız Sıfır Atık Projesi kapsamında bugüne kadar 25 bin kamu kurum ve kuruluşunda uygulamaya geçtik ve hedefimiz, yayınlamış olduğumuz yönetmelik çerçevesinde, 2023 yılına kadar Sıfır Atık Yönetmeliği'yle birlikte ülkemizin tamamında geçiş sağlamak. Bu çerçevede, 100 bin kişiye istihdam ve 20 milyar lira da ekonomik kazanç sağlayacağız. Aynı zamanda, yapacağımız depozito uygulamasıyla da geri dönüşüm oranımızı yüzde 13'ten 35'e çıkaracağız.

Ülke genelinde korunan alanlarla ilgili olarak, özel çevre koruma bölgeleri ve doğal sit alanlarımızda kaçak yapılaşmayla mücadele ediyoruz; aynısını Karadeniz'de de yapıyoruz. Buna ilişkin, şimdiye kadar 1.100 olan denetçi sayımızı 2.100'e çıkardık ve 2020 yılında inşallah 3 bine çıkaracağız. Bu çerçevede, Ayder'de, Uzungöl'de, Kapadokya'da, Salda'da, Bodrum'da yapmış olduğumuz gibi, tüm kıyılarda ve koylarda, özel çevre koruma bölgelerinde, sit alanlarında tespit ettiğimiz şu an 4.659 kaçak yapının yıkımlarını devam ettireceğiz ve yine tespitlerimiz çerçevesinde bu süreçleri yürüteceğiz.

7 Haziran yönetmeliği, Danıştayın iptal ettiği bir yönetmeliktir. Bu çerçevede varsa eğer, biz yapılabilecek düzenlemeleri yaptık çünkü bu, mahkemenin aldığı bir karar. Mahkemenin aldığı karar doğrultusunda biz olabilecek şekliyle... Yani mahkeme iptal etti, biz etmedik.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Tamam da üçte 2 imzayı siz koydunuz Sayın Bakan.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ MURAT KURUM – Mahkemenin aldığı karar çerçevesinde biz de olabilecek şekliyle bir düzenleme yaptık bir daha iptal olmaması için. Diğer taraftan, eski yönetmelikte hakikaten bu emsal dışı alanlar çok fazlaydı; burada makul bir orana getirdik. Şimdi, yine Akdeniz Bölgesi için balkon oranını artıracamız çünkü bazı bölgelerimizde balkonlar daha fazla. Şu an makul bir seviyeye geldiğini düşünüyorum. Bu çerçevede çalışmalar yapılıyor. Bu çerçevede eğer farklı bir eksiklik varsa, yine bunu da düzenlemelerle yapar ve bir şekilde vatandaşımıza o noktada da hizmet edecek adımları atarız.

Kanal İstanbul’la ilgili olarak arkadaşların sorusu oldu. Ülkemiz için gerçekten çok önemli gördüğümüz bir proje. Bu noktada, biz “Kanal İstanbul Projesi, Boğaz’ın koruma, kurtarma ve özgürlük projesidir.” diye altını çizerek ifade ediyoruz. ÇED sürecini de tamamladık. Bu süreçte de gerçekten, sivil toplum örgütleriyle, belediyelerle, üniversitelerimizle, hocalarımızla bir çalışma grubu oluşturduk ve bu grup çerçevesinde, çevreye olan etkilerini en aza indirecek şekliyle bir çalışma yürütüyoruz. Bu çerçevede, bu proje gerçekleştiği zaman, Boğaz’ımızın yükünü hafifleteceğiz, trafiğini azaltacağız, hem hava hem su kalitesini iyileştirmiş olacağız. Bu çerçevede, deniz canlılarımızı da koruyarak tüm bu değerlerimizi gelecek nesillere koruyarak aktarmış olacağız.

BAŞKAN –Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yatırım Harcamaları, Mahalli İdareler ve Fonlara İlişkin Hükümler

Yatırım harcamaları

MADDE 9- (1) 2020 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamaz. Bu cetvellerde yer alan projeler ile ödeneği toplu olarak verilmiş projeler kapsamındaki yıllara sari işlere (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca gerçekleştirilecek şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro yapım projeleri ve diğer demiryolu yapımı ve çeken araç projeleri ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ve/veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecek kurulu gücü 300 MW ve üzeri pompaj depolamalı HES projeleri hariç) 2020 yılında başlanabilmesi için proje veya işin 2020 yılı yatırım ödeneği, proje maliyetinin yüzde 10’undan az olamaz. Bu oranın altında kalan proje ve işler için gerektiğinde projeler, 2020 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyulmak ve öncelikle kurumların yatırım ödenekleri içinde kalmak suretiyle revize edilebilir.

(2) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş yıllık projelerinden makine-teçhizat, büyük onarım, idame-yenileme, tamamlama ile bilgisayar yazılımı ve donanımı projelerinin detay programları ile alt projeleri itibarıyla tatad edilen ve edilmeyen toplulaştırılmış projeler ile ilgili işlemlerde 2020 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esasları uygulanır.

(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine yatırım projeleri ile ilgili olarak yapılacak ödenek ekleme, devir ve aktarma işlemleri 2020 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usul ve esaslara göre yatırım programı ile ilişkilendirilir.

(4) 2020 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişiklikler için 2020 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyulur.

(5) 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununun 28/A maddesi ve geçici 10 uncu maddesi gereği 2020 yılı bütçesine devren kaydedilecek ödenekler, Strateji ve Bütçe Başkanlığına bilgi vermek kaydıyla proje sahibi ilgili kurum tarafından Yatırım Programında yer alan projelerle ilişkilendirilir.

BAŞKAN – İYİ PARTİ Gruba adına Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Doğu Türkistan davasının yılmaz savunucusu rahmetli İsa Yusuf Alptekin diyor ki: “Bir Doğu Türkistanlı olarak Doğu Türkistan davası, bir Türk olarak Türklük davası, bir Müslüman olarak İslam davası ve bir insan olarak insanlık davası için hizmet edin.” Alptekin'in okuduğum sözünde hepimizin kendisinden bir şey bulabileceğini düşünüyorum.

Günümüz dünyasının en büyük zulümlerinden biri Doğu Türkistan'da yaşanmaktadır. Doğu Türkistan'a her şeyden önce insan olarak sahip çıkmalıyız. Ancak iktidarın bu konuda yeterli adım attığını düşünmüyorum.

27'nci Dönemde Doğu Türkistan'la alakalı 5 soru önergesi verdim, 4'ü cevaplandırıldı, -sağ olsun- cevaplandırıldı ama gelenlere cevap demeye bin şahit ister. Yıkılan camileri soruyorum, “Takip ediyoruz.” cevabı geliyor; Abdurehim Heyit'i soruyorum, “Takip ediyoruz.” diyorlar. Bakın, işte sorular burada, kesyapıştır yöntemiyle verilmiş olan cevap da burada. Yani birbirinden alakasız farklı 2 soru ama aynı cevap, aynı kelimelerle bize gelmiş oluyor. Diğer bakanlıklardan da benzer şeyler geliyor.

Sormak istiyorum: Çin'den neden bu kadar korkuyorsunuz? Filistinli mazlumlar için “...”(x) diyen, İsrail Başbakanına “Siz adam öldürmeyi iyi bilirsiniz.” ifadelerini haklı olarak kullanan Sayın Cumhurbaşkanımız neden konu Doğu Türkistan olunca Çin Devlet Başkanına “Siz Naziler gibi toplama kampları kuruyorsunuz.” diyemiyor. Çin'le yapılacak kredi anlaşmaları, projeler insan hayatından çok daha önemli mi ki? AK PARTİ iktidarı, Doğu Türkistan meselesinde sınıfta kalmıştır.

Bu konuyla alakalı son olarak şunu eklemek isterim: Ülkemizde bir kesim de Çinlilerden daha fazla Çinci olmuş ve soydaşlarımızın, dindaşlarımızın yaşadıkları zulmü yok saymaya çalışmaktadırlar. Dün, bebek katili Apo'yla kol kola gezenlerin, Bekaa Vadisi'nde o haine gül verenlerin bugün bize Doğu Türkistan dersi vermeye hadleri yoktur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Maocu artıklarına Türk milleti adına da şunu söylemek istiyorum ki, haddinizi bilin. Allah, Doğu Türkistanlı Müslüman Uygur Türklerinin yardımcısı olsun.

Saygıdeğer milletvekilleri, on yedi yıldır sürekli kaybeden bir tarım sektörü vardır. Çiftçi kan ağlamaktadır. Bu ifadeleri hamaset olsun diye inanın kullanmıyorum. Bir Ankara Milletvekili olarak çiftçilerin hâlini gördükçe kendi kendime soruyorum “Başkent böyleyse diğer bölgeler nasıldır?” diye.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Bakın, elimde gördüğünüz çiftçinin borcu, hepsi ayrı ayrı gelmiş insanlara. Yani fırsatını bulsam daha fazla sizlere de bunları dağıtmak isterim ama şimdi dağıtmayalım, şahısların isimleri yazılı üstlerinde. Burada yüzde 30-40 bandında faiz oluşmuş durumda, bunlardan yüzlercesini de verme imkânımız var. Bir çiftçimiz diyor ki: “Malı mülkü, bütün köyü satsak borçları ödeyecek durumda değiliz.” Allah yardımcımız olsun. Son yedi yılda 3,4 milyon hektarlık alan çiftçilerimiz tarafından terk edildi çünkü çiftçi borcunu ödeyemiyor. Taban fiyatlar zamanında açıklanmadığından plan yapamıyor. Tapu üzerinden ödenen teşvikler yüzünden gerçek üretici teşviklerden faydalanamıyor.

Kıymetli milletvekilleri, 23 Mart 1916’da Meclis-i Mebusan bir kanun çıkarmıştır. Bakın, kanunun 1’inci maddesinde ne diyor: “Ziraat Bankası çiftçilere kolaylık sağlamak için ve tarımın gelişmesine yardımcı olmak üzere kurulmuştur.” Ziraat Bankasının kuruluş amacını ta 1916’da görüyoruz. Peki, bugün Ziraat Bankası ne yapmaktadır? Futbol takımlarının borçlarını ödemekle meşgul olmaktadır, 2,9 milyar Türk lirası görev zararı rekorları kırmaktadır. Kamuoyundan tepki gelme bir de Simit Sarayı kurtarma operasyonu yapacaklardı. Sayın Cumhurbaşkanımız bugün bir açıklama yapıp Ziraatın Simit Sarayını almasından haberi olmadığını ve tasvip etmediğini söyledi; ne âlâ, teşekkür ederiz, Allah razı olsun. Ziraat jet hızıyla Simit Sarayı operasyonunu durdurdu, anlaşılan Beştepe sarayı Simit Sarayından ağır bastı. Ancak kimse bizi kandırmaya kalkmasın, milyonlarca dolarlık bir meblağ için kamu bankası operasyon yapacak ve Sayın Cumhurbaşkanı bundan haberdar olmayacak; buna kargalar bile güler. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Memleketimizin ekonomisini yönetenler resmen bizimle ve aklımızla alay etmesinler. Bırakın simidi, gevreği, topu, kaleyi, kaleye gol atmaya, çiftçinin yanında olun, yeter diyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, 2020 yılı bütçesi başkentsiz, Ankara’sız bir bütçedir. Çünkü bu bütçeyle yapılacak çalışmalara bakılınca başkentimiz Ankara mıdır yoksa başkent İstanbul mudur, anlamak çok güçtür. Grup Başkan Vekilimiz Sayın Lütfü Türkkan, Merkez Bankasının İstanbul’a taşınması meselesiyle alakalı çok kısa ve yerinde bir ifade kullandı, “İktidarın Ankara’ya alerjisi var.” dedi. Evet, iktidarın Ankara’ya alerjisi var. Strateji belgeleriniz de bunu açıkça göstermektedir. Cumhurbaşkanlığının Birinci 100 Günlük Eylem Planı’nda İstanbul’u ilgilendiren 11, Ankara’yı ilgilendiren ise sadece 3 proje vardır. İkinci 100 Günlük Eylem Planı’nda İstanbul’u ilgilendiren 21 proje varken Ankara’yla alakalı 6 proje vardır. On Birinci Kalkınma Planı ise daha vahim şeyler ortaya koyuyor. 209 sayfalık bu strateji belgesinde Ankara’yla alakalı bir vizyon bulunmamakla birlikte “Ankara” kelimesi sadece 4 yerde geçmektedir.

Değerli milletvekilleri, Ankara’yla ilgili yapılacak projeler iktidarın vizyon projeleri olmalıdır. Bahsettiğim üç strateji belgesinde Ankara’nın esamesinin okunmaması iktidar açısından bir ayıptır. Gerçi iktidarın Ankara’daki ayıpları dağları aşmıştır. Sayın Arıncı’nın ifadeleriyle söyleyeyim, iktidarın Ankara’daki projesi, yıllarca şehri parsel parsel satmak olmuştur.

Bakın, geçtiğimiz günlerde Ankara Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Mansur Yavaş şehirdeki israfla alakalı, bir ara, bir hesap yaptı: Meclis kavşağında yer alan ucube saat heykeli dâhil Ankara’daki bu saatlere harcanan parayla 7 otobüs, dinozorlara harcanan parayla 26 otobüs, ANKAPARK’ın giriş kapısına harcanan parayla 95 otobüs alınabilirdi. Gökçek döneminde 342 milyon lira heykellere, dinozorlara, robotlara harcanmıştır.

Yüce Allah İsrâ suresinde şöyle buyuruyor: “İsraf etme. İsraf edenler, gereksiz yere savuranlar, malı haksız ve fesat için kullananlar şeytanların kardeşleridirler.” Bu israfları yapanlar, milletimizle değil, şeytanlarla kardeş olmayı tercih etmişler ve seçmişlerdir. Yazıktır ve hatta günahtır.

Kıymetli milletvekilleri, bu israflar yapılırken Gölbaşı şehir geçişi yılan hikâyesine dönmüş durumdadır. Mevcut proje Gölbaşı'nın iki yakasını bir araya getirmekten çok uzaktır. Gölbaşı şehir geçiş şantiyesini İYİ PARTİ Gölbaşı ilçe teşkilatıyla birlikte ziyaret etmiştim. Firma yöneticileri hak edişleri alamadıklarından yakınmakta ve bu sebeple işlerinin çok yavaş yürüdüğünü söylemekteydiler. Bu konuyu bir soru önergesiyle sordum, Bakanlık hak edişlerde bir sorun olmadığını söyledi ama Plan ve Bütçe Komisyonunda tekrar sorduğumda fiziksel tamamlanmanın yüzde 67, parasal tamamlanmanın ise yüzde 37 seviyesinde olduğunu iletiler. İşte, buyurun, belgeleri buradadır. Arzu ederseniz Sayın Bakanım sunabiliriz. Bakanlık bir yandan "Sorun yok." derken diğer yandan mali sorunlar olduğunu itiraf ediyor.

Sayın milletvekilleri, Ankara'nın spor tesisleri noktasındaki eksikliği de ortadadır. Tarihî 19 Mayıs Stadyumu yıkılalı bir seneyi geçti; yerine yapılacak olan yeni statla alakalı ortada hiçbir çalışma bulunmamaktadır. Varsa gösterin, ben özür dileyeyim. Bir kazma dahi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oral, teşekkür ediyorum.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) - Sayın Başkanım, teşekkürümü sunayım.

BAŞKAN – İlave süre vermiyorum, öyle bir karar aldık Sayın Oral. Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkan, eğer milletvekilinin bir teşekkür sunuşunu çok görüyorsanız size teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben size teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Baki Şimşek konuşacaktır.

Sayın Şimşek, buyurunuz. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkan, tabii, yatırım harcamaları üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım ama hem bölgedeki hem ülkedeki bazı sorunları sizlerle paylaşmak istiyorum.

Yatırım harcamaları yapılırken ve özellikle ülkenin mega projelerinde finans kaynağı hazırlanmadan hiçbir projenin ihalesi yapılmamalıdır, inşaat şantiyeleri yıllarca açık kalmamalıdır. Özellikle bölgemizde yapılan bazı projelerde bunların sıkıntılarını yaşamaktayız. Kabinede de Mersin'den, Adana'dan etkin bir bakanımızın bulunmaması, seçim bölgesi olan Mersin'e veya Adana'ya yapılan yatırımlarda birçok sorun yaşamamıza sebep olmaktadır.

Seçim bölgem olan Mersin'den -Tarsus'tan- yüzlerce hemşehrimin çalıştığı, Tarsus-Adana arasında bulunan TEMSA 1968 yılında kurulan bir fabrikadır. Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa ve İtalya başta olmak üzere 70 ülkeye ihracat yapan, yıllık 125 milyon dolarlık bir ihracat kapasitesi olan ve dünyada markalaşan bir tesistir. Türkiye'nin dünyadaki, bu sektördeki pazar payı yüzde 10 civarındadır.

TEMSA, akıllı olmaz bir şekilde, İsviçre merkezli bir finans kuruluşuna satılmıştır. Kuruluşun, daha önce sanayi alanında hiçbir yatırımı yoktur; TEMSA'yı da neden aldığı bilinmemektedir. Bu satış üzerine birçok yorum yapılmaktadır ama 1.500'e yakın insanın çalıştığı TEMSA, dünyada özellikle elektrikli midibüs ve otobüs üreten, bunun patentini alan tek firmadır. Ben TEMSA'ya özellikle Varlık Fonunun, Halk Bankasının, Ziraat Bankasının ve Türkiye'deki bütün bankaların destek olmasını, gerekirse TMSF'nin burada yapılan bir uyumsuzluk varsa buna gerekli müdahaleyi yaparak TEMSA'nın yeniden üretime başlamasını, orada çalışan yüzlerce insanın işine gücüne devam etmesini... Çünkü hem TEMSA

kullanıcıları hem TEMSA’da çalışan binlerce insan şu anda çok büyük bir tedirginlik içerisinde. Türkiye’nin TEMSA kalitesinde markalaşmış çok fazla firması bulunmamaktadır. Dünyanın hiçbir ülkesi böyle bir satışa, bu şekilde bir satışa müsaade etmez. Yani Türkiye’deki bankalardan kredi kullanılarak yapılan bir satış ama alan firma “Şu anda ben üretimi durdurma kararı aldım.” diyor. Yarın bunun arkasından neler çıkacağını bilememekteyiz. Bu konuda Bakanlar Kurulunda bunun mutlaka gündeme alınarak TEMSA’yla ilgili ivedi bir çözüm bulunmasını bekliyoruz.

Ben dört yıldır, üç dönemdir Milliyetçi Hareket Partisi Mersin Milletvekili olarak görev yapmaktayım. Bazı olayları gerçekten konuşmaktan, burada anlatmaktan yorulduk. Yani geçmişte hep anlatılır: Bir siyasi bir köye gider; köyün muhtarı köyde su olmadığını, yolun problemli olduğunu söyler, siyasetçi “Evladım, bunu yazın.” der. Bir seçim sonra yeniden aynı köye gider, muhtar aynı sorunu söyler, siyasetçi yine “Yazın.” der. Muhtar sorar “Efendim, geçen seçimlerde geldiğinizde de ‘Yazın.’ demiştiniz.” “Bu defa altını da çizin.” der. Bir sonraki seçim, yine aynı köy, yine aynı sorun, yine çözülmemiş. “Evladım, bu defa üzerini de çizin.” der.

Türkiye’nin birçok yerinde havaalanları yapıldı, milletimizin hizmetine sunuldu. Bu mega projeler için Hükümetimize teşekkür ediyoruz ama Çukurova Havalimanı’yla ilgili biz artık... Sayın Lütfi Elvan Bakanımız, Komisyon Başkanımız defalarca seçim çalışmalarında, beraber gezdiğimiz dönemlerde de Çukurova Havalimanı’yla ilgili birçok girişimde bulundu, gayret sarf etti, Mersin’deki birçok projede de katkısı oldu ama yine işler ağır aksak gidiyor. Başta Çukurova Havalimanı, Tarsus Gıda İhtisas OSB, Mut OSB... Sahil Bandı Projesi Mersin’de 2004 yılında ortaya atılan ve benim üç dönemdir meydanlarda konuştuğum bir proje, Hükümetin belki beş seçimdir konuştuğu bir proje ama sahil bandında yarım kalan yolumuzun dışında maalesef bir faaliyete başlanamadı Sayın Bakanım.

Mersin’de 5 tane baraj var; Adana’dan Antalya’ya kadar olan bütün vadiyi sulayabilecek bir potansiyele sahip. Yani keşke 5 tane barajın inşaatına aynı anda başlayacağımıza bunun 3 tanesini bitirseydik. Bir tanesi benim kendi köyümde olan Pamukluk Barajı, Türkiye’nin -3’üncü- büyük barajlarından bir tanesi. Sayın Bakanımız -burada kendisi- “2013 yılında açılışını yapacağız.” dedi ama ben her yıl konuşuyorum. Her yıl bir yıl sonrası için yeniden söz veriliyor. Şu anda 2019 yılındayız -ben buradan yine söylüyorum- 2020 yılında bu barajın bitmemiş olduğunu bu kürsüden yeniden konuşmak istemiyorum Sayın Bakanım.

Pamukluk Barajı’yla ilgili; hem elektrik üretecek hem sulamada kullanılacak hem de 2 milyon nüfuslu bir kentin içme suyu bu barajdan cazibeyle karşılanacak. Sadece sulamayla ilgili 85 milyon liralık elektrik faturası ödeniyor. Belki bu baraja 85 milyon lira harcansa baraj bitecek; hem elektrik üretecek hem de 85 milyon liralık elektrik parası ödemekten devlet kurtulacak. Bu barajların mutlaka, ivedi olarak, Pamukluk başta olmak üzere, Mersin’deki Sorgun ve Aksıfat barajlarımızı, yine Anamur’daki Alaköprü Barajı’mızın bitirilerek Türkiye’de tarım ihracatının bölgesi olan Mersin tarımının ayağa kaldırılmasını...

Çiftçinin en büyük derdi su, elektrik, tohum ve gübre, bir de ucuz mazot istiyor. Çiftçiye verilen diğer desteklerden inanın çok bir şey olmuyor. Yani Mersin’deki 100 bin çiftçiye kişi başı beşer yüz lira ya da biner lira para vermek çiftçinin problemini çözmiyor Sayın Bakan.

Bölge yani Mersin; keçi, koyun üretiminde Türkiye’de 1’inci sırada. Dün, Mersin’in Mut ilçesinden bir çoban arkadaşımız bana bir video göndermiş; Yapıntı köyünden Muhammet Şahin diye bir arkadaşımız. “Devletimiz Torosların bekçiliğini yapan bizim Yörüklerimizin sadece sigortasını karşılansın.” diyor Sayın Bakanım ve siz de Konyalıyız, Toroslardaki Yörüklerin yaşam standardını biliyorsunuz. “Devasa çiftliklere milyonlarca liralık kredi verilmesine gerek yok. Benim ağılımın, keçi beslediğim ağılımın maliyeti tekneleriyle beraber 10 bin lira. 10 bin liraya ben keçiye, koyunuma

ağıl yapabiliyorum. Milyonlarca lira verilen keçi çiftlikleri, koyun çiftliklerinin hepsi kapısına kilit vurmuş; içerisinde 1 tane keçi, koyun yok çünkü krediyle yapılmış, işten anlayan insanlar tarafından yapılmamış.” diyor. Bizim Çukurova’da, Toroslarda yaşayan Yörüklerle sahip çıkmamız gerekiyor Sayın Bakanım. Bu Yörüklerin hem sigorta primlerini karşılamamız hem de bunlara yem desteği vermemiz gerekiyor. Bölgede ciddi sıkıntılar yaşanıyor ve Yörük kültürü inanın yok oluyor. Şu anda Toros Dağları’nda ben Afgan çobanlar görüyorum, kaçak olarak Türkiye’ye gelmiş, dağlarda çobanlık yapan Afganlıları görüyorum. Her ailede artık 1 veya 2 kişi ya kaldı ya da kalmadı. Hayvancılığa ciddi destek vermemiz lazım. Biz bu çobanlara sadece yem desteği, sigorta desteği verelim, birazcık da mazot desteği verelim; o çadırlarına gidip gelmeleri için birazcık mazot desteği verelim. İnanın hayvancılıkla ilgili diğer o devasa şirketlere verilen kredilere hiç gerek yok. Ben gidip gelirken hep görüyorum özellikle Ereğli bölgesindeki o çiftliklerin inanın çoğunluğu boş şu anda, çoğunluğunda üretim yapılmıyor Sayın Bakanım.

Yine, seçim bölgem olan Mersin’de devam eden Mersin-Antalya yoluyla ilgili de bu yıl ciddi bir ödenek ayrılmasını istiyoruz. Mersin, buradan bakıldığı zaman tabii, Türkiye’nin en gelişmiş illerinden biri gözüküyor ama inanın Mersin çok göç aldığı için... Türkiye’de işsizliğin resmî anketlere göre yüzde 20’nin üzerinde olduğu en çok işsizlik olan illerden bir tanesidir. 400-500 bine yakın Suriyeliyi göçmen olarak misafir eden bir il ve Mersin’in Tarsus dışında hiçbir ilçesinde doğal gaz yok. Erdemli, Anamur, Silifke, Aydıncık, Bozyazı, Mut ve Çamlıyayla doğal gaz bekliyor Sayın Bakanım. Doğal gazı bizim yöremizdeki çiftçiler sürekli turfanda üretim yaptığı için seralarında da kullanmak istiyorlar ve bununla ilgili de ziraat odalarımız, çiftçi birliklerimiz sürekli bizleri arıyorlar, “Erdemli’ye, Anamur’a, Silifke’ye bir an önce doğal gaz gelsin.” diyorlar. Firmalar buraya yatırım yapsınlar. Yatırım yapmak çok kolay, çok zor değil, topoğrafik yapı çok müsait bu bölgede. Buraya doğal gaz geldiği takdirde hem vatandaşlarımız bunu ısınma amaçlı kullanacaklar hem de Mersin tarımı daha da ayağa kalkacak, Türkiye’nin en çok yaş sebze meyve ihracatı yapan iliyiz ama daha da iyi durumlara geleceğiz. Bu konuda da Mersin’e gerekli desteğin verilmesini bekliyorum Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, bir de tabii, Mersin kültüründe Halep’i görürsünüz, Beyrut’u görürsünüz, Şam’ı görürsünüz, Hatay’ı görürsünüz, Urfa’yı, Adıyaman’ı görürsünüz, Mersin’e yüz yıl önce Girit’ten gelen Girit Türklerini görürsünüz. Mersin’de her türlü gastronomi, mutfak kültür zenginliği vardır ama Mersin’de yaşayan özellikle Girit Türkleri hemşehrilerimizin bu Girit mutfağı çok zengin; bununla ilgili, Mersin’in Hebilli köyünde tarihî, biraz yıkılmış bir binamız var. Anıtlar Kuruluna bir talimat vererek bu Hebilli köyündeki binanın restore edilerek Girit kültürüne ve Girit mutfağına hitap edecek bir şekle getirilmesi konusunda vatandaşlarımızdan talep var. Mersin’den insanlar, hafta sonları, o Girit köylerine kahvaltı yapmaya, yemek yemeye, Girit kültürünün lezzetine bakmaya gidiyorlar. Kurulumuz bununla ilgili bir öncelik alır, buranın restorasyonu ile ilgili bir çalışma başlatırsa Mersin adına, hem Mersin’in turizmi adına, hem tanıtımı adına güzel olacaktır diyorum.

Ben 2020 bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Amerika’da Ermeni tasarısıyla ilgili alınan kararı kınıyorum. Türk milleti tarihi boyunca hiçbir zaman soykırım yapmamıştır, yüzyıllardır ülkesine gelen insanları kucaklamış, bağrına basmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAKİ ŞİMŞEK (Devamla) – Bu kürsüden “Suriye’ye savaş ilan ediliyor. Oradakilere baskı yapılıyor.” diyenleri de kınıyorum. Suriye’de o baskıdan kaçan insanlar, Türk’ün şefkatli ellerine, Türk yurduna geliyorlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şimşek, teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu konuşacak.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhur İttifakı, bir “beka” kavramı uğruna nice hukuksuzluklar yapıyor, nice yasalar çiğniyor. Bu beka kavramı aslında ülkenin fenasını, mahvını getirecek; haberleri yok veya umurlarında değil. Çeşitli örneklerle bunu ispatlayacağım.

Emine Aslan Aydoğan, Viranşehir HDP yöneticimiz, 65 yaşında bir annemiz; siyasi nedenlerle tutuklandı, cezaevinde sağlık hakkı ihmallere uğradı, âdeta ölüsü hastaneye götürüldü. Sekiz aydır böbrek kanseri olduğu hâlde, geciktirilmiş olduğu ortaya çıktı; on gün sonra vefat etti. Asıl problem ondan sonra başladı. Viranşehir morgundan mezarlığa ambulans verilmedi, pikap içinde -tabut da ailesi tarafından sağlandı- götürüldü. Skandal bitmedi, oraya namazı kıldırmaya gelen imam mezarlıkta polis tarafından engellendi. Bir mahpus annenin cenaze namazının kılınması engellendi arkadaşlar. Gördüğünüz gibi 65 yaşında, 5 vakit namazında, başörtülü bir anne. Öte dünyadan gelse bu dünyada öldükten sonra cenaze namazının kılınmaması kadar onu üzecek başka bir şey yoktur ama bunu iktidarınız yaptı.

Bitmedi, bakın, Elbistan’da bir anne. Bu anne Elbistan HDP teşkilatımızda. 2 tane engelli çocuğu var. Şu yanında gördüğünüz çocuk yüzde 100 engelli, diğer kardeşi de engelli. Bu anne cezaevinde vasisi olduğu, yasal vasisi olduğu birisine para yatırmaktan, parti faaliyetlerine katılmaktan dolayı hapsedildi eşiyile beraber ve şu anda anne cezaevinde. Bu çocuğun bakımını üstlenecek hiçbir kimse yok. Bakın, bu çocuk bakımını yapamıyor, tıraşını bile başkaları yapıyor. Her türlü insani bakımını annesi sağlıyordu ama şu anda zulmediliyor, engelli bir çocuğa da zulmediliyor. Biz yıllardır bu devletin “Kürt, anasını görmesin.” mantığıyla hareket ettiğini söylüyorduk, şu anda “Kürt, yavrusunu görmesin.” mantığına atladı, bir level daha atladı.

Cezaevlerinde ihlaller bitmiyor arkadaşlar. Bakın, İzmir F Tipi Cezaevinden bana sık sık insan hakları aktivisti olduğum için mektuplar geliyor. Skandal bir durum. Beka anlayışınız yüzünden siyasi tutsaklar on bir aydır tedaviye gidemiyor. Neden? Çünkü çıplak arama yapılıyor. Makat araması yapılıyor ve çift kelepçeyle hayvan gibi götürülüyor. “Bizim onurumuz üstündür, gitmiyoruz.” diyorlar. On bir aydır insanlar hastaneye gidemiyor arkadaşlar. Bunu görüyor musunuz?

Bakın, bundan dolayı bu dönem içinde nice skandallar yaşandı. Halime Gülsu... On dokuz ay oldu bu skandalı söyledim. Tarsus Cezaevinde üç ay boyunca sistemik lupus eritematozuslu bu hastaya ilacı verilmedi. Tabii ki ben bir doktorum, bu ilaç üç ay dolayında verilmezse hasta ölür. Adalet Bakanlığı bize on dokuz aydır ciddi bir cevap vermiyor, “İşte, hastaneye götürüldü, getirildi.” deniliyor ama resmen bir cinayettir bu ve üstü kapatıldı. Halime Gülsu ölümünden dört gün önce bir mektup yazdı -bende var- ve mektubunda “Ölüyorum, büyük ihmallere var.” diye yazdı, umursanmadı; Nisan 2018’de yazdı, umursanmadı. Âdeta ilahi bir uyarı, Nisan 2019’da yine aynı bir vaka oldu; bir mahpus aylarca hastaneye götürülmedi ve ardından vefat etti. Muzaffer Özcengiz aylarca hastaneye götürülmedi çünkü düşman hukuku uygulanıyordu. Düşman hukuku uygulandığı için sevkler erteleniyordu ve Muzaffer Özcengiz gidemiyordu. Sonunda hastaneye gitti ve CRP’si 296’yı değerli arkadaşlar yani hasta sepsisliydi, mikrop vücudu istila etmişti ama bu hastayı tek kişilik hücrelerine geri gönderdiler ve hasta on beş gün sonra... Bir mektup yazdı aynı Halime Gülsu gibi ölümünden dört gün önce. “Ben ölüyorum,

yetkililer burada... En azından tek kişilik hücreden çok kişilik koğuşa alın, bakımımı yapamıyorum.” diyordu ama yapmadılar ve bu kişi cezaevinde öldü arkadaşlar. Biz bunu yedi aydır soruyoruz, Adalet Bakanlığı üstünü örtüyor Halime Gülsu cinayeti gibi. Bunlar cinayettir.

Bakın, ben size 2 mektuptan bahsettim; 2 mevtanın ölümünden dört gün önce yazdığı mektuplar bunlar, insanlığa yazdılar bu mektubu. Bakın, Muzaffer Özcengiz ne diyor? “Yaşadığım tüm bu kronik sağlık sorunları ve psikiyatrik hastalıklarım nedeniyle yalnız başıma hayatımı idame ettiremiyorum, başkalarının yardımına gece gündüz her an ihtiyaç duyuyorum. Yaşam şartlarım her geçen gün iyice kötüleşmekte ve ben kötüye doğru gitmekteyim. Yaşam hakkımın elimden alınmamasını, iyileşmem için çoklu koğuşa alınmamı insaniyet namına istiyorum.” dedi ama yapmadılar ve bu kişi öldü ve şu anda da bize verilen cevaplar... Bakanlıklar doğru dürüst cevap vermiyor, verdikleri cevaplar da işte “Gereken işlemler yapıldı; hastaneye gitti, geldi.” diye. Yalan dolan, gerçekten gayriahlaki cevaplar veriliyor.

Bakın, iktidarınız döneminde cezaevleri çocuklarla doldu; 800’den fazla çocuk cezaevlerinde, 11 bin kadın cezaevlerinde. Bu 3 çocuğu görüyor musunuz? Annesi babası da tutuklu -Fuat-Nazlı Çatpınar- Düzce Cezaevindeler, 3 çocuk da cezaevinde; 5 kişilik bir aile cezaevinde. Ara sıra babaannenin yanına gidiyorlar. Düşünün, bir aileyi cezaevine mahkûm eden bir zamanın iktidarısınız, bunu unutmayın.

Bakın, bir başka mahpus. Şu kadının hâlini görüyor musunuz? Çene kanseri ve göze doğru sıçramış, büyük bir ameliyat geçirmiş, tekrar büyük bir ameliyat geçirecek bir kadın, kanser hastası. Ayşe Özdoğan’ı, bu kadını da maalesef tutukladılar siyasi gerekçelerle. Âdeta bir soykırım uygulanıyor ve yargının siyasallaşması sonucunda bu tür acımasız cinayetler işleniyor. Bu kadının yeri cezaevi değil arkadaşlar, Antalya L Tipi Cezaevinde şu anda. Acımasız yargı kararları bunlar. Niye bu kararlar? Çünkü yargı ve yasama maalesef yürütmenin denetimi altında.

Bakın, size bir başka karar daha göstereyim. KHK felaketi, faciası, kâbusu, soykırımı. İttifak ortağımız Mersin Anamur Belediye Başkanı yapmış bunu da. KHK’li bir kişi, aç susuz kalmış, sonunda “Bari bir iş yeri açayım.” demiş, Anamur Belediye Başkanlığı demiş ki: “Sana iş yeri de açtırmayacağız, güvenlik soruşturman olumsuz geldi.” Adam iş yeri açacak, devlet memurluğuna girmiyor arkadaşlar ama böylesine inanılmaz bir cevap vermiş Anamur Belediye Başkanlığı. Bu da, işte, güvenlik soruşturması skandallarından kaynaklanıyor. “Güvenlik soruşturman olumsuz gelmiş.” diyor. Ya, sen ne yapıyorsun, memur mu alıyorsun Allah aşkına, bir insan dükkân açacak.

Değerli arkadaşlar, şu ana kadar binlerce insana yaptıkları güvenlik soruşturması skandalları bitmedi, şimdi de Anayasa Mahkemesi iptal ettikten sonra yine, tekrar yasa teklifi getiriyorlar önümüze. Anayasa’nın 153’üncü maddesini çiğniyorlar; yasamaya suç işletiyorlar, yargıya da işletecekler, yürütme de suç işliyor.

Bakın, Türkiye’de hukuksuzluk bitmiyor. Yusuf Bilge Tunç, aylardır bunu size anlatıyorum. Türkiye’de insanlar kaçırılıyor, şubat ayında 6 kişi kaçırıldı. Eşinin yanında kaçırıldı insanlar. Ben Bütçe Komisyonu toplantılarında Sayın Fuat Oktay’a sordum, dedi ki bana: “Türk hukuk geleneğinde, devletlerinde insan kaçırma gibi hukuk dışı bir suç olmamıştır, olmayacaktır.” Ama kardeşim, eşinin, çocuklarının yanında kaçırılıyor insanlar, mahallenin ortasında kaçırılıyor. Yusuf Bilge Tunç, Ankara GİMAT’ta kaçırıldı. Yüz otuz iki gün oldu, dört buçuk aydır kayıp. Daha önce eşinin yanında kaçırılanlar, bu 6 kişi nedense aniden Ankara Emniyet Müdürlüğünde ortaya çıkmıştı. Şu anda, Yusuf Bilge Tunç ortada yok değerli arkadaşlar. Bu Meclis bunu ortaya çıkarmalıdır. Ailesi dört buçuk aydır gece gündüz ağlıyor ve kimsenin umurunda değil. Nereden çıkacağını da çok iyi tahmin ediyoruz.

Yine, bakan, Çin’le ilgili konular burada çok tartışılıyor. Ekim 2018’de ve Haziran 2019’da bu Mecliste Uygur Türkleriyle ilgili İYİ PARTİ’nin verdiği araştırma önermeleri tartışıldı arkadaşlar. Şimdi, Uygur Türklerine biliyorsunuz, büyük zulüm yapıyor ve Bakan da geçtiğimiz gün buraya geldiğinde Uygur Türkleri konusunda hassas olduklarını söyledi ama ben size ve kamuoyuna gerçeği söyleyeyim: Ekim 2018 ve Haziran 2019’da CHP, HDP ve İYİ PARTİ bu önermeye “evet” oyu verdi, AK PARTİ ve MHP oylarıyla reddedildi bu önermeler. Hani samimiyet! Nerede Samimiyet! Hani Uygur Türklerinin yanındaydık? Ki, biz halkların kardeşliğine inanıyoruz. Çin’de Türklere yapılanın Türkiye’de Kürtlere yapılanın aynı olduğunu, bir asimilasyon politikası olduğunu çok iyi biliyoruz. Şu anda biliyoruz ki Çin’de aynı Türkiye’de önceden söylendiği gibi “Sen Kürt değilsin, Türk’sün...” (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, kısa bir cümlem var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, konuşmasını yapan HDP’li hatip Doğu Türkistan’la alakalı olarak daha önce İYİ PARTİ tarafından verilmiş olan araştırma önergesinin Milliyetçi Hareket Partisinin ve Adalet ve Kalkınma Partisinin oylarıyla reddedildiğini ifade etmiştir.

Milliyetçi Hareket Partisi bu oylama sürecinde “ret” oyu vermemiştir ancak şunu da ifade edelim: Bu zamana kadar, Milliyetçi Hareket Partisi gerek İYİ PARTİ’den gerek Cumhuriyet Halk Partisinden gerek HDP’den gelen hangi araştırma önergesi varsa, bunları kendi siyasi anlayışı içerisinde desteklememe kararı vermiştir ve bugüne kadar hiçbir konu ayrımı yapmaksızın Milliyetçi Hareket Partisinin duruşu, bu noktadaki siyasi tavrı değişmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez açıyorum mikrofonu, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yok, kısa...

Bu noktada, Doğu Türkistan meselesinde Milliyetçi Hareket Partisinin düşünceleri, değerlendirmeleri kamuoyunca bilinmektedir. Bu noktada, herhâlde ispat edeceğimiz en son parti de HDP olmalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Bülbül, “evet” oyu vermediniz, hepimiz bunu biliyoruz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Evet” oyu vermediğimizi söylüyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, tutanaklara geçmesi açısından şunu ifade etmek isterim ki Türkiye’de herhangi bir siyasi tutsak söz konusu değildir; bağımsız ve tarafsız yargı tarafından verilen kararlar çerçevesinde tutuklu ve hükümlüler bulunmaktadır.

Doğu Türkistan’la ilgili de muhataplarına yetkilerimiz ilgili platformlarda gereğini söylemekte ve takibini yapmaktadırlar, bunu Sayın Dışişleri Bakanımız da burada açıklamıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Devletlerin bütçesi önceliklere göre yapılır. Bir devletin önceliği “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” felsefesi doğrultusunda, milletin mutluluğu, huzuru ve ülkemizin kalkınması olmalıdır.

On yedi yıllık AKP iktidarı döneminde Türkiye'nin önceliği şaşmıştır. Adalet ve Kalkınma Partisinin önceliği gençler, kadınlar, çocuklar değil, emekçiler değil Limak olmuştur, Kalyon olmuştur, Kolin olmuştur, Cengiz olmuştur, MNG olmuştur. Öyle ki saydığım bu 5 firma, ülkemizde değil dünyada en çok devlet ihalesi alan 10 firma arasına girmiştir. Tekrar altını çiziyorum: Bu 5 firma, dünyada en çok devlet ihalesi alan 10 firma arasına girmiştir ama ne hikmetse bir elin 5 parmağını geçmeyen bu şirketlere “Yürü ya kulum.” diyen anlayış öğrenciyi, emekçiyi, emekliyi, asgari ücretliyi unutmuştur.

Değerli milletvekilleri, on yedi yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında yandaş servetine servet katarken Türkiye’de genç işsizlik oranları cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyesine gelmiştir. On yedi yıllık iktidarınızda geniş tanımlı işsizlik 8 milyonu bulmuştur. Her 3 gençten 1’i işsiz; gençler endişeli, gençler umutsuz ve kaygılı; mutsuzlar, gençliklerini yaşayamıyorlar. Peki, bu tablonun sorumlusu kim? Bu tablonun sorumlusu, on yedi yıldır Türkiye’yi yöneten ve muhalefetin hiçbir eleştirisine kulak vermeyen sizlersiniz. Şöyle bakıyorsunuz: “Yandaşım yaşasın, rantım çoğalsın.” (CHP sıralarından alkışlar)

İnatlaşıyorsunuz; on yedi yılda muhalefetle inatlaştınız; sivil toplumla inatlaştınız; sendikalarla inatlaştınız; gençlerle, kadınlarla, çevre örgütleriyle inatlaştınız; sizden olmayan sanayiciyle, medyayla inatlaştınız. Peki, sonuçta bu inatlaşmanın bedelini kim ödüyor? 82 milyon hep birlikte ödüyor.

Değerli milletvekilleri, 2002-2018 yılları arasında merkezî bütçenin sektörlere dağılımına baktığımız zaman en büyük payı ulaştırma sektörünün aldığını görüyoruz. Adalet ve Kalkınma Partisi de her fırsatta bununla övünüyor, ulaştırma projelerine aktardığı paralarla övünüyor. Bakanlık bünyesinde 2003 yılından bugüne, kamu-özel iş birliği projeleri dâhil, 757,2 milyar yatırım yapılmış.

Peki, ne demek bu kamu-özel iş birliği? Binali Yıldırım’ın dediğine göre, vatandaşın cebinden 5 kuruş bile çıkarmayacak projeler. Ben söylemiyorum, bunu Binali Yıldırım söylüyor. Peki, geldiğimiz noktada durum ne? Dolara endekslî yolcu garantisi, dolara endekslî araç geçme garantisi, dolara endekslî hasta garantisi olan projeler. Bu projeler doğmamış çocuklarımızı her gün borçlandırmaya devam ediyor.

Sizi tebrik ediyorum, gerçekten sizi buradan tebrik ediyorum; on yedi yılda, vatandaşa, geçmediği köprü'nün parasını ödettiniz, uçmadığı havaalanındaki parayı da ödettiniz, kullanmadığı yolun da parasını ödettiniz ama öğrenim kredisini ödeyemeyen gençlerin hesaplarına bloke koydunuz. Diğer taraftan ne yaptınız? Millete söven yandaş müteahhitlerin vergi borçlarını sıfırladınız. Bu eserinle övünebilirsiniz.

Gelin, iktidarın yatırım projelerine, mega projelerine hep birlikte bakalım ve arkasındaki ekonomik zekâyı, hesap bilmezliği hep birlikte inceleyelim.

Hepimizin konuştuğu Osmangazi Köprüsü: Osmangazi Köprüsü'nde günde 40 bin araç geçme garantisi var. Peki, ne olmuş? Yılda 14 milyon 600 bin araç geçmesi gerekirken üç yılda 22 milyon araç geçmiş.

Yavuz Sultan Selim Köprüsü: Tablo daha da vahim. Günlük 135 bin araç geçme garantisi var, 135 bin araç. Üç yılda ne kadar araç geçmiş? Toplamda 42 milyon araç geçmiş. Yani hedeflediğinizin üçte 1'ini bile tutturamamışsınız. Peki, kim ödüyor bu geçişlerin ücretini? Ağrı'daki Mehmet amca ödüyor, Giresun'daki Ayşe teyze ödüyor, İstanbul Boğazı'nı hayatı boyunca görmemiş, gün yüzü görmeden madende çalışan işçiler ödüyor.

Kütahya Havalimanı: AK PARTİ sadece karada değil, havada da yandaşı zengin etme yöntemini bulmuş. Buradaki yöntem ne? Kendileri de kabul ediyor, tarihe geçecek on yedi yıllık mesele. Kütahya Havaalanı için 2012-2016 yılları arasında koydukları hedefi söylüyorum; 4 milyon yolcu. Peki, kaç yolcu geçmiş? Sadece 170.534, şaka değil, sadece 170.534. Yani hedeflediklerinin yüzde 5'ini bile tutturamamışlar. Tabii, Sayın Bakan da buradan kabul ediyor, Komisyonda diyor ki: "Gelir, yatırımı karşılamıyor, çok haklısınız." Tabii "Ne önemi var, nasıl olsa milletimiz öder." diyorsunuz.

Yine, şehir hastaneleri... Balık ağa girdiği zaman aklı başına gelmiş misali, Sayın Bakan geçen diyor ki: "Biz artık bu modelden vazgeçeceğiz, şehir hastanelerini kendimiz yapacağız." Günaydın diyorum ben de Sayın Bakana, demek ki bugüne kadar da bu projeleri siz yapabilirdiniz.

Peki, hele de şu son günlerde gündeme gelen projeler, çağ açıp çağ kapatacak meseleler bunlar, emin olun. Dün Simit Sarayı meselesiyle bunu gördük, artık Adalet ve Kalkınma Partisini buradan tebrik etmemek elde değil. Havaalanları, otoyollar, köprüler, okullar özel şirketlere; simitçiler, AVM'ler kamulaştırmaya. Vallahi çığır açtınız, sizi buradan tebrik ediyorum!

Şimdi, öyle bir zekâ var ki burada, bir ekonomik zekâ, Tank Palet Fabrikasını 50 milyon dolara satıyor ama bunun karşılığında Simit Sarayına da 100 milyonlarca dolar veriyor; gelin, bunun içinden çıkın.

Ziraat Bankası borcunu üç ay ödemeyen çiftçiye gidecek "Haciz getirdim, ineğine, traktörüne haciz getirdim." diyecek. Bu yıl 3 milyar zarar açıklayacak, sonra da gidecek Simit Sarayına talip olacak. Açıklamaları izledim arkadaşlar ama arşiv yanılmaz, Rekabet Kurumuna başvurmuşsunuz, burada. Tabii, biz bunun ekran görüntüsünü aldık, siz yarın kıvırsınız, bildiğimiz için bunun ekran görüntüsünü aldık ama bunu nereye koyacağımızı bilemiyoruz çünkü diyorlar ki: "Bu işten haberimiz yok." Şimdi, bundan haberiniz yoksa size zaten 5 koyun emanet edilmez. (CHP sıralarından alkışlar) Yalnız eğer bu, tek adam sürecinin bir ürünüyse ve bu tek adam sürecinin ürünü olarak Ziraat Bankası Yatırım Ortaklığı buraya kâr etmek için yatırım yapıyorsa ve siz bunu engellediyseniz bu da başka bir sorun, bunu da ayrıca konuşmak lazım. Bir genel müdürün bu meseleyle ilgili "Düşünmüyoruz." deyip Rekabet Kurumuna başvurması ayrıca bir mesele. Bakın tarih de burada çok açık: 12/12/2019. Şimdi, bunların hepsini birleştiriyoruz ve görüyoruz ki... Bu hangi dosyaya kalkacak biliyor musunuz, daha karar veremedim. Acaba AKP'nin çarkları dosyasına mı koysam, yoksa kandırılmış olduğu dosyaya mı koysam diye düşünüyorum, daha karar veremedim.

Değerli milletvekilleri, defalarca yanıldınız, biz de sizleri uyardık, dedik ki: “Bu mega projelerden olumsuz geri dönüşler aldık. Bu mega projeleri hesapsız yapıyorsunuz, yanlış yapıyorsunuz.” Ama 16 milyon İstanbullunun kâbusu olan Kanal İstanbul Projesi’ne başladınız, daha doğrusu başlayacaksınız, raflardan indirdiniz bu projeyi. Peki, bu ülkede yaklaşık 8 milyon kişi işsizken; 1,8 milyon kişi asgari ücretin altında gelir elde ediyorken; 1,3 milyon üniversiteli genç Türkiye’de işsizlikle mücadele ediyorken; 1.000 liranın altında aylık geliri olan binlerce yaşlımız varken ülkemizin gündemi, meselesi, önceliği olmuş 75 milyar liralık Kanal İstanbul Projesi. Neymiş, sükse yapacaklarmış, siyasi hamle yapacaklarmış.

Yere batsın sizin sükseniz de! Yere batsın sizin siyasetiniz de! Yere batsın sizin rantınız da! Bu halk açken siz bunu konuşuyorsanız yere batsın!

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ilk söz, Adana Milletvekili Sayın Ahmet Zembilci’nin.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET ZENBİLCİ (Adana) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; 2020 Yılı Merkezi Bütçe Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Biraz önce genç kardeşimizi, milletvekili arkadaşımızı keyifle dinledim ama yıllardır siyaset ve belediye başkanlığı yapmış birisi olarak, hem ağabeyi hem milletvekili arkadaşı olarak söyleyeyim: Gençlerin biraz daha mutedil, söylemlerinde biraz daha naif, söylemlerinde biraz daha hoşgörülü... Elbette muhalefet eleştirecek, elbette muhalefet önerilerimize belki sıcak bakmayabilecek ama asla dilimizi bu şekilde bozmayacağımız, dilimizi bir başka şekilde kirletmeyeceğiz. Genç kardeşimize bir ağabeyi olarak bunu hassaten tavsiye etmek istiyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, kamu idarelerinin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca yapılan işlerin yüzde 10 oranında artırılarak 2020 yılı bütçesinde tekrar devam edilmesiyle ilgili çalışmalar bu bütçe içerisinde vardır.

Değerli arkadaşlarım, beni milletvekili olarak seçip gönderen Adana’mızın jeopolitik yapısı herkes tarafından çok kıymetli bir şekilde bilinmektedir. Gerçekten Adana hem coğrafyası hem iklimi hem insanı hem de taşıdığı değer açısından önemli bir merkez. İşte bu önemli merkezin güzel yerlerinden bir tanesi Ceyhan ilçemizdir. Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından enerji bölgesi olarak ilan edilmiş ve bu ilan edilen karar hakikaten çok ciddi ve önemli bir şey.

Ülkemiz hâlihazırda petrokimya ve petrokimya ham maddesi ve plastik ürünler alanında yılda 13 milyar dolarlık dış ticaret açığı vermektedir. İşte bu rakam, ülkemizin cari açığının yüzde 20’sinden fazlasına denk gelmektedir. 10 milyar dolarlık yatırım bedeliyle kurulacak petrokimya tesisi ülkemizin rafineri ve petrokimya sahasında çok önemli bir dış ticaret açığını kapatacaktır ve insanımıza hizmet hem istihdam hem de yatırım olarak katkı sağlayacaktır. Bu proje bugün yapılırken 5 bin insan inşaat ve diğer bölümlerinde çalışacak, daha sonra da on binlerce insanın diğer iş alanlarında çalışmasıyla hem istihdama katkı sağlayacak hem ekonomiye hem de ithalata karşı ciddi bir katma değer sağlayacaktır.

Bir diğeri ise, TOKİ Başkanlığımızın tüm Türkiye’de başlattığı 100 bin konuttan yaklaşık 1.600 tanesi Adana’mızda. Daha önce Belediye Başkanlığını yapmış olduğum yer olan Sarıçam’ın Akkuyu ve Buruk bölgesinde 800 adet dar gelirli hemşehrilerimize birer konut olarak yapılacak ve bu da aynı zamanda inşaat aşamasında ciddi manada bir istihdam oluşturacak hem de dar gelirli hemşehrilerimizin konut sahibi olmasını sağlayacaktır.

Değerli arkadaşlarım, bir diğer önemli yatırım ise, çocukluğumuzdan beri babalarımızdan, dedelerimizden dinlediğimiz Yedigöze Barajı hayali ve hikâyesi vardı, bu hikâye AK PARTİ döneminde elhamdülillah gerçekleşti ve şu anda çok önemli bir enerji açığımızı da kapatmaktadır. Aynı zamanda, bu baraj içme suyuyla birlikte, enerji üretimiyle birlikte ciddi bir tarım sulama alanı oluşturacak. Çukurova toprağı kadar mümbit olan bir coğrafyada, İmamoğlu bu coğrafyanın önemli bir tarım alanını oluşturmaktadır. İnşallah, bu baraj, Kozan, Aladağ, İmamoğlu gibi ilçelerimizin de tarımına önemli bir şekilde katma değer sağlayacak ve burada gelişen tarım ürünleriyle hem ithalatımızı azaltacağız hem ihracatımızın hem de tarımın ciddi bir katma değeri olması sağlanacak. Bu baraj, aynı zamanda, Türkiye'nin 57'nci, Adana'nın 3'üncü büyük hidroelektrik santrali olması açısından da 230 bin konutun da ciddi manada enerji ihtiyacını karşılamış olacak.

Sayın Başkanım, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; ekonomide yaşanan dalgalanmalar, yaptırım ve tehditler, bölgesel belirsizlikler ülkemizi hedeflerinden asla uzaklaştırmayacak. Bizim bir hedefimiz var: Bu millete hizmet etmek, milletimizin duasını almak, milletimizin yüreğindeki, gönlündeki tahtımızı yükseltmek, onların sevgisine layık olmak için çalışıyoruz. Her ne kadar birileri bu işi görmek istemese de -bu onların tercihidir- bu tercihi gören bir millet var; vefakâr, sadakatli ve gönül eri, Anadolu insanları var. Ben, buradan, 2002 yılından bu ana kadar bize destek veren tüm hemşehrilerimize, bütün Anadolu coğrafyasında yaşayan herkese yürekten teşekkür ediyorum.

İnşallah, bu On Birinci Kalkınma Planı'mızın neticesinde, bu bütçemizin de hayırlara vesile olması dileğiyle hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz Ankara Milletvekili Sayın Nihat Yeşil'in.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu bütçenin emekçiye, emekliye, öğrenciye, çiftçiye, sanayiciye, esnafa ve kısaca, eğitim ve sağlık altyapısına ne getireceğini kısaca anlatmaya çalışıyorum. Teklif edilen bütçe gideri 1 trilyon 95 milyar 461 milyon, bütçe geliri ise 956 milyar 588 milyon liradır yani 138 milyar 873 milyon liralık bir bütçe açığı vardır. Bu açık geçen yılın hedefiyle karşılaştırıldığında yüzde 72'lik bir artış göstermektedir. Öte yandan, Hazine ve Maliye Bakanlığı için teklif edilen 468 milyar liralık bir bütçenin 139 milyarlık kısmı sadece faize ayrılmaktadır yani bütçenin yüzde 30'u faiz ödemeleri için ayrılmıştır.

2021 yılına baktığımızda, faize ayrılacak paranın 159 milyar 500 milyon lira, 2022'de 176 milyar 400 milyon lira olduğu görülmektedir. Önümüzdeki üç yıl bu bütçeyi yapanların tahminlerinin tuttuğunu düşüsek bile faize toplamı 475 milyar lira harcanacağı aşikârdır. 2017 yılında faiz giderlerinin millî gelir içindeki oranı yüzde 1,8 iken 2020 teklifinde bu oran yüzde 2,9'a yükselmiştir.

Değerli arkadaşlar, Millî Eğitim Bakanlığı bütçe teklifi 125 milyar olup öğrenci sayısı artmasına rağmen bütçeden aldığı pay her yıl 1 puan daha azalmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı için bütçeden ayrılan pay son üç yılda sürekli gerileme içinde olmuştur. Millî Eğitim bütçesinde eğitim yatırımlarına ayrılan pay 2002 yılında yüzde 17,18 iken bu oran 2018'de yüzde 8,38; 2019'da yüzde 4,88; 2020 için ise yüzde 4,65 olarak teklif edilmiştir. Eğitim yatırımlarına ayrılan bütçenin gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2018'de yüzde 0,21; 2019'da yüzde 0,13 olmuştur, 2020'de ise yüzde 0,12 olacaktır. YÖK ve üniversitelerin bütçeleri toplamının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı 2018'de yüzde 0,79 iken 2019'da 0,74; 2020'de yüzde 0,73 olarak hesaplanmaktadır. Rakamlara bakıldığında, büyük ölçekli

yatırım yapılmış olmasını takdir etmek gerekir ancak bu yatırım projeleri incelendiğinde, söz konusu projeleri üstlenen yüklenicilere verilen garantilerin ve imtiyazların büyük bir kara deliğe yol açtığı net bir şekilde görülmektedir. Örneğin, şehir hastanelerinde yatırım maliyetinin kamu tarafından yükleniciye taahhüt edilen tutarlar içindeki payı yüzde 12,2'dir. 20 şehir hastanesinin tamamının açılacağı öngörülen 2022 yılında, bütçeye konulan kira ve hizmet bedeli ödeneğiyle kamunun kendisi 1.200 yataklı 23 hastane yapabildi; dolayısıyla, kaynak yokluğu mazereti kabul edilemez. Bu hedefin tutmasıyla ilgili ciddi kuşkular bulunmaktadır.

Şehir hastanelerine verilen hasta doluluk garantileri nedeniyle eski devlet hastaneleri birer birer kapatılmaktadır. Şehir hastanelerini üstlenen şirketler, bu yatırımların finansmanını dış borçlanmayla gerçekleştirmişlerdir. Şehir hastaneleri modelinin, bütçenin sırtında kambur olduğu bilinen bir gerçektir. Bütçe gelirlerini belirleyen vergilerin cebimizden çıktığını düşünürsek, kambur hepimizin sırtında oluyor.

Değerli arkadaşlar, 2020 yılı asgari ücretini belirlemek için görüşmeler 2 Aralık günü başladı. Türkiye'de asgari ücretle geçinen kişi sayısına dair bir veri yok, sadece tahmini veriler var. DİSK'in yayınladığı rapora göre 10 milyon kişi asgari ücretle geçiniyor. Bu bütçe ne işçiye ne köylüye ne çiftçiye ne esnafa ne dar gelirliye hiçbir şey getirmediği gibi sürekli götürüyor. TÜİK'in yayınladığı güncel verilere göre ise Türkiye'de istihdam sayısı 22,5 milyon. Yani, Türkiye'de çalışan nüfusun üçte 1'inden daha fazlasının, asgari ücret civarında bir ücretle geçinmeye çalıştığı ortada. Asgari ücret yalnızca asgari ücretle çalışmanı değil, toplumun bütün kesimlerini etkileyen bir durumdur. Diyanet bile diyor ki: "Bir yoksula karnını doyurması için bir günde 23 lira fitre verilmeli." Bu hesaba göre 4 kişilik bir ailenin günlük fitresi 92 lira, bunu bir aylık hesaplırsak 2.760 lira yapıyor. Bu hesap da benim değil, Diyanet İşlerinin hesabı. Bugün, ülkede 10 milyon emekçi Diyanete göre de, sendikalara göre de açlık sınırının altında yaşıyor.

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yeşil.

Değerli arkadaşlar, soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Taşkın, buyurun.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2002 yılından itibaren Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ hükümetleri olarak eğitimden sağlığa, tarımdan enerjiye, istihdamdan sosyal hayata her alanda milletimizin yanında olduk, olmaya devam ediyoruz.

Eğitimle ilgili 3 sorum olacak. 1'inci sorum, 2020 yılında eğitim bütçesi ne kadar olmuştur? 2'nci sorum, kız öğrencilerin okullaşma durumu nedir? 3'üncü sorum: Okullaşma ve eğitime erişimde durumumuz nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakana sormak istiyorum.

Soru 1) Düzce'de kış aylarında yaşanan hava kirliliğinin nedeni kalitesiz kömür kullanımının artmasıdır. Meteorolojinin hava kirliliği haritasında ilk sırayı bırakmayan ilimiz için herhangi bir tedbir düşünüyor musunuz?

Soru 2) İklim Değişikliği Eylem Planı'nda 16 maddeden bahsettiniz. Akçakoca Doğancılar köyü dere kenarında son iki ay içinde yapılan beton santrali planının hangi maddesine uymaktadır? Vatandaşa dere kenarına kümes bile yaptırılmazken bu kadar hızlı ruhsat verilmesinin arkasında kimler vardır?

Soru 3) Köylerde çöp konteynerinin artırılması için bir planınız var mıdır?

BAŞKAN – Sayın Tuncer...

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanım, Amasya Taşova ilçemizde eski TEKEL Yaprak Tütün İşletme Müdürlüğü binalarının resmî kurumlara devri sonucu Vergi Dairesi Müdürlüğüne ait binanın giriş katında, 2014 yılında Tapu ve Kadastro Şefliği hizmete başlamıştır, bugüne kadar da vatandaşa yerinde hizmet etmiştir. Şimdi ise Taşova Tapu ve Kadastro Şefliğinin kapatılarak Amasya'ya taşınması gündeme gelmiştir. Taşova halkı bunu istememekte, Kadastro Şefliğinin yerinde hizmet vermesini talep etmektedir. Bu talep haklı bir taleptir. Tarım, meyvecilik ve orman ürünleriyle uğraşan Taşova için kadastro şefliği su gibi zaruri bir ihtiyaçtır. Taşova Kadastro Şefliğinin kapatılmasından vazgeçilmesi ve faaliyetine devamına karar verilmesi ilçenin coğrafyası, işi ve halkı için en doğru karardır. Bu kapatma kararından vazgeçecek misiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

5543 sayılı İskân Kanunu kapsamında baraj ve hidroelektrik santrali gibi projeler sebebiyle yerleri kamulaştırılan ailelerin iskânları yapılmaktadır. Bu kapsamda, hak sahibi vatandaşlarımızın sorunlarını gidermek adına hangi çalışmalar yürütülmektedir?

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, İstanbul'un su ihtiyacını karşılamak için Kandıra bölgemizdeki 18 köyde yaşayan vatandaşlarımızı mağdur eden Sungurlu Barajı Projesi, ilk kez 1954 yılında gündeme gelmiş, İSKİ'nin koruma bölgesine dâhil edilerek 2005'te imar yasağı getirilmiştir. On dört yıldır bir çivi çakılmasına dahi izin verilmeyen, idare mahkemesi tarafından iptal edilen, Danıştay tarafından onaylanan ÇED olumlu süreci sonunda vatandaşlarımızın mağduriyeti devam etmektedir. Ayrıca, İSKİ'nin sorumluluk alanına giren bölgede yani Kocaeli bölgesinde vatandaşlarımıza İSKİ tarafından geçmişte cezalar kesilmekteydi. Sürekli artan nüfusuyla, gelecekte Kocaeli'nin de su kaynaklarına ihtiyacı olduğunu düşündüğümüzde, Sungurlu Baraj Projesi derhâl iptal edilmelidir ve 18 köyde yaşayan vatandaşlarımızın mağduriyeti giderilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanımız ve kıymetli bürokratlarımızın çevre ve şehircilik alanında gayretli ve iddialı çalışmalarını yakından takip ediyor ve özverili çalışmalarını için tebrik ve teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, Kırıkkale'ye verdiğiniz önemin farkındayım. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile İLBANK Anonim Şirketi arasındaki protokole göre, Kırıkkale'de ilçelerimize arıtma ve atık su tesisleri yapılması gerekmektedir. Ancak bugüne kadar sadece Kırıkkale Belediyesine kredi çıkarken hâlen gerekli kredi çıkmaması nedeniyle ilçelerimiz atık sularını Kızılırmak'a deşarj etmektedir. İlçelerimize atık su ve arıtma tesisleri için gerekli ödenek ne zaman gelecektir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Maliye Bakanı Albayrak'ın yıl sonuna kadar 2,5 milyon kişiye istihdam sözüne rağmen işsizlik 2019'un son çeyreğinde de yükselmeye devam ediyor. Son verilere göre 8 milyon kişiyle yüzde 24,5'a dayanan işsizlikte genç işsizlik oranı yüzde 27, genç kadın işsizliği ise yüzde 40'la payını aldı. Gaziantep'te ise Türkiye ortalamasının üzerinde seyreden işsizlik oranı organize sanayi bölgesinde çok sayıda işçinin işten çıkarılması...

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurunuz.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; “2020 yılında eğitim bütçesi ne kadar olacak, ne kadar kaynak aktarıyor?”

Eğitim bütçemize, Millî Eğitim Bakanlığı, yükseköğretim kurumları, üniversiteler ve YURTKUR dâhil, merkezî yönetim bütçesinden 2002 yılında 11,3 milyar TL kaynak aktarılrken 2020 yılında 176,1 milyar TL kaynak aktarılmıştır. Eğitim bütçemiz 2020 yılında 2019 yılı bütçe ödeneğine göre yüzde 9,4 oranında artırılmıştır.

Merkezî yönetim bütçesi içerisinde eğitime yine 2002 yılında yüzde 9,4 kaynak aktarılrken 2020 yılı bütçesinde yüzde 16 oranında kaynak aktarılmıştır. 2020 yılı bütçesinde eğitime gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 3,6'sı oranında kaynak aktarılmıştır.

Türkiye'de kız öğrencilerin okullaşma oranı; 2002 yılında 100 erkek öğrenciye karşılık 91 kız öğrencimiz ilköğretimde okurken 2018-2019 eğitim öğretim dönemi itibarıyla bu rakam yüzde 96'ya yükselmiştir, ortaöğretimde ise 100 erkek öğrenciye karşılık 72 kız öğrenci okurken 2018-2019 eğitim öğretim döneminde bu rakam 87'ye yükselmiştir.

“Türkiye'de okullaşma oranı ve eğitime erişimin durumu nedir?” sorusuna gelince; eğitime yapılan yatırımlar ve uygulamaya konulan programların bir sonucu olarak eğitime erişim artmakta, böylece okullaşma oranlarında ciddi iyileştirmeler gözlemlenmektedir. On yedi yıllık süreçte brüt okullaşma oranımız ilköğretimde yüzde 96, ortaöğretimde yüzde 81 iken sırasıyla yüzde 99,4 ve yüzde 108,9 seviyesine çıkmıştır.

Tarımsal desteklemelerin tapu sahibi üzerinden yapılması konusunda bir soru ve eleştiri vardı. Bitkisel üretim destekleri, Tarım Kanunu gereği, Çiftçi Kayıt Sistemi, “ÇKS” olarak adlandırdığımız sistem üzerinden yapılmaktadır. ÇKS kayıtları esnasında üreticilerin üretim bilgileri -arazi, ürün ve bunun gibi bilgiler- üretici beyanları ve ilgili beyanlarının muhtar ve aza imzalarıyla onaylanması doğrultusunda TAKBİS kontrolüyle yapılmaktadır. Bu bağlamda, ÇKS kaydı gerçek üreticilere yönelik yapılmaktadır. Buna aykırı işlem yapan, usulsüz beyanda bulunanlar tespit edildiğinde de beş yıl boyunca desteklemelerden menedilmektedir.

Hazine taşınmazlarının etkin yönetimine ilişkin bir mülkiyet sorunu vardı. Hazine taşınmazları yönetiminin planlanması, yapımı ve etkin bir taşınmaz yönetimine ulaşılmasında farklı sektörlerde üretimi ve yatırımı destekleyici yeni projeler hayata geçirilmiş, vatandaşımızın yaşadığı mülkiyet sorunlarına ilişkin çözüm noktasında önemli adımlar atılmıştır. Buna ilişkin birkaç örnek verecek olursak belediye ve mücavir alan sınırları içerisindeki tarım arazilerinin rayiç bedelinin yarısı üzerinden satışına imkân sağladık ki biz sahaya gittiğimizde her zaman bu mülkiyete ilişkin konuları vatandaşımızla istişare ediyor ve çözümleri de bulmaya gayret gösteriyoruz.

Tıbbi aromatik ve süs bitkilerinin yerli üretimini teşvik etmek amacıyla hazine taşınmazlarını kiralama yoluna gittik.

Yine, tarımsal taşınmazları, tarımsal üretimi desteklemek amacıyla hazineye ait tarım arazilerini ecrimisil bedelinin yarısı üzerinden kiralama yöntemiyle vatandaşımıza vererek buradaki desteklemeyi de artırdık.

Yine, orman alanlarını çoğaltmak amacıyla Orman Genel Müdürlüğümüze... 2/B arazileri satışında da 788 bin hak sahibine tapularını kavuşturduk. Hazineye ait tarım arazileri dışında da 64 bin hak sahibi yine tapularına kavuştu.

İskân Kanunu uygulamalarında 2003-2019 döneminde 3.885 proje desteklenmiş ve 2019 yılı itibarıyla 1 milyar 200 milyon TL yatırım yapılmıştır. Bu alanlarda da 25 bin konut bugüne kadar yapılarak hak sahiplerine teslim edilmiştir. 2019 yılında bitirilecek konut sayısı yaklaşık 500'dür. Diğer taraftan, 29 il, 92 yerleşimde de 3.590 ailenin iskân edilmesi için çalışmalar süratli bir şekilde yapılmaktadır.

Edirne Keşan'daki çok programlı lise binasıyla alakalı soru: Bütçe imkânları çerçevesinde belirtilen, ihtiyaç duyulan Edirne Keşan ve Enez ilçesindeki okullar 2020 yılı içerisinde değerlendirilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi bitirin, buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM - Gençlik ve Spor Bakanlığımız, yatırım programlarında olan Ankara'mıza stadyum yapımını 2020 yılı bütçe imkânları doğrultusunda değerlendirecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Değerli milletvekilleri, 9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Özkoç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Didem Arslan Yılmaz'ın Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu ile kendisini Tank Palet Fabrikasını tartışabilmek için 23 Aralık Pazartesi günü Habertürk kanalına davet ettiğine ve programa Ethem Sancak'ın da katılacağına ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Az önce kendi aramızda yaptığımız görüşmeler esnasında Sayın Muhammet Akbaşıoğlu'yla Tank Paleti tartışırken "Herhangi bir televizyon programında beraber olabiliriz." demişti. Az önce Didem Arslan aradı, Habertürk televizyonuna pazartesi günü bizi bekliyor, Ethem Sancak da katılacak. Ben de kendisini oraya bekliyorum efendim.

Saygılar sunuyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Kimi bekliyorsunuz, Sayın Akbaşıoğlu'nu mu?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet, Sayın Akbaşıoğlu'nu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Beni çağırırsalar giderdim de Akbaşıoğlu yok, Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Turan, siz gidin o zaman.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Akbaşıoğlu'nu bekleyelim, ondan sonra cevap verelim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – 10’uncu maddeyi okutuyorum:

Mahalli idarelere ilişkin işlemler

MADDE 10- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin;

a) 12.01.31.00-06.1.0.07-1-05.2 tertibinde yer alan ödenek, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemelerini karşılamak üzere il özel idarelerine,

b) 12.01.31.00-06.1.0.08-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine,

c) 12.01.31.00-06.1.0.09-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atık su projelerini gerçekleştirmek üzere İller Bankası Anonim Şirketine,

tahakkuk ettirilmek suretiyle kullanılır. SUKAP kapsamında ihtiyaç olması hâlinde genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçeli idare bütçesine ödenek aktarılabilir. Bu fıkra kapsamında ilgili idarelere yapılan Hazine yardımları haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(2) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödeneklerin, 2020 Yılı Yatırım Programında belirlenmesini müteakip, KÖYDES Projesi için iller bazında; SUKAP için ise belediyeler bazında dağılımı, kullanılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı tarafından karara bağlanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Zeki Hakan Sıdalı’nın.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır; süre uzatımı yapmıyorum, ek süre vermiyorum.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ HAKAN SIDALI (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pazartesi günü hep beraber Tarım Bakanımızı dinledik; hayaller Hollanda, gerçekler Türkiye.

On yedi yıllık AK PARTİ iktidarında, tarım cenneti Türkiye'nin çiftçileri üretimi unuttu. Çiftçimiz borcunu borçla kapatmaya çalışıyor. Sektörün kredi burcu son bir yılda 5 milyar lira arttı. 2004 yılında toplam kredi borcu 5 milyar liraydı. Çiftçilerimizin takibe düşen kredisi 5 milyar liraya yükselmiş durumda. En önemli tarım kentlerinden biri olan şehrim Mersin'deki çiftçilerimizin takipteki kredisine baktım, o da son bir yılda yüzde 104 artmış maalesef. Girdiler artmış, fiyatlar düşmüş, takipteki borç 2 katına çıkmış. Gel de borcu öde!

İktidara geldiğiniz günden beri nüfusumuz 16 milyon kişi artarken tarım alanları 3,5 milyon hektar azaldı. Çiftçi sayısı 600 bin kişi azaldı, tarımın gayrisafi yurt içi hasıladaki oranıysa her yıl düşmeye devam ediyor ama artan iki başlık var: Üretim girdileri, tarım ürünü ithalatı. Gel de çiftçi ol!

Tahıl ambarı Anadolu'ya sadece 2019'un 10'uncu ayında 6,7 milyon ton buğday ithal edildi. TMO yıl sonuna kadar 1,5 milyon ton daha ithal etme yetkisine sahip durumda. Gel de aldırma!

İthal buğday deposu olduk. Tarım Bakanı “dönemsel” diyor, biz ise “sizin döneminizde” diyoruz. İthal ettiğiniz ürünlere bakıyoruz; buğday, pamuk, mısır, ayçiçeği, soya. Üretimle ilgili nereye eliniz değse kuruyor. Gel de Sayın Bakana inan!

Sayın milletvekilleri, KÖYDES projesi sizindi, ilk yıllarında köylerimizin imarı ve sosyal ihtiyaçları açısından olumlu neticeler alındı; bu hizmetiniz için teşekkür ederiz. Mevcut yatırım programına alınmayan köylerimizin içme suyu, yol gibi altyapı hizmetleri yerelde KÖYDES'le yapılıyordu. Bu projeye birlikte muhtarlıklara yaptırılan işler köylülere ek gelir getiriyordu, köylülerimiz yerleşim alanlarının yönetimine ve imarına katılıyordu, ödenekten kalan parayla da köylerinin diğer ihtiyaçlarını karşılıyorlardı. Ancak iktidarınızın her konuda yaptığı temel hata burada da kendini gösterdi, her projeniz gibi bu da siyasallaştı. Başlangıçta gayet eşit ve vatandaş odaklı yapılan hizmetler, sonrasında seçim kaygısıyla yapılmaya başlandı; ihtiyaç değil, oy kaygısı ağır bastı; milletin verdiği vekâletin adresi şaştı, çok yazık ettiniz. Önceleri muhtarlıklara en az yüzde 20'lik kârla yaptırılan, köylülere iş alanı yaratan KÖYDES projesi, sonrasında iktidara yakın müteahhitlere ihale edilmeye başlandı. Böylece muhtarların köylerine harcayacağı ek gelirleri ve köylülerin istihdam imkânı ortadan kalkmış oldu, muhtarlara da saray turları tesellisi kaldı. “Halktan koptunuz.” derken işte tam da KÖYDES bunun iyi bir örneği. Gitmediğiniz için neyi iyi yaptığınızı da göremez oldunuz.

Köylerimize bir diğer darbeyi de Büyükşehir Yasası'yla vurdunuz. Bir cümleyle 16 bin köyün tüzel kişiliği yok edildi. Bu, köy tabelasını indirip mahalle tabelası asmaktan çok daha öte bir durum. Bu yasayla köy idareleri gelirlerini, mallarını, çalışanlarını yitirdi. Büyükşehir belediyesi olan yerlerde köylerin tüm yükünü hazırlıksız belediyelere yüklediniz, belediyelerse bu süreci yönetecek yeterli bütçeyi almadan maalesef başarılı olamadılar. Bir kanunla, köy, kent yapılır mı? Yapıldı. Köylülerimizin yaşam alanındaki yönetim ve üretime katılma haklarını yok ettiniz. Normalde, bedava veya ucuza aldıkları temel hizmetleri şehir fiyatlarına almalarına sebep oldunuz. Çiftçiye, köylüye yine haksızlık ettiniz.

Bir diğer önemli sorun, kırsal nüfus gün geçtikçe yaşlanıyor. Onlarca yıldır düğün yapılmayan, gelin gelmemiş binlerce köyümüz var. Doğum oranı yıllardır yüzde sıfır olan köylerimiz var. Çiftçilerimizin yaş ortalaması 59'a ulaştı, seneye bu ortalama 60 olacak. Köylerimiz, kültürümüz ölüyor. Tüm bu yapılanlar kırdan kente kontrolsüz göçü artırarak tarımdaki iş gücü eksikliğine, tarım alanlarının boşalmasına ve hayvancılığın azalmasına sebep oluyor, diğer yandansa kentlerdeki çarpık yerleşimin, işsizliğin artmasına sebep oluyor. Ne köye ne kente faydanız var. Değerli milletvekilleri, ülkemizdeki üretimin belkemiği olan küçük ve orta ölçekli çiftçi ve besiciyi bitiriyorsunuz; gelin, dönün bu yanlıştan.

Köylerimizde bunlar yaşanırken kuruluş amacı tarım ve hayvancılığı desteklemek olan Ziraat Bankası, çiftçiye kredi vermek için teminat olarak 1 ev, ayrıca 2 memur kefil istiyor ama 500 milyon dolar borçlu Simit Sarayını kurtarmak için kefalet yok; simit var, çay var. Hangi yatırım kuruluşu böyle riskli ve gereksiz bir yatırımı yapmak için sermaye ayırır? Yakınlık derecesine göre kimini batmaktan kurtarıyorsunuz kimine milyarlık kredi çıkartıp medya grubu aldırıyorsunuz, gerekçe olarak da “Paramız vardı, verdik.” diyorsunuz. Galiba sizin paranız bir tek çiftçiye yok. “Paramız vardı, verdik.” diyorsunuz ama 2019 yılı Ziraat Bankası görev zararı an itibarıyla 3 milyar liraya dayandı. Bu kadar bolsa krediler; üreten, on binlere ekmek kapısı olan TEMSA’yı yaşayacak hâle getirin. Bakın, “Kurtarın.” demiyorum; “Yaşayıp borcunu ödeyecek hâle getirin.” diyorum. Oradaki işçilerin ve ailelerin mağduriyetini giderin. Meşhur iş adamlarınızın gazete bahçesinde, Simit Saraylarının teraslarında buğday ve susam mı yetiştirecekler ki krediyi Ziraat Bankasından alıyorlar? Yoksa Halkbank malum olaydan, Vakıfbank ise Varlık Fonuna tam devredilemediği için mi krediler Ziraattan? Bırakın, çiftçinin bankası çiftçinin derdine deva olsun.

Değerli milletvekilleri, dünya, beka sorunu olarak “gıda ve su” diyor. Ülkemizin gerçek beka meselesi gıda üretim ve güvenliğinin millileşmesi olmalıdır ama siz “Parası neyse verir, alırız.” dedikten sonra söz bitiyor. Yakında, han susacak töre konuşacak.

Millî mesele anlayışınız üreticinin rekabette geri kalması mı? Yerli üretimi bırakıp ithalata yönelmek mi? Millî mesele, üretmektir. Millî mesele, köylümüzü elin çiftçisine ezdirmemektir. Bunun da başarı ölçüsü yapılan ithalat miktarıdır. İthalatın düşüyorsa politikan millîdir, artıyorsa gayrimillîdir. “Hasat zamanı ithalat yapmadık.” diyenler, mesela ülkedeki üretiminin yüzde 70’i Mersin Gülnar’da yapılan kuş üzümü hasadının hemen öncesinde yoğun bir ithalat gerçekleştirdiğinizi hepimiz biliyoruz. Çiftçinin ürünü elinde kaldı, kalanı dış pazara satacak bağlantıları da ne yazık ki mevcut değil. Hoş, dış pazara sattığımız narenciyede de durum farklı değil. İhracatımızın büyük bir çoğunluğunu sadece 4 ülkeye yapıyoruz. Talebin yüzde 40’ına sahip Avrupa Birliği ülkelerine satış bile yapamıyoruz ama tarımımız çok iyi! Portakalın tonunu Çin 1.350 dolara satarken, biz sadece 413 dolara satıyoruz. Endüstriyel narenciye pazarında yokuz, meyve suyu pazarında yokuz ama tarımımız çok iyi!

Eğer tarımı ayağa kaldırmak, çiftçimizi rahatlatmak istiyorsanız, önce elinizi Ziraat Bankasından çekin, asli görevini yapın. Sonra, ciddi bir envanter çalışmasına acilen başlayın çünkü Çiftçi Kayıt Sistemi güncel değil. Tarımdaki girdi maliyetlerini düşürün. Desteklemeleri, çiftçi ürün desenini belirlemeden önce açıklayın. Ödemeleri, finansmana en çok ihtiyaç olan ürün ekim zamanında yapın. İthalatı en aza indirin, hasat zamanı kesinlikle ithalat yapmayın, markalaşma çalışmalarını bir an önce başlatın, iklim değişikliğinin yıkıcı etkilerini daha fazla dikkate alın, tarımsal kolektif AR-GE faaliyetlerine gerekli kaynağı artırın. Bunları yaptıktan sonra hep beraber göreceğiz ki çiftçi nefes alacak, çiftçi nefes alırsa Türkiye nefes alacak.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Yaşar Yıldırım. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YAŞAR YILDIRIM (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Mahallî idareler denildiği zaman ilk akla gelen belediyelerdir. Tabii, bunun bir de özel idareye bağlı olan, yerel yönetimlerin bir bölümü olan il genel meclisleri ve KÖYDES de vardır.

Şimdi, ülkemizde Büyükşehir Belediyesi Kanunu çıktığından bugüne kadar özlediğimiz ve izlediğimiz şudur ki büyükşehir olmayan illerimizdeki köylere hizmet götürme daha iyidir, hizmet daha fazla gitmektedir; büyükşehirlerimizde, yeni çıkan Büyükşehir Belediyesi Kanunu'yla birlikte mahalleye dönen köylere yeteri kadar hizmetin gitmediği görülmektedir. Örnek verirsek Ankara'nın köyleri mahalle olmuştur ama yeteri derecede hizmet almıyor, bunun yanı sıra yanımızda bulunan Çankırı'nın, Kırıkkale'nin ve Ankara'nın büyükşehir olmayan komşularının köyleri daha büyük hizmet alıyor.

Belediyeler beşikten mezara kadar insana hizmet eden kurumlardır. Milliyetçi Hareket Partisinin üretken belediyeçilik anlayışı vardır. Belediyeçilik, sadece park yapıp, yol yapıp, altgeçit-üstgeçit yapıp, çöpü alıp çevreyi temizlemek değildir. Bize göre belediyeçilik, o bölgenin topyekûn kalkınmasını sağlamak, önünü açmak, Cenab-ı Allah'ın o bölgeye nimet olarak verdiklerini gün yüzüne çıkarmak, istihdamı sağlamak, ekonomiyi geliştirmek; bölgeyi, beldeyi topyekûn kalkındırmaktır.

Yerel yönetici olmak, siyasetin zevkli taraflarından biridir. Ben, nasip oldu, Kızılcahamam'da Belediye Başkanlığı yaptım. Belediye başkanları, beldelerine, bölgelerine hizmet ederler, yaptıkları eserler de kalır; milletvekillerinin böyle bir şansı yoktur.

Bizim Kızılcahamam da üretken belediyeçiliği hayata geçiren en önemli merkezlerden biridir. Orada belediye ve üniversite iş birliği yapılmıştır; bununla birlikte, belediye ve özel sektör iş birliği yapılmıştır ve Kızılcahamam'da yirmi yıl evvel 80 olan turistik yatak kapasitesi bugün 5 binlere ulaşmıştır.

Bugünlere getiren ve o günlerde buna vesile olan Başkent Üniversitesi Kurucu Rektörü Profesör Doktor Mehmet Haberal'a buradan da şükranlarımı sunuyorum; Kızılcahamam'ın önünün açılmasına, gelişmesine, marka şehir olmasına da çok büyük katkısı vardır.

Değerli milletvekilleri, yol ve su medeniyettir. Eğer evin içerisinde musluktan suyu akıtamıyorsanız yerel yönetici olmanın bir manası yoktur. Ama suyun bir maliyeti vardır, şimdi büyükşehirlerimizde suyun geldiği yerlerde bir sıkıntı vardır. Geçen sene buradan izah etmeye çalıştım, bu sene de bunu dile getirmeye çalışacağım: Baraj havzaları var ve bu baraj havzalarında bulunan köylerimiz sıkıntı içerisinde. Bu köylülerin elindeki suyu alıyorsunuz, sulu tarımı bitiriyorsunuz; baraj havzasında bulunan tapulu arazisine ev yaptırmıyorsunuz, hayvancılık da yaptırmıyorsunuz ve ekmeğini elinden alıyorsunuz. Bu suyu getiriyorsunuz; şehirlerdeki, kentlerdeki insanımızın hizmetine veriyorsunuz yani bir örnek verirsek: Burası Ankara. Ankara'nın içme suyu kuzeyden gelir; kuzeydeki Kızılcahamam, Çamlıdere ve Kazan ilçelerindeki kurulu barajlardan gelir. Bu barajlar, Kurtboğazi, Eğrekkaya, Bayındır ve Akyar'dır. Bu barajların civarında bulunan köylerdeki, bu barajlara gelen suyun üzerinde bulunan köylerdeki köylülerin sulu tarımı ellerinden alınmıştır. Bu köylüler, baraj havzaları koruma altında olduğu için hayvan besleyemezler, hayvancılık yapamazlar, o da ellerinden alınmıştır; babasının arazisine ev yapamaz, o hak da ellerinden alınmıştır. Bu, Türkiye geneline yayıldığı zaman... Benzer yerler her su havzasında ve her büyükşehirde vardır.

Şimdi, bununla birlikte, 4 tane baraj Kızılcahamam'ın, Çamlıdere'nin, Gündül'ün, Kahramankazan'ın, Beypazarı'nın sulu tarımını etkilemiştir. Bu olacak mıdır? Olacaktır. Önerimiz şudur: Her metre küp suya 5 kuruş koyup bunu fon hâlinde bir yere koyarsanız mağduriyete uğrayan bu köylüye, çiftçiye o fonla üreteceğiniz projelerle destek verilebilir, mağduriyet giderilir.

Değerli milletvekilleri, Ankara Türkiye'nin başkentidir. Ankara'mızın da sıkıntıları vardır. Başkentın sıkıntısı olmaz mı, elbette onun da vardır. En başında, maalesef, banka genel müdürlüklerimiz Ankara'dan taşınmıştır, bunun esnafımıza ciddi şekilde bir tezahürü söz konusudur. Ankara'ya daha fazla yatırımın yapılmasını, Ankara'nın ilçelerine daha fazla teşvik verilmesini ve desteklenmesini Hükümetimizden, devletimizden bekliyoruz.

Bununla birlikte, Ankara'da 12'nci Organize Sanayi Bölgesi'ni Siteler esnafı Elmadağ'da kurmaya çalışıyor. Bu, Sayın Cumhurbaşkanımızın önüne gelecek. Buradan talebimiz şudur: Ankara'da daralan ekonominin daha fazla açılması, Ankara'nın bir mobilya merkezi olan Siteler'in Avrupa çapında üretken bir OSB olması için, Siteler'deki esnafımızın kurduğu 12'nci Organize Sanayi Bölgesi'nin teşviklerinin verilmesi, yardımlarının yapılması, ruhsatlarının çıkması ve Ankara'mıza yeni bir organize sanayi bölgesinin daha kazandırılmasıdır.

Değerli milletvekilleri, benden evvel birçok hatip, çiftçimizin durumunu arz etmeye çalıştı. Bizim bölgemizde de afetler olmuştur, dolu vurmuştur, sel gelmiştir; Kahramankazan'da, Ayaş'ta, Beypazarı'nda, bu bölgelerde dolu oldu, sel afeti oldu. Çiftçimiz, borç erteleme talebinde bulunmaktadır, şu güne kadar bu, hayata geçmemiştir. Birçok hatip de buradan bunu mükerrer defalar dile getirdi, bir kere de biz dile getirmeyi uygun bulduk. Bununla birlikte, eğer borç erteleme olmayacaksa borcun yapılandırılması talebi vardır. Ama borç yapılandırılırken yüzde 8'le alınan para, yapılandırmayla birlikte yüzde 16'ya çıkarılırsa bu, borç yapılandırmadan daha çok faiz yükseltmeye girmektedir; bunu verebilecek çiftçimiz yoktur. Son yıllardaki kuraklık, afetler ve benzeri durumlar çiftçimizi mağdur etmiştir. Çiftçi şimdi borç yapılandırmasını bekliyor, biz de bekliyoruz, talep ediyoruz, ilgililere buradan tekrar ve tekrar duyuruyoruz. Önümüzdeki dönemde de bunların olmaması için yapılandırmanın yapılması ve çiftçinin de borcunu öderken faizini az vermesi de genel taleplerin içerisindeydi.

Değerli milletvekilleri, buradan Ankara'yla ilgili tekrar tekrar bazı taleplerimiz olacaktır. Vakit çok kısıtlıdır, bunu da göz önünde bulundurarak... Biraz evvel Sayın Çevre Bakanımız, Ankara stadıyla ilgili bir açıklama yaptı. Biz mahallî seçimlerde Ankara 19 Mayıs Stadı'yla ilgili bir projenin hazırlandığını biliyoruz, bunun Sayın Cumhurbaşkanımıza da takdim edildiğinden haberimiz vardır. Burası başkenttir, hiç millî maç oynanmamıştır, yıllardır Ankara'da millî maç oynanmıyor. Arzumuz, isteğimiz Ankara'ya yakışır, Ankara'da da millî maçların oynanacağı mükemmeliyette bir stadın, en kısa zamanda Ankara'ya yapılmasıdır.

2020 bütçesinin Türkiye'mize, milletimize, devletimize, hepimize hayırlı ve uğurlu olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ederim. Hepinize saygılar sunarım. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Habip Eksik, İğdir Milletvekili.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HABİP EKSİK (İğdir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2020 bütçesinin emeği korumayan, emekçinin yanında olmayan; tam tersi, sermayeyi koruyan, sermayedarları kollayan, işsizliği artıran, yoksulluğu derinleştiren, zengini daha zengin, fakiri daha fakirleştiren bir savaş bütçesi olduğunu görüyoruz. Tabii, AKP iktidarı bu savaş bütçesini kamuoyuna ve Meclise sunarken âdeta toz pembe bir tablo çiziyor. AKP iktidarı bütçeyi yalanlar üzerine ve gerçek dışı hedefler üzerine hazırlamıştır. Âdeta bir yalan dünyası senaryosuyla karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, TÜİK'e göre işsizlik oranı yüzde 14,3 seviyesine gelmiştir. Çalışma çağındaki kadın sayısı 31 milyon iken sadece 5 milyonu kayıtlı işte çalışmaktadır. OECD ülkelerinde işsizlikte 3'üncü sıradayız. Gençlerde işsizlik oranı yüzde 27,4'tür. Bu rakama eğitimde olan ve çalışma

hayatına dâhil olmayan yüzde 29,4'lük kesim eklenince bu oran yüzde 56,8 olmaktadır yani gençlerin yarısından çoğu işsizdir. AKP, dokuz ayda 1 milyon 65 bin yeni işsiz yarattı. Toplam kayıt dışı çalışma oranı yüzde 36 yani çalışan her 3 kişiden 1'i güvencesiz, sigortasızdır. Bundan memurları çıkarttığınız zaman, özel sektörde 2 kişiden 1'i sigortasız ve güvencesizdir. Son beş yıl içerisinde TESK'e göre, 579 bin esnaf kepenk kapatmıştır. Bütçe, 2019 yılının ilk dokuz ayında 86 milyar lira açık vermiştir. Toplumun yüzde 70,4'ü yani 58 milyonu borçludur günümüzde.

2019 yılı enflasyonunun on iki aylık ortalamasında yüzde 16,81 artış gerçekleştiği görülmektedir. Oysa Hazine ve Maliye Bakanı çıkmış diyor ki: "2020 enflasyon oranı hedefimiz yüzde 8,5; 2021 yüzde 6; 2022, burası çok önemli -diyerek- yüzde 4,9." diyor. Oysaki bugüne kadar AKP iktidarının hiçbir hedefini de tutturmadığını ve topluma sürekli gerçek dışı hedefler vadettiğini görmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, kanun hükmünde kararnemelerle AKP iktidarı binlerce muhalifi işinden, aşından etmiştir; "Ağaç kovuğu yesinler." diye medeni ölüme mahkûm etmiştir. İnsanların pasaportlarını iptal ederek ülkeyi âdeta açık bir cezaevine dönüştürmüştür. Bu pasaport iptalleri neticesinde onlarca insan Meriç Nehri'nde yaşamını yitirmiş veya tedavisini olamadığı için sağlığını kaybetmiştir. İşte bu konuda pasaportu olmadığı için tedaviden mahrum kalan Ahmet bebek var -hepinizin bildiği- kanser hastası. İşte AKP'nin pasaportunu vermemesinden dolayı bugün maalesef Ahmet bebek bu hâldedir ve tedavisi yapılamamaktadır. Ahmet bebeğin vebali AKP'nin boynundadır değerli milletvekilleri.

OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu âdeta Anayasa'nın üzerinde konulanmış, AKP'nin bir Bakanı çıkıp "Ben, Anayasa'ya göre davranmak zorunda değilim." hadsizliğinde dahi bulunabilmiştir. Bundan sonra belirsiz yargı süreçleriyle daha çok insanın intihar edeceği ortadadır. Bu konuyla ilgili "Geç gelen adalet, adalet değildir." diyoruz değerli milletvekilleri.

Bir doktorun yapılmamış ameliyatını, bir öğretmenin girmedığı dersini, bir akademisyenin yayınlanmamış makalesini kaldığı yerden devam ettiremezsiniz. Kaybedilmiş bir sağlığı, yitirilmiş canları geri getiremezsiniz değerli milletvekilleri.

Bakın, kanun hükmünde kararnameyle hukuksuz bir şekilde ihraç edildiği için, iş bulma ümidiyle kapısını çaldığı İŞKUR'un kapısında reddedilince sinirlendiği için kalp krizi geçirip yaşamını yitiren Bülent Uçar'ın OHAL Komisyonunun bir ay sonra verdiği kararla suçsuz olduğu, masum olduğu ortaya çıktı ama maalesef Bülent Uçar şu an aramızda değil. İşte, Bülent Uçar'ın ve yaşamını yitiren diğer tüm insanların vebali AKP'nin boynundadır. Onun için de diyoruz ki: Değerli milletvekilleri, kaybedilen sağlığı ve yitirilen canları geri getiremezsiniz. Bu bütçe zorbalığı devam ettirme bütçesidir.

Değerli milletvekilleri, iktidar, güvenlik soruşturmalarıyla binlerce insanın geleceğini çalmaktadır. AKP iktidarı, OHAL KHK'leriyle yürüttüğü kadrolaşma sürecini bugün güvenlik soruşturmalarıyla devam ettirmek istiyor, güvenlik soruşturmalarıyla fakir fukaranın çocuklarını atamayıp kendi yandaşlarını ve çocuklarını atattırıyor.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Vah, vah, vah" Sallıyorsun.

HABİP EKSİK (Devamla) - Sizin bir milletvekiliniz çıkıp TV'de şunu söyledi, dedi ki: "AKP'nin yöneticileri bu memur kadrolarını halka satıyorlar."

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Ayıp ediyorsun.

HABİP EKSİK (Devamla) - İşte, onun için de diyoruz ki: Gün gelecek, AKP gençlerin geleceğini çaldığı için o gençlere hesap verecek ve bu bütçe, geleceği çalan bir bütçedir; HDP olarak asla bunu kabul etmeyeceğiz.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Yarın gençleri dağa götürün.

HABİP EKSİK (Devamla) - Değerli milletvekilleri, SGK'nin verilerine göre, 2013 ve 2018 yılları arasında meslek hastalıkları sıfır yani düşünebiliyor musunuz bu ülkede meslek hastalığı sıfır. Oysaki Dünya Sağlık Örgütünün verilerine göre, meslek hastalığı oranının her bir ölümlü iş kazasına karşılık 12 kat olması lazım. Kanserden ölen insanların yüzde 10'unun meslek hastalıklarına bağlı kanserler olduğu bilinmektedir ama AKP, maalesef, burada da sermayeyi koruduğu için bu bilgileri, bu verileri bizlerden saklamakta; işçinin, emekçinin emeğini işverenin insafına bıraktığı gibi, maalesef, emekçinin sağlığını, iş güvencesini, emeğini ve geleceğini de bu şekilde işverene ipotek ettirmektedir.

Değerli milletvekilleri, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi raporlarına göre, 2019 yılının ilk on bir ayında en az 1.606 işçinin iş kazalarında yaşamını yitirdiği açıklandı. AKP iktidarı döneminde 22 bin vatandaş iş kazalarında yaşamını yitirdi. AKP dönemi resmen işçi kıyımı dönemi olmuştur. İş cinayetlerinin oluşmasının en büyük sebebi AKP iktidarının yeterli düzeyde denetim yapmaması, sendikalaşma önünde engel oluşturması ve sermayeyi savunmasıdır.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – On sekiz seneyi topluyorsunuz, bu seneyi söyleyin.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Hatibi dinle!

HABİP EKSİK (Devamla) – AKP iktidarı döneminde işsizlik, yoksulluk vatandaşları intihara sürüklemiştir. TÜİK verilerine göre, 2012 ve 2018 yılları arasında 4.481 kişi intihar ederek yaşamını yitirmiştir. 2020 bütçesi de daha önceki bütçeler gibi katil bir bütçedir değerli milletvekilleri.

Değerli milletvekilleri, saraylara, silahlara kaynak ayıran ama EYT'ye kaynak ayırmayan zalim bir bütçedir 2020 bütçesi. Kendisi 46 yaşında emekli olurken “Mezarda emekli olmak istemiyoruz, anayasal kazanılmış hakkımızı istiyoruz.” diyen insanlara “Ülkenin sistemini çökertmek için hinlik peşinde olan insanlar.” diyen zat bilsin ki HDP, o sarayın kapısına kilidi vurduğunda ejderha içeceklerine, uçan saraylara, yüzen saraylara ayrılan bütçeyle bu insanların emeklilik hakkını geri verecektir. Bunu herkes böylece bilsin. Ülkeyi EYT'liler değil, sermayenin silinen vergileri, kurtarılan Simit Sarayları, faiz indirimi yapılarak işleri düzeltilen inşaat firmaları ve AKP'nin yandaş, candaş yiyicileri batırmaktadır değerli milletvekilleri.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) - Bize “değerli” diyor.

HABİP EKSİK (Devamla) - Değerli milletvekilleri, tüm bunların hepsi, AKP iktidarının tek adam rejimi hastalığının sonuçlarıdır. Belirtileri: Adaletsizlik, hukuksuzluk, ekonomik kriz, yoksulluk, savaş, sağlığın bozulması, zorbalık. Tanısı: AKP iktidarının tek adam rejimi hastalığı. Tedavi: AKP'nin iktidardan gönderilmesi. Ve ilaç olarak da HDP'nin inşa edeceği üçüncü yol yani demokrasi ittifakıdır.

Sonuç olarak, barış içinde, eşit, sağlıklı, özgür bir yaşam yani demokratik cumhuriyet ilan edilecektir diyoruz.

Ben bir doktor olarak tanısını koydum, gerisini halk zaten yapacaktır.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Yanlış tanı koymuşsun, yanlış.

HABİP EKSİK (Devamla) - Teşekkür ediyorum sayın milletvekilleri.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) - Doktorluğun buysa, yandı hastalar; kusura bakma.

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) - Ne zaman iftiralarınız, yalanınız bitecek sizin? Her gün yalan, her gün yalan... İftira, iftira, iftira...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan, satışmadan mı söz istiyorsunuz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Efendim, tabii ki satışmadan.

BAŞKAN – Buyurunuz kürsüye. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakika.

Süre uzatımı yapmıyoruz Sayın Özkan, bilginize...

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin içerisinde geçtiği süreç, aziz milletimizin kader birlikteliği içerisinde olan milletin Hükûmetiyle, milletin adamlarıyla bir karşıtlık içerisinde olduklarını gösterdi.

Bakınız, bu bütçe, apaçık, aziz milletimizin bu topraklarda barışının, huzurunun ve refahının bütçesidir.

Hatip defalarca, tabii ki grubumuza ve grubumuzun şahsında aslında aziz milletimize saldırılarını ifade etti.

Bakınız, tabii, biz, milletimizin barış dağıtan diliyle konuşuyoruz, anlamıyorsunuz.

HABİP EKSIK (Iğdır) - Bütçeniz savaş bütçesi, bütçeniz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Anlamayan sizlersiniz, anlamayan sizlersiniz.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Ancak mutlaka Batı uygarlıklarından metinlere ihtiyaç duyuyorsunuz: “Si vis pacem para bellum.” İtalyanlar, Latinler diyor ki: “Eğer barış istiyorsanız savaşa hazırlıklı olacaksınız.”

Bu milletin kürsüsünden “zorbalığı devam ettiren bütçe” “savaş bütçesi” ve “katil bütçe” ifadelerini kabul etmiyoruz ama bunun yanında altını çizelim ki lafın arasında bazen gözden kaçır ancak asla milletimizin gözünden kaçmıyor. Yani bu ülkede 15 Temmuz FETÖ darbecileriyle mücadele çerçevesinde alınan OHAL kararı ve çıkarılan kanun hükmünde kararnamele ilgili eğer “muhalifleri işten çıkarma” olarak ifade ediyorsanız bunun kabulü mümkün değil. Ha, hata, yanlış olabilir mi? Elbette, insan karardır; olabilir.

MUAZZEZ ORHAN (Van) – Ölenleri geri getirebilir misiniz? İhraç edilen, hiçbir suçu olmayan ve ölenleri geri getirebilir misiniz?

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Ancak bunlarla ilgili bu ülkenin yasal ve yargısal mekanizmaları da işliyor. “Asla başaramayacaksınız.” Hani diyordunuz ya “Başkan yaptırmayacağız.” demiştiniz ya, ne oldu? Milletimiz Başkan yaptı. İşte, diyoruz ki Külliye'nin kapısına kilit vuramayacaksınız. Diyarbakır il teşkilatınızın önündeki analar babalar HDP'nin kapısına kilidi vuracak.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

HABİP EKSIK (Iğdır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “HDP'nin kapısına kilit vuracaklar.” diyerek sataşmada bulundu, cevap vermek istiyorum.

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Cumhurbaşkanına “Hin” diyor be!

BAŞKAN – Buyurun.

3.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, elbette tartışmalarda çeşitli sataşmalar, eleştiriler olur fakat bir zihniyeti ortaya koyması açısından Sayın Grup Başkan Vekilinin söylediği çok anlamlıydı; onun için söz aldım, cevap vermek için. “HDP’nin kapısına kilit vurmak” yani...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Millet vuracak, millet.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hayır, hayır.

Yani aslında HDP’nin kapısına kilit vurmayı sizin iktidarınız istiyor, HDP’nin tasfiye edilmesini sizin iktidarınız hedefliyor, sizin İçişleri Bakanınız hedefliyor, sizin yürütmeniz hedefliyor, sizin partinizin Genel Başkanı hedefliyor. Demokratik siyaset içinde mücadele eden, bu Meclise seçilip gelen, yerel yönetimlere seçilen, mücadelesini demokratik yollarla sürdüren, anayasal bir parti olan HDP’nin tasfiye edilmesini, yerel yönetimlerinin tasfiye edilmesini işte siz istiyorsunuz; onun için çok hevesleniyorsunuz. “HDP’nin kapısına bir kilit vurursak HDP’yi kıpırdayamaz hâle getirirsek, HDP’yi mücadele edemez hâle getirirsek o zaman bütün Kürt coğrafyasındaki vekilleri alırız, istediğimiz her şeyi yaparız.” diye düşünüyorsunuz. Zaten 400 vekil istediğinizden beri de hedefiniz budur ama yapamadınız; o 400 vekili elde edemediniz çünkü HDP, sizin saldırılarınıza boyun eğmedi, diz çökmedi; demokrasi, adalet, özgürlük ve barış mücadelesini sürdürdü, bundan sonra da sürdürecektir. HDP’nin kapısına kilidi asarsınız, biz başka türlü mücadelemizi sürdürürüz ama demokratik siyasetten asla vazgeçmeden ve demokratik siyasetten uzaklaşmadan sizinle de hesaplaşırız.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ne yapacaksınız, anlat bakalım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir sataşma yok.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yani “siz” diye defalarca söyledi ancak sadece kayıtlara geçmesi için söylüyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Söyleyen sizsiniz yani.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Demokratik siyaset silahla olmaz, demokrasiyle olur.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Biz demokrasiyle yapıyoruz; silah varsa sizin belinizde var, bizde silah yok.

CEYDA BÖLÜNMEZ ÇANKIRI (İzmir) – Bir kere “PKK terör örgütüdür.” desenize, bir kere demediniz “PKK terör örgütüdür.” diye. Demokratik siyaset yapacaklar.(!)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan -kayıtlara geçmesi için- AK PARTİ Grubu olarak 2010 yılında Anayasa’nın 68’inci ve 69’uncu maddelerinde reform yapmak suretiyle partilerin kapatılmasını tarihin karanlığına gömdük.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Yalan konuşuyorsun!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bak, bizim silahımız bu, kalem.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Tabii tabii, kalemdir sizin silahımız değil mi?

BAŞKAN – Arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onun için, bu ülkede demokratik siyasete destek vermeyenlerin bugün bu tür iddialarını kabul etmediğimizi ifade ediyor, teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Lale Karabiyik.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi size samimi bir soru sormak istiyorum: Biz bu bütçede bütçe hakkını gerçekten koruyabiliyor muyuz acaba? Yani bugün biz bu bütçeyi beğenmesek, onay vermesek ne olacak; bu bütçe aynen yine geçecek mi? Geçecek. Nasıl geçecek? Artık, yeni sistemde geçen yılki bütçenin rakamları üzerine yeniden değerlendirme katsayısıyla yeni değerler belirlenecek ve tekrar önümüze getirilecek ve “2020 yılının bütçesi budur.” denilecek. Ama eskiden durum böyle miydi? Eğer güvenoyu almasaydı Hükümet, yönetenler, Hükümet düşerdi ama şimdi böyle bir şey yok. Demek ki bütçe hakkını gerçek anlamda korumamız mümkün değil bu sistemde; yani bu, bize dayatılan bir bütçe.

Peki, bütçenin amacı ne, hedefi ne ve bu bütçe kimin bütçesi? Hep sorumuz bu zaten. Bir bütçenin amacı, hedefi olması lazım değerli milletvekilleri. Mesela, amacı ne olabilir? İstihdam yaratmak, işsizliğe çare bulmak olabilir. Ne olabilir? Vergideki adaletsizliği azaltmak olabilir. Ne olabilir? Gelir adaletsizliğini ortadan kaldırmak olabilir. Ama bu bütçede tek bir amaç görüyoruz, o da borcu borçla kapatmak; ee, bu da zaten asla sürdürülebilir değil.

Peki, ekonomi yönetimi ve bütçeniz acaba başarılı mı diye düşünüyorum. “Dengelenme” diye bir kavram çıkarttınız ve sözlük anlamı bu değil. Ne zaman bir kayıp olsa, bir düşüş, durgunluk, değer kaybı, ne olursa olsun her başarısızlığa siz “dengelenme” diyorsunuz. Ee, vatandaşın alım gücü düştüğünde de mi “dengelenme” diyeceksiniz? Bunlar yanlış. Bakın, cumhuriyet döneminin en kötü işsizlik oranlarıyla karşı karşıyayız. Bir ekonomide yatırım olmazsa, üretim olmazsa istihdam olmaz, yoksulluk olur ve her kötü sonuç meydana gelebilir.

Değerli milletvekilleri, dışarıdan bir “tweet”le ekonomi dalgalanabiliyor. Peki, bunun sorumlusu kim? Demek ki ekonomi bir zafiyet altında ki, yönetenler on yedi yıldır doğru bir yönetim yapamamış ki, güçlendirememiş ki dışarıdan bir “tweet”le ekonomi dalgalanıyor.

Bakın, sapıyor hedefleriniz, bütçedeki açık hedefiniz de saptı hem de nasıl saptı; hatta 40 milyar liralık Merkez Bankası kârını zamanından önce aldınız, yetmedi yedek akçeleri de aktardınız; o da yetmedi, yeni vergiler getirdiniz. Bütçeden önce bir paket getirdiniz, gene dar gelirlinin üstüne dolaylı vergiler getirdiniz ve tabii ki borçlanma da yaptınız.

Bakın, şu anda cumhuriyet döneminin yine, hatta 2001 krizinden sonra en kötü borç çevirme oranlarıyla karşı karşıyayız yani yüzde 125,4; bu, gerçekten kötü bir oran. Yani aldığımız borç ödediğimiz borcun hep daima üzerinde ve SGK'nin de 100 milyar liralık bir aktarımını yaptınız, onların da borçlarını kapattınız, SGK'ye kaynak aktardınız.

Değerli milletvekilleri, borçlanmak bir ekonomi için ayıp bir şey değil tabii ki, borçlanılabilir ama borçlanırsınız da bir taraftan da yatırım yaparsınız, bir taraftan da istihdam sağlarsınız, bir taraftan da işsizlik oranını düşürürsünüz, yoksulluğu bitirirsiniz. Ama sizin yaptığımız borçlanma sadece günü kurtarma amaçlı, bunu da çok net görüyoruz.

Peki, 2020 bütçesi, acaba vatandaşımıza bir şey getirdi mi? Değerli milletvekilleri, vatandaşımıza bir şey getirmesini geçtim, vatandaşın cebinden aldı, götürdü. Hatta kişi başına düşen gelir bile daha da düştü. Bakın, 2019'da, şu anda kişi başı gelir 8.942 dolar civarında ama geçen yıla göre 1.394 dolar daha az yani ne oldu? Pasta küçüldü. Küçülen pastada da vatandaşın payı tabii ki azaldı. Peki, vatandaşın cebine bir iyilik yaptınız mı? Yani nerede? “Bu dönemde hiç zam olmayacak.” dediğiniz hâlde elektriğe yüzde 71'lerin üzerinde ve geldiğiniz doğal gaz da yüzde 54 zam yaptınız. Değerli milletvekilleri, zaten yüzde 54 gıdadaki enflasyondur ve açıkladığımız enflasyon emekliye, emekçiye, memura yansıyan gerçek enflasyon asla değildir. Yaptığınız zamlar da zaten buna yönelik değildir.

Peki, on yedi yıllık iktidarınızda memurlar için ne oldu? Memurların maaşları da eridi. Nasıl emekçilerin maaşları, gelirleri bir yılda yüzde 20 eridiyse, alım gücü düştüyse aynen memurların da... Bakın, 2002 yılında en düşük memur maaşıyla 15 küçük altın alabiliyordunuz, şimdi 7,5-8 tane küçük altın alabiliyorsunuz. Aslında ne yaptınız? Bakın, dediniz ki: “Büyüme var.” Ama “Büyüme var.” dediğiniz o yıllarda bile, hiç kimseye, emekliye, emekçiye, memurumuza büyümeden ve millî gelirden asla pay da vermediniz, bunun sözünü bile etmediniz. O zaman bütün bu sonuçlar bize şunu gösteriyor: Bakın, şu anda 3 milyon 365 bin kişi -söylemeden geçemeyeceğim- elektrik borcunu ödeyemedi, 710 bin kişi doğal gaz borcunu ödeyemedi. Yoksulu olan ülkenin itibarı olur mu? Soruyoruz sizlere, vicdanınıza. Lütfen, elinizi vicdanınıza koyunuz. O zaman ben şunu anlıyorum: Bu demek ki bu verilerle bu vatandaşın bütçesi değil; bu rakamlarla bu bütçeye “vatandaşın bütçesi” demeniz doğru değil değerli milletvekilleri.

Peki, 2020 bütçesi, işsize çözüm getirdi mi yada istihdam yaratmaya çare oldu mu veya gençlere bir şey getirdi mi? Bakın, işsizlik artıyor, genç işsizliği artıyor, kadın işsizliği artıyor. Son on yedi yılda 15 tane istihdam teşvik paketi yaptınız, 5 tane de ekonomi paketi yaptınız farklı isimlerle. Tabii, bir de İşsizlik Fonu'ndan 54,7 milyar lirayı da ne yaptınız? İstihdam teşvikine aktardınız. Beş yılda geline nokta, sıfır. Ne oldu? Beş yılda, işsizlik oranını 5 puan artırdınız; maşallah. Aslında 2008-2009 krizinde bile işsizlik oranı bu derecede yükselmemişti. O zaman demek ki şu önemli: İstihdam teşvikleri yeterli değil. Ne lazım? Eğitimde reform lazım. Ne lazım? Üretim reformu lazım.

Bakın, katma değeri yüksek sektörleri siz geliştirmesiniz, bunları teşvik etmeseniz, ön plana almaz iseniz o zaman biz kendi ülkemizde istihdam yaratamıyoruz. Biz ithalat yaptığımız ülkelerin istihdamlarını artırmaya çalışıyoruz, onlara bir iyilik yapmış oluyoruz; kendi istihdamımızın önüne ise bir set çekmiş oluyoruz değerli milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar)

Her yıl yeni 600 bin istihdam yaratabilmeniz lazım ki biraz iyileşme olsun, işsizlik oranı biraz azalsın ama durum belli, yatırım yok, yatırım ortamı da maalesef yok.

Bakın, sürekli beyin göçü var, bir yılda yüzde 63'ün üzerinde beyin göçü oldu. Peki, siz gençlere ne diyeceksiniz? Bir de bunu sormak istiyorum değerli milletvekilleri. “Genç kardeşim, seni işsiz bıraktık, sana istihdam yaratamadık çünkü yatırım yapamadık, çünkü üretim yok, sana istihdam yaratamadık. Olsun, sen üzülme. İşsiz kaldın ama biz cari fazla verdik, cari açığımızı küçülttük.” Bunu mu diyeceksiniz? Karşılığında durgunluğun ifadesini kullanarak bunu başarı olarak mı göstereceksiniz?

Değerli milletvekilleri, “Peki, acaba bu bütçede vergi adaleti sağlayacak bir gelişme var mı?” diye baktığımda, maalesef, onu da göremiyoruz. Yine vergi gelirlerinin üçte 2’si dolaylı vergilerden oluşuyor, maalesef, yine vatandaşın üstüne.

Özel tüketim vergisindeki artış oranı da tahmini olarak yüzde 20,6 ve bu da vergi kalemleri, gelir kalemleri içerisinde en yükseği. Peki, faiz lobisi için bir şey var mı bu bütçede? Olmaz mı, onlar atlanır mı? 2020’de faiz ödemeleri için ayrılan kaynak 139 milyar lira değerli milletvekilleri. Faiz giderleri, böylece, geçen yıla göre yüzde 34,7 artmış oluyor. Yani bu demektir ki bütçeden rant kesimine gidecek olan pay arttı. Ayrıca, 100 liralık vergiden, vatandaşımızdan aldığımız 100 liralık vergiden 18 lirasını da faize vereceksiniz.

Evet, üretimde artış yok, yatırımda artış yok, istihdamda artış yok ama kamu tüketiminde bir taraftan artış var. Maalesef, başarısızlıkları küresel nedenlere bağlıyorsunuz. Gelişmekte olan ülkelerin dolar karşısında yüzde 35 kaybettiği dönemde, Türk lirası yüzde 70 kaybetti, bunu nasıl açıklıyorsunuz mesela? Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde neden 50 basamak gerilediğimizi ve sonuçlarını hiç değerlendiriyor musunuz?

Türkiye, dünyayla rekabette zemin kaybetti. 2014’ten bu yana yani Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçmeye çalıştığınız yıldan bu yıla 17 basamak geriledi. Bu, sizce ne ifade ediyor? Hani uçacaktık Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde; tek adam rejimine geçtiğimiz zaman ne olacaktı? E, yere çakıldık. İşte, ekonomi yönetiminiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LALE KARABIYIK (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım, bir cümleyle.

BAŞKAN – İlave süre vermiyorum Sayın Karabiyik.

Çok teşekkür ediyorum.

LALE KARABIYIK (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına ilk söz, Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün’ün.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika, ek süre vermiyorum Sayın Düzgün.

ARİFE POLAT DÜZGÜN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizleri ekranları başında izleyen aziz vatandaşlarım; 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sevginin, merhametin ve hoşgörünün sembolü Hazreti Mevlâna’yı 746’ncı vuslat yılında rahmetle anıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yerel yönetimlere verdiğimiz önem doğrultusunda yerel yönetimlere bütçeden ayrılan kaynak miktarı da artırılmıştır. Bu kapsamda, büyükşehir ve diğer belediyelerimiz ile il özel idarelerimize ayırdığımız kaynağı yüzde 18,2 artırarak 97,3 milyar lira seviyesine ulaştırıyoruz. 2020 yılında köylerin altyapısını güçlendirmek amacıyla oluşturduğumuz KÖYDES projesi için 1,5 milyar TL ödenek öngörülmüştür. Diğer taraftan, su ve kanalizasyon altyapısını ve belediyelerin içme suyu, kanalizasyon, yağmur suyu ve şebeke arıtma tesislerinin yapımının desteklenmesine yönelik 2011 yılında başlatılan bu proje için de 2020 yılı merkezi yönetim bütçesinde 837 milyon TL ödenek öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçemizin 10'uncu maddesi dışında, kendi alanım olan sağlıkla ilgili kırsal bölgelerimizde yapılan çalışmalara da değinmek istiyorum.

Ülkemizde sağlık hizmetine ulaşımın zor olduğu belde, köy, mezra, uzak mahalleler ve benzeri yerleşim yerlerinde koruyucu sağlık hizmetlerinin ulaşılabilirliğini, sürdürülebilirliğini ve etkinliğini sağlamak amacıyla mobil sağlık hizmeti uygulamasına geçilmiştir. Haziran 2017 tarihinden itibaren 81 ilimizde uygulanmaktadır ve Kasım 2019 itibarıyla da 620 ekiple hizmet sunmaktadır. 428.283 kere köy ziyareti gerçekleştirilmiştir. 2 milyon 29 bin 192 kişi ziyaret edilmiş ve bu kişilerden 617.465'i kanser taramaları için yönlendirilmiş ve 1 milyon 705 bin 478 kişiye de sağlık eğitimleri verilmiştir. Ülkemizde yerleşik tarım istihdamıyla birlikte, özellikle Doğu ve Güneydoğu illerimizde, hasat mevsimi ve ürün çeşidine göre -çok sayıda ilimiz- genellikle nisan ve kasım ayları sonunda mevsimsel tarım işçileri ve aileleri göçü yaşanmaktadır. İşte, bu ailelere de, işçilere de birinci basamak ve koruyucu sağlık hizmetleri illerde, il sağlık müdürlüklerinin koordinasyonunda toplum sağlığı merkezleri ve aile sağlığı merkezleri tarafından gerçekleştirilmektedir. 104.035 mevsimlik tarım işçisi ve ailelerine ulaşılmış olup bu ailelerin 51.224'üne muayene, 14.728'ine ağız ve diş sağlığı hizmeti sunulmuştur. Ayrıca, 208.044 kişiye anne sütü, beslenme, aile planlaması, hijyen, su güvenliği ve çevre sağlığı konusunda eğitimler de verilmiştir. Ülkemizde, Dünya Sağlık Örgütü'nün önerileri doğrultusunda, Ulusal Kanser Tarama Programı yürütülmektedir ve kırsal bölgelerimizde de mobil cihazlar ve mobil cihazlarımızın ulaşmadığı yerlerde gruplar oluşturulup taşıma hizmeti verilerek en yakın KETEM ve sağlık hizmet merkezlerinde kanser taramaları yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 yılı bütçesinin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ederken bütçemizin Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 27 Aralık Ankara'ya gelişinin 100'üncü yılını kutlayacağımız başkentimiz Ankara'ya, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsi adına ikinci söz Amasya Milletvekili Sayın Mustafa Tuncer'in.

Buyurun Mustafa Bey. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesiyle düzenlenen mahallî idarelere ilişkin işlemler üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Saygıyla yüce heyeti selamlarım.

Değerli milletvekilleri, bir yılın daha sonuna geldik. 2019'dan beklentisi olanların büyük bir çoğunluğu bu umutları 2020 yılına ertelemek zorunda kaldılar. 2020 yılına da yine yüz binlerce atanamayan öğretmenle, sağlıkçıyla giriyoruz; aldığı maaşla ay sonunu getiremeyen emeklilerle, asgari ücretin yoksulluk sınırının dahi altında olduğu işçi kardeşlerimizle, hakları teslim edilmeyen EYT'lilerle, 3600 ek göstergesi verilmeyen memurlarımızla, kanuni hakkı olan yüzde 1'lik tarım desteğini alamayan ama mazotu yat sahibinden 2 kat pahalıya alan çiftçi kardeşlerimizle giriyoruz.

2019 Yılı Bütçe Kanunu görüşmelerinde, CHP hatibi Eskişehir Milletvekili Sayın Jale Nur Süllü konuşma yaparken AK PARTİ sıralarından bir vekil arkadaşımız “31 Martta göreceğiz başarıyı, başarısızlığı.” diyerek sataşmıştı. Senedin günü ile seçimin günü çabuk gelmiş, geldi çatı 31 Mart seçimleri ve sadece siz değil tüm dünya gördü başarıyı da başarısızlığı da, üstelik 23 Haziran seçimi de ekmek kadayının üzerindeki kaymak gibi oldu.

Değerli milletvekilleri, benden önceki konuşmacıların birçoğu dile getirdi, ben de yineleyeceğim. Bu bütçe, sarayın bütçesidir çünkü bütçe kanun teklifinin 10'uncu maddesiyle mahallî idarelere ilişkin işlemlerde de yetki Cumhurbaşkanına verilmektedir. Ülkede ne kadar yetki varsa saraya bağladınız. Belki bilginiz yoktur, eczaneden aldığımız ilacın fiyatını belirleme yetkisi dahi Cumhurbaşkanında. Allah aşkına, bir kişi bu kadar bir yükü kaldıracabilir mi?

2002’de iktidara geldiğinizde “Yerel yönetimleri merkezî yönetim karşısında güçlendireceğiz.” demiştiniz “Yetki gasbının önüne geçeceğiz.” demiştiniz. Bugünkü uygulamalarınıza bakıldığında ise yerel yönetimlere ilişkin yatırımların izlenmesi, dağılımı, kullandırılması ve denetimine dair usul ve esasları belirlemeyi dahi merkezî yönetimin başı Cumhurbaşkanına veriyorsunuz. Bu durum, merkezî yönetimin yerel yönetimler üzerinde tahakkümü değil de nedir, yetki gasbı değil de nedir?

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarının 31 Mart öncesi uygulamaları ile 31 Mart sonrası uygulamaları da birbiriyle örtüşmemektedir. 31 Mart seçimleri bitti, hemen akabinde, kaybettiğiniz yerlerde mazbataları vermemek için direndiniz, çoğu yerde seçimleri yenilemek için her türlü siyasi baskıyı yaptınız; bütün bunları kaybedilen yerleri geri alabilmek için yapsanız da aslında, bunları yaparken halk nazarındaki itibarınızı kaybettiniz.

31 Mart tarihine kadar beğendiğiniz Belediye Kanunu, 31 Marttan sonra nedense birden değişmesi gereken yasa hâline dönüştü. Tek adam yetkilerini kabul ederken, belediye başkanlarının yetkileri bir anda çok fazla bulundu ve bu yetkilerin tırpanlanması gerektiğini konuşmaya başladınız.

Bir başka demokrasi ayıbını da milletin çoğunluk oyunu alarak seçilmiş belediye başkanlarını görevden alarak devam ettirmektесiniz. YSK tarafından engel bulunmayarak adaylığı kabul edilmiş ve seçilmiş belediye başkanlarını, haklarında herhangi bir yargı kararı yokken görevden almanın ve yerlerine kayyum atamanın da hiçbir izahı bulunmamaktadır.

Değerli milletvekilleri, devlet yönetiminde en hassas konulardan biri de adil olmaktır; benden olan-olmayan, öz evlat-üvey evlat ayrımı yapmamaktır.

Türkiye’nin değişik yerlerinde olduğu gibi, Amasya’da da çoğu belediye, 6183 sayılı Yasa çerçevesinde vergi borçlarını gayrimenkullerine karşılık ödedi. Aynı haktan yararlanmak için Merzifon Belediyesi de Maliye Bakanlığına başvuru yaptı ancak aylar geçmesine rağmen, bırakın olumsuz cevap vermeyi, herhangi bir cevap vermeye dahi tenezzül edilmedi. Başvuru Bakanlıkta ama akıbetini bilen yok.

Değerli milletvekilleri, mahallî idarelerin en önemli kuruluşlarından diğeri de köylerdir. Köylerimiz hâlen 1924 tarihli Köy Kanunu’yla yönetilmektedir. Bu kanun neredeyse cumhuriyetle yaşıt olup, değişen ve gelişen çağın gereklerinin gerisinde kalmaktadır. Bu kanunun değişmesi ya da günümüze uyarlanması gerekmektedir. Özellikle köyden kente göçü önleyecek ve kentlere gidenleri tekrar köyüne döndürecek düzenlemelerin yapılması kaçınılmazdır, aksi hâlde çok kısa sürede köylerimiz üretim yerleri olmaktan çıkıp emeklilerin yaşam yerleri hâline dönecektir.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Taşkın, buyurun.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, 2020 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Görüşmekte olduğumuz 10’uncu maddenin (b) bendinde “12.01.31.00-06.1.0.08-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine tahakkuk ettirilmek suretiyle kullandırılır.” denilmektedir. Bu kapsamda kullanılan KÖYDES ödenekleri dağıtım kriterleri nelerdir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, imar başvurularıyla ilgili olarak, Bakanlık sadece şikâyetlerle ilgili denetime çıkmaktadır. Onun dışında, vatandaşlar başvuru yaptıktan sonra hiçbir kontrol yapılmadan gidip tapuda tescillerini yaptırabilmektedirler. Bu uygulamadaki birçok sorun, gelecekte mahkemelik hukuki sorunları da ortaya çıkaracaktır. Burada Bakanlık, benim daha önceden belirttiğim gibi, imar barışındaki normaldeki hukuki şartları yaklaşık yüzde 70'e yakın bir oranda yerine getirmemektedir. Başvuru tarihi ve müracaat tarihi arasındaki iki yıllık farktan dolayı insanlar müracaat tarihi sonuna kadar inşaat yapımına devam etmişlerdir. Geçtiğimiz Bütçe Komisyonunda da aynı konuyu gündeme getirmeme rağmen bununla ilgili bir düzenleme yapılmadı. Şu anda da insanlar aynı şekilde başvuru yapıp denetimsiz olarak yapı kullanma izinlerini alabilmektedirler. Bu yanlışlığa son verilmeli, imar barışı yeniden gözden geçirilip vatandaşın, kendi tapusuna yapanların müracaat tarihine kadar hak sahibi yapılmaları sağlanmalıdır.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye, gerçekleştirilen köklü reformlar ve yapılan yatırımlar neticesinde, AK PARTİ hükümetleri döneminde ekonomide önemli bir dönüşüm ve atılım gerçekleştirmiş; 2003-2018 döneminde yüzde 5,6 oranında ortalama bir büyüme kaydetmiştir. Bu büyüme, milli gelir seviyesini de yükseltmiş ve halkımızın geniş kesimlerine önemli oranlarda istihdam da sağlanmıştır ve nitekim Kahramanmaraş'ımızda 15.930 iş yerinde 149 bin çalışmamız vardır. Bu kapsamda;

1) 2019 yılında nasıl bir büyüme bekliyorsunuz? Ekonomide daralma meydana gelecek mi? Negatif bir büyüme bekliyor musunuz?

2) Bunun yanı sıra, uluslararası kuruluşların 2020 yılına ilişkin büyüme tahminleri oldukça düşük olmasına rağmen, orta vadeli programda yüzde 5 gibi güçlü bir oranda büyüme olacağı tahmin edilmiştir. Bu yüksek oran nasıl gerçekleşecek?

BAŞKAN – Sayın Özer...

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Antalya, doğası ve iklimiyle dört mevsim her türlü turizmin yapılabilceği, Türkiye'nin nadide yerlerinden biridir. Bununla birlikte, madencilik, taş ve mermer ocakları yüzünden en çok doğa katliamının da yapıldığı bir yerdir. Antalyalılar doğasını korumak için canlarını bile feda edebileceklerini Finike'de gösterdi. Yaşamlarını tümenden değiştirebilecek konularda karşı duruşu Alakır'da gösterdiler.

Sayın Bakan, Antalyalılar, İbradı Karamıklı'da Valiliğin "ÇED gerekli değildir." kararı nedeniyle şirketle hukuk mücadelesi veriyor. Antalyalı merak ediyor: Neden yaşam alanlarının içinde, kıyısında, yanında, madenlere ve enerji santrallerinin inşasına ÇED izni çıkarıyorsunuz? Şirketlerin ormanları yok etmesine, tarıma zarar vermesine, havayı kirletmesine, doğayı katletmesine neden izin veriyorsunuz? İnsanların geleceğini umursamadan yeryüzünün paha biçilmez ve yenilenemez kaynaklarını neden kurutuyorsunuz?

Doğusundan batısına, Alakır'dan İbradı'ya benim güzel Antalya'ma artık dokunmayın.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, seçim bölgem Gaziantep'in Nurdağı ilçesi Gaziantep-Adana kara yolu üzerinde, dört yol kavşağında kurulmuştur. Otoparı bulunmayıp yolcular otoban köprüsünde indirilip bindirilmekte, can güvenliği açısından büyük tehlike arz etmektedir. Nurdağı ilçemize otogar yapılması konusunda desteklerinizi Nurdağı halkı adına talep ediyorum.

Ayrıca, Nizip Çayı güzergâhı ve Hancağız Barajı rezervuarındaki ve Oğuzeli'nde Sacır Deresi'ndeki suların yöre çiftçilerine kullanılması sonucunda, bitkilerde verimsizlik, temas eden insanlarda sedef hastalığı ve kanser vakaları görülmektedir.

Suların artırılması ve çevre sağlığının temini için Bakanlığınızın desteklerini etkin şekilde artırmasının bölge köylü ve çiftçilerini rahatlatacağını belirtiyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, Mersin Tarsus Şehit Mustafa ve Caminur Mahalleleri ile Mersin Akdeniz, Çay ve Çilek Mahallerinde kentsel dönüşüm ne zaman başlayacaktır?

Mersin'de TOKİ tarafından dar gelirli ailelerle ilgili yeni bir toplu konut projesi var mıdır?

Ziraat mühendisleri, gıda mühendisleri, veteriner hekimler, su ürünleri mühendisleri atama beklemektedir. Gençlerimiz yıllar boyunca verdikleri emeğin ve bu emeğin sonucu olarak aldıkları puanın boşa gitmemesi için Tarım ve Orman Bakanımızdan müjdeli bir haber beklemektedir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – KÖYDES ödenekleriyle ilgili dağıtım kriterleri, KÖYDES projesi kapsamında tahsil edilen ödenekler, illerin ihtiyaçları ve kapasiteleri göz önünde bulundurularak illerdeki ünite sayısı, ilin yüz ölçümü, susuz ünite nüfusu ve sayısı, ham, tesviye ve stabilize yollara sahip ünitelerin nüfusu ve sayısı gibi çok sayıda değişkenin kullanıldığı bir dağıtım yöntemiyle belirlenmektedir; bu çerçevede KÖYDES ödenekleri dağıtılmaktadır.

Yapı Kayıt Belgesi hakkında imar barışını düzenleyen geçici 16'ncı maddeye göre, Yapı Kayıt Belgesi alındıktan sonra tapuda yapılacak işlemler, bütün maliklerin muvafakatiyle ve imar planına göre terk edilmesi gereken alanların terk edilmesinden sonra yapılabilir. Tapudaki işlemler, Yapı Kayıt Belgesi'yle birlikte maliklerin LİHKAB bürolarına veya proje bürolarına müracaat ederek yapının fiilî durumunu gösteren projeyi çizdirmeleri suretiyle yapılabilir. Yapı Kayıt Belgesi ile yapının fiilî durumuna ilişkin proje arasında uyumsuzluk varsa LİHKAB büroları veya proje büroları, Yapı Kayıt Belgesi'nin güncellenmesini yapı sahiplerinden ister.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sorunun cevabı bu değil Sayın Bakan.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – “2003-2019 yılları arasında özellikle ulaştırma sektörleri başta olmak üzere, eğitim alanları, derslik, yurt, sağlık ve sulama alanları başta olmak üzere ne tür yatırımlar yapılmıştır?” 2003-2019 yılları arasında kara yolları sektöründe 468,9 milyar liralık yatırım yapılmıştır. 2003 yılı Ocak ayında bölünmüş yol ağı 6.100 kilometre iken, 2019 yılı Kasım ayı itibarıyla 27.123 kilometreye çıkmıştır. Bölünmüş yollarla yıllık 11,4 milyar TL iş gücü tasarrufu, 6,8 milyar TL de akaryakıt tasarrufu olmak üzere, tam 18,1 milyar TL tasarruf sağlanmıştır.

2003-2019 yılları arasında demir sektöründe 137,5 milyar TL'lik yatırım yapılmıştır. Yine, söz konusu yatırımlar, 2019 yılı Ekim ayı itibarıyla yüksek hızlı hat uzunluğu 1.213 kilometre, konvansiyonel hat uzunluğu 11.590 kilometre olmak üzere, toplam demir yolu hat uzunluğu 12.803

kilometreye ulaşmıştır. 4 destinasyonda 13 ile ve ülke nüfusunun yüzde 42'sine yüksek hızlı trenle hizmet verilmektedir. Yüksek hızlı trenlerle toplam 51,6 milyon yolcu taşınmıştır. Bu çerçevede, 2003 yılında aktif havalimanı sayımız 26 iken 2019 yılında bu sayı 56'ya çıkarılmıştır; 2003 yılında hava yolunda toplam 34,4 milyon kişi seyahat etmişken 2019 yılında 211 milyon yolcu bu hava yollarında seyahat etmiş ve 172 ülkeye ulaşmıştır.

Yine, 2003 yılından bugüne yeni derslik sayımıza baktığımızda, ilköğretimde 24, ortaöğretimde 30 olan derslik başına öğrenci sayısı 2018-2019 öğretim yılında 30'dan 20'ye düşürülmüştür. 2003 yılından bugüne kadar 315.884 adet yeni derslik çalışması yapılmış ve bu sayılarla sınıftaki öğrenci sayıları düşürülmüştür.

2002 yılında 182 bin olan yurt kapasitesi 2019 yılında da 682.529'a ulaşacaktır. On altı yılda 3.345 sağlık tesisi tamamlanmıştır. Bunların 2.231'i birinci basamakta hizmet verirken 1.114'ü ikinci ve üçüncü basamakta hizmet veren sağlık tesisleridir. İkinci ve üçüncü basamakta hizmet veren sağlık tesislerinin 636'sı hastane, 378'i ek bina, 100'ü ağız ve diş sağlığı merkezidir. 2020 yılında da 84 hastanenin hizmete açılması planlanmaktadır. Bu kapsamda, 22.500 nitelikli yatak daha kazandırılması hedeflenmektedir.

“2019 yılında nasıl bir büyüme bekliyorsunuz?” 2019 yılında Orta Vadeli Program'la hedeflediğimiz 0,5 oranında pozitif bir büyüme bekliyoruz. Yüzde 5 büyüme hızı ekonomimiz için yüksek bir büyüme hızı değildir. Örneğin, son beş yılda ortalama büyüme hızımız 4,9'dur. 2020 yılında öngörülen toparlanmada finansal koşullardaki iyileştirme ve enflasyondaki düşüşle birlikte risk primi ve belirsizliklerde azalmanın yurt içi talebe vereceği destek belirleyici olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bakan.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM - Hem yurt içinde hem de ülkemiz faiz oranlarındaki düşüşler ve düşüş eğilimlerinin devam etmesi, kur volatilitésinin azalması, kredi imkânlarının artırılması büyümenin finansmanında önemli rol oynayacaktır. Ayrıca, 2019 yılında düşük büyümenin yarattığı düşük baz etkisi de büyümenin yüksek olmasında teknik anlamda rol alan bir faktör olarak karşımıza çıkacaktır.

BAŞKAN – Evet, 10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime sekiz otuz kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.58

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.33****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

11’inci maddeyi okutuyorum:

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 11 - (1) Türk Silahlı Kuvvetlerinin stratejik hedef planı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç planları uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamalar; 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunla kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonunun kaynakları, bu amaçla bütçeye konulan ödenekler ve diğer aynı ve nakdî imkânlar birlikte değerlendirilmek suretiyle Savunma Sanayii İcra Komitesince tespit edilecek esaslar çerçevesinde karşılanır.

(2) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden birinci fıkraya hükümleri gereğince tespit edilecek tutarları; Emniyet Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden zırhlı araç, uçak ve helikopter, insansız hava araçları (İHA), uçuş simülatörü, Elektronik Harp (HEWS) ve Haberleşme ve Kent Güvenlik Yönetim Sistemleri (KGYS) projeleri ile istihbarat ve güvenliğe yönelik alımlara ilişkin tutarları; Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden motorbot alımına yönelik tutarları; Orman Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden Helikopter Alım Projesine ilişkin tutarları; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesi ödeneklerinden petrol ve doğalgaz boru hatları entegre güvenlik sistemi tedarikine ilişkin tutarları; Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden Afet Sonrası Görüntü İşleme İstasyonu Kurulması Projesine ilişkin tutarları; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuna bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Kurum bütçesine kaydedilen ödeneklerden yüksek hızlı rüzgar tüneli yapımına yönelik tutarları; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden Özgün Helikopter Projesi Sertifikasyonu, Bölgesel Sivil Uçak Projesi Sertifikasyonu ve diğer sertifikasyon faaliyetlerine dair projelere ilişkin tutarları; ilgili hizmetleri gerçekleştirmek üzere Savunma Sanayii Destekleme Fonuna ödemeye ilgisine göre; Millî Savunma Bakanı, İçişleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı veya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.

(3) Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak tutarları bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve geçen yıllar ödenek bakiyelerini devretmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.

(4) İlgili yıllar bütçe kanunları uyarınca, yürütülmesi öngörülen projeler için Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımlar, Savunma Sanayii Destekleme Fonundan ilgili genel bütçeli idarenin merkez muhasebe birimi hesabına; özel bütçeli idarelerde ise muhasebe birimi hesabına yatırılır ve ilgili idarenin (B) işaretili cetveline gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar karşılığını ilgili idare bütçesine ödenek kaydetmeye genel bütçeli idarelerde Cumhurbaşkanı, özel bütçeli idarelerde ise ilgili özel bütçeli idare yetkilidir. Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dışındaki idarelerde ödenek kaydı, yılı yatırım programı ile ilişkilendirilerek yapılır.

BAŞKAN – Gruplar adına ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik’in.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Konuşmacılarımıza tekrar hatırlatıyorum, ek süre vermiyorum.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçenin 11’inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına görüşümü arz etmek için söz aldım. Genel Kurula saygılarımı sunuyorum.

Konuya girmeden önce, Doğu Türkistan dramına ben de dikkat çekmek istiyorum. Doğu Türkistan, Uygur Türklüğünün ana vatanıdır. Uygurlar, Göktürk İmparatorluğu’nun yıkılmasından sonra büyük bir devlet kurmuşlardır. Bu devlet yıkıldıktan sonra güneye doğru göçerek bugünkü Tarım Havzası’na, Hotan, Urumçi, Yarkent, Aksu, Balasagun yöresine yerleşmişlerdir. Karahanlılar Devleti, ilk Müslüman Türk devleti kabul edilmektedir. Abdülkerim Satuk Buğra Han’dan başlayarak sonra hanlıklarla devam eden süreç 1950’lere kadar gelip dayanmıştır. Mao’nun Kızıl Ordusu tarafından ezilen Uygurlar, uzun bir esaret dönemine girdiler, bu komünist dönemde totaliter uygulamaları yaşadılar. Buna rağmen kendi topraklarında yüzde 95’e varan yoğunlukları söz konusu idi. Cüce Deng’ten itibaren devlet komünist ama ekonomi kapitalist olarak uygulamaya geçmişti. İşte, bu dönemde bile Uygurlar yaşamlarını sürdürmeyi başarmışlardır ama topraklarına yoğun bir şekilde Çinli yerleştirilmeye başlandı, Uygurların kesafeti azalmaya başladı. Sonra, 2015’ten itibaren 35 milyona yaklaşan Uygur’a peyderpey tutuklamalar başladı. Temerküz kampları kuruldu. Ölümler, tecavüzler, işkenceler had safhada devam etmektedir.

Değerli arkadaşlar, Uygurlar “Boğuluyoruz.” diyor, “Boğuluyoruz.” Türkiye Cumhuriyeti güçlü bir devlettir; tavrını koymalı ve sonuç almalıdır. Doğu Türkistan’ın son Başbakanı, benim de gençliğimde yakından tanıdığım İsa Yusuf Alptekin Bey’i rahmetle anıyorum; haklı davasının hepimiz takipçisi olmak zorundayız.

Değerli arkadaşlar, bütçeye gelince, 11’inci madde kendi içinde 4 fıkradan ibarettir; bunlar, genellikle Türk Silahlı Kuvvetlerinin stratejik hedef planı, Jandarmanın ve Sahil Güvenliğin ihtiyaç planları doğrultusunda söz konusu silah ve ihtiyaçlar, savunma ve NATO altyapı yatırımları için yapılacak harcamaların Savunma Sanayii İcra Komitesince karşılanacağını amir hükümler içermektedir.

(2)’nci fıkra, Millî Savunma Bakanlığına, Jandarma Genel Komutanlığına ve Sahil Güvenlik Komutanlığına tahsisli ödenekten belirlenen tutarları; Emniyet Genel Müdürlüğüne ait ödenekten belirlenen tutarları; Türkiye Hudut Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünden, Orman Genel Müdürlüğünden, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığından, TÜBİTAK’tan, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden belirlenen tutarları Savunma Sanayii Destekleme Fonu’na yatırmaya ilgili bakanları yetkilendiren hüküm içermektedir.

(3)'üncü ve (4)'üncü fıkralar ise ödenek devri ve ödenek kaydıyla ilgili işlemleri, Cumhurbaşkanına yetki vermek suretiyle düzenlemiştir ancak özel bütçeli idareye ait yetkiler de ilgili kurumun amirine aittir.

Değerli arkadaşlar, malumlarınız olduğu üzere, söz konusu kanunun amacı, modern savunma sanayisinin geliştirilmesi ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonunun sağlanması olarak belirlenmiştir. Bu kanunla kurulan SSDF yani Savunma Sanayii Destekleme Fonu, otuz yıldır bu amaçlar doğrultusunda faaliyetlerini yürütmektedir. Böylece ülkenin savunma sanayisinin geliştirilmesinde de bu Fon önemli rol oynamıştır. Bugün sıklıkla ve gururla AKP'nin bahsettiği millî silah araç ve gereçlerinin üretilmesi bu Fon sayesinde mümkün olmuştur ancak bugün geldiğimiz noktada Türkiye'ye yönelik tehditlerin zirveye ulaştığı, Türkiye'nin savunma hattını Kafkasya'dan Katar'a, Kıbrıs'tan Mısır ve Libya'ya, Balkanlardan Kırım'a kadar genişlettiği şartlarda Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun kaynaklarının yetersiz kalmasına dikkatinizi çekiyorum. Bu sebeple pek çok projenin geciktirilmesi, yürütülen projelere ilişkin ise ödemelerin üretici kuruluşları son derece zor duruma sokacak şekilde tehir edilmesi, iktidarın halka anlattıklarının tamamen bir fiyasko olduğunu ifşa eder mahiyettedir. Savunma Sanayii Destekleme Fonu kaynaklarının yeterli olması ve projelerin kaynak tahsisindeki yetersizlikler sebebiyle geciktirilmemesi millî güvenliğimizin tesisi açısından büyük önem arz etmektedir.

Ancak 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi (3)'üncü fıkrasında yer alan Fon'dan hazineye, yine Fon'dan bütçeye olan hükümler -(4)'üncü fıkrasında yer alan- ciddi ve özellikle izaha muhtaç hükümler olarak karşımıza çıkmaktadır. Türkiye'de beka sorunu olduğunu, güvenlik tehdidi bulunduğunu sürekli vurgulayan bu iktidar niçin böyle yapıyor; gerçekten anlaşılması güç. Beka sorununun dile getirildiği bir ortamda Fon gelirlerinin genel bütçeye gelir olarak transfer edilmesi doğal olarak yanlıştır ancak bugün geldiğimiz noktada bütçe sıkıntıları gerekçesiyle Fon gelirlerinin bütçeye aktarılması yine yanlıştır. Benzer şekilde Fon'a aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımların ilgili genel bütçeli idareye aktarılması da yanlıştır, bu da kabul edilemez çünkü söz konusu projeler yıllara sâri olarak gerçekleştirilmekte ve yıl sonu itibarıyla kullanılmayan tutarın bir sonraki yıla aktarılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Yıl içinde projenin bitmesi hâlinde dahi kalan tutarın iade edilmesi yerine Fon'da tutulması yani Fon hesabına irat kaydedilmesi daha mantıklı geliyor. Bugün geldiğimiz noktada, Savunma Sanayii Başkanlığının projeler kapsamındaki ödemelerini gerçekleştiremeyecek noktaya geldiği dikkate alınarak günü kurtarmaya yönelik bir anlayışla Fon gelirlerini bütçeye aktaran yaklaşımına son verilmelidir. Böylece, başta Doğu Akdeniz ve Kuzey Suriye olmak üzere, yakın bölgemizde Türk millî politikalarını destekleyecek ve çıkarlarını koruyacak şekilde Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve güvenlik güçlerimizin modern silah araç ve gereçleriyle teçhiz edilebilmesi için Fon'a ilave kaynak sağlayacak alternatif tedbirlerin süratle uygulamaya konulması millî güvenliğimiz açısından önem arz etmektedir.

Değerli arkadaşlar, devlet yönetimi oldukça zafiyet içerisindedir. AKP iktidarı bunun müsebbibidir. Bütçe kavramının içi boşaltılmıştır. Devlette modern yönetim tekniklerinin terk edildiğini, bütçeninse tek adamın hesap cüzdanı hâline dönüştüğünü görüyoruz. Hiçbir şey tutarlı değildir artık. Virane olmuş ülkenin üretebileceği bir sağlam değer de maalesef kalmamıştır, kalmışsa bile yozlaşmıştır. Ne millî savunmadan ne ulusal güvenlikten ne de dış politikadan bahsedebiliriz. Bugün tıpkı beş yüz yıl önce İbni Haldun'un bedevi-hadari ikileminin günümüzdeki tezahürü olan bir medeniyet işgaliye karşı karşıya olduğumuz açıktır. Ama on yedi yılda hâlâ devlet nedir, cumhuriyet nedir; Türk milleti kimdir ve hasımları kimlerdir, dostları kimlerdir, Atatürk'ün öneminin anlamı nedir; bu sorularımızı cevaplayamayan bir ekibin Türkiye Cumhuriyeti'ni yönetmeye hakkının olmaması gerekir. "Millet oy veriyor." diyorlar. Millet bunlara yetki verirken iyi icraatlar yapması için oy vermiştir, yıkım projeleri için oy vermemiştir.

Diğer taraftan, ayrıca Türk Silahlı Kuvvetlerine ve güvenlik güçlerine yönelik operasyonlar zihnimizden asla çıkmayacaktır.

Değerli milletvekilleri, İbni Haldun'un "Bedevi tezi"nin bugünkü görünümü; biz bunları biliyor ve tanıyoruz. Suriye'de düştüğümüz çukur bu iktidarın eseridir. 2011 yılından itibaren kışkırtılan terör nedeniyle Suriye çözümsüzlüğe savrulmuştur, bundan çıkış yolları iktidar tarafından izah edilmelidir.

Dolayısıyla sosyal politika içeren bir bütçe yapılması gerekirdi; bu yapılmamış. Dar gelirli ve yoksullar ezilmektedir; enflasyon, devalüasyon ve daralmayla iç içeyiz.

Aslında bütçeden başka denetimsiz bütçe dışı kaynaklar da var. Varlık Fonu damadın elindedir, bankalar keyfi yönetilmektedir, Merkez Bankası özel kaynakları tüketilmiştir ve dolayısıyla bu bütçe, bir israf bütçesi olarak karşımıza çıkıyor.

Sözlerime son verirken demokrasiye dönme konusundaki umudumuzu yineliyor, bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Saygılarımla. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hayati Arkaz.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi görüşmelerinin 11'inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve büyük Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 2023, 2053, 2071 hedefleri Türk devletinin süper güç olma yolunda ortaya koyduğu Kızılçeleme'dir. Orta Asya'dan Malazgirt'e, Malazgirt'ten Söğüt'e, Söğüt'ten Bursa'ya, Bursa'dan Çanakkale Bolayır'a, Bolayır'dan Edirne'ye, Edirne'den 29 Mayıs 1453 İstanbul'a, İstanbul'dan Viyana'ya tarihçilerin "Çılgın Türkler" dediği büyük Türk milletiyiz. 82 milyon genç ve dinamik nüfusu, 783.500 kilometrekare yüz ölçümü, altmış yedi yıllık NATO üyesi, 620 bin civarı Türk Silahlı Kuvvetleri, 207 üniversitesi ve dünyanın ilk 10'unu zorlayan ekonomisiyle, başkenti Ankara olan Türkiye Cumhuriyeti devletiyiz. Balkanlarda Tuna boyundaki insanlardan kimlerle karşılaştıysak diyorlar ki: "Bizim ikinci vatanımız, ikinci ülkemiz Türkiye." Kamerun'un kuzeyinden Karadeniz'in doğusu, batısı, kuzeyi, güneyine kadar; Hazar Denizi'nin dört tarafında kiminle karşılaştık aynı şeyi söylüyorlar. Yani Türkiye bölgenin süper gücü ve umudu.

Aralığın ilk haftasında, Çin'de bir otomobil fuarı oldu. Bu fuarda en çok ilgiyi Türkiye ve Almanya gördü. Bu bizim için çok önemlidir. Çin'deki otomobil fuarından bahsediyorum. Yakın tarihte Asya'yla ticaret hacmimiz 6,5 milyar dolardı, şu andaki ticaret hacmimiz ise 65 milyar dolar arkadaşlar. Bizim, Türkiye'nin artık Avrupa'ya ihtiyacı yok, Avrupa'nın bize ihtiyacı var. Türk iş adamları, Avrupa'nın her tarafında iş üretmekte, istihdam yaratmaktadır. Rusya'da binlerce iş adamımız var. Rusya'nın yollarını, köprülerini, statlarını, hastanelerini, her türlü imarını Türk iş adamları yapıyor. Ayrıca, Türk Cumhuriyetlerinde yani Hazar Denizi'nin etrafındaki Türk Cumhuriyetlerimizde de Türk iş adamları çok etkili.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz 2016 yılında Türkiye'de büyük bir kalkışma oldu. Türkiye Cumhuriyeti devleti yıkılmak, Türk milleti bölünmek istendi. O gün, o gece Türk milliyetçilerin lideri, lider Devlet Bahçeli Bey "Türkiye Cumhuriyeti devletinin, milletinin ve Hükümetinin yanındayız." dedi. 15 Temmuzda esas olan Ankara'ydı. Yani Ankara'yı ele geçirselerdi, isteklerine ulaşacaklardı; dikkat edin, Gazi Meclis bombalandı. Ben bu vesileyle şu an Mecliste olan ya da olmayan tüm milletvekili arkadaşlarıma, hepsine o günkü dirençlerinden dolayı teşekkür ediyorum Türk milletinin adına.

Ayrıca, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk milletinin hamurunda, acısında ve mayasında, her şeyinde varız.

Cumhur İttifakı, demin anlattım, 15 Temmuzdan itibaren, o gece Devlet Bey'in verdiği mesajla kurulmuştur. Cumhur İttifakı'yla teröristlerle müzakere bitmiştir, mücadele başlamıştır.

PKK'nın ve FETÖ'nün hedefi, büyük Ermenistan ve Suriye'nin kuzeyinde bir terör devleti kurmaktır. Bu terör devleti hayali -son yüz yıldır- Churchill'in de hayalidir, yüz yıl önce Churchill diyor ki: "Suriye'nin kuzeyinde bir devlet kurarak Araplar ile Türklerin arasına girmemiz lazım, uydu bir devlet kurmamız lazım." Yüz yıldır uğraşıyorlar ama hedeflerine ulaşamadılar, buna izin vermemiz mümkün değil, izin veremeyiz.

"Hendek terörü" dedim, bu konuda şunu söyleyeyim: Bu hendek teröründe teröristler bir zamanlar o kadar şımarı ki Türkiye Cumhuriyeti devletine kafa tutar hâle geldi. Bu konuda Yüce Atatürk'ün, Büyük Atatürk'ün bir sözü aklıma geliyor, diyor ki: "Her şeyi affederim ama devlete kafa tutanı affetmem." Bu hendek teröründe ne oldu o teröristler? Devletimizin kararlılığıyla, ciddi mücadelesiyle kazdıkları hendeklere gömüldüler. Devlete kafa tutanın kafası kırılır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Doğu illerimizde şu anda çok büyük bir huzur ve güvenlik var. Mardin, Diyarbakır, Van kültür turizminin merkezi olmuş. Bunu şuradan anlıyoruz: PKK terör örgütü ve diğer terör örgütleri artık yurt içinde bitmiştir, yurt dışında da can çekişiyorlar. PKK'nın siyasi kanadının fazla öfkeli ve asabi olmasından anlıyoruz bunu. Zeytin Dalı, Fırat Kalkanı, Barış Pınarı Harekâtlarıyla, karşımıza ne kadar şer güçler çıktıysa hepsi yerle bir edilmiştir. Çanakkale'de de öyle olmuştur. Ecdadımız Çanakkale'de ne yaptıysa biz de orada onu yapacağız, bu böyle biline.

Sayın milletvekilleri, Barış Pınarı Operasyonu'na giden askerlere soruluyor, diyorlar ki: "Kardeşim, nereye gidiyorsun?" Bir tanesi diyor ki: "Kızılma'ya gidiyoruz." Bir diğeri diyor ki: "Düğüne gidiyoruz, bizi beklemeyin." Çanakkale ruhu yani Kuvayimilliyeye aynen devam ediyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hani savaş değildi?

OLCA Y KILAVUZ (Mersin) – Savaş değil, operasyon.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Nasıl anlarsanız anlayın.

HAYATİ ARKAZ (Devamla) - Savaşı devletler yapar.

Yavuz Sultan Selim ordusuna seferden önce soruyor: "Askerlerim, nereye gidiyoruz?" "Kızılma'ya gidiyoruz." diyorlar. Diyor ki "Kızılma neresi?" "Nereyi gösterirsen Kızılma orası." diyorlar. Türk milliyetçilerinin lideri nereyi gösterirse biz de oraya gideriz. (MHP sıralarından alkışlar)

Biz bu memlekette bin yıldır bedel ödedik. Al bayrak kanla yazıldı. Eğer bu bedeli başka biri ödeyebileceyse buyursun, gelsin. Bu bedel kolay kolay ödenmez. Türk milletiyle, Türkiye Cumhuriyeti devletiyle ve Türk Silahlı Kuvvetleriyle Allah'ın dışında hiç kimse baş edemez, bunu bütün dünya biliyor.

Ben şunu çok samimiyetle söylemek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak, biz Türk milleti olarak bin yıldır Anadolu'da yaşıyoruz. Bin yıldır bizi bu coğrafyadan sökmek istediler ama hiçbir güç bunu başaramadı. Eğer bunu hayal eden bile olsa yani Anadolu'dan bizi çıkarmak isteyen veya Anadolu'da bir karış toprağımıza bile göz diken varsa onu oraya gömeriz, haberi olsun. (MHP sıralarından alkışlar)

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Helal!

HAYATİ ARKAZ (Devamla) - Renklerimiz, dilimiz, desenlerimiz, düşüncelerimiz hatta siyasi görüşlerimiz farklı olabilir, farklı düşünebiliriz. İzmir’de bazı evlere işaret konduğunu basında gördüm açık söyleyeyim, çok üzüldüm bununla ilgili, şunu söylemek istiyorum: Eğer o doğruysa onu yapan kimse o haindir. O hainlerin karşısına biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak dimdik durmasını biliriz ve hesap da sorarız, bu böyle biline.

ABD Senatosu bir karar aldı soykırımla ilgili, bunu şiddetle kınıyorum, kabul etmiyoruz. ABD kendisine baksın; Arap dünyasında milyonlarca Müslüman’ın kanına girdiler, önce onun hesabını versinler; Vietnam’ın hesabını versinler, Afganistan’ın hesabını versinler, Kudüs’ün hesabını versinler.

Sözlerimi bitirirken şunu söylemek istiyorum...

Başkanım bugün ilave süre vermiyor.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Size verir efendim, size verir.

HAYATİ ARKAZ (Devamla) – Türk bayrağı, Türk vatani, Türk milleti, Türkiye Cumhuriyeti devleti var olsun.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Van Milletvekili Tayip Temel konuşacak.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TAYİP TEMEL (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Orta Doğu’da âdeta üçüncü dünya savaşı yaşanıyor ve bundan etkilenen ülkelerin başında Türkiye geliyor. Yaşanan savaş neticesinde Arap sahasındaki birçok ulus devlet diktatörünün yıkıldığını, büyük Arap güçlerinin çeşitli biçimlerde parçalandığını görüyoruz. Bu çerçevede, Irak ve Suriye ulus devlet sistemlerini iyice darbeleyip zayıflattıkları, istendiği zaman gerektiği kadar parçalara bölünecek bir konuma getirdikleri ortada. Şu gerçeği hiçbir zaman unutmamak gerekir: Eğer halklar ve onların demokratik birlikteliği tarafından önlenmezse küresel sermaye sisteminin Orta Doğu’yu daha çok parçalayacağı, daha derin sömürmeye çalışacağı açıktır. Bu saldırıları boşa çıkarmanın yolu iktidarın yaptığı gibi milliyetçiliği kışkırtmak değil, halkların birbiriyle ortak yaşam ilkesini güçlendirmektir. Küresel sermayenin Rojava modeline düşmanlığının esası da burada ortaya çıkıyor. 9 Ekim günü, halkın yüzde 80’inin karşı olduğu ancak iktidar ve destekçilerinin aldığı kararla, halkların bir arada yaşadığı Rojava’ya yönelik saldırının amacının Kürt düşmanlığı olmadığını anlatmaya çalışıyor iktidar her fırsatta. Peşinen söylemeliyim ki Rojava’ya yönelik saldırının sadece iktidarın marifetiyle olmadığını biliyoruz. Gerçek olan, iktidar aklının böyle bir hamleye yönlendirilmesi, tahrik edilerek hatta zorlanarak bu planın içine sokulmasıdır.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Suriye’nin bütünlüğü için yapıldı.

TAYİP TEMEL (Devamla) - Söz konusu saldırının Trump ve Putin yönetiminin ortak planıyla gerçekleştiği, onların desteklediği, yürüttüğü açıktır. Bundan sonra da benzer planların daha da geleceği, ardından yeni yeni planlara Türkiye’nin dâhil edileceği de görülüyor. Sizin Kürt düşmanlığımızı bilen ve bunu kaşıyan uluslararası güçler sizi Kürtlere karşı kışkırtırken emin olun ki yeni tuzaklar kurmaya da çalışacaklar.

METİN YAVUZ (Aydın) – Bizim Kürtlerle herhangi bir sorunumuz yok.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Kürtlerle düşmanlığımız yok bizim.

TAYİP TEMEL (Devamla) – Unutmayın, karşınızdaki güçler çıkar mücadelesi yürüten baskı ve sömürü güçleridir; varlıkları hileye, baskıya ve katliama dayanmaktadır. Oysa iktidar bu planın Kürt karşıtlığı özelliğine dayanarak kendisine bir kahramanlık öyküsü yaratmaya ve ömrünü uzatmaya çalışıyor ancak ABD'nin onaylandığı tasarımlara dairse akıl yürütmekte zorlanıyor.

Değerli arkadaşlar, ABD ve Rusya arasında bazı çıkar çelişkileri bulunsa da 17 ve 22 Ekim anlaşmaları gösterdi ki aslında Suriye'de olan bitenlerin çoğunda ABD ve Rusya yönetimlerinin belli bir ittifak düzeyi var. Emperyalist güçlerin Arap sahasında otuz yıldır yaptıkları müdahalelerin sonuçları ortadadır. Şimdi, giderek müdahalenin yönünün diğer ülkelere kaydırıldığı, önümüzdeki süreçte daha çok çatışmanın geliştirileceği görülüyor.

Bu kapsamda, AKP iktidarının 2016'dan bu yana kuzey ve doğu Suriye özerk bölgesine dönük karşıtlığının adım adım geliştirilmesi ve desteklenmesinin ardında, Türkiye'nin Orta Doğu'da kullanılmasının ve küresel sermayenin sisteminin denetiminin altına alınmasının, daha fazla içine çekilmesinin yattığı açıktır. Artık söz konusu çelişki ve çatışmalara Türkiye doğrudan dâhil edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, sizleri şimdi yakın tarihe götürmek istiyorum. “Bu savaşa son verip masaya oturalım. Türk yetkililerin durumu gözden geçirmeye ihtiyaçları olduğuna inanıyoruz. Biz siyaset yapmak istiyoruz.” Bu cümleler nereden, biliyor musunuz? Yakın Türkiye tarihinin en önemli günlerinden yani 19 Mart 1993'teki ilk çatışmasızlığın başlangıç sözlerini okudum size. Bu sözlerin üzerine ne eklenebilir, bugün farklı ne söylenebilir? Hiçbir şey.

Bakın, size bir cümle daha okuyayım: “Bizim için onurlu barış ve demokratik siyaset tarzı esastır. Kürtlere yer açmaya çalışıyorum. Gelin, Kürt sorununu çözelim...” (HDP sıralarından alkışlar)

VEDAT DEMİRÖZ (İstanbul) – Kürt sorunu yoktur, PKK sorunu vardır.

TAYİP TEMEL (Devamla) – “Bir haftada çatışma durumunu, ihtimalini ortadan kaldıracacağım. Ben çözerim, kendime güveniyorum. Çözüm için hazırım ancak devlet de devlet aklının gereğini yapmak zorunda.”

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Devlet aklının gereğini yapıyor.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Parazit yapmayın, dinleyin.

TAYİP TEMEL (Devamla) - Yirmi altı yıl sonra aynı kişiden yani bugün, hukuk dışı bir tecrit altında tutulan Sayın Öcalan'dan çözüm kararlılığını ifade eden cümleleri tekrar duyuyoruz. Kürt sorunu, yıllardır siyaset aklında, devlet aklında çözüm için bir muhatap arıyor ama maalesef bir muhatap bulamıyor.

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Bir cinayet şebekesinin başına “sayın” denilmez.

TAYİP TEMEL (Devamla) - Yirmi altı yıl geçmiş ama devlet aklı bir aşamayı katetmemiş.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – PKK Kürt mü bıraktı!

TAYİP TEMEL (Devamla) - Aynı yerdeyiz, aynı yerdeyiz. Yıllardır Kürt sorununa çözüm bulmak için geliştirilen ateşkes, çatışmasızlık ve geri çekilme süreçlerine komplo, darbe, OHAL ve tecritle cevap verenler kimler?

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, katile “sayın” diyemezsin burada.

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – “Sayın” diyemezsin Beyefendi, hop!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – PKK'yı kimler yönetiyor?

TAYİP TEMEL (Devamla) – Çatışma ortamının bitmesini istemeyen klikler kimler?

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Mesele asla Kürt meselesi değil. PKK meselesi olduğunu ortaya koyun, terör meselesi olduğunu ortaya koyun.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Dinleyin bir, dinleyin, varsa sözünüz çıkarsınız...

TAYİP TEMEL (Devamla) – Siyaset şayet savaş, yıkım ve felaket ise bu ülkeye yıkımı getiren gerçekten kimler? Cevap çok basit aslında, cevap çok basit.

METİN YAVUZ (Aydın) – Siz.

TAYİP TEMEL (Devamla) - Barıştan korkanlar, savaş ve çatışmadan beslenenler.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Siz, siz, siz...

METİN YAVUZ (Aydın) – Terörden besleniyorsunuz.

TAYİP TEMEL (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin yaşadığı çıkmaz yüz yıldır aynıdır.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Teröre “terör” dahi diyemiyorsunuz.

TAYİP TEMEL (Devamla) – Hâliyle diyoruz ki Kürt sorunu ve demokrasi sorunu çözülmeye bu ülkede hiçbir sorun çözülemez.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Kürt çocuklarını katledenlere “Bu çocukları katletti.” diyemiyorsunuz.

TAYİP TEMEL (Devamla) – Bu sorunu çözmeden darbe mekanizmalarından kurtulamazsınız. Bu sorun orta yerde durdukça bir taşı yerinden kıpırdatamazsınız. Tercih ettiğiniz tek şey çatışma siyaseti. Güvenlikçi siyasete sarıldıkça toplumun güvenini kaybediyorsunuz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – PKK meselesini bu ülke tekne kazır gibi kazıyıp Türkiye'nin gündeminden atacak, endişe etme. Kürtlerle bu memlekette kimsenin problemi yok.

TAYİP TEMEL (Devamla) – Toplum zapturapt altına almak dışında bir çözüm öneriniz yoktur. Kürt sorunuyla yüzleşmek yerine Somali'den girip Libya'dan çıkıyor, Rusya'dan yol alıp Amerika kıtasına varıyor ve Kürtlerin kazanımlarını engellemek için mesai yapıyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – PKK'yı kim kullanıyor? Maşa olarak PKK'yı kullanan dış güçler değil mi, Amerika değil mi, Avrupa değil mi?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bu anneler niye oturuyor? Bu anneler niye oturuyor?

TAYİP TEMEL (Devamla) – Kürtlerin sorununu Kürtlerle konuşarak çözmeyi tercih etmiyorsunuz. Altını çizerek söylüyorum: Evrensel hukuk ilkelerine uymayan yasalarınızla hâsıplere doldurarak, yıkım yaparak Kürt sorununu çözemezsiniz. Kürtleri yüz yıldır mahkûm ettiğiniz statüsizliği sürdüremezsiniz artık. Kayyumla, tehditle, baskınla, gözaltı ve tutuklamalarla sonuç alamazsınız.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Teröre bulaşmayacaksınız.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bu anneler niye oturuyor?

TAYİP TEMEL (Devamla) – Cenazelerimize insanlık dışı, hukuk dışı uygulamalar reva görülebilir, ölü bedenler anne ve babaların duasından mahrum bırakılabilir. Fakat bunları yapanlar bu halka asla diz çöktüremeyecekler.

METİN YAVUZ (Aydın) – Terörist cenazesinden bahsediyorsun.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Siz çoktan PKK'ya diz çökmüşsünüz, PKK'ya diz çökmüşsünüz.

TAYİP TEMEL (Devamla) – Bizi dilsiz, siyasetsiz, kimliksiz, isimsiz bırakamazsınız.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Kimsenin öyle bir şey yaptığı yok. (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sizin kime diz çöktüğünüzü de biliyoruz biz!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ne diyorsun? Ne diyorsun?

TAYİP TEMEL (Devamla) – Varlıklarını inkâr ettiğinizde boyun eğecek tek bir Kürt bulamazsınız. Bu gerçek bizim icadımız değil, tarihin göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, çizdiğim kara tablonun içinde bu ülkede umutsuzluğa yer yok çünkü bütün saldırılara rağmen, engelleri aşan mücadelesiyle iktidarın uykusunu kaçıran HDP var. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

METİN YAVUZ (Aydın) – Sen nereden geldin?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan, müdahale edin lütfen, böyle olmaz!

BAŞKAN – Arkadaşlar, biraz sessiz lütfen.

TAYİP TEMEL (Devamla) – Operasyonlar, tutuklanmalar, tehditler, belediye gaspları, bin bir türlü baskı, bu özgürlük ve demokrasi yürüyüşünü durduramaz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu metni kim yazdı da verdi sana? Nereden geldin sen?

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, sisteme girdi, söz istedi, vereceğim şimdi.

TAYİP TEMEL (Devamla) – Partimize yönelik baskıların...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu metni kim verdi sana?

TAYİP TEMEL (Devamla) – Senin boyun kadar kitap yazdım. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bravo sana bravo! Yazdığımı bir de okusaydın!

TAYİP TEMEL (Devamla) – Partimize yönelik baskıların yüzde 1'ini, bakın, net söylüyorum, partimize yönelik baskıların yüzde 1'ini iktidar partisine uygulasalar...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Daha ne yapayım?

Arkadaşlar, lütfen...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yazmışlar, vermişler.

BAŞKAN – Hasan Bey...

TAYİP TEMEL (Devamla) – ...herhangi bir partiye o baskıların yüzde 1'ini uygulasalar...

BAŞKAN – Çok Hasan var, sadece “Hasan” dedim, “Çilez” demedim ama bak.

TAYİP TEMEL (Devamla) – ...iki günde darmadağın olur.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Vatan namına ne var? Millet namına ne var?

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Yazdığın kitaplar boşmuş, boş!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu yazdıklarımı kim yazdı?

TAYİP TEMEL (Devamla) – Yapısı, bileşenleri ve politikalarıyla çok farklı, çok renkli, çok sesliliği temsil eden HDP, tekçi rejimin öncelikli hedefidir ama unutulana şu: HDP devrimci mücadele geçmiş, mirasıyla, zorbalığa karşı mücadele bağlılığı, gücü ve kudreti olan bir partidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAYİP TEMEL (Devamla) – HDP ve temsil ettiği siyaset olduğu müddetçe faşizm başarıya ulaşamayacaktır.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkanım, sataşma var şahsıma.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Kalk! Kalk!

TAYİP TEMEL (Devamla) – Bu ayırıştırın, kutuplaştıran dil terk edilmeli.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sataşmadan söz istiyorum. Bana laf söyledi!

TAYİP TEMEL (Devamla) – Böyle grup olmaz! Böyle grup olmaz! (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hasan Bey, oturur musunuz yerinize lütfen. Bakın, Sayın Grup Başkan Vekiline söz verdim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçmesi için söylüyorum: Sayın hatip kürsüde bana “Senin boyun kadar kitap yazdım.” dedi. (HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) Yazdığı kitaplarda vatan namına, millet namına, insanlık namına ne vardır; Allah aşkına, bir onu okusun burada, anlatsın. (HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) Yine trampete başladılar!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – O kitaplarda vatan namına ne var, onu söylesin; millet namına ne var, söylesin. (HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne diyorsun sen be!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, size söyleyemiyorum, hatibe söylüyorum; muhatabım değilsiniz, muhatabım değilsiniz! O kitaplarda vatan namına ne var, onu soruyorum hatibe! (HDP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, masalar milletin malıdır, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yakın isterseniz, yetmedi bunu yapmanız!

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

Arkadaşlar, bakın, bir Grup Başkan Vekiline söz verdim, lütfen...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; biraz evvel konuşan hatibin gerçek dışı beyanlarının hiçbirini kabul etmiyoruz ve reddediyoruz.

(AK PARTİ ve HDP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, herkes yerine otursun.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.09

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.19

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon yerinde.

Sayın Akbaşıoğlu, size söz vereceğim ama değerli milletvekilleri, dñn zaten gece üç çeyreğe kadar buradaydınız, yorgunsunuz. Ben bir an önce bitirelim diye uğraşıyorum. Eğer yerimizden laf atmalarla bu işi devam ettirsek gene saat ikiyi, üçü buluruz. Zaten Sayın Akbaşıoğlu da söz istemişti, ben Sayın Grup Başkan Vekiline söz verecektim. O, gereken cevabı verir.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, Van Milletvekili Tayyip Temel’in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, biraz evvel HDP adına konuşan milletvekilinin kullandığı dil, üslup asla kabul edilemez. Ayrıştırıcı, etnik bir dil üzerinden, Kürtlere düşmanlık yapıldığıyla ilgili gerçek dışı beyanlarda bulunuldu. Türkiye yönetimi, iktidarı, AK PARTİ, Kürtlerin düşmanı değil dostudur ancak terörün de sonuna kadar karşısındadır; bunun böyle bilinmesi gerekir. Türkiye, Amerika ve Rusya’ya rağmen operasyonları, Barış Pınarı Operasyonu’nu gerçekleştirmiştir. PKK ve PYD emperyalistlerin uşağı ve maşasıdır. (HDP sıralarından gürültüler) Binlerce tır, silah PKK ve PYD’ye, Kürtlere, Türklere, Araplara yöneltilmesi için emperyalistler tarafından verilmektedir. (HDP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz hem o emperyalistlere hem de onların uşaklarına -ister PKK olsun ister PYD olsun ister DAEŞ olsun hepsine birden- gerekli dersi verdik, veriyoruz ve mutlaka vereceğiz; bunun böyle bilinmesini istiyorum. (HDP sıralarından gürültüler)

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

23.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, Van Milletvekili Tayip Temel'in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasının bölücü, ayrıştırıcı ve ötekileştirici olduğuna ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz de en son konuşan HDP'li hatibin konuşmasını son derece bölücü, ayrıştırıcı ve ötekileştirici bir konuşma olarak değerlendiriyoruz. Türkiye'de bu noktada bir kardeşlik, efendime söyleyeyim, hukuk, adalet, demokrasi gibi birtakım taleplerin bu şekilde, bu anlayış tarafından dile getirilmesi son derece acıdır. Yani şehirleri cephanelik hâline getiren, kundaktaki bebekleri katletmekten en ufak hicap duymayan, bunları çok büyük bir rahatlıkla yapan, el yapımı patlayıcılarla, Türk-Kürt ayrımı gözetmeksizin o patlayıcıları memleketin, şehirlerin en kalabalık yerlerinde patlatmak suretiyle insanlarımızın katline sebep olan terör örgütüne karşı ve bu ölümlere, bu katledilişlere karşı hiçbir ses çıkarmadan, bu tarz taleplerle, çok insancıl, efendime söyleyeyim, sevgi, birlik, kardeşlik mesajlarının verilmesi birbiriyle bağdaşır hususlar değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu ahlaki ve vicdani problemi çözmeden bizim bu memlekette mesafe katetmemiz mümkün olmayacak. Asıl burada problem var. Yani teröre “terör” deyip ve ona karşı gereken tavrı takınıp, Türkiye'de silahlı mücadeleyle hiçbir yere varılamayacağını kabul edip arkasından Türkiye'de birtakım şeyleri ifade ederseniz insanlar size “Ne diyorsunuz?” diye bir kulak kabartır, dediğimiz “Acaba doğru mu, yanlış mı?” diye bir değerlendirme yapar ama “Silah elimin arkasında, bu elimle de karşımdakinin elini sıkmaya çalışıyorum.” Bu samimiyetsizliğe kimse geçit veremez. Türk devleti, Türk milleti bu durumun farkındadır. Bu noktada, geçmişten bugüne kadar söylediğimiz, ifade ettiğimiz hususları tekrar ediyoruz ve bu konuşmayı kesinlikle ve kesinlikle reddediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Oluç...

24.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Van Milletvekili Tayip Temel'in 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasında siyasi analiz yaptığına, hukuk, adalet, insan hakları, demokrasi ve barış kavramlarına sahip çıkmaya devam edebileceklerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; iki üç noktaya kısaca değinmek istiyorum. Birincisi: Güncel bir şey yaşıyoruz bir taraftan; işte, kuzeydoğu Suriye meselesi ve Suriye'de kaç yıldır yaşanan iç savaş vesaire. Şimdi, tarihin şu anını yaşadığımız için, elbette ki birçok tartışmalı konu var.

Amerika ile Rusya'dan -ki büyük küresel güçlerdir- Orta Doğu'da çok uzun yıllardır çalışma yapan, kendi çıkarları doğrultusunda çeşitli ülkelerin politikalarını doğrudan etkileyen, ortalığı karıştıran, Orta Doğu'da kendi çıkarları doğrultusunda, halkların birbirine düşürülmesi konusunda çok mahir olan güçlerden söz ediyoruz. Dolayısıyla, hatibimizin analizi siyasi bir analizdir. Bizim hatibimizin de ifade ettiği, söylediği şey şudur: “Amerika ile Rusya'nın kurmuş olduğu bir planın, bir tuzağın parçası olduğu, bunun dikkate alınması gerektiği konusu.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu bir analiz. Buna katılmayabilirsiniz ama bunun için bağırıp çağırmaya gerek yok. Tarih, önümüzdeki dönem, önümüzde yaşayacağımız birkaç yıl, belki birkaç yıla bile kalmaz, bunun böyle olup olmadığını bize gösterir. Dolayısıyla bunun siyasi bir analiz olduğunu söyleyeyim, onu kapatayım.

İkincisi: Yani beğenmiyor olabilirsiniz fakat biz “hukuk” “adalet” “insan hakları” “demokrasi” “barış” gibi kavramlara inatla sahip çıkmaya devam edeceğiz. Kim ne derse desin, bu konuda bir şüphemiz hiçbir zaman olmayacak. Şimdi, bir sorunu yaşıyor, bu sorunu tartışmaya devam edeceğiz elbette ki çünkü tarihsel bir sorunumuz aynı zamanda. Bu sorunu tartışırken çözüm yolları ararken birtakım kavramların arkasına sığınarak, o kavramları tekrar ederek herhangi bir çözüm bulunmadığı kırk yılı aşkın bir zamandır karşımızda duruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, son cümlelerinizi alayım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Yani bir diyalogun, bir müzakerenin, karşılıklı konuşmanın, konuşarak bir sorunu çözmenin yollarını hep beraber bulmamız gerekiyor. Bu bir kere 2014-2015 yıllarında denendi, bir mesafe katedildi, Dolmabahçe mutabakatına kadar gelindi ama sonuç alınmadı. Bunu denemekten asla vazgeçmemek gerekiyor. Bizim hatibimizin de partimizin de söylediği esas itibarıyla budur.

Teşekkür ediyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, bir cümle, tutanağa geçsin. İsterseniz sesimizi açalım, bir cümle sarf edeceğim efendim.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Grup Başkan Vekilinin ifade ettiği husus yani hatibin konuşmasının mealini yaptı kendisi. Yani Amerika ve Rusya'nın birlikte olduğu bir planın parçası olmaktan bahsetti. Bugün aynı minvalde yapılan açıklama, bu açıklamayı doğrulayacak bir beyan da teröristbaşı, PYD'nin lideri, YPG'nin lideri Ferhat Abdî Şahin tarafından bugün dünya basınında yer almıştır. “Foreign Policy”de, Amerikan dergisinde daha yeni şu an ifade edilmiş hususlardır. Bunlarla aynı şekilde bir ağız birliğinin olması da çok dikkat çekicidir, tutanaklara geçmesi için ifade ettim.

Teşekkür ederim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yani çok açık satışma var.

BAŞKAN – Evet, Sayın Oluç, buyurun.

25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, siyaset yapıyoruz, farklı coğrafyalarda farklı analizler de aynı analizler de yapılabilir. Dolayısıyla birisi...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dikkat çekici olduğunu söyledim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Efendim, o şimdi çıkıp dese “Allah bir.” diye, siz ona itiraz mı edeceksiniz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Keşke Allah bir dese, demiyor.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Der yani, der.

Şimdi, dolayısıyla bu meseleyi bu tür benzetmelerle çözmek mümkün değil. Mesela Trump bir şey söylüyor diyelim, Türkiye’de “Çok güzel söyledi.” diye alkışlıyor herkes. Ertesi gün Putin bir şey söylüyor, o da “Çok güzel söyledi.” oluyor, alkışlanıyor. Bunlar yaşıyor, bizzat hepimiz hep birlikte bunu yaşıyoruz bugün Türkiye’de.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL – (Sakarya) – Rahatsız olmanıza gerek yok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, Orta Doğu’da şuna dikkat etmemiz gerekiyor: Orta Doğu’da Amerika ve Rusya’nın içinde olmadığı herhangi bir planı hiçbir devlet gerçekleştiremez, bu kadar net de bunu söyleyeyim. Bunu tarih bilinci bana öğretti. Her zaman Orta Doğu’da Amerika ve Rusya bütün planların içinde vardır, bu kadar da açık.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, bir konuya açıklık getirilmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

26.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, birtakım güçlerin ve odakların Orta Doğu’nun yeniden şekillenmesiyle ilgili haritalar çizmek istediğine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok sağ olun, teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, bir şeye katılıyorum; gerçekten, birtakım güçler, birtakım odaklar Orta Doğu’nun yeniden şekillenmesiyle ilgili birtakım haritalar çizmek, devletçiler oluşturmak istiyorlar vekâlet savaşlarıyla, terör örgütleriyle, maşalarla. İşte o iradeye karşı Türkiye, kendi göbeğini kendi kesmek suretiyle, Amerika’nın Suriye Özel Temsilcisi Jeffrey’nin ifadesiyle de “Biz Erdoğan’a ‘Girme.’ dedik ancak bize rağmen girdi.” sözünü Dışişleri Komisyonunda kendisi beyan etmiştir, en güzel cevabı o vermiştir.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, bir konuda daha ricam olacak, Genel Kurula söylüyorum: Birbirinizi protesto ederken lütfen şu çekmeceleri açıp kapayarak vurmayalım, ellerinizi masanın üzerine vurun yeter. (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bizim de ricamız var, lütfen tarafsız ve bağımsız olun Başkan.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)*

2.- *2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gamze Akkuş İlgezdi, İstanbul Milletvekili.

CHP GRUBU ADINA GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, 2020 bütçesi üzerinde söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Anadolu’da bir baba-oğul hikâyesi anlatılır: Sefalet içinde büyüyen bir evlat daha fazla dayanamaz “Yoksulluk kaç gün sürer baba?” der, babası “Kırk gün sürer.” diye cevap verir, çocuk umutlanır “Kırk günün sonunda zengin olur muyuz baba?” der, baba sessizce boynunu eğerek “Yok oğul, alışırız.” der. İşte görüştüğümüz bu bütçeler, insanlar yoksulluğa alıştırılmasının, çocuklar ele güne muhtaç olmasının, sosyal adalet sağlansın diyerek hazırlanan siyasi metinlerdir. Ancak iktidar tam tersini yapmaktadır. On yedi yıldır garip gurebaya, fakir fukaraya hep umut satıldı, hayal tacirliği yapıldı. Yoksulluğu yenmek bir yana, yardım edilmiş yoksulluklar yaratıldı. İnsanlar, sefalete, felakete alıştırıldı. Artık deniz bitti, satacak umut, kandırılacak halk, özelleştirecek fabrika ve elden çıkarılacak liman kalmadı. 2020 bütçesi, dibe vuran Türkiye ekonomisinin aynasıdır.

Amacınızı biliyoruz, biat eden ve razı olan bir toplum istediniz. Böyle bir toplumu da ancak fakirlik ve fukaralıkla inşa edebilirsiniz. Çünkü fakirlik ve açlık, önce yürekleri çökertir, çaresiz kalan ruhlar körelir, insanlar köleleşir. Yaşananlar fitrat, çaresizlik de kader olur. Neticede, bu sömürü düzenine itiraz gücü kalmayan, size biat eder. İşte, bu anlayışla on yıl boyunca toplum mühendisliği yaptınız. Gelinek noktada, bitmiş, çaresizlikten kıvranan ve intiharı çözüm olarak gören bir toplum yarattınız. Oysa çok değil, on gün önce burada pembe bir tablo çizmiştiniz. “Denge” dediniz, “disiplin” dediniz, “değişim” dediniz, “sürdürülebilir ekonomiyle adaletli paylaşım” dediniz. Bakın, evrensel bir kuraldır: Herkesi bir defa, bazılarını her zaman ama herkesi her zaman kandıramazsınız.

Kabul edin ki yaşadığımız ekonomik krizin temelinde tam da şiddetli bir demokrasi bunalımı vardır. Halka hesap vermeyen, hukukun üstünlüğünü gözetmeyen, güçler ayrılığını reddeden tek adam rejimi vardır. Demokratik meşruiyet sorununu çözmeden bu bütçenin sorunlarının çözülmesi hayaldir, insanları kandırmaktır. Çünkü demokrasinin olmadığı yerde hak yoktur, hukuk yoktur, bütçe yoktur; her şeyden önemlisi, insan yoktur. Buna rağmen, “2020, pozitif bir dönem olacak.” diyorsunuz ya hep birlikte yaşayıp göreceğiz. Ancak şurası bir gerçek ki bu bütçede, “dengeleme” ve “disiplin” adı altında uluslararası finans çevrelerine hoş görünme kaygısı var; halkın yaşadığı bunalımı görmezden gelen bir umursamazlık var; rantçı yandaşları zenginleştirme derdi var; aslında, ülkeyi feda eden iktidarın kendi geleceğini kurtarma kaygısı var.

Öte taraftan, yandaş basına bakarsanız o da “güllük gülistanlık” diyor, bu bütçede yediden yetmişe herkes için “müjde” olduğunu söylüyor. Gelin, bu müjdeye yakından bakalım. Örneğin, 11 milyonu geçen yoksul yurttaşımızı ele alalım. Bu sefalet bütçesinde onlar için neler var? Elbette yeni vergiler var, yoksulu daha yoksullaştıran, zengini daha zenginleştiren, “Taşı sıksam vergisini alırım.” anlayışı var, “Aldığın nefesten vergi almıyorsam bana dua et.” yaklaşımı var. İnsan sormadan edemiyor, sahi, garip gureba için bu müjde, bütçenin neresinde var? Vallahi bulamazsınız arkadaşlar. Millî gelirin yüzde 54’ünü ülkenin yüzde 1’i alıyorsa, buna karşılık gelir vergisinin yüzde 92’sini emekçiler ödüyorsa burada adaletten bahsedemezsiniz. O hâlde bu bütçenin hiçbir yerinde adalet yoktur, vallahi yoktur, billahi yoktur.

Adil devlet, gelir dağılımında adaleti sağlayan ve emeği hakkaniyetle bölüştüren devlettir. Görülüyor ki bu bütçe de emeğin değil, sermayenin bütçesidir. Hiç boşuna uğraşmayın, kanıtlayamazsınız, hani sarayın bir üyesi sıklıkla kullanıyor ya; “Şimdi, bakın, burası çok önemli.” Ben de diyorum ki bakın, burası daha çok önemli, bu bütçe hiç olmazsa milyonlarca asgari ücretliye umut olsun istiyoruz, öyle değil mi? Çünkü işsizlik ödeneğinden emekli aylıklarına kadar bütçedeki pek çok kalem asgari ücretten etkileniyor. Oysa bu bütçede bırakın memuru, işçiyi, emekliyi, umudun bile asgarisi yok; çevirin sayfaları göremezsiniz. Bu bütçede yoklar oynanıyor, say say bitmiyor, boşuna bu bütçeye “Sermayeye dost, dar gelirliye düşmandır.” demiyoruz değerli arkadaşlar.

Bakın, ekonomi küçülüyor, işsizlik büyüyor. Bugün, neredeyse 8 milyon insanımız işsiz. Öte taraftan, halkımız art arda gelen zamanlarla, küçülen maaşlarla çaresiz. Çözüm için 2020 bütçesini bekletiler, ne yazık ki umutları bir kez daha Kafdağı'nın ardına kaldı. Vatandaşın alın terinden oluşan bu bütçede dar gelirlinin payına yine sefalet, yine ölüm düşüyorsa o hâlde bu bütçe gereksiz.

Değerli vekiller, bu bütçede insan onuruna yakışır bir anlayışın izi yok; inovasyona, AR-GE'ye yeterli kaynak ayrılmamış, üretimin altyapısını güçlendirecek yatırımlar yok; katma değer yaratan üretici yok yani Türkiye için bir gelecek yok. Doğal olarak geleceğin olmadığı bu bütçede gençliğe de yer yok.

Bakın, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinde en az pay doğrudan eğitim hizmetlerine ayrılmış, karma eğitime direkt savaş açılmış; bilimsel, laik eğitim tasfiye edilmiş; çocuklar, sonu belli olmayan bir karanlığın yoluna itilmiş. Proje okulları, eğitimde fırsat eşitsizliğini yaratmış; meslek liselerinin içi boşaltılmış; eğitimden kopuş hızlanmış. Üniversitelerin hâli ise daha acı. Bilimsel yayını bile olmayan kişiler rektör yapılmış, mantar gibi biten üniversitelerde okumuş işsizler ordusu kurulmuş. Bugün 3,5 milyon genç ne eğitimde ne istihdamda yer alıyor ancak bütçede bu sorunları çözecek tek bir kalem görmüyoruz biz. Neticede, bütçe, gençliğe geleceksizlik vadediyor; maddi gücü olanlara ise beyin göçünü seçenек olarak sunuyor.

Bir de nüfusun yarısı olan kadınlara gelelim. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, 125 milyar 8 milyon lirayla en büyük 2'nci bütçeyi oluşturuyor. Bu parayla onlarca ŞÖNİM açılabilir, şiddet önenebilir, istismar ve tecavüzün önüne geçilebilir, çocuk yaşta zorla evlilikler engellenebilir ve kadın, istihdama katılabilir; kısacası, bugüne kadar yapılmayan ne varsa bu bütçeyle aslında yapılabilir. "Bugüne kadar yapılmayan ne varsa yapılabilir." dedik ancak siz hiçbirini yapamazsınız. Neden mi yapamazsınız? Çünkü Bakanlık bütçesinin yüzde 84'ünü zorunlu ödemelere ayırmışsınız, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne ise sadece yüzde 1 pay ayırmışsınız; kadın başına buradan ancak ve ancak 3 lira düşüyor. Hâl böyle iken hangi hizmetten bahsediyoruz? Aslında kadına şiddeti de, tacizi de, sefaleti de hak görüyorsunuz.

Şimdi, çok temel başka bir soru sormak istiyorum: Yaklaşık 13 milyon emekli, bu bütçenin neresinde? İnanması güç ama "bütçe açığı" kaleminde. Bütçe raporundan aktarıyorum aynen: "Emeklilere ödenen bayram ikramiyeleri ve yaşlılık aylıkları, bütçe giderlerindeki artışın temel sebeplerindedir." diyor. Yani, demek ki emekli, emekçi sizin için yük olmaktan ibaret. O zaman, biz de diyoruz ki: Yıllarca çalışan emeklisini hazineye yük olarak gören bu bütçenin bu ülkeye faydası yoktur.

Bu bütçe gösteriyor ki, halkın hakkını halka veren bir politika izlenmiyor. Bu arada "yok"ların bol olduğu bu bütçede "İstikrar yoktur." demek yanlışlık olur, haksızlık ederiz çünkü istikrarlı bir biçimde artan israf vardır. Emekten esirgenen kaynağın şatafata harcanması vardır. Bakın, 500 milyar dolar dış borcumuz var, israfı son verin diyoruz, "İtibardan tasarruf edilmez." diyorsunuz. Oysa garantili şehir hastanelerinin, yolcu garantili havalimanlarının, araç garantili köprü ve yolların maliyeti, çalışanların alın teriyle ödeniyor. Halkın ödediği vergilerden oluşan devasa kaynak, bir avuç imtiyazlı zümrenin emrine veriliyor.

Bakın, Can Yücel ne diyor? "Sıkışıp kaldık / Sırf yeme, içme, barınmanın bedeli bu kadar ağır olmamalı / Hayatta kalabilmek için bir ömür veriyoruz / Bir ömür karşılığı bir ömür yani."

Hayatta kalabilmek için bir ömür boyu bedel ödeyen bütün yurttaşlarımıza buradan söz veriyoruz: 20 milyon kadın istihdamda yoksa, 514 bin kadın şiddete uğramışsa kadın düşmanı bu bütçeyi kabul etmiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Güzel ülkemizde icra dosyaları 20 milyonu aşmışsa, sefalet bütçesiyle geçinemeyen 17 milyona ulaşmışsa yaşam hakkı tanımayan bu bütçeye hayır diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) 23 milyon evladımız taciz, tecavüz, şiddet, cehalet üçgenine sıkışmışsa,

on altı yılda 700 bine yakın çocuk evliliği yapılmışsa geleceği yok eden bu bütçeyi reddediyoruz. Atanamayan öğretmenlere, şiddete uğrayan sağlık emekçilerine umut ve çözüm sunamayan bu bütçeyi reddediyoruz. Vergiler altında ezilen esnafa, çay simide muhtaç ettiğiniz emekliye hayrı dokunmayan bu bütçeyi onaylamıyoruz. Zarar eden çiftçiye, geçinemeyen memura, borç yüküne boğduğunuz vatandaşa can suyu olmayan bu emek karşıtı bütçeye “Hayır.” diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Temel ihtiyaçları lüks sayan, özelleştirmeyi savunan bu israfın saltanat bütçesini bir kez daha ve bir kez daha, hazırlayanlara aynen iade ediyoruz. İnsanca yaşamı hak eden, dışıyla turnağıyla, umuduyla direnen tüm yurttaşlarımızı ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ilk söz, Aydın Milletvekili Sayın Rıza Posacı'nın.

Buyurun Sayın Posacı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA RIZA POSACI (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclise ve değerli vatandaşlarımıza saygılarımı sunuyorum.

Ülkemiz, bulunduğu jeopolitik konum itibarıyla her daim tetikte ve kendisine yönelebilecek tehditleri bertaraf edecek kabiliyette olmalıdır. Bunu sağlayabilmenin en büyük şartı, güçlü ve modern bir ordunun yanında, yerli ve millî bir savunma sanayisine sahip olmaktır. Bundan kırk beş yıl önce Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında maruz kaldığımız ambargolar, bugün farklı isim ya da yollarla ülkemize dayatılmaya çalışılmaktadır. Savunma sanayimizin bugünkü durumu sayesinde bu dayatmalara boyun eğmeden Zeytin Dalı, Fırat Kalkanı, Barış Pınarı gibi terörle mücadele operasyonlarını başarıyla yürütebildik. Bu sebeple ana hedefimiz, yüzde yüz millî savunma sanayisi oluşturmak ve geleceğin halk konseptine uygun vizyona sahip olmaktır. Şükürler olsun ki bu hedefimiz doğrultusunda hızla ilerlemekteyiz.

Dünya savunma sanayisi sektöründe ilk 100'de bulunan ASELSAN, TUSAŞ, ROKETSAN, HAVELSAN, TÜBİTAK SAGE yanında birçok özel girişim şirketimiz, savunma sanayisinde yaptıkları yıllık 8 milyar 300 bin TL'lik AR-GE yatırımlarıyla gurur verici işler çıkarmaktadır. Bu yatırımlar sayesinde bugün yüzde 65'lere çıkardığımız savunma sanayisi yerlilik oranı 2023'te yüzde 75 seviyelerine çıkacak. 2002'de 248 milyon dolardan aldığımız ihracatımız, geçen on altı yıl zarfında 8 kat artışla 2018'de 2 milyar 190 milyon dolara çıktı; 2019 yılı, yeni bir rekorla 3 milyar dolara yaklaşıyoruz; 2023 hedefimiz, 10 milyar dolar. Ülkemizin ortalama ihracat birim fiyatı 1,37 dolarken 2018 yılında yalnızca savunma sanayimizde birim fiyatı tam 47 dolara ulaşmış durumda. Yani her zaman dediğimiz gibi, nereden nereye arkadaşlar...

TUSAŞ tarafından üretilen, ilki 2014 yılında teslim edilen taarruz ve taktik, keşif helikopterimiz ATAK'ın 54'üncüsü, geçtiğimiz günlerde Kara Kuvvetleri Komutanlığımıza teslim edildi.

Yine, genel maksat helikopteri ihtiyacımızı karşılayacak Gökbey Projesi devam etmekte, Millî Gemi Projemiz (MİLGEM) kapsamında üretilen gemilerimiz, Deniz Kuvvetleri Komutanlığımıza teslim edilmekte olup ATAK ve MİLGEM ihracatımız da devam etmektedir.

Terörle mücadele ve sınır ötesi operasyonlardaki başarımızın yadsınamaz unsurlarından olan İHA ve SİHA'larda dünya çapında en başarılı 3 ülkeden biriyiz. Daha önce İsrail'den almak zorunda olduğumuz İHA'lar bu ülkeden yeterli teknik destek sağlanmadığı için uçurulamazken özel sektör-devlet iş birliği sayesinde bugün İHA ihraç eden bir ülke konumuna geldik. Sayın Cumhurbaşkanımızın tabiriyle “Kötü komşu, bizi ev sahibi yaptı.”

500 mühendis ve teknik personelle yürüttüğümüz Millî Muharip Uçak Proje'miz başarıyla devam etmekte, ilk örneği 2023'te hazır hâle geleceği öngörülen uçağımızın 2027 yılında semalarımızda olması planlanıyor.

Bunların yanında, eğitim uçağı HÜRKUŞ ve ANKA, hava savunma sistemlerimiz HİSAR ve SİPER, güdümlü füzemiz Kasırğa, keskin nişancı silahımız Bora, su üstü hedeflere karşı geliştirilen seyir füzemiz SOM, ATAY tanklarımız, ilk deniz füzesi Atmaca hâlen yürütülmekte olan 667 önemli savunma projelerinden bazılarıdır.

2020 Yılı Merkezi Bütçe Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesi, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Stratejik Hedef Planı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç duyulan planları uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçlerle gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamaların ne suretle karşılanacağını ve yine Savunma Sanayii Fonu aracılığıyla yapılacak alımlarla, Savunma Sanayii Fonu'ndan hazineye yatırılacak tutarların bütçeleştirilmesini düzenleyerek güvenlik güçlerimizin ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayacaktır.

Bu vesileyle, başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere savunma sanayimizin gurur duyduğumuz bu seviyelere ulaştırılmasında emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

2020 yılı bütçesinin vatana, millete hayırlar getirmesini temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz talebi, Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş'ın.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçe kanununun 11'inci maddesi üzerine aleyhte söz almış bulunuyorum. Konuşmamın başında ülkemizin gündeminde olan Doğa Koleji sorununa birkaç cümleyle değinmek istiyorum. Bakanlık, daha önceki açıklamalarında öğrencileri başka okullara nakletmekle soruna çözüm getireceğini düşünmektedir. Nakil, öğrencinin zaten hakkıdır. Öğrencileri nakletmek, Bakanlığın olaydaki sorumluluğunu yok etmez. Daha önce Özel Okullar Yönetmeliği'nde yer alan teminat maddesini bu Bakanlık kaldırmıştır. Teminatı kaldıran Bakanlık, gerektiğinde eğitimin sürdürülmesini sağlayacağını zımnen kabul etmiştir. Velilerin tek isteği, parasını ödedikleri 2019-2020 öğretim yılının bu okullarda tamamlanmasının sağlanmasıdır. Ama maalesef sorun çözülmedikçe aylardır maaş alamayan öğretmenler ayrılmakta; okulun ısınma, elektrik gibi altyapı ödemeleri karşılanamaz duruma gelmekte, kısacası eğitimin sürdürülmesi gittikçe zorlaşmaktadır. Öğrenciler açısından ciddi moral bozukluklarına sebep olmaktadır. Liselere ve üniversitelere giriş sınavına hazırlanan gençlerimize yazık değil mi? Sayın Bakanımızın, en kısa zamanda makul bir çözüm bulacağına inanmak istiyoruz.

Gelelim bütçe yasasına, 11'inci madde, Savunma Sanayii Destekleme Fonu'ndan kaynak aktarılacak projeleri anlatıyor. Millî Savunma Bakanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğüne tedarik edilecek güvenlikle ilgili mal ve malzemeler sayılmış, bunlarda bir problem yok ama başka kalemler de bu kaynaktan ödenecekmiş; bunlar neler diye bakarsak: Orman Genel Müdürlüğü helikopter alımları, Enerji Bakanlığı petrol ve doğal gaz boru hatları güvenlik sistemi, AFAD afet sonrası görüntü işleme sistemi, TÜBİTAK rüzgâr tüneli yapımı, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü sertifikasyon işleri.

Değerli milletvekilleri, neredeyse her önemli proje, bu kaynaktan desteklenecekmiş; Millî Savunma Bakanlığı dışında 6 bakanlık daha bu kaynağı kullanacakmış. O zaman biz neden bakanlıklara ayrı bütçe yapıyoruz? Savunma Sanayii Destekleme Fonu'nun amacının savunma sanayisi olması lazım. Yukarıdaki talepler, bu fonu, para bulamadığımız projelere kaynak aktarmanın yolu olarak gördüğümüzün bir kanıtı. Aynen kamu bankalarının sermaye artırımını İşsizlik Fonu'ndan karşıladığımız gibi. Adı "İşsizlik Fonu" ama işçiye giden kısmı çok az.

Dün akşam bu konuşma bildirimini aldığım da ekonomi profesörü bir arkadaşım ile yemekteydim. Arkadaşıma dedim ki: "Tam dört ayak üstüne düştüm. Ekonomi profesörü olarak bütçe kanunuyla ilgili neler söylememi istersin?" Arkadaşım şu yanıtı verdi: "Bütçe o kadar gayriciddi ki üzerinde yorum yapmaya değmez." 11'inci maddedeki ifadeler de maalesef bu arkadaşımın görüşlerini doğruluyor.

İki aydır Meclis Bütçe Komisyonu ve Genel Kurulu bütçe üzerinde çalışıyor ama bakıyorsunuz, her bakanlık, yüzde 10 civarında bütçe artırımıyla yola devam ediyor. Hiç konuşmasaydık, bütçeyi reddetsaydık de olacağı buydu. Çok önem kazandığını iddia ettiğiniz Meclis, iki ay neredeyse boşuna çalışmış oldu. Vatandaş, bu bütçeden maalesef olumlu bir beklenti, bir umut içinde değil. Vatandaş, kendi derdinde; barınma, aş, eğitim ve sağlık gibi temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanıyor, her gün borçlarını nasıl ödeyeceğini düşünüyor hatta pes edip intihar edenler de oluyor.

Konu savunma sanayisi olunca Tank Paletten bahsetmeden olmaz. Konunun esasının 50 milyon dolarlık yatırım olmadığını herkes öğrendi. 50 milyon dolar, Boğaz'da bir yalı fiyatı ama benim gündeme getireceğim husus, işin parasal yönü değil. Devirden önce bu fabrikada çalışan personel, Tank Palet personeli Silahlı Kuvvetler mensubuydu, ordumuzun bir parçasıydı. Onlar da aynı ordunun mensubu olarak gerektiğinde dağa çıkıp araçların bakımını, tamirini orada yapıyorlardı, bir nevi askerler. Firmaya devredilince artık onlar olmayacak, yabancı ortaklı bir firmanın elemanı olacaklar. Bu çalışanlar artık Mehmetçik'le dağ bayır dolaşıp ortak karavanadan yemek yemeyecekler. Bu durumun yaratacağı zafiyetin parasal değeri yoktur.

Mustafa Kemal Atatürk, Türkiye henüz savaştan çıkmış genç bir devlet iken kısıtlı imkânlarımıza rağmen savunma sanayisine önem vermiştir. Atatürk'ün mirasının bekçileri olarak savunma sanayimize ve ilgili fona önem veriyoruz. Bu fonun savunma sanayisinden başka amaçlarla kullanılmamasını diliyorum, Yüce Meclise saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, soru-cevap işlemine geçiyorum.

Beş dakika soru, beş dakika cevap.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizde üst ölçekli planlar ile ülke ve bölge düzeyinde belirlenen kalkınma hedef ve politikaları arasında kurulan ilişkinin güçlendirilmesi, çevrenin korunması ve yatırım yer seçimlerinin çevreyle uyumlu yapılabilmesi için stratejik bir mekânsal planlama yaklaşımına ihtiyaç duyulmaktadır.

Ülke bütünü ile karasuları ve münhasır ekonomik bölgeleri de kaplayacak şekilde tüm metropol bölgeler, gelişme odakları, yeni kentler, gelişme koridorları, üretim, arz ve tüketim akımları ve ilişkileri, kentsel ve bölgesel ağlar, yerleşmelerin yoğunluğu, ulaşım ilişkileri ve fiziksel eşikler gibi etkenler dikkate alınarak, belirlenen havza ya da bölgeleri kapsayacak şekilde hazırlanacak bu plan ne zaman tamamlanarak yürürlüğe girecektir? Planlanma süresi nasıl yürütülmektedir? Hangi kurum ve kuruluşlarla bu çalışmayı yapmaktasınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla 2011 yılında başlatılan, kendi imkânlarıyla su ve kanalizasyon altyapısını tamamlama imkânı bulunmayan belediyelerimize merkezî bütçeden aktarılan hibe desteği ve proje yürütme görevi verilen İller Bankası tarafından sağlanan krediyle bugüne kadar kaç adet iş tamamlanmıştır? Kaç adet iş devam etmektedir? Devam eden ve biten işler için ne kadar finansman sağlanmıştır?

AK PARTİ Hükümetleri döneminde kamu yatırımlarına verdiğimiz önemi, Sayın Cumhurbaşkanımız her platformda da vurgulamaktadır. Bunu da yaptığı çok sayıda açılış ve temel atma törenleriyle göstermektedir.

2003-2019 yılları arasında özellikle ulaştırmanın farklı modları, eğitim alanında derslik ve yurt, sağlık ve sulama alanı başta olmak üzere, ne tür yatırımlar yapılmıştır?

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Artan sanayileşme ve şehirleşme, çevre kirliliği sorunlarını da beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda gerek evsel ve gerekse de sanayiden kaynaklanan atık suların alıcı ortama artılmadan verilmemesi büyük önem arz etmektedir. Ülkemizde atık su arıtma tesisleri yeterli düzeyde midir? Yapılan çalışmalar nelerdir?

Kahramanmaraş Aksu Çayı arıtması ve Elbistan ilçemiz atık su arıtmaları ile kuzey ilçelerimizin katı atık bertaraf tesisleriyle ilgili yoğun çalışmalarınız olduğunu biliyoruz. Her 3 arıtmayla ve katı atık bertaraf tesisiyle ilgili çalışmalar ne aşamadır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Murat Kurum, bu 2 fotoğraf Tekirdağ Süleymanpaşa'dan; Sahilde yapılması planlanan biri marina yat limanı, diğeri de Ceynak Lojistik tarafından otuz altı yıllığına özelleştirilmeden alınan Ceyport Limanı. 2'si de Tekirdağ sahiline Çin seddini örmek için verilen bir proje. Ceynak şu anda 300 bin tonluk silolarla bir taraftan Altınova yolunu kapatıyor, yat limanımız da çarşıdan ta balıkçı barınaklarına kadar halkın nefes aldığı yeri kapatıyor. Bu projelere sizler ne diyorsunuz? Tekirdağ halkı onay vermiyor, Ankara'nın da onay vereceğini düşünmüyorum. Sizlerden tekrar projeleri gözden geçirmenizi, Tekirdağ halkının sesine kulak vermenizi diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Bakan, 2013 yılından sonra Sosyal Güvenlik Kurumuna emeklilik için müracaat eden 227 gazimiz emekli edilerek maaşa bağlanmıştır ancak dün yani 17 Aralık 2019'da sehven emekli edildikleri söylenerek maaşları kesilmiştir. Sehven emekli edildiği söylenen gazilerimizin emekli maaşları kesildiği gibi, yeniden işlerine dönemeyecekleri için istihdam hakları da ellerinden alınmıştır. Emeklilik ve iş hakkını kaybeden bu gaziler mağdur olmuştur. Anayasa'mıza göre "Harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler -Anayasa'nın- eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz." Yine, Anayasa'mıza göre "Devlet, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malul ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar."

Sayın Bakan, bu bilgiler ışığında, vatan savunmasında canını ortaya koyan gazilerimizin yaşadığı bu mağduriyetin giderilmesi için bir Kabine üyesi olarak desteğinizi bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, hepimiz zaman zaman devlet, zaman zaman da özel şirketler tarafından işletilen yol, tünel ve köprülerden ücretli geçmekteyiz. Ankara'dan Kocaeli'ye devlet otoyolundan giden ve kaçak geçen vatandaş, 370 kilometrelik yolda 100 TL ceza öderken Osmangazi Köprüsü'nden kaçak geçen veya hesabında para olmadığı için cezalı duruma düşen bir vatandaş, 800 TL'nin üzerinde ceza ödemektedir. Özel işletmelerde alınan ceza tutarlarının ne kadarı hazineye gelir olarak kaydedilmektedir, ne kadarı bu özel şirketlerde kalmaktadır? Kaçak geçerken araç, garanti kapsamında sayılmakta mıdır yoksa “geçmeyen araç” kabul edilip ayrıca işletmeci firmaya ücret ödenmekte midir?

BAŞKAN – Sayın Bakan...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mekânsal Strateji Planı bizim çok önemseydiğimiz bir süreç ve göreve gelir gelmez Mekânsal Strateji Planı'nın hazırlanması çalışmaları kapsamında kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve tüm paydaşlarımızla birlikte bu çalışmayı başlattık ve inşallah, 2020 yılı içerisinde de bu çalışmayı tamamlayacağız. Yapılan çalışmalarla Türkiye Mekânsal Strateji Planı ve vizyonu ile eksenleri ve öncelikleri belirlenmektedir ve Türkiye Mekânsal Strateji Planı'na ilişkin mekânsal gelişme senaryolarının ortaya konması, katılımcı süreçlerden yararlanılması için Ankara'da 13-14 Kasım'da bir toplantı yaptık.

Kamu kurumları, kalkınma ajansları, yerel yönetimlerimiz, akademisyenlerimiz, sivil toplum kuruluşlarımız ve özel sektör temsilcileriyle birlikte iki günlük çalıştay düzenledik. Çalıştay kapsamında Türkiye MSP süreci, vizyonu, eksenleri ve önceliklerine ilişkin bilgilendirme sunumu yapılmış, Mekânsal Strateji Planı eksenlerine ilişkin hazırlanan senaryolar uzmanlar tarafından sunulmuştur. Oluşturulan çalışma gruplarında mekânsal gelişme senaryoları ile vizyon ve önceliklere ilişkin katılımcıların görüşleri alınmış ve elde edilen sonuçlar raporlanmıştır. Mekânsal gelişme senaryosu ve şemaları bu doğrultuda hazırlanmakta olup ülkemizde düzey yönlendirme toplantısında sunulması ve 2020 yılında bu şemaların eyleme çevrilmesi sağlanacaktır. Bu çalışmalar tamamlandığı zaman tarım alanı olarak ayırdığımız tarım alanları, turizm alanları, sanayi alanları, ilgili lojistik güzergâhları üzerinde bilimsel “Ya, bu sanayiye buraya niye yaptık?” demeyeceğimiz çok önemli bir çalışma olacak. Akabinde, Ergene gibi Kırklareli gibi Kırıkkale gibi sanayi alanlarının atık sularını bertaraf etmek zorunda kalmayacağımız ve lojistik anlamda da destek vereceğimiz önemli bir iş olacak.

SUKAP kapsamında 2011 yılından bugüne kadar 922 adet iş tamamlanmış, 407 adet işle ilgili de süreç devam etmektedir. Tamamlanan işlere dair 1.011 adet belediyeye 1.329 adet iş için 4 milyar lirası hibe ve 6 milyar lirası da İller Bankasından kredi olmak üzere 10 milyar lira tahsis edilmiştir ve süreçler yürütülmektedir.

“Ülkemizdeki atık su tesisleri yeterli midir? Yapılan çalışmalar nedir?” Atık suların arıtılarak minimum etkiyle doğaya verilmesi, çevre kirliliğinin önlenmesi ve sınırlı olan su kaynaklarımızın ki, biz su kıtlığı yaşayan bir ülke hâline gelmek durumundayız, bu çerçevede, atık sularımızın yüzde 1'ini dönüştürüyoruz, su kıtlığı çekmemek için yüzde 5'ini dönüştürme hedefimiz var ki 2030'lu yıllarda nüfusumuzun da artmasıyla kişi başı kullanım miktarı 1.500 metreküpten 1.200 metreküplere düşecek eğer biz yeni kaynaklara erişmezsek ve atık sularımızı ileri biyolojik arıtma tesisleriyle iyileştirmesek.

2002 yılında belediye nüfusumuzun sadece yüzde 35'ine atık su arıtma hizmeti veriliyordu; 2018 yılında bu oran yüzde 87'ye çıkarılmış durumdadır. 2019'da yüzde 89'a geldik, inşallah 2023 yılına geldiğimizde hiçbir atık su arıtılmadan doğaya deşarj edilmeyecek şekilde çalışıyoruz ve 2011-2018 yılları arasında atık su arıtma tesislerinin -Strateji ve Bütçe Başkanımız da burada, sağ olsunlar, her yıl bize veriyorlar- enerji giderlerinin yüzde 50'sine tekabül eden 350 milyon lirayı da Bakanlık olarak karşıladık ve her yıl da karşılamaya devam ediyoruz. Kurulu kapasitesi 10 bin metreküp olan 284 atık su arıtma tesisinin deşarj edilen atık sularını da gerçek zamanlı izliyoruz.

Nizip Çayı'yla alakalı, Nizip ilçesinde kurulması planlanan atık su arıtma tesisi projesine 3 Mayıs 2019 tarihinde Bakanlığımızca "ÇED Olumlu" kararı verilmiştir. Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından Avrupa Birliği Türkiye'deki Mülteciler İçin Mali Yardım Programı (FRIT) fonuyla atık su arıtma tesisinin yapılma süreci devam etmektedir. Nizip Çayı'nın iyileştirilmesi amacıyla hem Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığımızla hem de Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'yle gerekli toplantılar yapılmıştır. İnşallah, kısa zamanda, hızlı bir şekilde bu süreç işletilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM - Vereceğimiz tüm ÇED'lerde, hassas bölgelerde planlanan projeleri takip ve bilgilendirme birimi oluşturduk. Bu birim, vereceğimiz ÇED raporlarının hakikaten doğaya zarar verip vermediğini takip edecek eğer zarar veriyorsa da bedeli ne olursa olsun bu sürece izin vermememizi gerektirecek bir gruptur ve bu çerçevede, bu anlayışta çalışmaktadır.

Taşova'yı da söyleyeyim isterseniz, bitireyim. Taşova'da Kadastro Şefliğinin kapatılması gibi bir durum söz konusu değildir. İhtiyaç hâlinde Amasya merkezden eleman istihdam edilebilir ve ayrıca, vatandaş talepleri lisanslı harita büroları tarafından da yerine getirilmektedir.

BAŞKAN - 11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Hazine garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile borç üstlenim taahhüt limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 12- (1) 2020 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak; garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti 4,5 milyar ABD dolarını aşamaz.

(2) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde üçüne kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir. Hazine ve Maliye Bakanı ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin kamu sermayeli bankalar ile kamu kurum ve kuruluşları arasındaki dağılımını, senetlerin vade, faiz ve diğer şartlarını belirlemeye yetkilidir.

(3) 2020 yılında 4749 sayılı Kanunun 8/A maddesi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüdü 4,5 milyar ABD dolarını aşamaz.

BAŞKAN – Gruplar adına ilk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu'nun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Bu maddeyle, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'la sağlanacak garanti imkânı ve dış borç ikrazının üst limiti 4,5 milyar Amerika Birleşik Devletleri dolarına çıkarılmıştır. Böylece, yatırımcı firmalar kolayca krediye ulaşabileceklerdir. Bu işin ufak tefek şaşırtmaları da var. Örneğin, ihale şartnamesinde krediye devlet kefaleti yokken, ihale bittikten sonra devlet kefaleti de konulabilmektedir.

Sayın milletvekilleri, kıyakta sınır yok. Devlet, yalnız kredi kefilisi olmayıp iş adamlarını daha da memnun edecek usulleri de uygulamaktadır. Bunlar, bedavaya verilen silah fabrikası, rekabetsiz üretimle silahların devlet tarafından alım garantisi gibi şeyler.

Hazırladığımız bu bütçenin külfetlerinin ve nimetlerinin adil bir şekilde dağıtıldığını söylemek mümkün değil; külfet vatandaşa, nimet yandaşa. Bir tarafta elektrikten doğal gaz, sınav ücretinden yurt ücretine, pazardaki esnafın tezgâhındaki gıda ücretlerinden bebek bezlerine kadar yapılan zamlarla hayatını idame ettirmekte zorlanan vatandaşımız, diğer tarafta vergi borçları silinen müteahhitlerimiz, zora düştükçe devralınan Next Level, Ağaoğlu ve son numara da Simit Sarayı.

Bence bu bütçenin birinci amacı eğitim olmalıydı, sonraki öncelikleri belki 10'uncu, belki 100'üncü sırada olabilirdi.

“Devlet etçilik yapar mı?” “Devlet sütçülük yapar mı?” dediniz; en sonunda devlet simitçilik yapar hâle geldi. Bu, altın simit.

Özel sektörde yatırımcılar yanlış kararlar alıp batıyorsa, bunun külfetini vatandaşın sırtına yüklemek nasıl bir vicdandır? Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in dediği gibi; para milletin, hak millettir. Milletin kendi hazinesi ve kamu bankaları, yandaş iş adamları sıkıştığında seferber ediliyor, vergiler siliniyor, onlara çare bulunuyor; sıra vatandaşa geldiğinde “Olsa dükkân senin.” deniliyor. Sizi para babaları seçmedi, sizi millet seçti; ya milleti göreceksiniz ya da yoldan çekileceksiniz.

AK PARTİ iktidarı borçlanmada artık çağ atladı. Miatları yirmi beş otuz yılı bulan borçları dikkate aldığımızda, bir nesil ortalama otuz yıl olduğuna göre, bu en az 2 nesli kapsayacak bir borçlanmadır.

IMF'nin 2018'de yayımladığı bir rapora göre, Türkiye'de ekonomik ve politik belirsizlikler artmıştır. Üst üste gelen seçimler bu belirsizliği beslemiş, yabancı sermayeyi ülkemizden uzaklaştırmıştır. Siyasi istikrarsızlık devam ediyor, yeni partiler kuruluyor, vatandaş kendi arasında erken seçimi konuşuyor. Kredi maliyetleri yükseliyor. Bazı ülkelerde faiz ekside kalırken biz yüzde 7 faizle krediyi ancak bulabiliyoruz. Belirsizlik Endeksi'nde 1 standart deviasyon, yıllık yatırımlarda yüzde 5 azalmaya tekabül ediyor. Yatırım dönüşleri belli olmayan sektörlerde yatırım daha da azalıyor, küçülüyor; yatırımlardan kaçınıyorlar.

Türkiye, orta gelir tuzağı etrafında dolanmaktadır. Orta gelir tuzağı nedir? Orta gelir tuzağı için değişik kriterler kullanılmakla birlikte, ben burada, Amerika Birleşik Devletleri'nde gayrisafi millî hasılanın kişi başına düşen değerinin yüzde 20 kadarını gayrisafi millî hasılamıza kıstas alıyorum. Orta gelir tuzağında neler oluyor? Tasarruflar ve yatırımlar düşüyor, imalat sanayisinin gelişimi yavaşlıyor, sanayide çeşitlenme ortadan kalkıyor, emek piyasasının koşulları zayıflıyor, ücretler düşüyor.

Bazı yıllar için bizim kişi başına gayrisafi millî hasılamızı Amerika Birleşik Devletleri'yle kıyasladığımızda; 1982 yılında yüzde 18, 2008 ila 2012 yılları arasında yüzde 18-20'lik bir düzeyi tutturmuştur ancak 2006 ila 2015 yılları arasında, bütçemizde kâğıt üzerinde yapılan iki değişiklikle, iki uygulamayla, gayrisafi millî hasılamız yüzde 50'den fazla arttı. Bunu dikkate aldığımız vakit, en yüksek 1982 yılındaki gayrisafi millî hasıla oluyor.

Ülkemizdeki gelişmeleri yabancı ülkelerle kıyasladık 2000'li yıllardan önce. Medyadaki kartelleşmeden sonra bu da ortadan kalktı. Orta gelir tuzağından çıkmak için başka ülkeler ne yapmış? Bunun en güzel örneği Polonya'dır. Polonya, yirmi beş yıllık bir süre içinde gayrisafi millî hasılamızı 6 bin dolardan 26 bin dolara çıkardı. Bu, ekonomik büyümenin yanında ekonomik gelişmeyi de sağladı. Günde 10 dolar kazanan nüfus yüzde 54 iken, bunu yüzde 26'ya düşürdü. Gini endeksini 32,08 gibi düşük bir değerde tuttu. İşte gelişim budur. Polonya'nın bu başarısı beşgen bir yapı üzerine oturtulmaktadır.

Bunlar kısaca şöyle:

1) Yönetim. Seçimle gelen hükümetler ortak vizyon kullanmışlar ve bunu hepsi uygulamış.

2) Sürdürülebilirlik sağlanmış. Mali politikalar ekonomik kurallara uygun yapılmış, bütçe açığı limitli tutulmuş, inandırıcı enflasyon hedefleri ortaya konulmuş.

Ülkemizde, ne enflasyonda ne de kalkınmada hedeflenen rakamlar hiçbir zaman tutturulamamıştır. 2023 yılı için konulan ekonomik hedefler, hepimiz de biliyoruz ki yüzde 50 revizyona uğratılmıştır.

3) Dışarıyla bağlantılı olma. İç piyasalar, global piyasalar çok entegredir. Polonya da bu entegrasyonu sağlamak için yabancı ürünlere konulan vergileri indirmiş, dışarıdan gelen sermaye artmış, Polonya şirketleri inovatif olmuşlar, mücadele eder ve rekabet eder hâle gelmişler.

4) Zayıf şirketlerin desteklenmesine tamamen “dur” denildi.

5) Kaliteli eğitim. Eğitim, her kesimden insan için erişilebilir olmuş.

Burada biraz duralım. Kendi grubumu, parti grubumu dikkate aldığımda, bizim grubumuzdaki milletvekillerinin yüzde 85 kadarı eğitimleri sayesinde bir yere gelmiş. Biz büyüklerimizden bu imkânları alıp bu fırsatları yakalarken çocuklarımız için bunu sağlayabiliyor muyuz, vicdanen rahat mıyız? PISA sınavlarında en üstte yer alan çocuklar ülkelerinin lokomotif oluyorlar. Türk çocuklarından en üst düzeyde yer alanlar yüzde 6 iken, gelişmiş ülkelerde bu sayı yüzde 20'lere çıkmaktadır.

“PISA bize uymaz.” diyen bazılarına Üniversite Giriş Sınavı sonuçlarını gösterebilirim. Burada sınav sonuçları facia. Tarihte 10 soruda 2 doğru, fizikte 14 soruda 1 doğru, matematikte 40 soruda 4,7 doğru, kimyada 13 soruda 0,9 doğru, ana dilde 24 soruda 4,9 doğru; 15 bin kişi de sıfır çaktı.

Geçenlerde AK PARTİ’li bir hatip konuşurken “Sınıf büyüklükleri nedir?” dedim “25 kişi.” dedi. Bu, çok ayıp bir şey. Eskişehir’de şehir merkezinde 28 okul çift tedrisatlı eğitim yapıyor ve ortalama sınıf büyüklüğü 32 kişi. Gerçekleri olmamış gibi gösterme konusunda hiçbir çaba göstermemiz arzumuzdur. Bunlar bir tarafa, Abdurrahman Dilipak’ın -hepinizin bildiği ve iltifat gösterdiği Abdurrahman Dilipak- Türk öğrencileriyle ilgili 10 Aralıkta yazdığı yazıyı, makaleyi hepinize tavsiye ediyorum.

Sizi bir an empatiye davet ediyorum; düşününüz ki şu saatte, bugün, suyun kenarındasınız, ayakkabılarınızı çıkardınız, çoraplarınızı çıkardınız, pantolonunuzu çemrediniz. Sırtınıza çocuğunuzu aldınız, bu çocuğu okula götürceksiniz. Sayın Strateji ve Bütçe Başkanı, bu sizi çok daha fazla ilgilendiriyor. Bu sene yatırıma çok az para ayırdınız, umarım gelecek sene daha fazla ayırırsınız.

Bu, Bingöl Karlıova’nın Aktaş mezrasında oturan Kemal Okuyucu. Kemal Okuyucu, çocukları bu sefaletten, bu yoksulluktan kurtulsun diye her gün 4 kilometre yolu çocuklarını sırtına alarak götürüyor ve tekrar getiriyor. Bu, iktidar için büyük bir ayıptır. Türkiye’de pek çok Kemal Okuyucu var. Bu, Millî Eğitim Bakanının, Cumhurbaşkanının uykusunu kaçırmaya gereken bir olaydır.

Bu yıl genel bütçeden Millî Eğitim Bakanlığı yatırımına ayrılan para yüzde 0,53 yani yüzde yarım. Sıklıkla referans gösterdiğiniz 2002 yılı bütçesinde Millî Eğitim Bakanlığı yatırımına ayrılan para ise yüzde 1,3; şu andakinin 2,5 misli. Beğenmediğiniz 2002’de genel bütçeden Millî Eğitim için yatırıma ayrılan para, şu yıl ayrılan paranın 2,5 misli, 3 misliydi.

Toplumsal yapıya yatırım yapmak aklınıza gelmiyor. Ekonomik olmayan havaalanları, yollar, köprüler, tüp geçitler yapıyorsunuz, heybedeki son turp da Kanal İstanbul. Nedir bu kazıkazan yatırımlarınız? Cüsseli yapılarla aşağılık duygularını tedavi etmek çok zordur arkadaşlar.

Görüldüğü gibi, AK PARTİ hükümeti ne yaptıysa Polonyalılar tersini yapmış. Bundan sonra, istikbalde gelecek hükümetin ne yapacağı belli; şu anda AK PARTİ ne yapıyorsa bunun tersini yapacak ve o zaman başarılı olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Hepimizin çocukları var...

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu, teşekkür ediyorum.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, en önemlisi...

BAŞKAN – Vallahi, yapacak bir şey yok.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Bir dakika...

BAŞKAN – Yok, süre uzatımı yapmıyoruz Sayın Kabukcuoğlu.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kırıkkale Milletvekili Sayın Halil Öztürk, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, günümüzde küresel finans düzeni hâlen egemen güçlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda, Türkiye ekonomisi uzun süredir çok cepheli bir kuşatma ve saldırı altındadır. Uluslararası ekonomik tetikçiler, sermaye gaspçıları, uluslararası şirketler ve bankalar bu ekonomik operasyonun içindedir. Ancak gelinen noktada Türkiye, Cumhuriyet'in güçlü birlikteliğiyle, sıkı para ve maliye politikalarıyla, kalleşçe yapılan bu saldırıları bertaraf etmektedir. Nitekim, makroekonomik rakamlara bakıldığında, ciddi bir toparlanmanın söz konusu olduğu çok açık bir şekilde görülmektedir. Burada göze çarpan en dikkat çekici iyileşme ise faiz oranlarıdır. Faiz oranları düştükçe yatırım ortamı daha da müspet bir hâl alacak ve iyileşme gün gibi ortaya çıkacaktır. Cumhuriyet'in başlıca, en temel görevlerinden biri de bunu temin etmektir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye ekonomisinin geleceğine yönelik olarak yakın zamanda hazırlanan bir raporda, Türkiye'de 2041 yılına kadar gıda ve içecek, tarımsal AR-GE ve hizmetler, alternatif enerji, otomobil üretimi ve turizmin ön plana çıkacağı tahmini yapılmıştır. Dolayısıyla çok yönlü sanayileşme stratejileri ve sektörel dinamik analizlerle Türkiye ekonomisinin dünya ekonomisindeki payının ve öneminin artacağını söylemek mümkündür. Türkiye'nin özellikle bölgesindeki siyasi konumu ve itibarı da ancak bu şekilde yükselebilecektir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu kapsamda üretime daha fazla önem verilmesi, istihdam üzerindeki vergi yüklerinin azaltılması, tarımdaki çözülmenin kontrol altına alınması, kaynakların sadece inşaat sektörüne aktarılmaması, teknolojiyi içselleştiren ve katma değeri yüksek ürünler doğrultusunda uzmanlaşma çabasına girilmesi gerektiğini özellikle belirtmek isterim. Çünkü, aksi takdirde ne çift hanelerde kemikleşen işsizlik oranıyla ne de gelir dağılımı dengesizliği ve yoksullukla mücadelede istenilen ve hedeflenen başarıya ulaşamayacaktır.

Değerli milletvekilleri, 2020 yılı merkezî yönetim bütçesi görüşmelerinde seçim bölgem Kırıkkale'nin öne çıkan bazı önemli ihtiyaç ve taleplerini de dile getirmek isterim. Kırıkkale, Orta Anadolu'nun ortasında, devleti için her türlü fedakârlıkta bulunan ancak devletçe beklentileri yeterince karşılanmayan bir ilimizdir. Kırıkkale'miz uzun zamandır iş ve yeni yatırım konusunda herhangi bir

gelişmenin olmamasından yakınmaktadır. Bugün 3 ana aks üzerinde gelişimi planlanan Kırıkkale, tarım, turizm, sanayi ve özellikle de savunma sanayisi konusunda yatırıma aç ve susamış durumdadır. Bu bakımdan, Hükümet yetkililerinden Kırıkkale'ye gerek kamu gerekse özel yatırımlar konusunda özen ve önem göstermelerini bir kez daha tüm samimiyetimizle talep ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Kırıkkale, 4'üncü bölge teşvik sisteminde yer almasına rağmen, TR71 Bölgesi illeri içinde ve ülke genelinde teşvikli yatırımlardan en az pay alan illerimizden biridir. Bu bakımdan, yatırım cazibesi yaratılmalı ve iş insanlarımızın talepleri dikkate alınarak Kırıkkale, 6'ncı bölge teşviklerinden yararlandırılmalıdır.

3 OSB'si bulunmasına rağmen hâlen doluluk oranı çok yetersizdir. Hâl böyle olunca planlanan istihdam seviyesi yakalanamamaktadır. Özellikle Silah İhtisas OSB, Kırıkkale için bir şanstır ancak ortakları arasında yer alan Savunma Sanayii Başkanlığının daha çok ilgisine ihtiyacı vardır. Bu yüzden, Silah İhtisas OSB'ye avantaj yaratacak ve ön plana çıkaracak özel teşvik ve destekleri de ilgili bakanlıklarımızdan Kırıkkaleliler olarak beklediğimizi ifade etmek isterim. Diğer yandan, Kırıkkale Karma Endüstri Bölgesi faaliyet çalışmaları da hızlandırılmalı ve bir an önce hizmete açılmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kırıkkale'de azalan ve yetersiz kalan yatırımlar işsizliği de körüklemektedir. Verilere göre, Kırıkkale'de işsizlik yüzde 12, genç yaşlarda ise bu oran yüzde 22'lere gelmiş durumdadır. Çay ocaklarında vakit geçiren genç kardeşlerimiz, işsizlik nedeniyle gelecek planları yapamadıklarını bizlere her vesileyle söylemektedirler. O hâlde bizler de elimiz kolumuz bağlı durmamalı, onlara hayal kurabilecekleri iş fırsatları yaratacak yeni yatırımların önünü açabilmeliyiz. Bu bakımdan, Kırıkkale'yi bir bütün olarak tanıtmaya yönelik, amacı, öncelikleri, hedefi ve stratejisi belirlenmiş kapsamlı bir tanıtım planı hazırlanıp ivedi olarak hayata geçirilmelidir. TÜPRAŞ ve PETKİM'in Kırıkkale'deki faaliyetleri göz önünde bulundurularak petrol ve ürünleri sektörünün planladığı yatırımlar özel teşviklerle ilimize kazandırılmalıdır. Yatırım destekleri sadece başlangıç aşamasında kalmamalı, ürünlerin pazarlanmasına kadar çok çeşitlilik göstermelidir.

Tarımda yüksek girdi maliyetleri çiftçimizin, köylümüzün kazançlarını düşük bırakmakta, bir sonraki yılın ekimini zar zor gerçekleştirebilmektedirler. Kırıkkaleli çiftçi ve köylümüze nefes aldirmek adına, onların faiz borçlarını affederek diğer elektrik ve su borçlarında da bir yapılandırmaya gidebilmeliyiz. Tarım Kredi Kooperatiflerimizin çiftçimize kullandığı kredi faiz oranları, yine, çiftçimize sattığı gübre fiyatları çok yüksektir; makul seviyelere inmesi için gerekli çalışmalara derhâl başlanmalıdır.

Kırıkkale maden çeşitliliği yönünden de zengin bir ilimizdir. Bu maden yatakları Delice, Keskin, Çelebi ve Balışeyh ilçelerinde yoğunlaşmaktadır. Mevcut yer altı kaynaklarının ekonomiye kazandırılması bakımından Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün bir an önce faaliyetine başlaması ve bu madenleri Türkiye ekonomisine kazandırması son derece büyük bir gerekliliktir.

Yine, tıbbi ve aromatik bitki yönünden zengin olan Kırıkkale'nin bu alanda da yatırıma ve tanıtıma ihtiyacı bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kırıkkale, emekli şehrimizdir. Emeklilerimizin ekonomik durumlarının bir an önce iyileştirilmesi için de gerekli adımlar atılabilmeli ve emeklinin içinde bulunduğu cendereden çıkması temin edilmelidir.

Esnaf ve sanatkârlarımızın vergi ve yine, prim yükü hafifletilmeli; borçlarını yeniden yapılandırılmalı ve bir kısmını da affedilmeliyiz.

Yine, yoğun olarak hayvancılıkla uğraşan Kırıkkaleli üreticimiz için, Kırıkkale'ye öncelikle modern bir et kombinasyonu kazandırılmalı, hayvancılıkla geçimini sağlayan hemşehrilerimize veterinerlik, yem, ilaç gibi alanlarda destek ve gerekli kolaylıkları da sağlayabilmelidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, bugün "KİT" olarak adlandırdığımız kamu iktisadi kuruluşları içerisinde Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu en düşük mali ve sosyal haklara tabi kurumdur. Öncelikli olarak, KİT'ler arasındaki bu eşitsizlik giderilmeli ve fabrikalarda çalışan işçilerimizin haklı talep ve beklentileri karşılanabilmelidir.

Bir yandan Makina ve Kimya Endüstrisinin yüksek teknolojiye sahip yoğun üretim modeline geçişi için yatırım çalışmaları hızlandırılmalı, diğer yandan mevcut tesislerin modernizasyonu da bir an önce gerçekleştirilmelidir. Makina ve Kimyanın uluslararası alanda yeni pazarlara açılıp daha yüksek satış rakamlarına ulaşması için elden ne geliyorsa yapılmalı, farklı ülkelerin savunma projelerine ortak edilerek yeni üretim sahaları açılabilir.

Sayın Bakanım, yerimden az evvel soru olarak ben size sordum ama sanırım cevabı henüz size gelmedi. Bizim Kırıkkale il merkezinde il belediyesinin arıtması yapıldı ama ilçe belediyelerimizin arıtması olmadığından dolayı atık sular Kızılırmak'a deşarj edilmektedir. Bu konuda gerekli hassasiyeti göstermenizi ben de Kırıkkaleli hemşehrilerim adına özellikle, hassaten rica ediyorum. Bu, çevre kirliliği bakımından da son derece önemli.

Yine, Çevre Bakanlığınızın Kırıkkale'miz için yapmış olduğu projelerin farkındayız. Ben de yine Kırıkkale Milletvekili olarak şahsınıza ve bütün bürokrat arkadaşlara buradan teşekkür ediyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, bu düşüncelerle, 2020 yılı merkezî yönetim bütçesinin ülkemize, devletimize ve milletimize hayırlar getirmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

On güne yakındır 2020 bütçesi üzerinde konuşuyoruz. Sizi dinlerken biz burada -televizyonları başında da yurttaşlarımız- gerçekten hayretler içerisindeyiz. Sizin çizdiğiniz toz pembe tablolar ile maalesef halkımızın yaşadığı gerçekler örtüşmüyor. Siz aslında kendi ayrıcalıklı dünyanızdan, bizlere ise halkımızın yaşadıklarından söz ediyoruz ama maalesef her iki tabloyu da aynı yüz ifadesiyle dinliyorsunuz; asıl hayret verici olaylardan bir tanesi de bu.

Değerli arkadaşlar, AKP'nin yürüttüğü ayrımcı, keyfi ve hukuk tanımaz politikalarından kaynaklı her gün yeni bir hak ihlali yaşıyoruz. Sadece ilim Ağrı'da son bir haftada yaşanan bir iki hak ihlaline değinmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, daha önce burada vekil arkadaşlarımız da ifade etti, ben de bir kez daha ifade etmek istiyorum; ta ki hukuk yerini bulana kadar, adalet yerini bulana kadar da bunu ısrarla söylemeye devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, Tutak ilçemize bağlı Soğukpınar köyünde 27 yaşında 3 çocuk babası Murat Kaya katledildi. Bütün köy, kadınlar, çocuklar, yaşlılar 1990'larda tanıklık ettiğimiz, duyduğumuz yöntemlerle işkenceden geçirildi. Köylülerin elleri arkadan kelepçelendi, karın üzerine uzatılarak saatlerce bekletildi, üzerlerine basıldı; hakarete uğradılar ve dövüldüler.

Katledilen Murat Kaya'nın eşi Zozan Kaya yedi gün gözaltında tutuldu; bebeğini emzirmesine bile izin verilmedi. Ağrı Valiliği, Murat Kaya'yı, kaşla göz arasında, bir anda "terörist" ilan etti. Ama gelin, bakalım Murat Kaya kimmiş, olay nasıl gerçekleşmiş, bir kez daha Zozan Kaya'nın dilinden dinleyelim: "Sabah eşimle evde oturuyorduk. Kaynanam eşime 'Jandarma köye gelmiş; bir bak, ne olmuş?' dedi. Murat montunu giydi, dışarı çıktı. Ben ona 'Gitme.' dedim, beni dinlemedi; bana 'İçeride kal, hemen döneceğim.' dedi. O giderken onu pencereden izledim. Bir asker Murat'ı yere yatırdı, ayağıyla üstünü aradı; sonra kaldırdı, duvara yasladı. Sonra komşumuzun evine götürdüler, silah sesleri geldi; bir daha da Murat'ı görmedim. Sonra evimize geldiler, aradılar, bir şey bulamadılar; beni alıp karakola götürdüler. Gözaltındayken, terörist olduğu için eşimin öldürüldüğünü söylediler." Elbette ki suçu örtbas etmek için Murat "terörist" ilan edildi; ne de olsa "terörist" ilan ettiklerinde her şeyi yapabileceklerini, sorgulanmayacaklarını biliyorlar. Buna benzer onlarca olaya tanıklık ettik, yaşadık. Artık Kürtleri öldürmenin suç olarak görülmediği bir dönemi yaşıyoruz.

Değerli arkadaşlar, biz 5 vekil iki gün boyunca köye gitmeye çalıştık; her gidişimiz engellendi. Oradaki yetkili kişiye sordum: "Bizi neden engelliyorsunuz? Köye gitmeme gerekçemiz ne?" Bana dedi ki: "Benim canım öyle istiyor." Aslında artık uzun dönemdir bu ülke hukukla yönetilmiyor, keyfiyetle yönetiliyor. Yetkililer de sizden aldıkları güçle bunu çok rahatlıkla söylüyorlar.

Değerli arkadaşlar, diğer bir hak ihlali ise Doğubeyazıt ilçemizde yaşandı. Biri 14, diğeri 15 yaşında olan 2 çocuk, ehliyetsiz araç kullandıkları için, resmen işkenceye uğradı. Mahalle arasında arabalarını yıkarken arabayı kullanmaya çalışıyorlar; sonra polis aracını görüyor bu çocuklar, korkuyorlar, kaçmaya başlıyorlar. Sonra polis bunları panzerlerle kovalıyor, aracı durduruyor, çocukları indiriyor, çocuklara şiddet uyguluyor, ağızlarına biber gazı sıkıyor, telefonlarını kırıyor, sonra doktora götürülüyor, darp raporu alınmıyor. Bakın, bu 2 çocuğun da fotoğrafı bunlar, bakabilirsiniz. Yani bu öfke, bu kin, bu ayrımcılık neden bu kadar keskin; bir kez daha kendinize sormanızı istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu politikanız sadece bu kolluk işlerinde değil, aslında yaşamın her alanına sirayet etmiş bulunmakta. Geçen hafta Ağrı'da bir operasyon oldu, il ilçe yöneticilerimiz gözaltına alındı. Yani gözaltı gerekçelerini, nedenlerini uzun uzun anlatmayacağım çünkü gerçekten zamanım yetmiyor. Ama sadece, beş yıl önce yapılan bir basın açıklamasına katıldıkları için gözaltına alındılar. Beş yıldır suç olmayan bu mesele bugün suç olarak görülmüş. Savcı bunları çağırıyor, adliyenin içerisinde, kendi makam odasında, ailelerinin gözü önünde arkadaşlarımıza ağza alınmayacak hakaretlerde bulunuyor. Bir savcı bunu yapıyor, aleni, açık yapıyor. Şimdi, biz bağımsız ve tarafsız yargıdan mı söz edeceğiz? Bağımsız ve tarafsız yargının kalmadığını, hukukun artık vicdanıyla karar vermediğini, talimatla karar verdiğini bir kez daha bu olayda da anlıyoruz. Maalesef, hukuk da AKP'nin hukuk büroları gibi çalışıyor, talimatla çalışıyor.

Bir kez daha söylüyorum; ayrımcı, kışkırtıcı ve ötekileştirici siyasetiniz her yere sirayet etmiş. Herkesi potansiyel suçlu olarak görüyorsunuz. Eğer öyle değilse arkadaşlar, Türkiye'nin neresinde sadece kaçak elektrik için gece yarısı ya da sabaha doğru dörtte Özel Harekât timleriyle evler basılıp insanlar korkudan yaşamını yitirir? Siz ülkeyi aslında bu hâle getirdiniz. Bakın, o kadar yandaş holdinglerin vergilerine af getiriyorsunuz, affediyorsunuz; bir kere de o zaman halkın elektrik faturalarına bir af getirin, bu ve benzer olaylar yaşanmasın.

İşte, asıl gerçeklik bu anlatılanlardır, asıl politikanızın fotoğrafı burada bizim ifade ettiklerimizdir. Polis de Jandarma da doktor da linç güruhu da sizin bu politikalarınızdan destek alıyor çünkü yargılanmayacaklarını, kimsenin onlara hesap sormayacağını çok iyi biliyorlar. Onun için de siz de bu ülkeyi bir toplama kampı gibi yönetiyorsunuz.

Özellikle 7 Hazirandan sonra HDP hedef alındı. Kendinizi yerli ve millî, sizin dışınızda kalan herkesi vatan haini ilan ettiniz. Çok tehlikeli bir şey yapıyorsunuz; demokratik değerleri, hukuk değerlerini ayaklar altına aldınız. İnanın ki bunun acısını sizler de çok yaşayacaksınız.

Bakın, değerli arkadaşlar, daha dünün muktedirleri sizin için “irticacı” diyordu, sizin partinizi irticai faaliyetlerin odağı olmakla suçluyordu; bugün siz aynı akılla yol alıyorsunuz. Bu konuda söylenecek çok şey var, zamanım çok kalmadı, ben biraz da Ağrı’nın yerel sorunlarına değinmek istiyorum çünkü konuşacağımı bilenler çok aradı, yaşadıkları bazı sorunları ifade etmemi istediler kürsüden.

Evet, arkadaşlar, 2020’nin bütçesini konuşuyoruz. İşte, milyon dolarlık kaynaklardan söz ediyoruz ama Ağrı’nın payına düşen yine yoksulluk, yine sefalet.

Değerli arkadaşlar, sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi içerisinde ilimiz son 3 il içerisinde. Yani bakanlar gelip gidiyor, büyük büyük vaatlerde bulunuluyor ama maalesef, sonuç değişmiyor. Eğitimde, sağlıkta, iş yaşamında ciddi sorunlar yaşanıyor.

Yine, biliyorsunuz, tarım ve hayvancılık kenti Ağrı ama artık tarım ve hayvancılık da ölmek üzere. Az önce beni çiftçiler aradı, dediler ki: “Biz kredilerimizi ödeyemiyoruz, borç batağındaız. Lütfen, bir kez daha bunu kürsüde ifade edin.”

Değerli arkadaşlar, tam teşekküllü bir hastanesi olmayan ender illerden bir tanesi de Ağrı. Biz yedi yıl boyunca, yani dört yıldır özellikle bizim muhalefetimizle zor bela bir tane hastane binası diktik. Evet, hastane binası var ama şu anda içerisinde doktor yok, bilmem, bin tane sorun yaşanıyor. Neredeyse insanlar ışık hızıyla seyahat edecek, biz hâlâ bu kürsülerde Ağrı’nın doktor sorunundan, Ağrı’nın eğitiminden, Ağrı’nın iş olanaklarından söz ediyoruz.

Yine, işsizliğin en derin yaşandığı illerden bir tanesi de Ağrı. Yılda 30 bin insan iş meselesinden kaynaklı kentten göç ediyor, göç etmek zorunda kalıyor. Yine, arkadaşlar, gençlerin büyük bir çoğunluğu inşaatlarda güvencesiz çalışıyor ve bu gençler her gün patır patır inşaatlardan düşüyor, iş cinayetleri sonucunda yaşamını yitiriyor.

Yine, değerli arkadaşlar, yerelde imkânlar kıt; iş olanakları eğer var ise de maalesef, bunda Ağrılılara sıra gelmiyor çünkü yandaşlar bir şekilde kendi aralarında bu olanakları bölüşüyorlar, paylaşıyorlar.

Bakın, Ağrı’da -biz buna dair birçok soru önergesi de verdik- yani yolsuzlukla, rüşvetle, adam kayırmacılıkla neredeyse anılmayan kurum kalmadı. Bu konulara ilişkin onlarca defa buradan sorduk, önergeler verdik ama hiç kimse bu konuya eğilip gerçekten, Ağrı halkının hakkını, hukukunu korumak üzere bir girişimde de bulunmadı.

Değerli arkadaşlar, yine, İŞKUR’a dair aslında çok ciddi eleştiriler geliyor yerelden, çok ciddi olarak bu konunun üzerinde durulması gerektiğini ifade ediyor Ağrılılar. Yani biliyorsunuz, zaten işsizlik oranlarından, orada yaşanan sefaletten, yoksulluktan söz ettim ama İŞKUR’a da bir başvuru olduğunda insanlar eşit ve adil bir şekilde buralardan faydalanamıyor; yine adam kayırmacılık, yine yandaş kayırmacılığı buraya da sirayet etmiş. Bu konunun da ivedilikle üzerinde durulması, adaletin, eşitliğin sağlanması ve herkesin eşit koşullarda bu olanaklardan yararlanması gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum. Biz bu işin takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, önce bir Türkiye fotoğrafı çekelim. Çok geriye gitmeye gerek yok; altı yıl önceye gideceğiz 2013'te nasıl bir Türkiye'yle karşı karşıyayız diye.

2013'te, ilk 20'nin içerisinde, dünyanın en gelişmiş 20 ülkesi içerisinde 16'ncı sırada olan ve millî geliri 950 milyar dolar olan bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıyaydık. Hemen arkasından, başkanlık sistemi dediğiniz, bizim “ucube bir sistem” demiş olduğumuz tek adam rejimine geçtikten sonra, aradan altı yıl geçtikten sonra 722 milyar dolarla 19 ilâ 20'nci sıra arasında oynayan bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıyayız yani 228 milyar dolar cebimizden buharlaşmış, uçmuş değerli arkadaşlarım. O tarihte, 12 bin doların üzerinde olan kişi başına bir millî gelir var, şu anda ise 9 bin doların altında rakamlarla oynayan bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlarım, geçenlerde Alman Bertelsmann Vakfı Türkiye'yle alakalı bir endeks yayınladı. Bu Sosyal Adalet Endeksi'nde kendine -baz almış olduğu- 41 ülkenin içerisinde Türkiye 40'ıncı sırada değerli arkadaşlarım. Buna göre, bu Endeks'e göre şöyle bir çalışma var: Türkiye'de, millî gelirden en fazla pay alan -yani bu pastadan en fazla gelir elde eden- yüzde 20 millî gelirin yüzde 47,6'sını alıyor; en alt dilimindeki yüzde 20 ise yüzde 7, yüzde 8 yani yüzde 6 civarında bir pay alıyor. Aradaki makas yüzde 7,8'lere ulaşmış değerli arkadaşlarım.

Bir ülke düşünün, bir ülkedeki ayakkabı üreticilerinin, ayakkabı sanayisinin yüzde 10'u konkordato ilan etmiş değerli arkadaşlarım. Hani hep diyordunuz ya “Avrupa bizi kıskanıyor, Almanya bizi kıskanıyor, İngiltere bizi kıskanıyor.” diye. Bakın, 2019 yılının ilk on ayında bizi kıskanan Almanya 3 milyon otomobil üretmiş, hemen arkasından Fransa gelmiş 2 milyon, hemen arkasından İngiltere gelmiş 1 milyon; Türkiye'de otomotiv üretiminde yüzde 39'luk bir küçülme var, 268 bin civarında otomobil üretmişiz değerli arkadaşlarım. Hani ne diyordunuz bizlere? “Kıskanıyorlar bizi.” diyordunuz. Ben geçen ay Avrupa'yımdım, gerçekten bir kahveye bir “cafe”ye gittiğimiz zaman, karşımızda oturan Avrupalıları gördüm, çatladılar. Sordum ne oldu diye. Dediler ki: “Sizi kıskanıyorlar.” Kıskanınca çatlıyorlar değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Böyle bir tabloyla karşı karşıyayız.

Öyle ki bakın, asgari ücretle alakalı da bir nitelendirme yapalım: Bizi kıskanan bu Avrupalılarda, Fransa'da, İngiltere'de, Almanya'da asgari ücret 1.500 avronun üzerinde değerli arkadaşlarım; bizde ise gayrisafi olarak -bu, 300 avro aslında- 410, 420 avro civarında ki bugünlerde de buna ilişkin görüşmeler devam ediyor değerli arkadaşlarım.

Bugün ilginç bir gelişme oldu. Bugün buraya çıkan bütün konuşmacılar ne diyorlar? Simit Sarayıyla alakalı örnekler veriyorlar. Belki gözünüzden kaçtı değerli arkadaşlarım. Bakın, bugün Çorum'da 2 kardeşimiz çaresizlik içerisinde, ailelerine intihar mektupları bırakarak intihar ettiler ama başka bir gerçek daha var: Sevgili Haydar Akar'ın memleketinde, Kocaeli'nin Derince ilçesinde, ismi de çok ilginç, ismini de aldım, Binnet Simit; Sayın Bakan, böyle bir şey olamaz, böyle bir tesadüf olamaz; bir doğal gaz borusuna kendisini asıyor, 1 çocuğu var. Bunu anlayabiliyor musunuz ve bankalarla alakalı borç listesini bırakıyor ve çaresizlik içerisinde “Ben bu utançla yaşayamam.” diyor. Böyle bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıyız değerli arkadaşlarım. Yani bunu bir düşünebiliyor musunuz? Boş verin AKP'yi! Hani diyorsunuz ya: “CHP'liler boş konuşuyor.” Bir atın kenara, vicdanınızla baş başa kalın. Bugün 3 beden soğuyor, mezarda yatıyor değerli arkadaşlarım. Böyle bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıyayız. Ecevit Hükümeti dönemini hatırlayın, bir yazar kasa atıldı diye Türkiye'de kıyamet koptu. Bugün 3 insan, 3 can toprak altında yatıyor.

Benim öğrenci olduğum, çocuk olduğum yıllarda Ziraat Bankasının bir reklamı vardı, “çiftçi dostu” denirdi; Ziraat Bankası çiftçinin dostuydu. Şimdi, ne oldu değerli arkadaşlarım? Ziraat Bankası simitçinin dostuymuş. Böyle bir tabloyla karşı karşıya kaldık. (CHP sıralarından alkışlar) Yani siz soy ismi “Simit” olan, kendisini doğal gaz borusuna asan 1 çocuk babasına göstermediğiniz ilgiyi Simit Sarayına -beyefendi kendisine 1 tane uçak almış- ona gösterdiniz; bunu kabul etmiyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bir ülkede banka kapıları zenginler için sonuna kadar açık, fakirler için daracak ise o ülkede demokrasi yoktur. Bunları asla unutmamın diye bir kere daha tekrarlamak istiyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu bütçe kimin bütçesi? Ne sorun var, neyi anlatmaya çalışıyoruz? İki tane çarpıcı örnek vereceğim. Aslında, ben böyle bir konuşma yapmayacaktım, Sevgili Haydar Akar iki gün önce bu bağlamda bir konuşma yaptı, ben de dedim ki size başka bir olayı anlatayım. Bakın arkadaşlar, ben Artvin’den, küçük bir yerden geldim. Bize bu kentte doğru olmayı, asla eğilmemeyi, yeri gelince kırılmayı öğrettiler ama memleketimizi satmamayı öğrettiler. Ben buraya geldim... Bir özel örnek anlatıyorum AKP’deki değerli milletvekili arkadaşlarım, bakın, hiçbirinize bugüne kadar hakaret etmedim, öyle bir düşüncem de yok ama şunu bilin: 2012’de, mahkeme kararlarıyla tescil edilmiş, Cerattepe’de “Maden çıkarılmaz.” denen yerle alakalı, sizin Hükümetinin sayesinde bir ihale sözleşmesini getirdiler. 8’inci maddede şöyle bir şey var, diğer milletvekili arkadaşlarıma da arz ediyorum: Bir ihale yapacağız, bu ihalenin 8’inci maddesine göre, ihaleye girecek olan şirketin o ihale tarihinde 10 bin ton metal bakır, 500 bin ton tüvenan malzeme işleyecek tesise sahip olması gerekir dediler. Hiçbir şey anlamadım, bu ne demektir? Sayın Taner Yıldız burada mı? “Sayın Bakana sor, ne demek istediğini anlarsın.” dediler. Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakana bir dilekçeyle, yazılı soru önergesiyle sordum, dedim ki: Sayın Bakanım, bu ihale tarihinde, ihaleye girmeden evvel, Türkiye’de 10 bin ton metal bakır, 500 bin tüvenan malzemeyi işleyecek kaç tesis vardır, kime aittir? Kime aittir değerli arkadaşlarım?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bilemezler! Bilemezler!

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Mehmet Cengiz’e.

Yapmayın, yazıktır dedim! (CHP sıralarından alkışlar) Bakın, ben hukukçuyum, bir firmayı tarif eden -bir adamın girdiği- ihale olmaz; bunun adı hırsızlıktır. Bakın, ihaleye fesat karıştırmak demiyorum değerli arkadaşlar. AKP’deki değerli arkadaşlarım, bunun adı hırsızlıktır. Siyasi iradeden kendisine dayanak teşkil etmeyen, siyasi iradeden cesaret almayan bir adam bunu yapamaz arkadaşlar. Bunun karşılığı Yüce Divandır, siyasi iradeden bu desteği almayan...

Arkasından ne oldu? İhale yapıldı, o firma almadı. O kadar kıyamet koparttım ki o firma almadı. Aradan iki üç ay geçti, bir baktık ki redevansla gene gelip Mehmet Cengiz’e devretmişler değerli arkadaşlar.

AKP’deki değerli milletvekili arkadaşlarım, Mehmet Cengiz’in bu millete, bu halka olan ilgisini biliyorsunuz. O “tape” kayıtlarındaki sözlerini biliyorsunuz. Bir şey konusunda haksızlık etmeyelim. Bakın, bu sene, 31 Mart seçimlerinden evvel Sayın Cumhurbaşkanı Artvin’e gelirken kimi getirir diye merak ettik? Mehmet Cengiz’i getirdi; iyi ki getirdi, iyi ki getirdi. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün Artvin’de 9 belediyenin -8’dir de 7 diyeyim- 8’inde Cumhuriyet Halk Partisinin bayrağı dalgalanıyor, Millet İttifakı’nın bayrağı dalgalanıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Değerli arkadaşlarım, Mehmet Cengiz geldiği için yaptık bunu, bunu unutmamın. Şimdi, böyle bir olay var.

Bunun dışında başka bir şey daha var, başka bir olay daha var değerli arkadaşlar: Yusufeli Barajı. Bakın, gene aynı adam çıkıyor Yusufeli Barajı’nın altından da. Yusufeli Barajı’yla alakalı 2012’de bir ihale yapılıyor -bunu dikkatle dinleyin- ihale bedeli 486 milyon TL. Kim almış olabilir?

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Cengiz Holding.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - Cengiz alıyor, Kolin alıyor, Limak alıyor yani Daltonlar, Daltonlar alıyor, dikkat ediyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Ne oluyor sonra değerli arkadaşlarım? Aradan geçiyor altı sene, bir de bakıyoruz ki burayla alakalı bir ikmal ihalesi yapılıyor. İkmal ihalesi ne demektir? Bununla alakalı bir eksiklik var mı diye, eksiklikle alakalı, tamamlanması gereken cüzi bir miktarla alakalı bir ihale yapılması gerekiyor. 30 Mart 2018'deki ihalede 1 milyar 428 milyon TL'lik ikmal ihalesi yapılıyor.

Arkadaşlar, bunun adı soygundur. Ben yirmi dört yıl avukatlık yaptım. Öyle geriye doğru baktığım zaman, biri birinin bisikletini çaldı, biri birinin tavuğunu çaldı, onların hakkını helal etmesini istiyorum. Ben çok özur dileyerek söylüyorum, hırsızlığı buraya gelince öğrendim, hırsızlığın ne olduğunu. Beytülmale el uzatmanın ne olduğunu bu Parlamentoda öğrendim.

Ben hukukçuyken şunu zannederdim: Kanun koyucuyu ulvi, ulaşılmayan bir makam zannederdim. Ne ulaşılmayan bir makam değerli arkadaşlarım? İstedığınız gibi götürüyorsunuz işi, böyle bir şey olamaz! Burası Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Parlamentosudur. Her zaman derim, biz zaten Mustafa Kemal Atatürk'ün milletvekilleriyiz. (CHP sıralarından alkışlar) Bize doğru olmayı öğretti bu Parlamento; bize hak, hukukun ne olduğunu öğretti değerli arkadaşlarım. O nedenle, baştan beri ısrarla söylüyoruz: Bu Parlamentoda bütçe kanununun, bütçe hakkının, bütçenin ne olduğunu; 1215 Magna Carta'dan bu tarafa doğru hakkın, hukukun, adaletin ne olduğunu halk adına, millet adına sorması gerekenler bizleriz.

Bakın, daha dün akşam Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı da buradaydı. Arkadaşlar, sistem değişti. Sistemde milletvekillerinin hangi derecede olduğunu yaşayarak görüyorsunuz. Bize nasıl karşı çıkarsanız çıkın... Ben 24'üncü Dönemden beri buradayım, dokuz yıldır Parlamentodayım. Dokuz yıl önce bu Parlamentoda bakanların gensoru, yazılı soru, sözlü soruyla alakalı nasıl sıkıştırıldığını; Meclisin denetim mekanizmalarının ne olduğunu bilen milletvekiliyim. Şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisi yok değerli arkadaşlarım, şimdi TBMM'nin adı var; "Türkiye Büyük Millet Meclisi" değil "majestelerinin Meclisi" var değerli arkadaşlarım. Ne yapıyorsunuz? Öbür tarafa doğru bakıyorsunuz. Bunu kabul etmek mümkün değil.

O nedenle, şunu bir kere daha açıklıkla ifade ediyorum: Burada getirilen, bizim önümüze sunulan... Hani, torbanın altında delik olur ya, bu delikle alakalı; nasıl bu deliğin yok edildiği, altından nasıl malların götürüldüğüne ilişkin iki tane çarpıcı örnek verdim. Eğer dersiniz ki "Buna ilişkin neler yapalım? Ayrıntılarını anlatalım." size birçok örnek daha verebilirim ama ne yazık ki zamanım yok. Avukatlar çok konuşur, hızlı konuşur. Karşınızda parasız konuşuyorum, buldunuz beni; o anlamda, fazla konuşmayacağım. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İşin özü, bir tarafa doğru... Bütçeyle alakalı olarak önümüzdeki dönem... Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bu bütçenin halkın bütçesi olmadığını, hakkın bütçesi olmadığını bir kere daha yürekten savunuyoruz. Bu ülkede hakkın, hukukun, adaletin; önümüzdeki dönemde özgürlüğün ve umudun ülkesinde hep beraber kardeşçe yaşayacağımız güzel günlerin özlemiyle ayırmadan hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. Hepiniz iyi ki varsınız diyorum.

Sağ olun, var olun. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, yerinizden bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerini talihsiz ifadeler olarak gördüklerine ve karşılıklı mehabete dikkat edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

CHP milletvekilinin konuşmalarını kendisine iade ediyoruz. Parlatmentonun mehabetine, milletimize... “Hırsızlığı Parlatmentoda öğrendim.” şeklindeki ifadeleri, talihsiz ifadeler olarak görüyoruz. Tabii, geçmişlerinde “İSKİ'gate” skandallarıyla kafaları bulanmış olabilir. Hakikaten, “Türkiye'nin fotoğrafını çekeceğim.” dediler ama herhâlde objektifleri çok puslanmış, kendilerini aslında çekmeleri gerekir.

Bir de Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcımızla ilgili, süre çok kıstıtlı olduğu için şunu ifade edeyim: Bakanız, burada, Sayın Cumhurbaşkanını Yardımcımız dünkü konuşmada “Siz beni sınava çekecek, değerlendirebilecek konumda değilsiniz.” diyor, bu kadar. Başka bir soru soruluyor ancak sorduğu sorulara da cevap veriyor. Buradaki, usul ve üslupla ilgili bir meseledir. Sonuç itibarıyla karşılıklı mehabete her zaman dikkat edilmesi gerekir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına... (CHP sıralarından “Sayın Başkan...” sesleri)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç, size bir şey söylemedi ki!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, biz de arada bir söz istiyoruz, sadece AKP Grup Başkan Vekili istemiyor.

BAŞKAN – Peki, size yerinizden söz vereyim.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bir dakika, aynı şekilde.

28.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sağ olun.

Sayın Başkan, Uğur Bayraktutan “Ben bu Genel Kurulda öğrendim” derken, bu Genel Kurulda, hırsızlık yapıp da -ayakkabı kutularında- saatlerini birilerine aldırıp da yüzleri kızarmadan konuşanları gördüğü için öyle diyor. (CHP sıralarından alkışlar) Onlar Cumhuriyet Halk Partisi sıralarında değildi, onlar bu taraftaki muhalefet sıralarında da değildi, hiçbir tanesinde, ayırım yapmadan; onlar bu tarafta. Kendi saatlerini gösterip yaptıkları hırsızlıkları anlatırken yüzleri kızarmadan Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşanlara dair Uğur Bayraktutan konuştu. Eğer kendisi alındıysa, kendisine karşı bugüne kadar ispatladığımız herhangi bir şey yok ama söylediğimiz kişilerle ilgili ispatlı, delilli tutanaklarımız var; bununla ilgili de sonuna kadar konuşmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Sayın Başkan, Uğur Bayraktutan Artvin’in Cerattepe’sinde sesini dağlara nasıl kazıdıysa Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulunda da vicdanlara sesini öyle kazımış bir milletvekilimizdir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, tekrar mı söz talebiniz var?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yani...

BAŞKAN – Bu karşılıklı gidip gelecek. Vereyim, buyurun. Yani sizin söyleyeceklerinize Sayın Özkoç kesin cevap verir.

Buyurun.

29.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, hukukun vermiş olduğu yargı kararıyla yolsuzluğa, hırsızlığa adı karışan kim varsa gereğinin yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, sonuçta hukuka intikal eden ve hukukun vermiş olduğu kararlar, yargı kararıyla böyle bir yolsuzluğa, hırsızlığa adı karışan kim varsa hep beraber, delilli, ispatlı olarak karşısında duralım ve gereğini yapalım. Ancak gerçek dışı, algı oluşturmaya yönelik birtakım operasyonlarla “Parlamentonun şu tarafı şöyle, bu tarafı böyle.” demekle Parlamenteoya hakareti temizleyemezsiniz. Millet iradesine bu şekilde yalan yanlış, iftiralarla, algı oluşturmaya yönelik cümlelerle kendinizi temizleyemezsiniz. Bunun herkes tarafından bilinmesi gerektiğini söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Biz neyimizi temizleyeceğiz ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

30.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Herhangi bir deterjana ihtiyacımız yok. Deterjana ihtiyacı olan, temizlenmesi gereken taraf, Bakan olup da Reza Zarrab’la ilgili “Ben senin önüne yatarım.” diyen iktidar mensupları temizlesin kendini. Orada “Ben bu saati aldım ama karşılığında hiçbir şey vermedim.” diye kendini savunmaya kalkan iktidarın mensupları kendisini deterjanla temizlesin. Cumhuriyet Halk Partisinin buna hiç ihtiyacı yok. Ayakkabı kutularını, evlerinde milyon dolarları saklayıp “Aslında biz bunlarla okul kuracaktık, yapacaktık.” deyip ondan sonra milletin vergi parasıyla faizini alıp üstüne oturtan iktidarın mensupları elini yüzünü yıkasın o deterjanla. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

31.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu dil, aslında FETÖ’cülerin 17-25 Aralıkta dil, onun tekrarı mahiyetinde, FETÖ’cü dili ve bu konuyla ilgili yargı kararları ortadadır. Ancak deterjandan bahsettiler. Bakın, Sayın Kocaeli Milletvekilimiz de yanımda. Yuvacık Barajı’yla beraber yıkasınız, yıkasınız temizleyemezsiniz Yuvacık Barajı’ndaki yolsuzluğu ve hırsızlığı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – He, şimdi bende sıra.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu, CHP’nin tarihe geçmiş en büyük yolsuzluklarından. Ve “İSKİ’gate” skandalı...

Sonuç itibarıyla, kendilerine bu sözleri iade ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hayır, hayır, bunu kabul etmem mümkün değil Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben Engin Özkoç Bey’e cevaben söyledim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Beni göstererek söylüyor.

BAŞKAN – Canım size “Siz yaptınız.” demedi Sayın Akar, müsaade edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sadece “Kocaeli Yuvacık Barajı.” dedim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, hayır...

AYDIN ÖZER (Antalya) – İsmen söyledi, ismen söyledi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, isim vererek sataşmada bulunmuştur. Sataşmadan dolayı Haydar Akar’a söz vermenizi talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, bakın “Haydar Akar yaptı.” demedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – “Haydar Bey.” demedim “Kocaeli Yuvacık Barajı” dedim.

BAŞKAN – “Kocaeli Milletvekili de yanımda, biliyor hikâyeyi.” dedi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır, efendim.

BAŞKAN – Bu, sataşma değil ki.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Haydar Akar’ın da bu suça ortak olduğunu, onun partisinin yaptığını ima etti.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, hayır, alakası yok, öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Öyle bir şey söylemedi “Haydar Akar suça ortak.” demedi efendim, yapmayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, söylediğim ortada, söylediğim nettir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tutanakları isteyeceğim arkadaşlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, hayır, kabul etmiyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Partiye sataştı, Haydar Akar konuşacak.

BAŞKAN – Tutanakları isteyeceğim, Grup Başkan Vekilleri müsaade edin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, niye uzatıyorsunuz, bitmişti şimdiye.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir dakika, müsaade edin...

BAŞKAN – Buyurun, siz devam edin Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tutanakları isteyeceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tabii ki tutanakları isteyin, tutanaklara bakın.

BAŞKAN – Bakacağım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu kadar açık bir şeye tutanak mı istenir? Cumhuriyet Halk Partisine sataştı.

METİN YAVUZ (Aydın) – AND denetim şirketinden bahsedin Sayın Özkoç.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Özkoç’u muhatap alarak konuşuyorum ve Kocaeli Yuvacık Barajı’yla ilgili CHP’nin yapmış olduğu yolsuzluğu ihbar ediyorum. Sayın Özkoç muhatabım.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Eğer Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, burada, şimdi satışa var, kim istiyorsa cevabı o verebilir. İsterse siz...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar, buyurun kürsüye.

Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, AKP Grup Başkan Vekilinin bunu söylediğini söyleyince CHP Grup Başkan Vekiline inanmıyorsunuz; o, suçunu ikrar edince “Sataşmadan söz veriyorum.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Ben gene de tutanakları isteyeceğim Sayın Özkoç, merak etmeyin. Tutanakları getirteceğim, sizi de göstereceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tutanakları istesenez de onun itirafı var.

BAŞKAN - Çok çok dikkatli dinliyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Onun itirafı var.

BAŞKAN – Ben tutanakları getirteyim, size göstereceğim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bizim sesimizi kısarak bir yere varamazsınız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki.

Teşekkür ediyorum.

METİN YAVUZ (Aydın) – AND denetim şirketi kimden talimat alıyor? Sayın Özkoç, belediyeleri ziyaret edip kimlere talimat verdiğinizi açıklayın.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akar.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yerinden sarf ettiği ifadeleri sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yuvacık Barajı 524 milyon dolara mal oldu, on beş senelik bir yap-işlet-devret projesidir. 2,2 milyar dolar hazinenin ödediği para var, on beş sene sonra 140 milyon metreküple. Yani inşaat maliyetinin 5,4 katı Yuvacık Barajı için ödenmiştir on beş yılda, buraya kadar doğru, nokta. Siz buna “hırsızlık” diyorsunuz “Cumhuriyet Halk Partisinin hırsızlığı” diyorsunuz. Şimdi, en büyük hırsızlığı açıklıyorum: Osmangazi Köprüsü. (CHP sıralarından alkışlar) 1 milyar 300 milyon dolara mal oldu. 40 bin araç geçiş garantisiyle, yirmi iki yıl sonra 11,8 milyar dolar ciro yapacak. Şimdi size soruyorum: Maliyetin 5,4 katı mı daha büyük, maliyetin 9 katı mı daha büyük? Evet, bir hırsızlık varsa Osmangazi Köprüsü'nde var. Bir hırsızlık varsa, Avrasya Tüneli'nde var. Bir hırsızlık varsa Yavuz Sultan'da var, İstanbul Havaalanı'nda var. (CHP sıralarından alkışlar)

Varsa yürekli adam, tartışalım burada.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Yapılanları say, yapılanları.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Yuvacık Barajı'na laf söyleyebilmeniz için bugün, Türkiye'de bu hırsızlıkların, yolsuzlukların olmaması gerekiyordu. Bir kez daha söylüyorum...

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Senin ömrün yetmez yapılanları anlatmaya.

HAYDAR AKAR (Devamla) - Bir kez daha söylüyorum: Yuvacık Barajı 140 milyon metreküple 5,4 katına mal oldu maliyetin. Bir kez daha söylüyorum: 1 milyar 300 milyon dolarlık maliyetle, sadece 40 bin araç geçerse, sadece 40 bin, devlet garantisiyle, 11,8 milyarlık bir ciroyla 9 katına mal oluyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Haydar, bizim icraatları saydın sen!

RECEP ÖZEL (Isparta) – Tebrik ederiz seni!

HAYDAR AKAR (Devamla) - Sayın Grup Başkan Vekilim, hırsızlıksa bu hırsızlık, eğer sizin tanımınızla yolsuzluksa bu yolsuzluktur diyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

5.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri; evet, Yuvacık Barajı, gerçekten tarihin en büyük yolsuzluklarından bir tanesidir, hazineye maliyeti 4,5 milyar dolardır arkadaşlar. (CHP sıralarından gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hadi canım sen de ya!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ooo!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – İstedığınız leke temizleyiciyi kullanın, çıkartamazsınız, “İSKİ’gate”i çıkartamazsınız. Sizin tarihiniz, yolsuzluk tarihi. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar (!)] 17-25 Aralıkın yıl dönümünde, FETÖ’cü ağzını tekrar burada kullanıyorsunuz, bastırmaya çalışıyorsunuz. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar (!)] Türkiye’nin en büyük yatırımlarını, dünyadaki en büyük 10 yatırımdan 6 tanesini Türkiye’ye kazandırdığımız gerçeğinin üstünü örtmeye çalışıyorsunuz. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar (!)]

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Maliye Bakanı orada! Eski Maliye Bakanı orada!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Evet, bu şekilde bastıramazsınız. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar (!)] Bu sizin acziyetiniz. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar (!)] Acziyet içerisindeyiz gerçekten. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar (!)] Büyük yolsuzluk ve büyük hırsızlık sizin geçmişiniz, sizin tarihinizdir. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar (!)] Bu, bir çarpıtmadır. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar (!)]

BAŞKAN – Sayın Özkoç, rica ediyorum...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Evet, millet görüyor, biz sizi dinledik ama siz dinlemeye tahammül edemiyorsunuz. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar (!)] Hakikatleri bu şekilde bastıramazsınız, yalanlarınızı, dolanlarınızı unutturamazsınız. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar (!)]

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Siz, FETÖ’cüler ağzıyla konuşan ve gerçekten Türkiye’nin kalkınmasına ket vurmaya çalışan, Türkiye’nin gerçekten karşısında duran bir zihniyete sahipsiniz. [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar(!)] Yazıklar olsun size! [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar(!)] Yazıklar olsun size! [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar(!)] Yazıklar olsun size! [CHP sıralarından “Bravo” sesleri, ayakta alkışlar (!)]

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.56

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 23.03****BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Gruplar adına, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Eyüp Özsoy.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Allah’a hamdolsun ki hiçbir partinin geçmişinde başaramadığı birçok icraatı yapmayı Rabb’im bizlere nasip etti ve bugün de milletimizin desteğiyle 18’inci kez bütçe yapabilmeyi Hükümetimize nasip etti. Bu sebeple, üzerimizdeki yükün ve sorumluluğun farkındayız ancak herkes de şunun farkında olmalıdır ki Türkiye artık eski Türkiye değil ve yeni Türkiye, gücüne güç katan, geleceğe güvenle bakmamızı sağlayan, hayalleri gerçekleştiren büyük ve güçlü Türkiye’dir. Artık, IMF kapılarında para isteyen değil, IMF’ye borç verebilecek ekonomiye sahip; yerli ve millî savunma sanayisini geliştirmiş; kendi İHA’sı, SİHA’sı, gemisi olan; hastaneler, havalimanları, köprüler, yollar yapan; terör örgütleri ve teröristlerle sonuna kadar mücadele eden bir Türkiye var.

Gönül isterdi ki burada günlerdir yapılan bütçe konuşmalarında bütçeyle ilgili konuları dinleyelim ancak üzülerken söylemeliyim ki bütçeyle ilgisi olmayan bir sürü gerçek dışı ithamları ve yalanları dinlemek zorunda kaldık. Burada, bu bütçenin içerisinde işçinin olmadığını, emekçinin olmadığını söyleyen hatipler oldu ama ne tezattır ki bu hatiplerin partilerinin belediye başkanları, seçimi kazanır kazanmaz binlerce işçiye kapının önüne koydular. Bu mu sizin işçiye, emekçiye verdiğiniz değer?

Yine, burada, on yedi yılda 4,5 milyardan fazla fidanı toprakla buluşturmuş AK PARTİ iktidarını çevreci olmamakla suçlayanlar, İstanbul’da göreve gelir gelmez, çevre için yüksek öneme sahip biyolojik arıtma tesisinin ihalesini iptal ettiler. Bu mu sizin çevreye verdiğiniz önem?

Değerli milletvekilleri, her şeyden önce, yaptığımız her işte samimi olmamız gerekir. Tarihin her döneminde, yapılan hizmetleri görmek istemeyen veya engellemek isteyenler olmuştur. Ancak bizler, milletimizden aldığımız güçle bu hizmet yürüyüşümüze devam edeceğiz ve bu yolda bizi engellemeye kimsenin gücü yetmeyecek.

Yavuz Sultan Selim Köprüsü'ne, Marmaray'a, Avrasya'ya, İstanbul Havalimanı'na yani milletimizin yararına olan ne varsa kimler karşı çıkmışsa, şu anda da Kanal İstanbul Projesi'ne aynı kişiler karşı çıkmaktadır.

Bakınız, burada bir ifadeyi sizlerle paylaşmak istiyorum: “Boğaz'da artan deniz trafiğine bir çözüm bulmamız lazım. İstanbul'un Avrupa yakasında, Karadeniz ile Marmara arasında bir kanal açmalıyız. Böyle bir kanalın açılması durumunda, tanker ve şilep trafiği bu kanala aktarılır ve Boğaz trafiği rahatlar.” Tarih 18 Ocak 1994. Kim söylüyor bu sözleri? CHP'nin eski Genel Başkanı Bülent Ecevit söylüyor. Ben inanıyorum ki Ecevit bugün ayağa kalksa, dilirse ve CHP'nin bugünkü hâlini görse “Hepinize yazıklar olsun.” derdi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, milletimizin gönlündeki yerimizi daha da sağlam hâle getirmek için gece gündüz demeden çalışıyoruz. Bizler her zaman milletimizin yanında olduk ve elhamdülillah milletimizi de her zaman yanımızda bulduk. Türkiye, bölgesinde ve dünyada söz sahibi, güçlü bir ülke hâline gelmişse, millî menfaatlerini korumak için hiç kimseden icazet alma ihtiyacı duymuyorsa bu, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde, yüce milletimizin ve tam manasıyla millî bir şuurla oluşmuş Cumhur İttifakı'nın eseridir ve bu kazanımları da yok etmeye kimsenin gücü yetmeyecektir.

Sözlerime son verirken geçtiğimiz günlerde ABD Senatosunun Ermeni yalanlarıyla ilgili kabul etmiş olduğu sözde kararı, buradan, yüce Meclisimizin kürsüsünden bir kez daha kınıyorum. Yabancı bir devlet, ülkemizin ve milletimizin aleyhinde bir kararı oy birliğiyle alabilirken bizim kendi Meclisimizde bu karara karşı alınan kararı oy birliğiyle çıkaramamamıza sebep olanları, ömürlerinde bir kez dahi milletimizin, devletimizin yanında yer alamayan zihniyeti de şiddetle kınıyor ve tarih sizleri asla affetmeyecek diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle 2020 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize ve bütün mazlum coğrafyalara hayırlar getirmesini temenni ediyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Bülent Ecevit'in ilkelerine layık siyaset yapmaya devam edeceklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Rahmetli Sayın Bülent Ecevit, hayatı boyunca sosyal demokrat olarak yaşamış, haktan, hukuktan ve dürüstlükten yana bir siyasi liderdi. Bizim Genel Başkanlığımızı yapması bizim için gurur vesilesidir. Adı asla hırsızlığa, yolsuzluğa karışmamış bir siyasi liderdir. Kendi siyasi liderlerinin hırsızlık ve yolsuzlukla olan ilişkilerinden kurtulamamış anlayışların, Bülent Ecevit'i örnek vererek bize atıfta bulunması aslında bizi gururlandırır. Biz, Bülent Ecevit'in ilkelerine layık bir şekilde, onun söylediği sözlerin, dürüstlüğün ve namusun arkasında durarak siyaset yapmaya devam edeceğiz; sizler de bizi takip ederseniz eminim doğru yolu bulursunuz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

33.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Eyüp Özsoy'un 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Türkiye'nin tarihsel sorunlarının tartışılması gerektiğine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatip konuşurken bizi kastetti ve kınadı, ben de kendisini kınıyorum. Burası bir Meclis ve her siyasi parti grubunun kendi siyaseti, yaklaşımı, tutumu vardır. Yani kınamaya başlayacak olursak bu ülkeyi bu hâle düşürdüğünüz için sizin kınanacak çok fazla şeyiniz var. Amerika ile Rusya arasında pinpon topuna dönüştürdüğünüz bir ülkeden bahsediyoruz. Yani siz, yaptıklarınızı dış politikada çok anlamlı buluyor olabilirsiniz ama dış politikada yaptıklarınızın ne kadar yanlış olduğunu önümüzdeki yıllarda göreceğiz. “Stratejik derinlik” diye “Suriye’de Emevi Camisi’nde namaz kılacağız.” diye söyleyen Başbakanınızın peşinden gittiğiniz o dönemde duvara tosladınız, aynen şimdi de toslayacaksınız. Onun için bizi kınamayın. Tarih esas sizi affetmeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim, son cümlelerim.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu yaptığınız yanlışlar ve verdiğiniz zararlar yüzünden, bu toplum için yarattığınız ciddi sorunlar açısından tarih sizi affetmeyecek ve göreceğiz bunların hepsini. Nasıl son birkaç senede ortaya çıktıysa yaptığınız yanlışlar, yine ortaya çıkacak.

Biz aldığımız tutumda çok kararlıyız, doğru bir tutum aldık ve Türkiye’nin sorunlarını, tarihsel sorunlarını bu Parlamentoda tartışalım dedik; tekrar söylüyoruz bunu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

34.- *Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, tarihin kimi affedip affetmeyeceğine hem tarih hem de aziz milletin karar vereceğine ilişkin açıklaması*

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilimiz kendi kanaatlerini özgür bir şekilde, özgün bir şekilde ortaya koymuştur.

Sonuç itibarıyla, tarihin kimi affedip affetmeyeceğine hem tarih hem de aziz ve asil milletimiz karar verecektir.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)*

2.- *2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)*

BAŞKAN – Şahıslar adına ilk söz, Balıkesir Milletvekili Sayın Belgin Uygur’un.

Buyurun Belgin Hanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

2020 yılı bütçesi her alanda yerliliği ve milliliği ön planda tutan; enerji, savunma sanayisi, tarım, ulaştırma ve teknoloji başta olmak üzere, yerli ve millî kaynaklarımızı en verimli şekilde kullanmaya yönelik bir bütçedir. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın vizyonu ve öncülüğünde tüm bakanlıklarımızın yerli ve millî anlayışla geliştirdiği, toplumumuzun tüm kesimini kucaklayan, ekonomik kalkınma ve refah artışına odaklanan bir bütçedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin içinde bulunduğu coğrafya çatışmaların yoğun olduğu bölgelerden biridir. Bu da her an teyakkuz hâlinde olmamızı, gücümüzü artıracak çalışmalarda yeni yöntemler geliştirmemizi zorunlu kılmaktadır. Bu açıdan yerli kaynaklarımızı kullanarak savunma sanayisinde dışa bağımlılığımızı tamamıyla ortadan kaldırmayı hedeflemekteyiz. Son yıllarda Batılı ülkeler savunma alanında Türkiye'ye ambargo uygulamaktadır. Özellikle Suriye'deki Barış Pınarı Harekâtı ve Doğu Akdeniz'deki gelişmelerin ardından bu uygulamaların daha da sertleştiğini görmekteyiz. Biz de silahlı ve silahsız insansız hava araçlarımızı ve helikopterlerimizi kendimiz ürettik. Görüldüğü üzere önümüze çıkan engeller bizi durdurmamakta, tam tersine azmimizi artırmaktadır. Yerli ve millî kaynaklarımızla 2023, 2053 ve 2071 hedeflerimize ulaşmak için tüm gayretimizle çalışmaktayız. 2002 yılında yüzde 80 oranında olan savunma sanayisindeki dışa bağımlılık oranı bugün yüzde 30'a inmiştir. 2002 yılında sadece 62 savunma projesi yürütülürken bugün bu sayı 700'e yaklaşmıştır. 2002 yılında 5,5 milyar dolar bütçeli savunma projeleri yürütülürken bugün yaklaşık 11 katlık bir artışla 60 milyar dolarlık proje hacmine ulaşılmıştır. 2002 yılında yalnızca 248 milyon dolar olan savunma ve havacılık ihracatı bu yılın ilk on bir ayında 2,5 milyar dolar olmuştur. Bugün dünyanın en büyük 100 savunma şirketi arasında bizim de 5 firmamız bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hükümetlerimiz döneminde yerli üretime verilen önem ve desteğin sonuçlarını bor sektöründe de görmekteyiz. Dünya rezervinin yüzde 73'üne sahip olduğumuz borun üretilmesi, işlenmesi ve ihraç edilmesi hususundaki çalışma ve yatırımlarda yerli kaynaklarımızın kullanımını hızlandırdık. 2018 yılında bor satışları yüzde 11 artmış, dünya bor sektöründeki liderliğimiz 2018 yılında yüzde 59 pazar payıyla daha da güçlenmiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kendi seçim bölgem olan Balıkesir'de kurulu 2 bor tesisinden 1'i olan ve aynı zamanda Türkiye rezervinde önemli bir yere sahip olan Bigadiç Bor Fabrikasında 2018 yılı itibarıyla kârımızın satışlara oranı yüzde 70'e yükseltilmiş, dönem kârımız 830 milyon lira olmuştur. Bandırma Bor Fabrikamızda ise 455 ton olan üretimin neredeyse tamamına yakını ihraç edilmiştir. 2018 yılı için 164 milyon lira dönem kârı planlanmışken 596 milyon lirayla programın yüzde 264 üstünde kâr elde edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, savunma, nükleer, metalürji ve makine sanayisinde ve pek çok alanda kullanılmak üzere, bor karbür elde etmek amacıyla Türkiye'nin ilk Bor Karbür Tesisinin temelini de 25 Ekim 2019 tarihinde Bandırma'da attık. Böylelikle, doğal kaynaklarımızı yalnızca ham madde olarak değil, uç ürün ve ileri teknoloji ürünleri olarak da ihraç edeceğiz. Yine, bor madeni kuruluşumuz Eti Madende de "yerileştirme" politikasıyla, tesislerin ana ekipmanlarının tamamına yakını ülkemizde tasarlanmış, üretilmiş ve bu dönemde yaklaşık 50 milyon lira tasarruf sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz son on yedi yılda yalnızca ekonomik değil, siyasi anlamda da söz sahibi olmuş ve önemli bölgesel güç merkezlerinden biri olmuştur. Türkiye'nin yükselen ekonomik ve siyasi güç olmasına liderlik eden Sayın Cumhurbaşkanımıza buradan bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle 2020 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz talebi Çanakkale Milletvekili Sayın Özgür Ceylan'ın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bütçe Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesi üzerine şahsım adına söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

12'nci maddeye göre, Hazine tarafından sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile Hazinesin borç üstlenim taahhüdü 4,5 milyar dolar olarak düzenlenmektedir. Bu maddeyle, yap-işlet-devret projelerinde ihaleyi alıp bitiremeyen firmaların dış borç yüklerini devletin üstlenmesinin önü açılmaktadır. On sekiz yıllık iktidar pratiği göstermiştir ki saray rejimi, kamu-özel iş birliği projelerinde yani yap-işlet-devret projelerinde mahirdir. Bu projelerde öylesine mahirdir ki yüklenici firmaların hiçbir risk üstlenmesi söz konusu değildir. Millete söven müteahhitler bu ihaleleri alır, işi bitirse de bitirmese de bu firmalara bir şey olmaz. "Nasıl olsa benim vatandaşımın ağız var, dili yok; öyle de aç, böyle de aç; yandaş borcunu vergiler marifetiyle sırtlarına yükleriz." deniliyor. "Nasıl olsa geçmediği köprüye, kullanmadığı otoyola, gidemediği şehir hastanesine para ödüyor, sesi çıkmıyor." denilerek bu anlayışın sürdürülmesi doğru bir şey değildir.

Her fırsatta yerli ve millî olduğunu söyleyenlerin, daha düne kadar vatandaşımıza elindeki dövizi "Türk lirasına çevirin." diye kampanyalar organize edenlerin bütçe kanununda borç ödeme taahhüdünü dolar cinsinden ifade etmesi ise başlı başına bir çelişkidir. Saray rejiminin yaptığı sözleşmelerin neredeyse tamamı döviz cinsinden yapıldığından garantiler de döviz üzerinden veriliyor. Kurda gerçekleşecek 1 kurşluk artış dahi hazinesin borç yükünü artıracaktır.

Değerli milletvekilleri, bu kürsüden ne kadar toz pembe tablo çizerseniz çizin, gerçek sizin resmettiğiniz gibi değil. Bu ülkede 2 milyon 136 bin kişi asgari ücretin altında ücret alarak evini geçindirmeye çalışıyor, 847 bin dul ve yetimin emekli aylığı bin liranın altında, 6 milyon 850 bin kişi 2 bin liranın altında emekli aylığı alıyor. Gerçek, yalanın ve yalan üzerine bina edilen saltanatın panzehridir. Cumhuriyet Halk Partisi yaygın ve demokratik kooperatifçiliği yerel yönetimler üstünden hayata geçirmeye başladıkça AKP'nin kredi kartına dayalı tüketim ekonomisinin bir yanılısama olduğunu emekçiler de kavrayacak.

Değerli milletvekilleri, vatandaş gırtlığına kadar borçlu. Bireysel tüketici kredisi, kredi kartı borçları 1 Ocak-22 Kasım 2019 tarihleri arasında 51 milyar artarak 569 milyara çıktı. Üzerinde görüştüğümüz bütçeyle ilgili tek gerçek ise bu bütçede halkın olmadığı, yatırımın olmadığı gerçeğidir. Bu bütçede faiz ödemesi vardır, kamu-özel iş birliği projelerine garantili ödeme ve taahhüt vardır. Bu bütçede hakkı olan tarımsal destekleri alamadığı için artık üretmeyen çiftçiler yok. Bu bütçede kirasını, stopajını, vergi primini ödeyemeyen esnaf yok; yurt ve burs talebi olan öğrencilerimiz yok; atama bekleyen üniversite mezunu yüz binlerce işsiz gencimiz yok.

Buradan milletime çağrım, biraz daha sabırlı olmaları ve gelecek güzel günlere olan inançlarını kaybetmemeleridir. Saray rejimi için yolun sonu görülmüştür. Biz, emekten, özgürlüklerden, hak ve hukuktan yana, üretici ve tüketici kooperatifleriyle halktan yana olmaya devam edeceğiz. Çözüm, sizlerin elindedir; çözüm, kara kışta ısınmak için evinin salonunda battaniyeye sarılarak oturmak zorunda kalan ve saray rejiminin zam bombardımanı altında hayatta kalmaya çalışan vatandaşlarımızın elindedir. Halkın kendi kendini yönetebileceği gerçek demokrasiyi birlikte inşa edeceğiz. Yerel yönetimlerin yetkilerini artırarak halkın kamu görevlilerini denetleyebilme ve yönetime farklı düzeylerde katılabilmelerini sağlayacağız. Medyanın saray rejiminin güdümüne girdiği bu karanlık günler bitecek. Ülkemiz için, ekonomimiz için, demokrasimiz için, halkımız için, gençlerimiz ve çocuklarımız için kurtuluşun yolunu ilk seçimlerde halkımızla el ele vererek hep birlikte başaracağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Bu duygu ve düşüncelerle, zenginin daha zengin, yoksulun daha yoksul olmasından başka hiçbir amaca hizmet etmeyecek bu bütçeye ret oyu vereceğimi bildirir, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, soru-cevap işlemine geçiyorum.

Sayın Taşkın, buyurun.

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Çevre ve Şehircilik Bakanımıza olacak: Sayın Bakanım, günümüzde şehirler, nüfus artışı, çevre, sağlık, ulaşım gibi temel alanlarda zorluklarla karşı karşıya kalmakta ve kaynak kapasitesinde sınırlara ulaşılmaktadır. Şehirlerin küresel olarak birbirine bağlı bir ekonomide rekabet edebilme ve kent sakinlerinin refahını sürdürülebilir bir şekilde sağlayabilme ihtiyacı ülkeleri ve şehirleri yeni teknoloji ve yenilikçi yaklaşımları değerlendirmeye yönlendirmektedir. Bu kapsamda coğrafi bilgi sistemleri alanında yapılan çalışmalar nelerdir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanına: Sayın Bakan, vatanımızın dört bir yanında gösterdiğiniz hassasiyeti biliyoruz. Bingöl Kültür Mahallesi'nde Kentsel Dönüşüm Projesi kapsamında eski diye tadilata ihtiyaç duyulduğu için Kültür Mahallesi'nde evlerin yıkımı yapılmış mıdır? Kaç evin yıkımı yapılmıştır? Evleri yıkılan Bingöllülerin mağduriyeti giderilmiş midir? 2018 yılında Bingöl Belediyesi tarafından "kentsel dönüşüm" adı altında başlatılan ve 5 etap şeklinde ihalesi gerçekleşen projenin son durumu nedir? Proje ne zaman tamamlanacaktır? Hak sahiplerine ilişkin son durum nedir? Bingöl'e geldiğiniz vakitte bu konuyla ilgili birtakım değerlendirmeler yaptınız; bilgi verebilirseniz sevinirim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim.

İller Bankası kalkınma ve yatırım bankacılığını hangi ilkeler çerçevesinde gerçekleştirmektedir? Kredi verilmesindeki kriterler nelerdir? Kredibilitesi olmadığı hâlde kredi verilen belediyeler hangileridir? Banka bu nedenle mi kredi veremez duruma gelmiştir? Döviz kredisi verilen belediyeler hangileridir? Döviz kredisi verilmek istendiği hâlde verilemeyen belediye var mıdır? Hangi belediyeler ayrıcalıklı olarak destek görmektedir?

Ayrıca, son yıllarda yapılan atamalar dikkat çekicidir. Kamu deneyimi olmayanların atanmaları iş barışını bozmaktadır. Bakan çocuğu, yönetim kurulu yakını, milletvekili çocuğu, meslekle ilgisi olmayan, çalışmamış olsalar da deneyimi olmayanlar kabul edilerek buraya alınıyor mu? Sonuçta, Banka hem ortağı olan belediyelere hem de çalışanlara adaletsiz davranmakta mıdır? Size sormak istiyorum Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Tuncer...

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Bakan, 2019 ilkbaharında Amasya merkez ve ilçelerinde sık sık dolu ve sel afetleri yaşanmıştır. Ürünlerin büyüme döneminde meydana gelen bu afetler nedeniyle, mahsul yüzde 90-yüzde 100 oranında zarar görmüştür ve çiftçiler, 2019 yılında ya ürün alamamış ya da çok düşük rekolte ürün alabilmişlerdir. Bunun doğal sonucu olarak da bu sene Amasya çiftçisi gelir elde edememiş; Tarım Kredi Kooperatiflerine, bankalara ve esnafa olan borcunu da ödeyememiştir. Bu kere, borcunu ödeyemeyen çiftçiler teker teker Tarım Kredi Kooperatifleri, bankalar ve esnaflar tarafından icraya verilmeye başlanmıştır. Çiftçi tahmin edemeyeceğiniz kadar zor durumdadır. Çiftçi intiharlarının başlamaması için acil önlem almanız zaruridir. Bu kapsamda, çiftçileri bu darboğazdan kurtarmak için borçlarının silinmesi veya faizlerinin silinerek anaparanın 5 eşit taksitle bölünmesi gibi ya da başka bir tasarrufunuz olacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, Kocaeli'nin Derince ilçesinde otuz yedi yıldır bir depoda tutulan BHC ve DDT'den oluşan kimyasal maddeler yıllardır bertaraf edilmeyi beklemektedir. Son olarak Bakanlığımızca 2018 yılında taşınarak bertaraf edileceği belirtilen bu kimyasal atıklar, maalesef, hâlen eski bir depoda tutulmakta ve vatandaşlarımızı da tehdit etmektedir. Bugün itibarıyla taşınmayı bekleyen kaç ton kimyasal atık bulunmaktadır? Neden bugüne kadar taşınma işlemi gerçekleşmemiştir? Bunların taşınarak tamamen bertaraf edilmesine ilişkin bir tarih var mıdır? Bu zehirden Derince halkı ne zaman kurtulacaktır?

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülke kamuoyunu günlerdir meşgul eden Melen Barajı Düzce'de yer almaktadır ve adının “Düzce Melen Barajı” olması gerekmektedir. Bildiğiniz gibi, Düzce, İSKİ'nin su havzası içinde yer almaktadır. Düzce'ye gelen yatırımcının en ufak bir yatırımı için İSKİ'den onay alması gerekmekte, bu da İSKİ'nin keyfi uygulamalarına sebep olmaktadır. Düzce olarak İSKİ'nin Düzce suyundan pay almak istiyoruz. Pay almak bir tarafa, Düzce ve ilçelerinin altyapısına İSKİ'nin hiçbir faydası yoktur. Düzce olarak suyumuzu kullanan İSKİ'nin gelirinden pay istiyoruz. Ayrıca Düzce ve ilçelerinin altyapısının İSKİ tarafından yapılmasını bekliyoruz ve barajın adının da “Düzce Melen Barajı” olarak değiştirilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kentsel dönüşümle ilgili 81 ilimizde 4 ana başlık altında ve hızlı, yerinde, gönüllü olmak üzere dönüşüm projelerini başlattık ve bu çerçevede bütün gittiğimiz illerde de acil, öncelikli dediğimiz alanların dönüşümünü yapmaya çalışıyoruz.

Bingöl'de de şehrin içinde Valiliğimizin bulunduğu alanda kent meydanı düzenlemesi yapacağız; Valiliğimiz başka alana taşınacak, Valiliğin bulunduğu o bölgeyi meydan, meydanın altına otopark ve yine hemen Valiliğin yanında bulunan bir yeşil alanı da birleştirmek suretiyle bir düzenleme yapmak istiyoruz.

Kültür Mahallesi'yle ilgili dönüşümü evet, daha önce Belediyemiz başlatmış; buna ilişkin gerçekten hem vekillerimiz hem Belediyemiz yoğun uğraşlar veriyorlar. Biz de Bakanlığımız, Toplu Konut İdaresi Başkanlığımız eliyle buradaki vatandaşımızın mağduriyetinin bir an önce bitirilmesi amacıyla ama yaptığımız iş de bittiği zaman Bingöl'e yakışacak şekilde burada gerçekten doğru düzgün bir iş yapılsın istiyoruz. 856 hak sahibi var, 86 bin metrekare alan yıkılmış durumda. Bizim vatandaşımıza en son söylediğimiz: 120 metrekarelik konutları kabul etmeleri hâlinde Bakanlığımız eliyle yapabileceğimizi ifade ettik ve onlardan bu anlamda dönüş bekliyoruz. Bingöl Vekilimiz Feyzi Berdibek Bey de bu konuyu takip ediyorlar yine Cevdet Yılmaz Bakanımızla birlikte. İnşallah, hak sahipleriyle bu anlaşmanın bitmesini müteakip Bingöl'deki dönüşümü yapmak istiyoruz.

“Ağrı iline hiçbir şey yapılmadı.” dendi Dirayet Dilan Vekilimiz tarafından. Murat Nehri'nin geçtiği 100. Yıl, Fevzi Çakmak, Küpkıran, Bulut, Murat, Kurtuluş, Alpaslan ve Fırat Mahalleleri'ni kapsayan 358 bin metrekarelik alanda, içerisinde yürüyüş ve bisiklet yollarının olduğu, dinlenme alanlarının olduğu Millet Vadisi Projesi'ni Ağrı'ya kazandırıyoruz. TOKİ Başkanlığımız eliyle gerçekleştireceğimiz projenin temelini Mart 2020'de atacağız ve en kısa sürede bu projeyi tamamlayacağız.

Yine, içinde millet bahçesi olan Taşlıçay Deresi Islah Projesi ile yapacağımız millet vadisini birleştirerek de yeşil bir koridor oluşturacağız. Yani yeni yapmış olduğumuz meydan ile buradaki Murat Nehri'nin geçtiği bu mahalleleri kapsayan alanı birleştirip bir ekolojik koridor oluşturmak istiyoruz. Taşlıçay Millet Bahçesi içerisinde çocukevi projemiz var. Bu projenin tamamlanması için Belediyemize İbank Genel Müdürlüğümüz tarafından 2 milyon lira hibe verildi. Yeni belediye hizmet binası var. Yeni belediye hizmet binasının tamamlanması için Belediyemize 25 milyon lira kredi veriyoruz ve 2020 yılı içerisinde tamamlanmasını öngörüyoruz. Yine Belediyemizin yanında, altında 250 otoparklık bir Meydan Projesi var. Bu Meydan Projesi'nin yapımı için de yeni orduevinin yapımı talimatını Toplu Konut İdaresi Başkanlığımıza verdik ve hızlı bir şekilde bu süreci başlatacaklar.

Yine Ağrı'da, yeni Belediye binasının yanında 20 bin metrekarelik bir meydan olacak.

Yine İLBANK tarafından, Eleşkirt'e 700 ve 1 milyon lira kredi; Tahir'e 250 bin lira hibe; Taşlıçay'a 3 milyon lira hibe, 800 bin lira kredi; Yayladüzü'ne 500 bin lira kredi verilmiştir.

Şehir merkezindeki hayvan ahırlarının yukarıya taşınması amacıyla bir Kentsel Dönüşüm Projesi başlatılmıştır. Bu çerçevede 50, 75 ve 100 başlıklı 500 ahır projelendirdik; bunların inşaatına Nisan 2020'de başlamayı düşünüyoruz. Başlayıp şehrin içindeki o 1.300 ahırın şehrin içinden taşıyarak Ağrı'yı başka bir sürece taşıyacak bu projeyi yapacağız.

Suçatağı Mahallesi'nde Kentsel Dönüşüm Projesi için 400 ihaleyi, Nisan 2020'de yapıyoruz.

Halil Öztürk Vekilimizin sorduğu Kırıkkale içerisindeki atık su sorunu. Kırıkkale ilçelerinden Bahşili, Çerikli ve Delice belediyeleriyle ilgili atık su arıtma tesisi talepleri İLBANK'a iletilmiştir ve süreçleri devam etmektedir. Bazı belediyelerimizin atık su arıtma tesislerine ilişkin talepleri ise yerine getirilmiş, talebi olmayan belediyelerin de taleplerinin gelmesi hâlinde başvurular değerlendirmeye alınacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, tamamlayın sözlerinizi lütfen.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM - Mersin ilindeki Akdeniz ilçesi Ataş alanındaki kentsel dönüşümde proje kapsamında 416 konut, 44 dükkân, 300 kişilik cami inşası projelendirilmektedir.

Yine, Akdeniz ilçesinin Bahçe ve Barış Mahalleleri'ndeki kentsel dönüşüm için de 413 konut, 20 dükkân, kapalı otoparktan oluşan ve maliyetinin de 146 milyon lira olacağı bir proje üretilmiş; en kısa zamanda ihaleleri yapılacaktır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13'üncü maddeyi okutuyorum:

Gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler

MADDE 13- (1) 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca il özel idareleri ve belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddi kaynak gerektiren altyapı yatırımlarında Cumhurbaşkanınca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar, 5302 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 5393 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında hesaplanan faiz dâhil borç limitinin hesaplanmasına dâhil edilir. Ancak, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin yüzde 50'sinden fazlasına sahip oldukları şirketler tarafından Avrupa Birliği ile katılım

öncesi mali iş birliği çerçevesinde desteklenen projelerin finansmanı için yapılan borçlanmalar, çok taraflı yatırım ve kalkınma bankaları ile yabancı devlet kuruluşlarından doğrudan veya İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla yapılan borçlanmalar ile SUKAP kapsamında yürütülecek işler için İller Bankası Anonim Şirketinden yapılan borçlanmalarda söz konusu borç stoku limitine uyma şartı aranmaz.

(2) Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilatın ve Bankanın faaliyet kârlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamı veya bir kısmını, Bankanın politik risk alacağına mahsup etmeye ve mahsup işlemlerini mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydetmeye Hazine ve Maliye Bakanı, bu işlemlere karşılık gelen tutarları bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da ilgili tertiplere ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(3) 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerden 5018 sayılı Kanunla genel bütçe kapsamına alınanların ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirleri, genel bütçe geliri olarak tahsil edilir.

BAŞKAN – Gruplar adına ilk söz talebi İYİ PARTİ Grubu adına Sayın İsmail Ok, Balıkesir Milletvekili.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL OK (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu adına bütçe kanunu teklifinin 13'üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Mensubu olmakla şeref duyduğum büyük Türk milletinin her bir ferdi ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, dertler elvan elvan, dolayısıyla değinilecek çok konu var ama bu kısa zaman içerisinde, kısa başlıklar hâlinde değinmek istiyorum.

Dün Bandırma'dan bir hemşehrimiz aradı. Malumunuz, Diyanet İşleri Başkanlığı yeni bir genelge yayınladı, engelli vatandaşlarımızın camilerde artık namaz kıyışlarına müdahale edilir noktasına geldi. Bu yaşta ve engelli olan vatandaşlarımızın camilerde ibadetlerine müdahale edilerek onların ağlatacak hale getirilmesini gerçekten anlamıyorum. Özellikle Diyanet İşleri Başkanlığının bu almış olduğu kararını bir kez daha gözden geçirmesini özellikle milletimiz adına talep ediyorum.

Yine, zaman zaman arkadaşlarımız dile getiriyorlar. Doğu Türkistan'da yapılan zulüm gerçekten artık dünyaya değil, arşa ulaşmış durumda. Yapılan zulüm, işkence ve insanlık dışı muameleyi kelimelerle ifade etmek mümkün değil. Ölümden daha ağır uygulamalarla Doğu Türkistanlı kardeşlerimiz karşı karşıya kalmaktadırlar. Çocukları zorla ellerinden alınmakta, erkekleri sürgüne gönderilmekte, evlerine Çinli erkekler yerleştirilmektedir; bu, utanç verici bir uygulamadır. Asla Filistin ile bir başka yerde yapılan zulmü kıyaslama gibi bir hataya düşmem söz konusu değil ama ağzını açtığımda Filistin'i her defasında söyleyen Sayın Cumhurbaşkanını ve siyasi iradeyi temsil edenleri Doğu Türkistan'a sahip kıkmaya davet ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Yine, bugün aldığım bir habere göre, gazilerimizi üzen bir uygulamayla karşı karşıyayız.

Sayın milletvekilleri, bugün bu ülkede beş vakit Ezanımuhammediye okunuyorsa, ay yıldızlı bayrağımız dalgalanıyorsa, öyle veya böyle, eksiklerine rağmen hür bir şekilde bu vatan topraklarında yaşıyorsak bunu şehit ve gazilerimize borçluyuz. Ama maalesef üzülerek ifade etmek istiyorum ki Türkiye'nin çeşitli yerlerinden 227 gazimizin aylıkları kesilmiş. Şimdi ne yapacak bunlar? Mesleğine dönemez bu kışta kıyamette ve arkasının da geleceği söyleniyor. Özellikle bunu, yine gazilerimiz adına ve gazi aileleri adına, ülkeyi yöneten siyasi iradeden bir kez daha gözden geçirmesini talep ediyorum; aksi takdirde tepkimiz çok daha farklı olacaktır.

Yine, gerçekten defalarca burada gündeme getirmeme rağmen bir arpa boyu yol alamadık. Türkiye'nin birçok yerinde ve özellikle Balıkesir'imizde akarsularımızı, nehirlerimizi, göllerimizi, göletlerimizi çok ciddi bir şekilde kirletiyoruz. Yürekler dayanmayacak şekilde, balıklar bir nefes alabilme adına kafalarını dışarıya çıkarıyor.

Bugün Sayın Bakanımıza ifade ettim ve özellikle ilgisi için de teşekkür ediyorum, bürokratlarıyla konuştuk. Yasalar o kadar aciz ki göz göre göre toprağımızı, suyumuzu, havamızı kirletenlere çok komik cezalar kesiliyor, sanki "Kirletmeye devam edin." der gibi.

Toprakların, suyun, havamızın kirletilmesi yüz yıllara mal olan ve gelecek nesillerimizin hayatını tehdit eden bir çevre felakettir. Muhalefet değişik defalarda bu konuyu gündeme getirdi, şahsım da birçok defa getirdim. Biz bunları dile getirdiğimizde hemen itiraz ediliyor. Buradan, Sayın Grup Başkan Vekiline, AK PARTİ Grup Başkan Vekiline ve özellikle AK PARTİ'lilere diyorum ki: Siz gündeme getirin, siz yasal düzenlemelerin altyapısını hazırlayın, biz destek verelim. Bu toprakları, bu havayı, bu suyu kirletmeye hakkımız yok. Ne olur, yarın hepimizin çocukları gerçekten bu konuda kayıtsız kalanlara beddua edecekler. Daha fazla zaman geçirmeyelim. Nasıl termik santraller konusunda geri adım atıldıysa bu konuyla ilgili de derhâl yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Biraz önce de ifade ettiğim gibi, dertler elvan elvan, hangisine sıra gelecek, belli değil. Ama özellikle seçim bölgem başta olmak üzere, Türkiye'de tarım ve hayvancılık can çekişiyor. Geri dönüşü olmayan bir yola doğru gidiyoruz. Geçen hafta bu kürsüde ifade etmişim ve ifademim hemen arkasından, Türkiye, gerçekten vicdan sahibi herkesi rahatsız eden bir uygulamayla karşı karşıya kaldı, tabiri caizse şapkadan tavşan çıkarıldı; Türk köylüsü ve çiftçisini desteklemek üzere var olan Ziraat Bankası -"yandaş" dendiği zaman alınıyor arkadaşlarımız- sözde bir iş adamını kurtarmak üzere milyonlar akıtıyor. Ya, bunu gerçekten, Allah için soruyorum, hepinize soruyorum: Vicdanınız buna razı geliyor mu? Niye sesinizi çıkarmıyorsunuz? Böyle bir şey olabilir mi? Balıkesir'de -geçen hafta söyledim- Türkiye'nin ve Balıkesir'in en önemli süt ürünleri fabrikalarından biri kapanmak üzere. Yüzlerce emekçi bu kiş gününde ne yapacağını bilmiyor, binlerce ton süt veren binlerce çiftçimiz alacaklarını tahsil edemiyor, 2-3 tanesi daha kapısına kilit vurmak üzere çünkü Balıkesir'de ekonomi tarım ve hayvancılığa bağlı. Tarım ve hayvancılığa bağlı sanayi de tarım ve hayvancılığın çökmesi dolayısıyla çökmek üzere. İşte, Ziraat Bankası bunun için var ama "Devlet şeker üretmez, devlet çimento üretmez." diyenler bugün simit satmaya talip oluyorlar.

CEMİL YAMAN (Kocaeli) – Gerçek dışı o.

İSMAİL OK (Devamla) – Gerçek dışı değil, hiç inkâr etmeyin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gerçek dışı, gerçek dışı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Belgesi burada.

İSMAİL OK (Devamla) – Lütfen, inkâr etmeyin, ne olur.

Bakın, sizleri incitmek için söylemiyorum. Öbür dünyanızı da tehlikeye atıyorsunuz. İlla partili Sayın Cumhurbaşkanı konuştuktan sonra konuşmak durumunda kalmayın. Bu millet hepimizi, sizi de bizi de burada tüyü bitmedik yetimin hakkını korumak üzere gönderdi. Dolayısıyla öncelikle sizlerin buna karşı çıkmasını, Balıkesir ve Türk tarım ve hayvancılığı adına sizlerden talep ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bizden önceki, iktidar partisinin konuşmacıları Türkiye'de tarım ve hayvancılığın uçtuğunu söylüyorlar. Rakamlar yalan söylemez. Bakın, sadece 2010 yılından sonra 1 milyon 485 bin 298 adet büyükbaş hayvan ithal edilmiş -yanlış duymadınız- 406.821 adet küçükbaş

hayvan ithal edilmiş, bunlar da yetmezmişesine tonlarca karkas et ve et ürünleri ithal edilmiş. Türk köylüsü ve çiftçisi için harcanacak bu paralar, maalesef, bunları ithal ettiğimiz ülkelerin çiftçilerini kaldırmak üzere harcanıyor. Sadece hayvancılığa mı? Tarım ürünlerinde de yine aynı.

Buradan, özellikle Gazi Meclisimizin milletvekillerine ve yine özellikle iktidar partisinin milletvekillerine sesleniyorum: Bu kötü gidişi durduralım, yarın çok geç olacak. Çiftçilik yapacak, tarlada çalışacak genç zaten kalmadı; artık yaşlılarımız da küsmeye başladı. Dün televizyonda izledim -bunu yandaş kanallarda göremezsiniz- 70 yaşına merdiven dayamış çiftçimiz ağlıyordu, ağlıyordu. Lütfen, aklımızı başımıza toplayalım.

Ben bu duygularla yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum ve bütçenin her kuruşunun kuyumcu terazisi hassasiyetiyle harcanması üzere yetkilileri göreve davet ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ramazan Kaşlı.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi olan "Gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler" üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Sözlerimin başında, heyetinizi, Genel Kurulu, ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı ve Aksaraylı hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin beşerî ve iktisadi varlıklarını değerlendirerek mali istikrarın korunması, yurt içi tasarrufların artırılması, rekabet gücü yüksek bir üretim yapısına ulaşılması, altyapının geliştirilmesi, çevrenin korunması, doğal kaynakların rasyonel kullanımı ve yönetimi, nitelikli kentleşme, afet risklerinin azaltılması, bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması ve kırsal kalkınmanın sağlanması gibi toplumun refahı üzerine doğrudan etkisi olan alanlarda, sürdürülebilir, bütüncül bir bakış açısının geliştirilmesi gerekmektedir. Ülkemizi de sarmalayan zorlu küresel ve bölgesel ekonomik ve siyasi koşullara, etrafımızda cereyan eden terör olaylarına ve 15 Temmuz hain darbe girişimine rağmen, gerçekleştirilen yapısal reformlar ve özellikle, uygulanan politikalar sayesinde ülkemizde ekonomik istikrar ve güven ortamı korunmuş, büyüme ve kalkınma süreci kararlı bir biçimde sürdürülmüştür.

21'inci yüzyılda günümüz koşullarında modern ulus devletlerinin en önemli görevlerinden biri de kamu hizmetlerini kamu yararı düşüncesi içerisinde, vatandaşların beklentisi doğrultusunda sunabilmektir. Ayrıca ülkeler, makroekonomik anlamda istikrarı sağlamak, ülke genelinde ise kalkınmayı sürdürebilmek için yerel yönetimler vasıtasıyla yüksek ve nitelikli olarak büyüme sağlamak durumundadır. Yerel yönetimler, yerel özellik taşıyan çok sayıda kamu hizmetini etkin ve halkın tercihlerine uygun olarak yerine getirmelerinin yanı sıra demokrasiyi kurumsallaştırmanın da bir aracıdır. Her biri demokrasi okulu olarak görülen yerel yönetimler, yeterli gelir kaynaklarına sahip olabildikleri takdirde kendilerinden beklenen fonksiyonları arzulanan düzeyde yerine getirebileceklerdir. Günümüzde teknolojiye yaşanan gelişmeler, demokrasiye olan inancın kuvvetlenmesi, sosyoekonomik yapıdaki değişimler, yerelde nitelikli ihtiyaç ve taleplerin de artmasına neden olmuş, yerel kalkınmayı zorunlu hâle getirmiştir. Yerel kalkınma, kırsal bölgede yaşayan insanımızın sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan olumlu yönde değişmesine sebep olan, refah düzeylerinin geliştirilmesini amaç edinen bir kalkınma modelidir.

Yerel kalkınma, genel olarak, toplumdaki herkesin yaşam kalitesini artıran ve ekonomik yararları yükselten, sürdürülebilir ekonomik büyümeyi gerçekleştirmek için yerel otoritelerin, özel sektörün, kâr amacı gütmeyen kurumların ve yerel halkın birlikte çalışması şeklinde ifade edilebilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bağlamda, özellikle belediyelerden bahsetmenin gerekli olduğu kanaatindeyim. Belediyeler, vatandaşların tercihleriyle tutarlı farklılaştırılmış hizmet arzı sayesinde kaynakların daha etkin ve verimli kullanımını sağlayarak ekonomik büyüme ve kalkınma üzerine pozitif birtakım etkiler meydana getirmektedir.

Belediyelerin en önemli gelir kalemini, merkezî yönetim genel bütçe vergi gelirlerinden pay verilmesi oluşturmaktadır. Belediyelerin genel bütçeden alınan pay dışında kanunda sayılan görev ve hizmetleri yürütmesi konusunda sahip olduğu mali olanaklar 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 59'uncu maddesine sabittir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesiyle de Avrupa Birliği projeleri için, borç limiti şartı olmaksızın, belediyelerimiz tarafından geliştirilen projelere Avrupa Birliği mali yardımları kapsamında finansal imkân sağlanmaktadır. Belediyelerimizin finansmandan faydalanabileceği başlıca alanlar ise şöyledir: Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki belediyelerle diyalogun geliştirilmesi, çevre altyapısı, bölgesel rekabetin güçlendirilmesi, sınır ötesi ve bölgesel iş birliği, sosyal içerikli konular. Buradan hareketle, başta belediyeler, il özel idareleri olmak üzere yerel kalkınma konusunda yeterli kaynağa sahip olunması, yeterli fırsat ve kaynak sağlanması hâlinde yerel idarenin, yerel kalkınmaya destek verebileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Bu sayede, yerel kalkınma, dolaylı olarak ulusal kalkınmanın da bir aracını oluşturacaktır.

Tam bu noktada, Milliyetçi Hareket Partisi olarak 2023'e Doğru Yükselen Ülke Türkiye Sözleşmesi'nde belirttiğimiz bir hususun tekrar altını çizmek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti, Türk milletine dayalı millî ve üniter bir devlet yapılanmasını vazgeçilemez önceliklerle kabul etmiştir. Dolayısıyla hizmetin vatandaşa daha yakın ve hızlı ulaştırılmasını amaçlayan, yetkililerin ve kaynakların yerel yönetimlerce kullanıldığı yerinden yönetim yapısının üniter devlet yapılanmasına karşı olacak şekilde siyasi yerinden yönetime dönüştürülmesine hizmet edecek hiçbir düzenlemeye fırsat verilmemelidir. Milletimizin terör belasından kurtarılması, Milliyetçi Hareket Partisi olarak milletimize en önemli taahhütlerimizdendir. Bu nedenle, Milliyetçi Hareket Partisi, özellikle 20 Temmuz 2015'ten sonra başlatılan PKK, PYD ve IŞİD gibi terör örgütlerine yönelik amansız mücadeleye açık ve net bir şekilde destek vermiştir. Böylelikle, bölücü terörün tüm unsurlarıyla kökünden kazınacağı ve vatandaşlarımızın terör örgütünün himayesinden kurtarılacağı konusunda taahhüdümüz, Hükûmete verdiğimiz güçlü destekle birlikte uygulama imkânı bulmuştur. Terörle mücadeledeki net tavrımız ve bu konuda Hükûmete verdiğimiz destek devam edecek, Türkiye terörden tamamen temizlenerek huzurlu ve güvenli bir ülke hâline gelecektir. Nitekim, terör örgütünün hamiliğini yapan belediyelere kayyum atanması, iç savaş hazırlığı için kurulan hendeklerin yerle bir edilmesi, terörün tahrip ettiği yerleşim yerlerinin yeniden imar edilmesi, terör eylemlerinin ve mağdurlarının sayısında ciddi azalma yaşanması gibi birçok olumlu gelişme, verdiğimiz destek sürecinde devletimizce elde edilen en önemli başarılarıdır.

Bugün gelineen noktada, Milliyetçi Hareket Partisi olarak dış politikada, siyasette ve ekonomide Türkiye'yi köşeye sıkıştırmaya yönelik faaliyetlerin önüne geçmek, Türk devletinin ve Türk milletinin bekasına yönelik tüm tehditleri ortadan kaldırmak, milletimizin, huzur ve refahını artırmaya yönelik tüm sosyal ve ekonomik tedbirleri almak bizlerin en kutsî görevi olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu bağlamda, esnafımızın yaşadığı bazı sorunlara da değinmek istiyorum: Esnafın ticaretin ilk dönemlerinden bu yana iş hayatı içerisinde etkin rol oynamıştır. Hem makroekonomik hem de yapısal sorunlardan kaynaklanan nedenlerle rekabette her geçen gün daha çok kan kaybetmektedirler. Modernleşmenin bir sonucu olarak her sokak ve caddeyi kurlsız dolduran zincir marketler ve AVM'ler, hem kentsel dokuyu bozmakta hem de esnafımızın

varlığını tehdit etmektedir. Elektronikten kırtasiyeye, gıdadan konfeksiyona her türlü ihtiyaca cevap veren zincir marketler her sokağa peş peşe açılarak esnafı bitirme noktasına getirmiştir. Esnafımızın bu sorununu çözmek adına, büyük market zincirlerinin şehir merkezinde şube açmaları için asgari iş yeri büyüklüğü standardı getirilmeli ve bu standarda uymayan mevcut şubelerin program dâhilinde yerleşim dışına taşınması sağlanarak, küçük esnaf aleyhine gelişen haksız rekabetin önüne geçilmelidir.

Esnaf ve sanatkârlara sicil affı getirilerek stopaj ve BAĞ-KUR primleri düşürülmeli, ÖTV indirimi sağlanmalıdır. İş yerleri 50 metrekaresinin altında ve kira olan küçük esnafımıza bir defaya mahsus olmak üzere kira yardımı yapılmalı ve bunun yanı sıra mevcut kredi borçları faizsiz olarak ertelenmelidir.

Ülkemiz genelinde sayıları 1 milyon 785 bin 586 olan esnaf sayımız, toplumda en çok çalışan kesim olmasına rağmen emeklilikte en uzun prim gün sayısını ödemektedir.

Anayasa'nın 173'üncü maddesinde belirtilen "Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır." hükmü gereğince, esnafımızın prim ödeme gün sayıları, Emekli Sandığı ve SGK sigortalısı olarak çalışan kesimle aynı olmalıdır. Ekonomiye destek vermek ve istihdam oluşturmak isteyen milyonlarca esnaf, vergi ve SGK prim borçlarını ödemekle uğraşmaktadır. Vergi ve SGK borçlarından dolayı ticarete yönelemeyen esnafımız, devlete olan kamu borçları için adım atılmasını beklemektedir. Esnafın birikmiş vergi ve SGK prim borçlarının bu konuya dâhil edilmesini talep ediyoruz.

Diğer taraftan şunu da söylemek isterim ki bu yapılandırmayla kastettiğimiz bir vergi affı değil, sadece kesinleşmiş amme alacaklarının yapılandırılmasıdır. Vergi affından herhangi bir indirim yapılmaksızın faiz katsayıları üzerinde indirim yapılmak suretiyle, borçların taksitlendirilerek ödeme kolaylığı sağlanmasının gerekli olduğu kanaatindeyim.

Sözlerime son verirken 2020 yılı bütçesinin ülkemiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisimizi, ekranları başında bizleri izleyen büyük Türk milletini ve Aksaraylı hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Züleyha Gülüm. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Yine iyi geceler.

Ben nefret suçlarından bahsetmek istiyorum. Zira, yaşam hakkının olmadığı bir yerde ne bütçenin bir anlamı kalıyor ne de başka bir tartışmanın. Nefret suçları aslında çok yaygın yaşanan ama Türkiye ceza hukukunda gerçek anlamda karşılığı olmayan ve iktidarlar tarafından da korunan suçlar. Nefret suçları aslında mağdurların var oluşlarını hedefleyen politik suçlar, öyle, düşünüldüğü gibi, kişisel, bireysel suçlar değil.

Kapitalist sistemler ve emperyalizm düşmanlıklar üzerinden de aslında iktidarlarını koruyorlar. Halkları, din ve mezhepleri birbirine düşman ederek kendi iktidarlarını sağlamlaştırıyorlar. İktidar kendi bekasını, tekçi anlayışın çerçevesi içinde yer alanların bekası gibi göstererek ötekini bu grubun düşmanı hâline getirir. Bu, aynı zamanda, asıl sorumlu olanlara, sömürenlere karşı suçun ve suçlunun üstünün örtülmesini sağlar. Halkı, eşit, özgür, herkesin kendi haklarıyla yaşayabileceği bir toplumun mümkün olmayacağına ikna eder. Öteki olanın hep bölücü olduğunu, onun iktidara gelmesi ya da eşit yaşam hâlinde diğerini yok edeceğini söyler ve inandırır. Hep bir düşman yaratır, zira, kendisinin ayakta kalmasının koşulu düşmanlara bağlıdır. Basınıyla, eğitimiyle, politik söylemleriyle düşmanlaştırır. Bazen de yok sayarak bu zemini besler.

Nefret suçları yıkıcı bir etki yaratır. Nefret suçu mağduru kişiler ve toplumsal kesimler, toplum tarafından ve iktidar tarafından verilen, hoş karşılanmadıkları, güvende olmadıkları, sürekli hayati risk taşıdıkları mesajlarını alırlar. Mağdurlara, var oluşlarının ve kimliklerinin tanınmadığı, makbul olmadıkları ve o toplumda istenmedikleri mesajı sürekli iletilir. Mağdurların talep ve şikâyetleri, devleti, otoriteyi temsil eden kişiler tarafından ciddiye alınmaz; alaycı, suçlayıcı hatta yargılayıcı tutumlarla karşılaşır, bir daha ileri adımı ise suçluları koruyan tavırlar geliştirilir. Mağdurlar hukuk sisteminin yanlı olduğunu, onları desteklemeyeceğine inandıkları için -ki bu inanç gerçektir- yargıya başvurmazlar, cezasızlıkla sanıklar ödüllendirilir, failer ise böyle bir ortamda yeniden saldırılarına devam ederler.

İktidarcı körüklenen bu durum, dönem dönem kendini egemen görenlerin fiili saldırısına dönüştürken bazen de iktidarcı planlanmış provokatif süreçlere yol açar. Öteki sayılanlar egemene benzemek zorundadır; inancını, kültürünü, ulusal kimliğini, cinsiyet kimliğini, cinsel yönelimini bir kenara bırakmadan yaşama hakkı tanınmaz. Ya egemen olana, tekçi anlayışa benzeyeceksin ya da yaşam hakkın dahi yoktur. Ülkemizde ise iktidar direkt veya dolaylı olarak bu nefret söylemlerinin zeminini hazırlar, bu suçu işleyenleri korur, kollar. Türk'ü Kürt'e, Ermeni'ye, Süryani'ye, Laz'a, Çerkez'e, Roman'a; Sünni olanı Alevi'ye Hristiyan'a, ateiste, Yahudi'ye, Ezidi'ye düşman eder, tüm toplumu da LGBTİ'lilere düşman kılar. Bu politikaların sonucu olarak da işte şunlar gelişir: Adapazarı'nda Şirin Tosun, İstanbul'da Sedat Akbaş, Antalya'da Mahir Çetin Kürtçe konuştuğu için öldürülür. Kadir Sakçı "Kürt müsünüz?" sorusuna "Evet." cevabı verdiği için oğlunun yanında silahla öldürülür, oğlu da ağır yaralanır. Ekim ayında, Çanakkale'de, 74 yaşındaki Ekrem Yaşlı, eşiyle Kürtçe konuştuğu için hastanede bir hasta yakınının saldırısına uğrar. Antalya'da Kürt öğrenciler saldırıya uğradıkları için okullarını bırakmak zorunda kalırlar. Bu ülkede "Evlerinizi başınıza yıkacağız, sizi buradan çıkaracağız." diyerek Kürtler saldırıya maruz kalıyor, ev ve iş yerleri tahrip ediliyor. Kürt illerinden gelen otobüs ve araçlara saldırılıyor. Hemen depremin ertesinde "Allah sizin belanızı verdi." başlıkları atılıyor. Kürtçe konuşan futbolculara küfür ve hakaretler ediliyor. Bir dergide, Kürtlerden alışveriş yapmayın çağrısı yapılıyor. Ama bu nefret suçlarının hepsi cezasız kalıyor.

Yılbaşı yaklaşırken başka bir konuya da dikkat çekmek istiyorum. Her yılbaşı öncesi olduğu gibi 2016 yılında da Noel Baba'nın kafasına silah dayanan parodilerden billboardlarda boy boy afişlere kadar apaçık bir nefret söylemi yaygınlaştırılmıştı. Unutmayalım, yılbaşı kutlaması yaptıkları için bu ülkede Reina katliamı oldu, 39 insan hayatını kaybetti. Benzer şekilde, geçtiğimiz ekim ayında Konya Büyükşehir Belediyesine ait otobüs duraklarında asılan, Yahudileri ve Hristiyanları hedef gösteren afişler için yapılan suç duyurusu takipsizlikle sonuçlandı. Malatya Zirve Yayınevi katliamını unutmayalım bunları konuşurken.

LGBTİ+'lar "sapkın" ve "ahlaksız" gibi söylemlerle doğrudan nefret suçlarının muhatabı olan en büyük kesimlerden biri. 2016'da transkadın Hande Kader yakılarak öldürüldü. Afyonkarahisar'da yaşayan transkadın Defne, bir erkek tarafından boğazı kesilerek öldürüldü. Didem Akay yaşadığı baskılardan dolayı daha fazla dayanamadı ve intihar etti. Antalya'da transkadın Gökçe Saygı evinde sırtından 7 bıçak darbesiyle öldürüldü. Son beş yılda onlarca transkadın öldürüldü. Ankara'da yani Meclisin olduğu yerde, Eryaman'da translara karşı sistematik yağma ve yaralamalar yaşandı. Türkiye transkadın cinayetlerinde Avrupa'da 1'inci sırada, dünyada ise 9'uncu sırada, işte Türkiye'nin rakamları.

Nefret suçuyla karşı karşıya kalan Aleviler ise bu topraklarda yıllardır insanlık suçlarına da maruz kaldılar. Maraş, Çorum, Sivas bu ülkede organize edilen -en hafif deyimiyse söylüyorum- iktidarın yol verdiği, göz göre göre gelen katliamlar. Birçok Alevi katliamı ve saldırılarının cezasızlık politikasıyla ödüllendirilmesi, katliamı tetikleyen en önemli etkenlerden biri. Bunun yanında, Alevilik inancının tanınmaması, yasal haklarının verilmemesi, zorla Sünni İslam'ın dayatılması, zorunlu din dersleri,

Alevi köylerine cami yapılması da nefret suçlarını körükleyen iktidarın diğer eylem ve etkinlikleri. İktidar bloğundan gelen sözlere bakalım: “Affedersiniz Alevi.” “Sapkın bir mezhep, Nusayri.” “Cemevi, cümbüşevi.” “ateist” “Alevilik” gibi tanımlar, Madımak katliamı davası zaman aşımına uğrayınca “Hayırlı olsun.” sözleri, “Reyhanlı’da 53 Sünni vatandaşımız hayatını kaybetti.” ifadesi, Alevilerin katledilmesi için fetva veren Ebussuud’un övülmesi, yargı için “Yargıyı dedeler yönetiyor.” sözleri nefret söyleminin iktidar odağından gelen örnekleri. Sadece son yedi yılda 32 ayrı yerde 100’ü aşkın Alevi ailenin evleri işaretlendi. En son geçtiğimiz günlerde İzmir’in Gaziemir ilçesinde bir Alevi ailenin evinin duvarına “Defol Alevi.” yazıldı. Mersin’de Yenişehir ilçesinde Alevilerin kapılarına tarihler yazılarak işaretlendi. Bu nefret suçlarını işleyenleri cezalandırmak yerine devlet yetkilileri şöyle buyurdu: “Mezhepsel bir durum, işte, sarhoşların işi.” dedi. Ataşehir Cemevi Başkanı Metin Arslan, kullandığı araçta cemevi logosu bulunduğu için trafik polisleri tarafından aracı bağlanmak istendi, karşı çıktığında ise polislerin biber gazlı ve coplu saldırısına uğradı. Aliğa Belediyesinde 30 Mart yerel seçimlerinden sonra yeni başkanın yaptığı ilk icraat çoğunluğu Kürt ve Alevi işçilerin oluşturduğu 104 kişinin işten çıkarılması oldu.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Aliğa Belediyesinde 30 Marttan önce de aynı başkandı.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Aynı başkandı, başkan değişmedi.

ZÜLEYHA GÜLÜM (Devamla) – İnsan, varoluşuyla nefreti getirmez, doğuştan getirilmez. Nefret suçu işleyenler bunu bir yönlendirme altında yapsa da asıl sorumlu olanlar bu zemini besleyen iktidardır. Farklı olana düşmanlık politikalarından bir an önce vazgeçilmeli, nefret suçlarına ilişkin caydırıcılığı sağlayacak, gerçek anlamda önleyecek hukuki düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Son olarak Irak’taki işçilerin durumundan bahsetmek istiyorum. Irak’ta bir firmada çalışan işçiler haklarını alamadıkları için, maaşlarını alamadıkları için direnişter. Bu sadece Irak’ta geçerli değil, aslında yurt dışında çalışan çok fazla sayıda işçi maalesef haklarını alamayarak işverenin oyalama taktikleriyle iş yerinden istifa noktasına getirilerek hakları ödenmiyor. İşçiler şu an çatışma bölgesi içerisinde silahların gölgesinde çalışmak zorunda bırakılıyorlar, aynı zamanda su basmış konteynerlerde yaşamak zorunda kalıyorlar. İşveren bir şekilde her seferinde aynı uygulamayı yaparak işçilerin haklarını gasbediyor. Emekten yanaysanız, işçiden yanaysanız Irak’ta yaşanan bu soruna müdahale edin ve emekçilerin haklarını almasını sağlayın.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu önce söz istemişti.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm’ün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasının nefret temelli olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; biraz evvel kürsüde konuşan hatibin konuşmasını reddediyoruz. Hakikaten, kişinin eleştirdiği hususları kendisinin ortaya koyması örneğiyle nefret temelli bir konuşma dinledik aslında. Nefret suçları asla iktidarımız tarafından korunmuyor. Nefret suçlarını Ceza

Kanunu'na derceden bir iktidarız, TRT Kurdî'yi yayın hayatına kazandıran bir iktidarız. Her türlü kültürel farklılığı bir zenginlik olarak ve kesreti vahdet olarak yani çoğulculuğu birlik içerisinde ortaya koyan, Mevlâna'nın anlayışını hakikaten kültürel anlamda ortaya koyan bir iktidarız; onu ifade etmek isterim.

Aynı zamanda, daha önceki konuşmalarda bir hususun da düzeltilmesini kısaca ifade edeceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kahramanmaraş olaylarıyla ilgili daha önce yapılan konuşmalarda, bir milletvekilinin yapmış olduğu konuşmada Sayın Abdülkadir Aksu'nun Kahramanmaraş'ta Emniyet Müdürü olduğuyla ilgili bir bilgi paylaşılmıştı. Kendilerinin vermiş olduğu bilgi çerçevesinde, Kahramanmaraş'ta Vali olarak bulunduğu tarihten bir yıl sonra yani hiçbir görevi yok Kahramanmaraş olayları esnasında. Bu hususun zabıtlara geçmesini ben bir bilgi paylaşımı olarak da sizlerle paylaşmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbul...

36.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, kürsüden konuşan HDP'li hatip herhâlde şu anlayışla hareket ediyor: Algı gerçektir diye düşünüyor herhâlde. Öyle bir algı oluşturup sanki Türkiye'de büyük bir nefret suçu işleniyor ve bunun sistematik, devlet tarafından, böyle bir politika çerçevesinde, gerçekleştiğini iddia ediyor. Bunu kabul etmek mümkün değil, şiddetle reddediyoruz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) - Reddetseniz de gerçek gerçektir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunun devamında, mesela, şimdi, neden algı oluşturmaya çalıştıklarını şununla ifade edeyim; konuşmasından iki örnek vereyim: Mesela Sakarya'yla alakalı olarak; Şirin Tosun'un önce ağır yaralandığı, sonrasında hayatını kaybettiği hadiseyle ilgili olarak defaatle burada açıklama yapmamıza rağmen ve bunlar resmî kayıtlarda da olmasına rağmen bu yalana hâlâ başvuruluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Evet, mevsimlik fındık işçisi olarak oraya gelmiş olan bu kardeşimizin, 6 alkollü kişiyle 2 arkadaş giriştikleri bir tartışma neticesinde bu vahim hadise meydana geliyor. Burada, o 6 kişinin içerisinde yine Kürt kökenli insanların olduğu tespit edilmiş durumda.

Şimdi, Kürtçe konuştuğu için karşı tarafın katledildiğini söylüyorsunuz; bu tarafta bunu katlettiğini iddia ettiğiniz kişiler de Kürt. Bu nasıl bir anlayış, bu nasıl bir yalan? Bunu nasıl kabul etmemizi bekliyorsunuz? Kaldı ki içinde Kürt olmasa bile onun Kürtçe konuştuğundan dolayı orada öldürüldüğüne dair en ufak bir delil var mı elinizde? İftiradan başka bir şey değil. Çıkn, ispat edin. Yeter artık ya! Bu iftiralarla nereye kadar gideceğiz?

31 Marttan sonra, Aliğa Belediyesiinden, Alevi oldukları için işçilerin çıkarıldığını söylüyorsunuz. Kardeşim, 31 Marttan önce de burası MHP belediyesi, 31 Marttan sonra da MHP belediyesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Eğer Alevi olduğu için çıkartıldıysa, o zaman bu MHP belediyesi 31 Marttan önce bunu niye çalıştırdı burada? Yani, böyle bir ayrımcılık söz konusu olsa burada işleri ne? Demek ki işten çıkarılmış da olabilir. “Bir Alevi”nin işten çıkarılmaması” diye bir yasak var mı arkadaşlar? Sebepleri, sonuçları başkadır; tartışılır. Ama bu, aynı Milliyetçi Hareket Partisi belediyesinde çalışıyorsa; arkasında da devam eden süreçte, 31 Marttan sonra da Milliyetçi Hareket Partisi belediyesiye bu iddialar havada kalmaktadır. Bu, sadece benim tespit ettiğim iki müşahhas, bildiğimiz hadiseye verdiğimiz cevap. Allah bilsin, diğer söylediklerinize karşı ne cevaplar verilebilir; onu da kamuoyunun takdirine bırakıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu...

37.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, istismar edilmesi muhtemel her farklılıktan beslenmeye kalkışma alışkanlığını doğru bulmadığına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle istismar edilmesi muhtemel her farklılıktan beslenmeye kalkışma alışkanlığımı doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum. Türkiye bu kabil ayrılıklardan ve bu ayrılıklara bağlı istismar edilecek alanların yaratılmasından geçmişte çok büyük sıkıntılar çekmiştir ve tarihten ders çıkarmayı becerebilen bir millet olma özelliğiyle de temayüz etmiştir. Şimdi, buralardan farklı yorumlar çıkarmaya kalkışmayı, doğrusunu isterseniz, çok anlamlı bulmuyorum. Kendi seçim çevrem olması münasebetiyle İzmir’de yaşanmış hadiseyi bizzat yerine giderek, aileyle görüşerek değerlendirebilme imkânına sahip buldum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Aile, İYİ PARTİ’nin bir üyesi yani o hanesinin üzerine çarpı işareti vurulduğu söylenen aile, partimizin bir üyesidir. Babayla görüştüm -anne ile baba ayrı- anneyle görüştüm, evlatla da görüştüm. Provokatif amaçlı bir olay olduğu kanaatini taşıyorum, münferit bir hezeyandan ibarettir. Müteaddit defalar bunu kürsüye taşıdınız. Bir İzmirli olarak böyle şeylerin İzmir’de yaşanamayacağına işaret etmek bakımından söylediklerimi de değerli bulmanızı istirham ediyorum. Olup bitenlerden ders çıkaralım, bataklıkları kurutalım, sivrisineklerle uğraşmak bizim için çok anlamlı, kıymetli şeyler değil ama Allah rızası için, bir fırsat yakaladık, bunun peşine gidelim, “Bunu istismar edelim.” düşüncesinden de sıyrılmaya gayret sarf edelim.

Teşekkür ediyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç...

38.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, esas itibarıyla sorunların ortadan kaldırılması ve daha başka iklimin oluşturulabilmesi için ne yapabilirsiniz konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Vekiller, birincisi; önce şunu söyleyeyim: Herhangi bir şeyi istismar etmek diye bir derdimiz yok çünkü eğer bu ülkenin herhangi bir şehrinde, herhangi bir mahallesinde sorun yaşanıyorsa bu hepimizin sorunudur. Dolayısıyla bunu istismar edip herhangi bir avantaj sağlamak diye bir şey söz konusu olamaz; hele hele bu tür konularda, hele hele bu tür konularda. Biz geçen gün de bunu konuştuk ve hatta söyledik; ilk fırsatta bu konuda bir araştırma önergesi de indireceğiz buraya. Hem o zaman

tartışalım hem de hakikaten belki bizim söylediklerimiz abartılı olabilir, belki sizin söyledikleriniz abartılı olabilir ama sorunlar var, bize bu konuda çeşitli başvurular yapılıyor yani bu insanların konuştuıkları dilden dolayı ayrımcılığa uğradığı çeşitli örnekler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yapmamız gereken şey, bunlar üzerine tartışmak yerine, bu tür sorunlar nerelerde yaşanıyorsa bu sorunların ortadan kaldırılması için, daha başka bir iklimin oluşması için ne yapabiliriz bunu konuşmaktır esas itibarıyla, yoksa öfkelenip birbirimize bağırmanın değil. Yani “Türkiye’de toplum içinde böyle hiçbir sorun yok, her şey güllük gülistanlıktır.” diyorsa eğer bazı arkadaşlarımız bunun doğru olmadığını kendilerine hatırlatalım. Kim sorun yaşıyorsa o derdini aktarıyor çünkü sonuç itibarıyla. O yüzden bu konuyu rahat bir şekilde konuşmak, tartışmak önemlidir. İstismar kesinlikle söz konusu değildir, onu bir kez daha vurgulamış olayım. Bu konuyu getireceğiz. Eğer siz söylediklerinizin çok doğru olduğuna inanıyorsanız biz de inanıyorsak kuralım bir araştırma komisyonu bu konuyu araştıralım ve sonuçlarını ortaya çıkaralım.

Teşekkür ederim.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Yalan olduğu ispatlanmış Aliğa’dakinin.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Önemsemediğiniz için bu cinayetler işleniyor. Size göre her şey münferit zaten.

BAŞKAN – Sayın Gülüm, rica ediyorum, lütfen...

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tuncay Özkan.

Sayın Özkan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; çürüyen her şey düşer. Çürüyen şeylerin bir yerde durabilmesi mümkün değildir. Bütçe çürük, düşüyor. Düşerken çürüyen bütçe demokrasiyi de çürütüyor ve bir gün bu ayakları çöken, çürüyen bütçenin altında kalacağız. Nasıl mı? 1 trilyon 95 milyar gider öngörüyoruz, 956,5 milyar Türk lirası gelir öngörüyoruz, 138,9 milyar lira açık öngörüyoruz; bütçeyi yaparken öngörüyoruz. Çürük, düşecek. Kimin için yapıyorsunuz? Borçlanabilmek için yapıyorsunuz. Kimden borçlanacaksınız? Faiz lobisinden. Başlarken... İnanmıyor musunuz yaptığınız rakamlara? İnanın. Siz getirdiniz bu bütçeyi, ben getirmedi. Bütçeyi CHP getirmedi arkadaşlar, saraydan geldi; onaylıyoruz. Bu bütçeyi CHP yapmadı. Bu bütçe sizin eseriniz. Faiz lobisi için yaptınız. Çürük; demokrasiyi çürütüyor, altında kalacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

İsraf bütçesi; daha başlarken 63 milyar 295 milyon 717 lira falan ama rakamları artıracaksınız. Ne yapacaksınız bununla? Kimin için yapıyorsunuz? Kimin için bu rakamları artırıyorsunuz? Ne için yapıyorsunuz? Arkadaşları besleyeceksiniz. Kimler onlar? Aç kalanlar. Neden aç kaldılar? Çünkü bütçe denk gelmiyor. Paranız bitti; daha çok borçlanacaksınız, daha çok harcama öngörüyorsunuz. Canavarın karnına daha çok para lazım. Nereden bulacaksınız? Emperyalistlerden. Denk bütçe hâline getiremediğiniz şey sizin ayağınızdaki prangadır. O pranganın esirisiniz arkadaşlar. Bütçeyi biz yapmadık, bütçeyi siz yaptınız. (CHP sıralarından alkışlar) Bütçeyi siz yaptınız. Bu bütçe israf bütçesidir, prangalı bütçedir. Bu bütçenin altından kalkamazsınız.

Tefecilere ne kadar gideceksiniz? Tefecilere çok borçlanmak için gideceksiniz. Borçlanma limitlerinin çok üstüne çıktınız. Niye Türkiye Büyük Millet Meclisinin size çizdiği sınırlar içinde değil de daha çok borçlanıyorsunuz? İhtiyacınız ne? Çürük! Tutamazsınız; yama tutmaz, düzen tutmaz. Çürük olduğu için bu bütçenin altında kalacaksınız.

Ne için bütçe yapıyorsunuz? Yandaş besleyeceksiniz. Simitçi için bütçe yapıyorsunuz. Simitçiye en eski ben tanırım, sizden de önce tanırım; bu Abdullah var ya, daha önce Emlak Gayrimenkul Yatırımı batırdı, Kristal Kola yolsuzluğuna bakın, görürsünüz. Simitçi için bütçe yaparsanız sonuç bu olur. Simit çay hesabı diye çıktığınız yolculukta simitçi kazanır, o hesabı yaptığımız halk kaybeder. Bu bütçe, halkın bütçesi değil. Neden değil? Çünkü Simit Sarayı için veriyorsunuz. Peki, bu bütçeden aldığınız parayı aktardığınız kişi, simitçi bunu nerede kullanacak zannediyorsunuz? Merak etmeyin, yurt dışında, Londra'da, oraya götürecektir parayı.

HACI TURAN (Ankara) – Yok ya!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Yok mu, emin misin? Var mısın benimle iddiaya?

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Bu, Hacı Turan, “Emin” değil!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Emin değil mi? Hacı Turan, emin misin simitçi için olmadığını? Yok olduğuna emin misin? Vereyim mi belgeyi? Vereyim mi belgeyi? Vereyim mi belgeyi? Var mısınız benimle iddiaya?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Varız.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisi başvurdu. Bakın, arkadaşlar, “Ziraat Bankası bize bağlı...” Cumhuriyet Halk Partisi olarak başvurduk. Nereye başvurduk? Ziraat Bankası Gayrimenkul Yatırım Ortaklığına, gittik, başvurduk; Dosya No: 2019-3-76; Para Kredi Kuruluna. Vereyim mi? İsteyen var mı aranızda?

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Netice ne?

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Nereye başvurdu?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Vereyim mi?

BAŞKAN – Sayın Özkan, lütfen Genel Kurula hitap edin.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ver.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Gel al.

Bu bütçe çürük arkadaşlar, bu simit yenmez arkadaşlar. Haram diyorsanız haram arkadaşlar.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – Netice ne, netice?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – İş Bankasından aldıklarımızı da söyleyin CHP olarak.

BAŞKAN – Sayın Özsoy...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – İş Bankası aslan gibi yerinde duruyor. Ne oldu İş Bankasına?

“Marmaray’ı Ecevit yaptı.” dediğim zaman bağıryorsunuz, Ecevit yaptı tabii. Yatın kalkın Ecevit’e dua edin, yatın kalkın sosyal demokrat iktidar ortaklıklarına dua edin. Yolsuzlukla mücadele ettiler, Avrupa Birliğine götürdüler, Orta Doğu bataklığına götürmediler. Marmaray dâhil olmak üzere o projeleri gerçekleştirdiler. Bakanlar Kurulu kararlarını da çıkartır gösteririm. “Bravo kardeşim, çok doğru bir konuşma yaptın, Ecevit’in hakkını teslim ettin.” Aferin, bu kadar.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Çürük bir iddia, çok çürük bir iddia.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Ya, Bakanlar Kurulu kararına baksana, eski Başbakanlık...

HACI TURAN (Ankara) - İddian çok çürük.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Ya, sen devlet mi biliyorsun? Bırak Allah’ımı seversen! Demokrasi dedikleri şey nedir biliyor musunuz? Demokrasi dedikleri şey: Simitçi için çalışan devlet değildir. Simitçi için bütçe değildir, halk içindir, halk!

İntiharlar için ne diyorsunuz?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ama bütün simitçiler alınıyor senden ha!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Çok şükür geldin, ben de neredeydin diyordum. Azıcık konuş da biraz daha seçim yeri kazanalım; İstanbul’u hediye ettin, sağ olası, var ol, hoş geldin. (CHP sıralarından alkışlar) YSK’deki gibi değil ama burası.

Bu bütçe çürük bir bütçe. Neden bu bütçe...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen konuş, konuş; bütün simitçileri karşına alıyorsun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Bütün simitleri sen ye, o simitler senin için. Hepsini ye, doy ama çürük, yediklerini sonra -karışmam- nasıl hazmedersin?

Bu bütçe çürük bir bütçe. Borçla ayakta tutacaksınız. Demokrasinin çürüten temelleri açısından çok büyük bir...

HACI TURAN (Ankara) – Ne kadar borç var?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Vereyim mi rakamları? Sen yaptın bütçeyi. Ne kadar borçlandığını bilmiyor musun?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Demin “Saray yaptı.” diyordun.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Saray yaptı, sen onaylayacaksın işte.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Bırak bu işleri Allah’ımı seversen!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Bırak Allah’ımı seversen!

BAŞKAN – Ya, Sayın Can...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Bu bütçeyle ilgili olarak getirdiğiniz rakamların tamamı çökecek, hiçbirinin ayakta kalması mümkün değil. Borçlanma limitlerini aşacaksınız, faiz lobisine gideceksiniz. Faiz lobisi sizi çok zor durumlarda bırakacak. Ama demokrasi bizim, hepimiz bu demokratik çatının altında bulunuyoruz. Sorunumuz şu: Bu çürüğü nasıl temizleyeceğiz? Bu çürüğü temizlemenin bir tek yolu var arkadaşlar, halktan yana bütçe yapacaksınız. Hepiniz kamudan geldiniz, kendinizin özel sektörde işleriniz vardı, bütün buralardan geldikten sonra halkı unutmanızı anlamıyorum. Halka düşmanlık etmek neden? Bu halk sizi niye bu kadar çok kızdırıyor? Bu halktan niye bu kadar çok korkuyorsunuz ve kaçuyorsunuz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Halk bizimle.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – On beş yıldır geliyoruz ya!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Halktan korkulmaz. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe yapma yetkisini elinden alıp saraya verirsiniz, tek adam düzeni yaratırsanız bu, çürür arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından “Asansör...” sesi)

“Asansör” diyen, asansörle ilgili olarak yiyeceğin borun mu kesildi, ne oldu? Asansör işi mi yapıyorsunuz? Kimse o asansör işi yapan, belediyelerimize gitsin, müracaat etsin, ona da veriler, merak etmesin. Bizim asansörle falan bir işimiz yok.

Ama size bir şey daha söyleyeceğim, her bütçenin bir yapıcısı, bir de yıkıcısı olur.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Bir de Kanaltürk...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Ne oldu Kanaltürk’e, rahatsızlık mı var? Sen alsaydın, niye almadın? Ya sen o zaman oturuyordun devletin... Gelip sen alsaydın; sen parayı verdin de sana vermedik mi? Ne olacak, ne var? Gelseydin Sayın Vali, gelseydin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, rica ediyorum, on dört saat oldu.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Size emanet miydi?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) – Emanete hıyanet etmem ben. Halkın size emanet ettiği bütçeye hıyanet ediyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Yapmayın diyorum, uyarıyorum!

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sen rahat ol.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Demokrasilerde çare tükenmez. Yapamadığınız yerde bırakacaksınız. Bıraktığınız zaman yapan gelecek. Biz yapmaya talibiz arkadaşlar, biz yapmaya talibiz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sen yapamazsın!

KADİR AYDIN (Giresun) – Yapan geldi, yapmaya da devam ediyor.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - On sekiz yılda yaptığınız bütün bütçeler sizi faiz lobisinin kucağına oturttu!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Kurtuluş çaresi halk için bütçe yapmaktır. Gelin, halk için bütçe yapın. Gelin, millet için birlikte çalışalım. Denk bütçeyi getirin, yapalım. Bütçenin her kuruşunu takip etmek için gelin, komisyon kuralım. Denetlenmeyen bir bütçe...

Melen Barajı, Gördes Barajı, bin küsur tane baraj, hepsinde bir sorun var, yarısı sorunlu. Peki, soruyorum: Hesabı kime soracağız? Kime soralım hesabı? Saraya mı soralım, size mi soralım? Yoksa kime soracağız hesabı?

İzmir’in suyu: Membran döşedik, gene tutmuyor arkadaşlar. İzmir susuz kalacak. Peki, sorumlusu kim?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Büyükşehir belediyesi.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Belediye sorumlu, belediye.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - E, baraj yaptınız. Hani Gördes Barajı’ndan su getirecektiniz, ne oldu? Yok, iş yapmayı bilmeyen yandaşlara verdiğiniz para eridi, gitti. Melen Barajı ne oldu? İstanbul yıllar yılı, kırk yıl daha susuz kalmayacaktı. Ne oldu Melen Barajı? Hikâye. Hikâyelerle yapılan bütçe çürük bütçedir, çürüten her şey düşer, iktidarınız düşmek üzeredir.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Çok beklersin!

AHMET TUNCAY ÖZKAN (Devamla) - Onun için gelin, denk bir bütçe oluşturalım, bir bütçe denetleme komisyonu kuralım. Sayıştayın üstündeki baskıyı kaldırın, biz birlikte, güzelce Türkiye’yi yönetelim.

Yönetimin 1’inci kuralı: Arkadaşlar, millet için, egemenliğin kaynağını kendisinden aldığınız millet için bütçe yapacaksınız. En önemli şey, milleti unutanları millet affetmez, sırtınızı yerden kaldıramayacaksınız!

Hoşça kalın. (CHP sıralarından alkışlar)

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Çürük bir konuşma oldu bu.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Az konuştun.

BAŞKAN – Ne oldu Sayın Akbaşıoğlu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu, hayırdır?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, bir açıklama yapmak istiyorum konuşmacının bize karşı haksız eleştirileriyle ilgili.

BAŞKAN – Eleştiri mi vardı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet.

BAŞKAN - Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, bu bütçenin, milletin, umudun ve yeniden başlangıcın bütçesi olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, biraz evvel Sayın Özkan'ın konuşmaları çerçevesinde... Yani “Halktan niye kaçıyorsunuz?” “Bu bütçe farklı kesimlerin bütçesi.” diye nitelendirmelerde bulundu. Şimdi, “halka rağmen halk için jakoben” anlayışı ile “halkın içinde, halkla beraber” anlayışının farkını on sekiz yıldır aziz milletimiz bütçeyi AK PARTİ'ye hazırlatmakla veriyor zaten, bu ayrımı yapıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim, ikinci olarak şöyle: Bakın “faiz bütçesi” dendi ancak bütçenin yüzde 43’ü faize gidiyordu daha önce, şimdi ise yüzde 12’si faize gidecek; yüzde 43’ten yüzde 12’ye indirmişiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz iktidara geldiğimizde bütçenin yüzde 43’ü faize gidiyordu, şimdi yüzde 12’ye indirmişiz. İnşallah bunu daha da dibe götüreceğiz.

Bu bütçe, milletin bütçesidir, umudun bütçesidir, yeniden başlangıcın bütçesidir. [AK PARTİ sıralarından alkışlar, İYİ PARTİ sıralarından alkışlar (!)]

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, size hiç bir şey söylemedi, grubunuzu da itham etmedi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ben 69’a göre söz istemiyorum, 60’a göre istiyorum.

BAŞKAN – 60’a göre söz vereyim bir dakika yerinizden.

Buyurun.

40.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Özkan’ın bahsettiği çürümüşlüğün temel nedenlerinden bir tanesi; bu bütçe, hazinenin içinde tuttuğunuz şehit düşen insanlarımızın yardımları için toplanan 309 milyon lirayı orada tuttuğunuz için, ona el koyduğunuz için çürüktür; masumun ve mağdurun bütçesidir. Beşiktaş’ta katledilen polislerin yakınlarına parayı vermeyip 55 milyonu hazinede tuttuğunuz için bu bütçe çürüktür. 377 gazimizin maaşını kesip onların maaşına göz koyduğunuz için bu bütçe çürüktür. Onun için, fevran etmeye gerek yok. Her şeyi bitirdiniz, gözü şehitlerin paralarına ve yardımlarına diktiniz. Onun için, hayatınız boyunca utanacağınız bir bütçe olacaktır bu bütçe. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bununla ilgili açıklamaları defaatle yaptık, başka bir açıklamaya da gerek yok.

Teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sırtları yerde, bir de bizimkini yere getirecekler!

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Refik Özen, Bursa Milletvekili.

Refik Bey, yeni bir tartışmaya yol açmadan lütfen, saat gece on iki otuz.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA REFİK ÖZEN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesi üzerine AK PARTİ Grubu adına görüşlerimi belirtmek üzere söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uzun süren bütçe görüşmelerimizin sonuna doğru yaklaşmış bulunuyoruz. Hepimiz siyaset yapıyoruz. Elbette bazı konularda farklı düşüncelerimizin ve görüş ayrılıklarımızın olması kadar doğal bir şey yok. Fakat bu ülkenin ve milletin güvenliğini ve geleceğini ilgilendiren konularda ortak hareket edebilme kabiliyetimizi daha fazla artırmamız gerektiğine olan inancımı ve arzumu bu vesileyle ifade etmek istiyorum.

Yaşanılan son süreçte gerek Suriye, Irak tezkerelerinin uzatılmasında ve gerek Barış Pınarı Harekâtı sırasında ABD ve AB ülkelerinin aldığı olumsuz kararlara karşı yayınladığımız ortak bildiri de gerekse de en son, ABD Senatosunun sözde Ermeni soykırımı kararına karşı aldığımız kınama kararında olduğu gibi, kendisini bu ülkeye ait hisseden ve Batı'nın emperyal yaklaşımını kabul etmeyen ve de asil bir duruş sergileyen, başta AK PARTİ Grubumuz olmak üzere, CHP, MHP ve İYİ PARTİ Gruplarına huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tam bağımsız Türkiye olma yolunda en önemli mihenk taşlarından biri olarak gördüğüm ve kendimize yeter duruma gelme ve dışa bağımlılığımızı bitirmede çok önemli çalışmalara imza atan savunma sanayimiz hakkında, Cumhuriyet Dönemi ve günümüzde yapılan yatırımlar hakkında sizlerle bazı bilgileri paylaşmak istiyorum.

1923 sonrası, cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün öncülüğünde, karşılaşılan tüm iktisadi ve teknolojik olumsuzluklara rağmen, ulusal savunma sanayisi bakımından temel oluşturacak nitelikte bazı yatırımlar yapılmıştır. 1924 yılında Ankara'da hafif silah ve top tamir atölyeleri ile fişek fabrikaları, yine aynı yıl Yavuz zırhlısının bakımı amacıyla Gölcük Tersanesi kurulmuş. 1925 yılında Şakir Zümre tarafından Türkiye'nin ilk özel sektör savunma sanayisi fabrikası kurulmuş, 1926 yılında Türk havacılık sanayisi faaliyetleri başlamış, Tayyare ve Motor Türk Anonim Şirketi Kayseri'de kurulmuş. 1930'lu yıllarda İstanbul'da Nuri Killigil tesisleri de yine savunma sanayisi alanında ilk özel firmalar arasında yer almış, 1940 yılında Nuri Demirağ Uçak Fabrikası tarafından NUD-36 eğitim uçağı ve 6 kişilik NUD-38 yolcu uçağı üretilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; peki, bu kadar önemli adımlardan sonra ne olmuş? 1948 yılında "Marshall yardım planı" adı altında, başta ABD olmak üzere emperyalist güçlerin sözde sağladıkları askerî yardımlarla, savunma sanayimizdeki bu kazanımlarımız maalesef heba olup gitmiştir. Ta ki 1974 yılında Kıbrıs Barış Harekâtı sonrası uygulanan silah ambargolarıyla bu alandaki hazırcılığın ülkeyi ne kadar zor duruma düşürdüğü ve savunma sanayisi alanında dışa bağımlı olmadan kendi ayakları üzerinde durmanın ne kadar önemli olduğu daha net anlaşılmaya başlanmıştır. Nitekim, yerli ve modern savunma sanayisinin geliştirilmesi amacıyla 1985 yılında Savunma Sanayii Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı kurulmuş, maalesef bu konuda da 2002 yılına kadar istenen netice alınmamıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; günümüze gelindiğinde, Türk savunma sanayisi güçlü altyapısı sayesinde istikrarlı bir şekilde büyümeye devam ediyor. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, savunma ve güvenlik teknolojilerinde uluslararası platformda lider ve yol gösterici bir Türkiye için, AK PARTİ iktidarları döneminde savunma sanayisi alanında birçok önemli adım atılmıştır. 2002 yılında yaklaşık 5,5 milyar dolar bütçeli savunma projeleri yürütülürken geldiğimiz noktada yaklaşık 11 katlık bir artışla 60 milyar dolarlık proje hacmine ulaşılmıştır. 2002 yılında 1 milyar dolar olan ciro rakamı, 2018 yılında 8 milyar 760 milyon dolara yükselmiştir. Yine, 2002 yılında yalnızca 248 milyon dolar olan savunma ve havacılık ihracatı, bu yılın ilk on bir ayında yaklaşık 2,5 milyar dolar olmuştur. Neredeyse yok düzeyinde olan AR-GE harcaması 1 milyar 448 milyon dolara çıkmıştır.

Bugün, elhamdülillah, gururla söyleyebiliriz ki dünyanın en büyük 100 savunma şirketi arasında 5 firmamız bulunmaktadır. ANKA insansız hava aracı yerli motorla ilk uçuşunu başarıyla gerçekleştirmiş olup millî muharip uçak çalışmalarımızda takvimi hızlandırmış bulunmaktayız. Tasarımdan üretimine her aşamada yerli olacak savaş uçağımızı inşaallah, 2023 yılında hangardan çıkarmış olacağız, bu gurur kaynağımızı tüm dünyaya göstermenin mutluluğunu da hep birlikte yaşayacağız. Bununla birlikte ve daha birçok alanda isimlerini saymadığım üst düzey savunma sanayisi yatırımlarıyla gurur duyuyoruz ve duymaya da devam edeceğiz.

Sizlerin de AK PARTİ iktidarları döneminde imza atılan bu önemli projeleri yürekten desteklediğinizi umut ediyor, üzerinde görüştüğümüz 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ilk söz, Bolu Milletvekili Sayın Arzu Aydın'a aittir.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ARZU AYDIN (Bolu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri, sizlerin şahsında aziz milletimizi, Köroğlu'nun torunları değerli Bolulu hemşehrilerimin vekâletleriyle saygı ve hürmetle selamlarım.

Söz konusu madde belediyelerle alakalı olduğu için ben de ilimle alakalı birkaç bilgi vermek isterim. Misalen, Bolu halkının evlerinde de memba suyu içmelerine imkân sağlayacak olan Karadere Suları Projesi'ne, belediye el değiştirmiş olmasına rağmen devam eden süreçte Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından 9 milyon liralık yatırım yapılmış olup projenin tamamlanması, Bolu Belediyesinin üzerine düşen tünel betonlama işini yapmasına kalmıştır. Yine, aynı şekilde Bolu Belediyesi tarafından yapılması taahhüt edilen Millet Bahçesi Projesi de, belediye, verilen süre içinde yapım işine başlayamadığı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından devralınmış ve bu suretle Bolu Belediyesi bu işin maliyetini de üstlenmekten kurtulmuştur. Ben bu minvalde hem bakanlarımıza hem de elbette Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a Bolu halkı adına müteşekkirdüğümüzü ifade etmek isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu esnada, Bolu Belediyesi ve Belediye Başkanı da çalışmalarına devam etmektedir. Örneğin, Belediye Başkanı Bolu'da yer altı çöp konteyner sistemi kurulmuş olmasına rağmen çöp toplama işinin aksaması ve vatandaşın şikâyeti üzerine, çöplerin bazı vatandaşlarımız tarafından kötü niyetli olarak dışarı atıldığını, insanların bunu sırf belediyeyi kötülemek amacıyla yaptığını ifadeyle, çözümü, her çöp konteynerinin başına bir kamera sistemi kuracağını ve çöplerin karıştırılarak suçluya ait delil aranacağını açıklamakta bulmuştur. Başkanın söyleminden çok net olarak anlaşılmaktadır ki belediyenin başarısız olmasını isteyenler, son yerel seçimde Cumhuriyet Halk Partisi olarak AK PARTİ'ye oy veren yüzde 45'tir. Buradan bir Bolulu olarak hangi siyasi görüşe mensup olursa olsun hiçbir hemşehrime böyle küçük işlere tevessül edeceğine inanmadığımı ve Bolulular adına hakaret olarak kabul ettiğim bu beyan ve uygulamayı külliye reddettiğimi ifade etmek isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu bağlamda da “Herkesin belediye başkanı olacağım.” ya da “Her şey çok güzel olacak.” diyenlerin yerel yönetimlerdeki uygulamalarını da yorumsuz olarak milletimizin takdirine sunmayı da görev bilirim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bütçe görüşmeleri esnasında bazı vekillerin, şiddet sonucu hayatını kaybeden kadınların fotoğraflarını sıraların üzerine koyduklarını gördüğümde bir anne olarak, şiddete uğrayıp hayatını kaybeden benim evladım olsa, siyasilerin onu öz çekim malzemesi olarak kullandıklarını görsem ne hissederim diye düşündüm, içim acıdı, isyan ettim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – İçin acıyacağına o gidenler için hesap sorsana! Ölümlere acı!

ARZU AYDIN (Devamla) – Sırf başörtülü diye ikinci sınıf insan olarak görülüp, onların uğradığı şiddeti görmezden gelen, dillendirmeyen vekillerin varlığına, her konuşmalarında kadın olgusundan dem vurup da Diyarbakır'da evlat nöbeti tutan anneleri görmezden gelenlere ise için için haykırarak isyan ettim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Gereğini yapacaksınız, öldürtmeyeceksiniz, iktidar sizsiniz!

ARZU AYDIN (Devamla) – Yani demem o ki gelin, kadınları, iktidarı dövmek, alışık olduğunuz şekilde Avrupa’ya şikâyet etmek için malzeme olarak kullanılmaktan vazgeçin.

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Sokakta kadınlar yürüyemez hâlde! Gereğini yapın.

ARZU AYDIN (Devamla) – Gelin, sizden veya bizden ayrımı yapmadan, teferruatta değil öznedede buluşalım ama yeter ki bu milletin vatanına, askerine, polisine sahip çıkan asil kadınlarını yoksun, sinik, güçsüz göstermeyin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yani fikir üretin, çözüm getirin ama kadını muhalefet anlayışınıza kurban etmeyin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Kadın zaten sizin bu düşünceniz nedeniyle öldürülüyor, katlediliyor! Zaten kadınları siz bu düşünceyle kurban ediyorsunuz!

ARZU AYDIN (Devamla) – Velhasılıkelam bir grubun ısrarla “işgal” ve “soykırım” ifadelerini kullandığı yüce Mecliste...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Keşke kadınlar öldürülürken de...

BAŞKAN – Sayın Taşcier, lütfen... Gamze Hanım, lütfen...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Hayır, kadınlar öldürülürken neredeydi acaba?

ARZU AYDIN (Devamla) – ...buna siyasi mülahazalarla itiraz edemeyenlere şahitlik ederken ülkemizin geleceğini AK PARTİ’nin hedefleriyle birleştirelim...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Günde 3 kadın öldürülürken hangi tepkiyi gösteriyorsunuz!

ARZU AYDIN (Devamla) – ...ve bu milleti âli değerlerini hâlâ anlayamayan zihniyetlere ithaf olarak da geçen sene olduğu gibi bu sene de bir şiirle bitirelim ve diyelim ki...

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Ailelerin hepsinin davasını takip ediyoruz. Siz neredesiniz?

ARZU AYDIN (Devamla) – “Slogana kanıp binme dolmuşa,

Ayrırt eyle, kim firavun kim Musa.

Avrupa’ya bel bağlayan deyyusa,

Canını sıkarsan bu vatan senin.”

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Keşke bu konuşmayı Ceren Özdemir öldüğünde de bu kürsüden yapabilseydiniz hep birlikte sizi alkışlardık!

ARZU AYDIN (Devamla) – Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum vesselam. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Yazık ya, yazık! O kadınlar bu toprağa girerken bu konuşma yazık!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bir davaya gittiniz mi Arzu Hanım? Arzu Hanım, bir davaya gittiniz mi?

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Pazartesi günü...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, kime konuşuyoruz?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, hanımefendiler; bakın, Sayın Grup Başkan Vekiliniz konuşuyor, rica edeceğim...

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Bolu Milletvekili Arzu Aydın'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Hatibin Bolu Milletvekili olması ve Belediyeyi kaptırmış olması nedeniyle, daha önceden milletvekilliği yapmış, şimdi de Belediye Başkanlığını onların elinden çekip almış Tanju Bey'e yaptığı saldırıları ben anlayışla karşılıyorum; kolay bir şey değil, bir travma hâlidir, kolay bir şey değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

İkincisi: “Katledilen kadınların fotoğraflarını neden koyuyorsunuz?” diyor. Katledilen kadınların aileleri diyor ki: “Çocuklarımızın resmini gösterin. Biz bu evlatlarımızı, bu bebelerimizi...”

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Çok inandırıcı!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ceren'in babası söylüyor.

Bu konuşmayı yaptıktan sonra, Sayın Milletvekili gülerken kendi sırasına giderken çok önemli bir konuşma yapmış gibi arkadaşları tarafından alkışlandı. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Çok güzel bir konuşma yaptı ya! Çok güzel, harika bir konuşma yaptı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu ülkede kadın cinayetlerini yapanları İçişleri Bakanınız tutuklayamadığı için o annelerin, o babaların evlatları katlediliyor. Utanmanız gereken şeye gülerken, alkışlayarak karşılık veriyorsunuz. Yazıklar olsun size! (CHP sıralarından alkışlar)

Üçüncüsü: HDP'nin il binasının önünde oturan kadınlardan bahsediyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından “Anne onlar, anne!” sesleri) Devleti o kadar aciz bir duruma düşürdünüz ki bizim çocuklarımızı terör örgütleri kaçırıyor ama siz, bir il binasının önüne gidip anneleri oturtarak onlardan medet umuyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Çok rahatsız olmuş!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Oysa annelere de sahip çıkması gereken, çocuklara da sahip çıkması gereken devletken bunu becerememiş olmanızı annelerin oradaki acılarını kullanarak yapıyorsunuz. Onun için de size yazıklar olsun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bolu Milletvekili Arzu Aydın'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasının tarihi geçecek bir konuşma olduğuna ve aynen iştirak ettiğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bolu Milletvekilimiz, biraz evvel, müthiş, enteresan, hakikaten tarihe geçecek bir konuşma yaptı, kendisini tebrik ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çok naif bir konuşmaydı, noktası virgüline dokunmadan aynen ben de iştirak ettiğimi buradan ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Başka bir şey söylemeyin o zaman.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Başka bir şey söylemeye gerek yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ancak bir başka mesele var: O da Hacire anneyi burada dile getirmeden, Hacire anneye buradan selam vermeden, orada Güneydoğu'daki annelere, evlatlarını kurtarmak isteyen annelere selam vermeden olur mu? Bunu hep beraber dile getirmemiz lazım. Ancak maalesef birtakım siyasi hesaplarla bu konuda çekingen davranan, terör örgütleriyle kol kola davrananları da millet takdir ediyor, her şeyi görüyor.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, şahsı adına ikinci söz...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, açık açık...

BAŞKAN – Bir şey demedi ki.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Ya, daha ne desin?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Daha ne desin Sayın Başkan?

BAŞKAN – Yani aslında Sayın Oluç'un da... Yani "HDP il binası" falan demedi, siz bir de "HDP il binası" dediniz yani.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – "Terör örgütleriyle kol kola giren." dedi, daha ne desin?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben size demedim.

BAŞKAN – Buyurun...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayret bir şey, öyle bir şey mi var?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Efendim şöyle: Kendileri üzerlerine alınıyorsa yapacak bir şey yok zaten.

BAŞKAN – Siz kastetmedi ama siz üzerinize...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır, öyle bir şey mi var ya? Tutanaklarda var.

BAŞKAN – Buyurun.

43.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, CHP'nin kazandığı belediyelerde yaptığı hizmetleri baltalamak için bir ekibin, bir çetenin hunharca hareket ettiğine ve 15 Temmuz şehitleri için toplanılan paranın neden şehit ailelerine verilmediğinin açıklanması gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi, Bolu Belediye Başkanımızı ben de takdirle karşılıyorum. Orada yapılan hizmetleri baltalamak için gerçekten bir ekip, bir çete -sadece Bolu'da değil, kazandığımız belediyelerin tamamında- hunharca ve ahlaksızca hareket hâlineleler; onları tek tek tespit edeceğiz ve teşhir edeceğiz. O insanları tek tek tespit edip teşhir edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, bir milletvekilinin yapmış olduğu bir konuşma üzerine yani bu "ahlaksızca" ifadesiyle yürümek çok doğru olmadı; bunu düzeltin, rica ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, milletvekiliyle ilgili söylediğim herhangi bir şey yok. Benim söylediğim şudur, net olarak söylüyorum: Orada yapılan hizmetleri baltalamak amacıyla orada hunharca, vahşice hareket edenleri, çete hâlinde hareket edenleri gerekirse kameralarla tespit edeceğiz; adaletin, yargının karşısına çıkaracağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Vereceğim Sayın Akbaşıoğlu, müsaade edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Daha bitmedi, daha heyecanlanmayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Buyurun, buyurun, hayır bitti zannettim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Heyecanlanma, daha dur, ben bir konuşayım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Heyecanlanmadık ya.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Dur, daha heyecanlanma, tek tek.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Rahatız ya.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İkincisi: Sayın Başkan, şehitlerden bahseden bir iktidarın, şehitler için toplanan paranın üstüne oturmuş, gaziler için toplanan paranın üstüne oturmuş bir iktidar olduğunu belgeleriyle kanıtlamış bir Cumhuriyet Halk Partisi var burada. Sayın Başkan, bir insanın birazcık yüzünün kızarması gerekiyor. Şehitler için toplanan parayı şehit ailelerine vermediklerini neden söylemiyor? Mademki terör örgütlerine bu kadar karşı, terör örgütlerinin katlettiği şehitler için toplanan paraları neden şehit ailelerine vermiyorlar, neden açıklamıyorlar? (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

44.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben genel bir konuşma yaptım, üzerlerine alınmışlar terör örgütleriyle kol kola gezmeyi. Peki, cevap verdiler.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – “CHP” dedin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu ifade edeyim: Bolu Belediyesindeki çeteyi çıkartın, varsa çeteyi ama önce kendi içinizdeki çeteyi çıkartın, Muharrem İnce'nin bahsettiği çeteyi çıkartın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yalan söyleyen, Cumhurbaşkanımıza iftira atan ve Cumhurbaşkanımızın bir CHP'liyle görüşerek kendisine genel başkanlık teklif ettiği yalanını uyduran çeteyi, bütün arkadaşlarınızı töhmet altında bırakan çeteyi açıklayın; hadi bakalım, hadi bakalım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli Grup Başkan Vekilleri, böyle devam ederse birleşime on beş dakika ara vereceğim. (Gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade edin.

Buyurun Sayın Özkoç, son kez açıyorum mikrofonunuzu.

45.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, bize eğer böyle saldırırsa biz konuşmaya devam ederiz.

Şimdi, Muharrem İnce ile biz yol arkadaşıyız, bizim grup başkan vekilimizdi. Daha önceden ne söylerse söylesin Muharrem İnce'yle cevabımı biz veririz, biz konuşuruz, kendi aile işimizdir, Grup Başkan Vekilini hiç ilgilendirmez ama ben size söyleyeyim: CHP'nin içini karıştırmak için yaptığımız kompo olmadı arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) O kompo elinize, yüzünüze, gözünüze bulaştı. O komplonun içine giren herkes rezil oldu ve sizin lideriniz Recep Tayyip Erdoğan “Biz yaptığımız şeyden vazgeçiyoruz.” demek zorunda kaldı.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kimin rezil olduğunu millet gördü.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, bir şey demediler size.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Komplö yaptığımızdan bahsetti, bizi töhmet altında bıraktı.

BAŞKAN – Peki, Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

Milletvekilllerimiz gayet memnunlar durumdan.

46.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a komplö kurulmaya çalışıldığına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle: Komplö yapıldı, doğru. Kime komplö yapıldı? Sonuç itibarıyla Sayın Cumhurbaşkanıya komplö yapılmaya çalışıldı, ellerinde patladı; bir.

İkinci olarak kendilerine komplö yapanlar, Deniz Baykal'ı CHP'nin başından götürönlere FETÖ'cüler. Şu anda FETÖ'cülerle beraber kol kola yürüyorlar. Siz kendinize kumpas kuranları beraberce bize yöneltmeye çalışıyorsunuz. Asıl komplöyu kuranlar kendi içinizde. Bunu ilk önce temizleyin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

47.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Cumhuriyet Halk Partisi mi FETÖ'cülükle suçlanan? Hani, FETÖ'nün bir numaralı sanıklarından Savcı Zekeriya Öz için “Arkasında ben kale gibi duruyorum.” diyen Recep Tayyip Erdoğan değil miydi? O partinin Grup Başkan Vekili olarak mı konuşuyor? “Ben, Zekeriya Öz'ün arkasındayım.”

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Altı yıl beni yatırdın ya. Konuşturma beni, edebimle susuyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – PKK'lı Şemdin Sakık'ın gizli tanıklığıyla Genelkurmay Başkanını hapse attıran Recep Tayyip Erdoğan'ın Grup Başkan Vekili olarak mı Cumhuriyet Halk Partisine FETÖ'cü diyor? “Beraber yürüdük biz yolları.” diyerek “Seni çok özledik Fetullah Gülen, gel artık Türkiye'ye.” diyen Recep Tayyip Erdoğan'ın Grup Başkan Vekili olarak mı Cumhuriyet Halk Partisine FETÖ'cü diyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sizin milletvekillerinizin elleri bağlı, Fetullah Gülen'in Amerika'daki malikânesinde el pençe duran siyasi partinin Grup Başkan Vekili olarak mı bize çamur atmaya kalkıyor? Onların hiçbirisi Cumhuriyet Halk Partisini tutmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kendi Genel Başkan Yardımcınız söyledi ya, Yılmaz Ateş söyledi. Adamı yaktınız be!

BAŞKAN- Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

48.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Aslında, devlet FETÖ'yü terör örgütü olarak ilan ettikten sonra, kendilerinin sarmaş dolaş olduğunu kendi Genel Başkan Yardımcıları itiraf ediyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kimle?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yılmaz Ateş dedi ki: "MHP'yi tebrik ediyorum, FETÖ'ye teslim olmadı ama CHP FETÖ'ye teslim oldu ve onun için 15 Temmuz darbesi oldu." FETÖ'yü cemaziyelevvelini bilen CHP Genel Sekreteri Kasım Gülek'e sormak lazım, Moon tarikatının Türkiye lideri olan Kasım Gülek FETÖ'yü bugünlere hazırlayan CHP'nin Genel Sekreteri.

BAŞKAN – O olsa... 1965'e gittiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – FETÖ'nün 17-25 Aralık iddialarını burada gündeme getiren Kılıçdaroğlu değil mi?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yılmaz Ateş'e sor, Yılmaz Ateş'e!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tankların arasından sıvışarak -tankın üstüne çıkması gereken- ve ondan sonra 20 Temmuz "karşı darbe" diyen, FETÖ'nün kelamını burada bildiren, söyleyen Kılıçdaroğlu'nun kendisi değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Değerli Grup Başkan Vekilleri, bakın, on dört saat sonra, gecenin saat birinde yani bir FETÖ tartışması açarsak iki saat daha bu işin içerisinden çıkamayız. Rica ediyorum, lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, son olarak Genel Başkanımızla ilgili söylediği bir söz için söz istiyorum.

BAŞKAN - Son bir söz, buyurun Sayın Özkoç.

49.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bizim Genel Başkanımız darbe olduğu zaman Hayati Yazıcı'nın elini tutup da "Merak etme, biz seninle beraberiz, bu ülkede darbelere izin vermeyiz." diyen Genel Başkanımızdır.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Uçakta...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bizim Genel Başkanımız havaalanında uçaktan indikten sonra... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Uçakta...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sade kahve içerken mi?

BAŞKAN – Sayın Özkan, Sayın Bak; bakın, Grup Başkan Vekili konuşuyor, yapmayın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Arkadaşlar, bir ben konuşayım ya.

...doğru Türkiye Büyük Millet Meclisinin yolunu tutan liderdir. Ama telefonun arkasından -bembeyaz hâliyle- milleti sokağa davet edip de kendi korumalarıyla ortada gözükmeyen Recep Tayyip Erdoğan ile Kemal Kılıçdaroğlu'nu birbirine karıştırmasın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sade kahve içerken mi?

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

50.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde bu devletin kurulduğuna, "tam bağımsız Türkiye" idealini 15 Temmuz ikinci istiklal mücadelesiyle zafere ulaştıranın Recep Tayyip Erdoğan olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bir dakika...

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu millet, evet, bu Gazi Meclisin kuruluşunda bir istiklal mücadelesi verdi ve Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde bu devleti kurduk. Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde kurulan bu devletin istiklalitammeye ulaşması hususunda "tam bağımsız Türkiye" idealini 15 Temmuz ikinci istiklal mücadelesiyle zafere ulaştıran komutan Recep Tayyip Erdoğan'dır! (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.53

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.57

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 37’nci Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şahsı adına ikinci söz, Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kamil Erozan’ın.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben, izin verirsiniz, kaldığım yerden devam edeceğim; Dışişleri Bakanlığı bütçesine konuştuğumuz noktadan devam edeceğim.

O günkü konuşmamda Sayın Bakana “Bu Soçi Mutabakatı’nın içindeki “KOC” nereden çıktı, bunu nasıl yuttunuz, nasıl hazmedebildiniz?” demiştim. Konuşmamdan sonra dışarı çıkmak durumunda kaldım. Sayın Bakan bunu cevaplandırmış ve şöyle bir cümleyle cevaplandırmış: “Ruslar metni yanlış tercüme ettiler.” diye.

Şimdi biz Dışişleri Bakanlığı memurları garip bir mahlukatız. Bu mahlukatın özelliği, cevabını bildiği soruları sorar, tekrar ediyorum, cevabını bildiği soruları sorar ve 2 defa kontrol ettikten sonra sorar. Biz bunu Ruslara sorduk: “Bu nedir? Bunun tercümesi midir?” diye. “Yok, alakası yok.” dediler. Ayıp oluyor Bakan açısından. Bir defa bu bilgiyi esirgiyor bu Türkiye Büyük Millet Meclisinden, arkasından Ruslara “Siz tercüme yapmaktan âcizsiniz.” diyor. Bu zabıtların hepsini okuyor Ruslar, benimkini de okuyacaklar.

Montrö... Yine geçen konuşmamda “İki temel belgesi var cumhuriyetin: Bir tanesi Lozan Antlaşması, bir tanesi Montrö.” dedim. Sayın Cumhurbaşkanı Atına’ya gitti, ne dedi? “Lozan’ı gözden geçirelim.” dedi. Nereden çıktı; hangi karar, hangi erk, bilmiyoruz. Şimdi dostlarımızdan birinin ilgisi gereği, belki de Atlantik ötesindeki bir dostun ilgisi gereği bu Kanal İstanbul’la bağlantılı olarak Montrö’nün tartışıldığı bir gündeme geldik. Ben şunu söylüyorum: Montrö’nün “m”sine veya Fransızcada “x”ine dokunursanız başınıza gökten değil, Moskova’dan taş yağar.

S-400'ler... Hâlâ bitmedi, hangi füzeyi aldığımızı hâlâ bilmiyoruz. Savunma Bakanı "Bir şekilde aldık bunları biz." diyor. "Hangi tip aldınız?" diyorum, onu da söylemiyor, söyleyemiyor. Çünkü söylerse, biz bu sistemin ulusal bir savunma sistemi mi, yoksa kişisel bir savunma sistemi mi olduğunu anlayacağız. Dolayısıyla bu bilgiyi de esirgiliyor ama bunlar arkasında daha F-35'ler var, CAATSA var. Var, arkası geliyor; Demokles'in kılıcı bir değil, birkaç tane. Bunlardan bir tanesi düştü zaten, daha bu sabah düştü. ABD'nin 2020 Savunma Bakanlığı bütçesi konuşulurken, garnitür olarak, daha asıl yaptırımlara gelmedik, garnitür olarak önümüze sürüverdiler cezaları.

Bir de Ermeni soykırımı çıktı biliyorsunuz arada; hâlbuki Ermeni soykırımı konusunda Amerikalı senatörler "Zamansız Sırası değil şimdi, sonra bakacağız." diyorlardı; palas pandıras çıkıverdi o. Niye çıktı? O, NATO zirvesiyle alakalı, onu da söyleyeceğim birazdan. NATO zirvesine gittik, ne dedik? "YPG'yi terörist ilan ettireceğiz, öyle geleceğiz." dedik; kös kös, boş boş geri döndük. NATO Genel Sekreteri çıktı "YPG konusu hiç konuşulmadı burada." dedi. Ne oldu? Hani YPG, terörist ilan edilecekti NATO tarafından, ikna edecektiniz? Bunun neresi başarı, bilemiyoruz.

Bir de şunu unutmamak lazım: Uluslararası kuruluşlarda kararlar toplantılarda alınmaz; bir evvelki yemekte, bir evvelki gecedeki yemekte, sabahki kahvaltıda veya kahve molasında alınır. Siz toplantıda karar alınacak diye giderseniz boş dönersiniz.

Geleyim Ermeni soykırımı meselesine ve NATO'yla ilişkisine. Son zamanlarda siz duymadınız ama biz duyduk, Sayın Putin -sayın demeyeyim isterseniz, Putin diyeyim- Sayın Cumhurbaşkanı hakkında ne söylüyor biliyor musunuz? "NATO'daki adamımız." diyor. Enteresan. Diğer müttefikler ne diyorlar? "NATO'da bir Truva Atı var." diyorlar.

NİYZAZİ GÜNEŞ (Karabük) – Uydurma, uydurma!

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Ben şimdi "uydurmamayı" Rus'un ağzından söyleyeceğim size.

Ayn 11'inde Sayın Cumhurbaşkanı, NATO'dan döndükten sonra Putin'e telefon etti. Telefonu kapattı, 21.20'de kapattı; on dakika sonra Kremlin'den bir açıklama yapıldı: "Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan bize telefon etti ve NATO'daki görüşmeleri aktardı." denildi. Ne desin daha? Hasım mı Rusya NATO'nun? Hasım. Hasminıza siz "NATO'da görüşülenleri aktardık." diyorsunuz ve Rus da bu fırsatı kaçırmıyor; şak diye yayılıyor. Ha, şimdi, dolayısıyla buyurun cenaze namazına. Ne oldu? 11'inde bu konuşmayı yaptınız, 12'sinde Ermeni soykırımı tasarısı oy birliğiyle geçti.

Vaktim çok az, 18 sayfam daha var ama merak etmeyin; ben, o 18 sayfayı bir cümleyle özetleyeceğim size. Binmişiz bir alamete, gidiyoruz bir felakete. Allah, vatani, milleti korusun.

Saygılarımla. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, kayıtlara geçmesi açısından bir tek cümleyle ifade ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, kimsenin adamı değil, sadece ve yalnızca milletin adamıdır. Bunun herkes tarafından bilindiğini de bütün dünya da bilmektedir.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kayıtlara geçti.

Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, soru-cevap işlemine geçiyorum.

Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Kurum, Türkiye'nin en stratejik kurumları, arazileri Katar Şeyhi'ne satılıyor. Tank Palet Fabrikası, Katar'a verildi, Karadeniz'deki araziler Katar Şeyhi'ne satılıyor. Şimdi, rant kokan Kanal İstanbul güzergâhındaki araziler de Katar Şeyhi'nin annesi tarafından satın alınıyor. Katar Emiri'nin annesi, bu güzergâhı nasıl öğrenip de Türkiye'de şirket kurarak bu alanda 44 dönüm arsa satın almıştır? Arsa değerlerinin 3 kat artacağı bilinerek Katar'ın kasası neden dolduruluyor, açıklar mısınız? Katar Şeyhi ve Katarlıların bugüne kadar aldıkları arazi, konut ve emlak tutarı nedir? Özdere'de bulunan Silahlı Kuvvetlere ait askerî kamp alanının Katarlılara satıldığı iddialarına yönelik açıklamanız nedir? Katar'la 2018'de 15 milyar dolarlık ve Kasım 2019'da yeni bir anlaşma yapıldı. 2 merkez bankası arasındaki swap anlaşması tutarı, 3 milyar dolardan 5 milyar dolara çıktı; böylece ülkemizdeki talan hızlandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "kara gün dostu" dediği Katar'ın yeni projelerle Türkiye'deki ranttan aslan payını alması, sizce millî ve yerli duruş mudur?

Yine, şeker fabrikalarını kapattınız, şimdi, Rusya'dan şeker alıyorsunuz. Kendi çiftçinizi yok etmek için iktidarınızı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, seçim bölgem olan Mersin'de belediyeler, hem Mersin'de yaşayan insanlarımıza hizmet ediyorlar hem de 400 bine yakın Suriyelilere hizmet ediyorlar. Tabii, yazın da yüz binlerce insanımız, Mersin'e ve sahil kentlerimize tatil amacıyla geliyorlar. Ben buradan İller Bankası ve Maliyeden belediyelere gönderilen paralara ilave olarak Suriyeliler ve yazın gelen yazlıklar için de belediyelerin bütçesine ilave bir para gönderilmesini talep ediyorum çünkü belediyeler sadece o paralarla... Erdemli'de kışın 100 bin nüfus var, yazın 500 bin nüfus var. Yani 100 binlik parayla 500 bin nüfusa yeterli hizmet üretilmiyor Sayın Bakanım. Bir de Suriyeliler var, Mersin'de 400 bine yakın Suriyeli var, bir de bunlara hizmet götürülmesi gerekiyor. Dolayısıyla sahildeki kentlere ve Suriyelilerin yoğun yaşadığı illere mutlaka ilave para gönderilmesini talep ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Karaca...

GÜLİZAR BİÇER KARACA (Denizli) – Sayın Bakan, Uşak, Denizli, Aydın ovalarını sulayarak Ege Denizi'ne akan Menderes Nehri, sanayi atıkları, kimyasal atıklar, jeotermal akışkanlar nedeniyle kirlenmekte ve artık kirliliğin boyutu, geri dönülemez boyutlara ulaşmak üzeredir. Sayın Bakan, Türkiye'nin en verimli ovalarından biri olan Menderes Ovası'nı sulayan Menderes Nehri'nin kirliliğinin önlenmesi için bir çalışmanız var mıdır?

Yine, aynı kaderi paylaşan Acıpayam ilçemizin sınırlarından geçip Dalaman'a akan Dalaman Çayı'nda da aynı şekilde, kirliliğin boyutları geri dönülemez şekilde büyümektedir. Bu çayın da temizliği ve kirlenmesinin önlenmesi için bir projeniz var mıdır?

Konuşmanızda iklim krizine ilişkin 2020 yılında çok ciddi çalışma yürüteceğinizi ifade ettiniz, çok umut verici bir gelişme. İklim krizinin sebebi, fosil yakıtlardır. Termik santrallerin kapatılması için bir tarih öngörüyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu)– Sayın Bakan, 2/Brazilerin hak sahiplerine tapulandırılmasıyla ilgili belirlenen fiyatlar inanılmaz yüksek; milletin bunu ödemesi mümkün değil. Benim ilim Ordu’da şu anda hiç başvuru yapılmayan yerler var. Yaylanın başında, dağın başında 1 dönüm araziye 1 ton fındık fiyatı bedeli isteniyor. Ya, böyle bir bedeli eğer devlet vatandaşa verirse vatandaş arazisini ona satabilir. Bununla ilgili daha önce AK PARTİ’li siyasilerden birçok söz verildi, hâlâ bu yapılmadı. Bununla ilgili bir yeni düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

Elektrik, su, doğal gaz faturaları el yakıyor. Geçen yıl sadece doğal gaz ve elektriğe 10 defa zam yapıldı. Şimdi, bir de hâl böyleyken bu “açma kapama parası” adı altında resmen soygun yapılıyor, devletin gözetiminde resmen soygun yapılıyor. “Açma kapama” adı altındaki bu soyguna son verecek misiniz? Yoksa bu millet, ilk seçimde hesabı tam kapatacak, faturayı da size ödetecek, haberiniz olsun.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Basında yer alan açıklamalarınızda 22 şehrimizde ekolojik koridorların açılmasının başlatılacağı yer almıştır. Ekolojik koridor çalışmasıyla neyi kastediyorsunuz? Bu iller nasıl belirlenmiştir? Bu çalışmanın ülke geneline yayılması, daha doğru olmaz mı?

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Bakanım, Niğde iline bağlı Çiftlik ilçesi Azatlı beldesinin Yeşilkent Mahallesi’nde 3 bölgeye ayrılan alanın orta kısmına kaya düşmesi, yamaç sellenmesi sebebiyle bölgede 32 tane evin taşınmasına karar verildi. Diğer geriye kalan alanların kaya ıslahı yapılarak, afete maruz kalan bölgeden çıkarılarak, imara açılıp inşaat yapılabilecektir. AFAD Niğde İl Müdürlüğü düzenlediği raporu AFAD Başkanlığına göndermiştir. Azatlı Belediyesinin çok kıymetli sakinleri, taşınacak evleri sabırsızlıkla beklemektedir.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kocaeli’deki kimyasal atıkların taşınmasıyla ilgili Haydar Akar Vekilimizin sorduğu soru: Kalıcı organik kirletici stokların bertarafı ve KOK salımlarının azaltılması için 2013 yılına kadar yapılan yaklaşık 540 tonluk bertaraf işlemi, Almanya’daki farklı tesislere gönderilerek gerçekleştirilmiştir.

Merkim Endüstri AŞ depo alanında bulunan atıklardan 244,6 ton kalıcı organik kirletici ve KOK’la kirlenmiş atık, Bakanlığımız kontrolünde İZAYDAŞ’ta bertaraf ettirilmiştir. Diğer 3 depoda bulunan yaklaşık 2.010 ton atığın bertarafı amacıyla 2019 yılı Haziran ayında çalışmalara sahada başlanmış, 2020 yılında bertarafı sağlanacaktır.

Çevre cezalarının düşük olduğuna dair, Bakanlığımız tarafından 18 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 48.322 tesise çevre denetimi gerçekleştirilmiştir. Bu denetimler sonucunda 6.288 tesise toplamda 137 milyon lira para cezası, ayrıca 272 işletmenin de yürütmesi durdurulmuştur.

“İller Bankası hangi kriterlere göre kredi veriyor?” İller Bankası, uluslararası finans kuruluşlarından düşük faizli, uzun vadeli krediler temin etmektedir. Yerel yönetimlerin altyapı, enerji, ulaşım, afet risk yönetimi kapsamındaki projeleri için finansman desteği vermektedir. Belediyeler, uygulama projelerinin hazır olması ve desteklenen sektörlerin içinde yer alması, kredibilitesinin, gelir getirmeyen nüfus oranı gibi kriterlerin uygun olması şartıyla 81 ilimizdeki belediyeye kredi verilebilmektedir.

Bankamızda bakan çocuğu, milletvekili çocuğu şu an için yönetim kademesinde -benim bildiğim, alt kademe de- yer almamaktadır.

Ekolojik koridorlar için neyi kastediyoruz? Ekolojik koridorlar, iklim değişikliğiyle mücadelede en büyük araçlardan biridir. Ekolojik koridorlar, ülkemizin korunan alanlarını birleştirerek kırsal bölgelerde ve özellikle kentsel alanlarda ekosistem işlevlerinin bölünmeden devamını sağlayacaktır ve bu çerçevede, özellikle, oldukça önemli karbon yutağı konumunda, durumunda olan sulak alanlar ve bataklıklar, ekolojik koridor sistemiyle diğer korunan alanlara bağlanacak ve bu sayede, iklim değişikliğini korumada bütünsellik sağlanacaktır. Bu da iklim değişikliğine karşı mücadelede etkinliği artıracaktır. Bu çalışmayı ilk etapta 22 ilimizi bağlayacak şekilde başlattık, önümüzdeki yıl da bütün ülke genelinde yaygınlaştıracğız.

Silahlı Kuvvetlerimizle alakalı; Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet güçlerimizin değişen talepleri doğrultusunda ihtiyaç duydukları teçhizat yatırımları yapılmaktadır. Bununla birlikte, mevcut bina, ekipman modernizasyonu, yenilenmesi ve yatırımları da düzenli olarak yapılmaktadır.

2020 yılı bütçesi, halkımızın bütçesidir. 2020 yılı bütçesi, IMF'ye muhtaç olmama bütçesidir. 2020 yılı bütçesi, 3,4 milyon kamu çalışanı için 333,9 milyar lira maaş, ücret ve sosyal güvenlik prim ödemesinin yapıldığı; aileleriyle birlikte 16 milyon vatandaşımızın bütçeden doğrudan yararlandığı; 290 bin çiftçimizin ücretlerinin, sosyal güvenlik prim ödemelerinin karşılandığı; işçilerimiz için 23,6 milyar lira ödemenin yapıldığı; 31 bin KOBİ ve girişimcimize 1,4 milyar lira KOSGEB ödemesinin yapıldığı; 2,7 milyon çiftçimize yine 22 milyar lira destek ödemesinin yapıldığı; 24,3 milyon ilk, orta, yükseköğretim öğrencisinin faydalandığı eğitim hizmetleri için 176,1 milyar lira kaynağın ayrıldığı; 82 milyon vatandaşımızın yararlanacağı sağlık hizmetleri için 188,6 milyar liranın ayrıldığı; engelli ödemeleri, evde bakım ödemeleri, 65 yaş üstü muhtaç vatandaşlarımızın maaşı, ödeme gücü olmayan vatandaşlarımızın sağlık primleri gibi sosyal harcamaları için 69,5 milyar liranın ayrıldığı bir bütçedir. Bu rakamlar gösteriyor ki, bu bütçe, yüzde 100 vatandaş bütçesidir. AK PARTİ hükümetleri bütçeleri, hep halkın bütçesi olmuştur. Bunun böyle olması sayesinde bu millet on sekiz yıldır bu iktidara oy vermektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çürük düşer, doğru. Siz çürük bütçe yaptınız ve siz düştünüz; biz ise on sekiz yıldır milletin sağlam, sağlıklı bütçesini yaptığımız için milletimizin çınarının gövdesinde sapsağlam bütçe yapmaya devam ediyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – 196 milyarı sermayeye verdiniz, onu söylemediniz. 196 milyarı sermayeye peşkeş çektiniz, onu söylemediniz, saymadınız.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un "Siz çürük bütçe yaptığınız için düştünüz." ifadesine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, çok kısa olarak cevap vereceğim. "Siz çürük bütçe yaptığınız için düştünüz." falan dedi ya Sayın Bakan. Şimdi, Sayın Bakan, tabii, burada bir bürokrat olarak konuşuyor, siyasi olarak bunlara cevap vermesine gerek yok. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Onları geçtik.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama ben cevap veriyorum kendisine. Gerçekten, siz, artık çürük bir bütçe yaptığınız için, o yüzden İstanbul'u kaybettiniz, Antalya'yı kaybettiniz, Ankara'yı kaybettiniz, Adana'yı kaybettiniz, Mersin'i kaybettiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Millet sizin yüzünüzü gördüğü için kaybetmeye devam ediyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun. (MHP sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, müsaade edin.

52.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikli olarak bir bilgiyi paylaşmak isterim. Biraz evvel İYİ PARTİ adına, böyle, üstenci bir yaklaşımla, hakikaten rahatsız edici bir üslupla konuşan sayın milletvekili, görüşmelerde hiçbir şekilde YPG'yle ilgili herhangi bir şeyin gündeme gelmediğinden bahsetti ama NATO Genel Sekreteri Stoltenberg'in, açıklamalarında NATO içindeki müttefiklerin YPG'yle ilgili görüş ayrılığında olduğunu ifade ettiği, hepimizin malumudur. “YPG konusunda farklı görüşler söz konusudur.” diye basın açıklamasını kendisi yaptı. Demek ki gündeme geldi; bu, onu gösteriyor; bu.

İkinci olarak, Sayın Cumhurbaşkanımızın Putin'le yapmış olduğu görüşmeye atfen ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...hakikaten nasıl bir yaklaşım içerisinde olduğunu hep beraber duyduk. Bunu ispata davet ediyorum, ispat etmezse müfteridir. Sonuç itibarıyla, NATO'nun birtakım bilgilerini Rusya'ya söylediğiyile ilgili, âdeti, sanki böyle casusvari bir yaklaşımı kendi devlet başkanına yakıştıran bir kimsenin hakikaten vatanperverlik konusundaki yaklaşımının irdelenmesi lazım gelir.

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Bir de bir şiir oku bari.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Türkiye'nin Rusya'yla ilgili münasebetlerine ilişkin bir değerlendirmesi söz konusudur.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ver mehteri, ver! Ver coşkuyu!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu bühtan ve iftira asla kabul edilemez, kendisine iade ediyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, Sayın Genel Başkan Yardımcımız Ahmet Kamil Erozan Bey'e 69'a göre kürsüden söz hakkı talep ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erozan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben, açık bir kaynaktan bahsediyorum. Kremlin'in her zaman yaptığı, bu gibi vesileler sonrasında yaptığı basın açıklamalarından o akşamki, 11 Ekim saat 21.20'deki 1'inci cümleyi okuyun. Ne diyor? “Sayın Erdoğan, telefon etti ve bizi NATO'daki temasları konusunda bilgilendirdi.” diyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, farklı cümle söylediniz.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Ne dedim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, şimdi ben geleceğim. Devam edin, devam edin.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Havadan sudan bahsetmiş olabilir!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ha, tamam.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir dakika, ben cevap vereceğim efendim. (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir müsaade edin, duyamıyorum yahu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sözlerimizi başkalaştırarak... (Gürültüler)

BAŞKAN – Lütfen, rica ediyorum değerli milletvekilleri.

Yerinizden söz vereyim, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır hayır, sataşma var, benim söylediğimi farklılaştırarak beyan etti.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sataşma yok efendim, sataşma yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Birinci konuşması ile ikinci konuşması arasında...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, yerinizden vereyim sözü.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır efendim, sataşmadan dolayı çünkü açık...

ORHAN ÇAKIRLAR (Edirne) – Ne sataşması! Hayır efendim!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İç Tüzük 69'a göre şöyle: Benim söylediğimi farklılaştırarak bir açıklama yaptı sonuç itibarıyla...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sataşma yok efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu. (İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, bir araba lafa bir cümle...

Sayın Başkanım, ortada fol yok, yumurta yok!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama sataşma yok efendim.

7.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sonuç itibarıyla, bakınız, Sayın Konuşmacının, İYİ PARTİ Milletvekilinin birinci konuşmasının tutanakları ile ikinci konuşmasının tutanakları bedihidir, açıktır, kamuoyu önünde olmuştur. Birinci söylediğinde bir ima, bir ihsas, bir itham ve bir iftira söz konusuydu ancak sonra gerçeği görünce tornistan “Aman, çevir kazı, yanmasın.” noktasına getirildi. Bu, apaçık bir durumdur. (İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aynı şeyi söyledi, aynı şeyi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sizi kendi iftiranızı ispatlamaya davet ediyorum. İspatlamazsanız müfterisiniz! (AK PARTİ sıralarından “hela!” sesleri, alkışlar; İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aynı şeyi söyledi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın 129 sıra sayılı 2020 Yılı Bütçe Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasının gayet açık ve sarih olduğuna, herhangi bir ithamının bulunmadığına, AK PARTİ iktidarlarının barışmayı öğrenip, kurumlara karşı rövanşist bir söylem geliştirmek yerine akliselimi tercih etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, gecenin bu saatinde böyle bir konuya alet olmuş olmaktan ötürü fevkalade muzdaribim. O kadar rahat konuşuyorsunuz ki “İftira, müfteri...” Bu hakaretamiz ifadelerin kabul edilebilir bir yanı yok. Sayın Hatibimizin ifadeleri gayet açık ve sarih. Delil gösterdiği yer de bir resmî site. Bunun hiçbir tarafında iftira anlamına gelecek bir şey yok, herhangi bir itham yok, herhangi bir ihsas yok. Burada sadece şu var: Dış politika alanında atılmış yanlış adımların ve özel ilişkilere bağlı dış politika geliştirme yöntemlerinin bu milletin başına bela teşkil edebilecek sonuçlar doğurabileceğine işaret ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bunun neresi iftira?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Öyle bir işaret nerede var ya!

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ne var? Hangi söylediği...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Öyle bir işaret nerede var! Nerede var! Biz de oradaydık, NATO toplantısındaydık.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Elinle, kolunla konuşma!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne diyorsun sen be!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Konuşma elinle, kolunla!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Konuşuyorsun. Yıllarca Dışişlerinde çalışmış, ne faydası olmuş be! Ne faydası olmuş! Ne faydası olmuş! Konuşuyorsunuz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, işte ruh hâli budur.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Yukarıdan bakarak konuşuyorsunuz be!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İşte ruh hâli budur.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Konuşma! Hadi canım!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İşte kompleks budur. Monşerlerle...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne kompleksi! Kompleks kendisinde. Kürsüde görüyoruz kompleksi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Konuşma sen, muhabatım değılsin, Grup Başkan Vekilinde konuşuyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kürsüde kompleksi görüyoruz be! Yapma be!

BAŞKAN – Sayın Bak...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Konuşma be!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kompleksi görüyoruz, çok bilmiş havalarında!

BAŞKAN – Sayın Bak...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Şu kompleksi görüyoruz. Çok bilmiş havalarında!

BAŞKAN – Sayın Osman Aşkın Bak...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi, Sayın Başkan...

(AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Çok bilmiş havalarında ya! Bu ne ya! Ayıptır ya!

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, tamamlayın.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi, bakın, burada...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Çok bilmiş havalarında, ne zannediyor kendini?

BAŞKAN – Sayın Bak, lütfen.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Çok bilmiş havalarında konuşuyor, yok “Şöyle olmuş.” “Böyle olmuş.” Gördük hâlinizi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sen kendi hâline bak, utanmaz adam!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bir dakika, sakın ol, ben sana bir şey demedim ki. Arkadaşına söylüyorum. (İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Söylemedik laf bırakmadı.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sakın ol!

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, devam edin lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Şimdi, Sayın Başkanım, sözlerimin başında böyle bir işin malzemesi olmak istemediğimi ifade ettim. Kalam sarf ederken de azami ölçüde nezakete özen gösteriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ama her şeyin bir sınırı var. Siz, dost olmayı beceremediğiniz bir devleti yönetiyorsunuz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Yönetemiyorlar.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Onun için zaman zaman Dış İşlerinin, zaman zaman Türk Silahlı Kuvvetlerinin bazı kesimleriyle geçmişe yönelik mücadelelerin içine girdiniz. (AK PARTİ sıralarından gülüşmeler) Ancak gülersiniz, ancak gülersiniz.

Şimdi, tarihe şerh edilmiş doğrular var. Ben size dünden bugüne hep onu öneriyorum. Düşmanı olduğunuz devleti yönetmek noktasında değilsiniz. On yedi seneden beri bu devleti yönetiyorsunuz, barışmayı öğrenin, kurumlara karşı rövanşist bir söylem geliştirmek yerine akliselimi tercih edin. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HASAN TURAN (İstanbul) – Kendi devlet başkanını neyle suçluyorsun?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Anlamadım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Siz halkla barışın, halkla.

HASAN TURAN (İstanbul) – Kendi devlet başkanını neyle suçluyorsun?

EYÜP ÖZSOY (İstanbul) – Şehit kaymakamın babasına laf söylediniz, daha ne konuşuyorsunuz ya?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hangi devlet başkanı, neyle?

HASAN TURAN (İstanbul) – Ya, Putin’in ağzından kendi devlet başkanı...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İsterseniz, Adalet ve Kalkınma Partisinin bütün milletvekillerine Grup Başkan Vekili olarak ayrı ayrı cevap vereyim, muhababım kim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dervişoğlu.

HASAN TURAN (İstanbul) – Putin’in ağzından kendi devlet başkanına iftira ediyorsun, bu mu devlet adamlığı?

BAŞKAN – Sayın Turan, müsaade edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Devlet terbiyesini sorgulamayın, devleti bu hâle siz getirdiniz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Ayıp! Ayıp!

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sen hele hiç konuşma Kemal Bey. Ağzınla, burnunla, elinle konuşma. Sen kendine tahsis edilen bakanlığın kapısını açıp içeriye girmeyi beceremeyen adamsın, otur oturduğun yerde.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, toparlamak ve kapatmak için son sözü veriyorum, başka da vermeyeceğim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Toparlamak için, evet.

BAŞKAN – Buyurun.

54.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanının milleti, devleti temsil ettiğine ve eleştirilebileceğine ancak iftirada bulunulmasının zül olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, bakınız, sonuç itibarıyla İYİ PARTİ adına kürsüden konuşan hatip, ilk konuşmasında Putin'in "NATO'da bizim adamımız var." şeklinde, Sayın Cumhurbaşkanımıza yönelik çok çirkin bir bühtanda, bir iftirada bulunmuştur ve sonra da bunun kendisinin yorumu olduğu ortaya çıkmıştır ikinci beyanıyla. Bu kadar açıktır.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Hayır, onu Putin söylemiş!

BAŞKAN – Teşekkür ederim, kayıtlara geçti.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ancak milletini, devletini temsil eden bir insan...
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yeter ya, yeter!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanı, milleti ve devleti temsil eder. Eleştirebilirsiniz, hepimizi temsil eder. Devletin başına böyle bir iftirada bulunmak, zül olarak Dışişleri eski mensubuna gerçekten yeter de artar bile.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 129) (Devam)

2.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/277), 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 130) (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, evet, 13'üncü maddeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, programımız gereğince bugünkü görüşmeler tamamlanmıştır.

Programa göre, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin oylanmamış maddeleri ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin maddelerini görüşerek oylarını yapmak için, 19 Aralık 2019 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.24

VII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, yazılı soru ve Meclis araştırması önermeleri ile kanun tekliflerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/21725)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Sayın Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. Maddeleri gereğince arz ederim.
21.11.2019

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

1 – 27. Dönemin başlangıç tarihi olan 7 Temmuz 2018 tarihinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına; kaç kanun teklifi, kaç soru önergesi ve kaç meclis araştırma önergesi getirilmiştir?

2 – 27. Dönemin başlangıç tarihi olan 7 Temmuz 2018 tarihinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar tarafınıza gelen kanun tekliflerinin kaç komisyonlara gönderilmiştir? Bu tekliflerin kaç genel kurula getirilmiştir? Bunların kaç kabul edilmiş kaç reddedilmiştir? Bu tekliflerin sahibi siyasi parti gurupları hangileridir?

3 – 27. Dönemin başlangıç tarihi olan 7 Temmuz 2018 tarihinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar Meclis araştırması için tarafınıza iletilen kaç teklif bulunmaktadır? Bunların kaç genel kurulda görüşülmüştür? Kaç kabul edilmiş ve kaç reddedilmiştir? Kabul edilen ve reddedilen araştırma önergelerinin konu başlıkları nedir?

4 - 27. Dönemin başlangıç tarihi olan 7 Temmuz 2018 tarihinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar tarafınıza iletilen soru önergesi sayısı kaçtır? Hangi siyasi parti gurubu kaç soru önergesi vermiştir? Bu önergelerin kaç yanıtlanmış kaç yanıtlanmamıştır? Bahsi geçen soru önergelerinden kaç Meclis Başkanlığına uygun görülmeyerek iade edilmiştir? Bunların konuları nelerdir?

5 - 27. Dönemin başlangıç tarihi olan 7 Temmuz 2018 tarihinden, önergenin yanıtlandığı tarihe kadar sırasıyla belirtmek üzere; hangi Bakanlığa kaç soru önergesi gönderilmiştir? Bakanlıklar ayrı ayrı belirtmek üzere; ilgili bakanlık bunların kaçını yanıtlanmış kaçını yanıtızsız bırakmıştır? Yasal süresi içerisinde yanıtlanan soru önergesi sayısı kaçtır ve bu Bakanlıklar hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

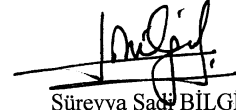
Sayı : 43452547-120.07- 564374
Konu : Soru Önergesi

18.12.2019

Sayın Alpay ANTMEN
Mersin Milletvekili

İlgi : 25.11.2019 tarihli ve 7/21725 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Yazılı soru ve Meclis araştırması önermeleri ile kanun tekliflerine ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1.- 18.12.2019 tarihi itibarıyla, 27. Yasama Dönemi'nde TBMM Başkanlığına 2.491 kanun teklifi, 22.709 yazılı soru önergesi ve 2.316 Meclis araştırması önergesi sunulmuştur.

Cevap 2.- 18.12.2019 tarihi itibarıyla, 27. Yasama Dönemi'nde TBMM Başkanlığına sunulan kanun tekliflerinin son durumları ve kanun tekliflerinin sahibi milletvekillerinin mensubu buldukları siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Kanun Teklifi Sahibi Milletvekillerinin Mensubu Buldukları Siyasi Parti	Toplam	İade Edilen	Geri Alınan	Komisyonunda Bulunan	Gündemde Bulunan	Gündeme Girmeyi Bekleyen	Kanunlaşan	Karar Olan
Adalet ve Kalkınma Partisi	199	-	-	52	85	11	50	1
Cumhuriyet Halk Partisi	1.786	3	1	1.782	-	-	-	-
Halkların Demokratik Partisi	117	19	-	98	-	-	-	-
Milliyetçi Hareket Partisi	198	-	1	197	-	-	-	-
İyi Parti	183	1	-	182	-	-	-	-
Saadet Partisi	1	-	-	1	-	-	-	-
Büyük Birlik Partisi	4	-	-	4	-	-	-	-
Türkiye İşçi Partisi	2	-	-	2	-	-	-	-
Bağımsız	1	-	-	1	-	-	-	-
Toplam	2.491	23	2	2.319	85	11	50	1

Cevap 3.- 18.12.2019 tarihi itibarıyla, 27. Yasama Dönemi'nde TBMM Başkanlığına sunulan Meclis araştırması önergelerinin son durumları ve önerge sahibi milletvekillerinin/grup başkanvekillerinin mensubu buldukları siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Meclis Araştırması Önergesi Sahibi Milletvekillerinin/Grup Başkanvekillerinin Mensubu Buldukları Siyasi Parti	Toplam	İade Edilen	Mükerrer Olduğundan İşleme Alınmayan	Gelen Kağıda Girilmeden İşlemden Kaldırılan	Geri Alınan	Meclis Araştırması Kabul Edilen	Meclis Araştırması Kabul Edilmeyen	İşlemden Bulunan	Gündemde Bulunan
Adalet ve Kalkınma Partisi	19					9			10
Cumhuriyet Halk Partisi	1.380	11	3			13		19	1334
Halkların Demokratik Partisi	533	58	4			7		7	457
Milliyetçi Hareket Partisi	117				1	9			107
İyi Parti	267			1		7	1	3	255
Toplam	2.316	69	7	1	1	45	1	29	2.163

Meclis araştırması açılması kabul edilen toplam 45 önerge den:

- 6'sının birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 5'inin birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunmasında, Bunların Üretiminde ve Pazarlanmasında Karşılaşılan Sorunlar ile Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 12'sinin birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; ALS, SMA, DMD, MS Hastalıklarında ve Kesin Tedavisi Bilinmeyen Diğer Hastalıklarda Uygulanan Tedavi ve Bakım Yöntemleri ile Bu Hastalıklara Sahip Kişiler ve Yakınlarının Yaşadıkları Sorunların ve Çözümlerinin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 6'sının birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Hayvanların Haklarının Korunması ile Hayvanlara Eziyet ve Kötü Muamelelerin Önlenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 7'sinin birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Bilişim Teknolojileri Bağımlılığının Etkilerinin İncelenerek Olası Zararlarının Bertaraf Edilmesi ve Bu Teknolojilerin Kontrollü Kullanımının Sağlanması İçin Yapılması Gerekenlerin Saptanması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,
- 9'unun birleştirilerek görüşülmesi ve Genel Kurul tarafından kabul edilmesi neticesinde; Rabia Naz Vatan Başta Olmak Üzere Şüpheli Çocuk Ölümlerinin Araştırılması ve Bu Konuda Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu,

kurulmuştur. İyi Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, emeklilikte yaş şartını sağlayamayan vatandaşların yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilen 10/340 esas numaralı Meclis araştırması önergesi Genel Kurul tarafından kabul edilmemiştir.

Cevap 4.- 18.12.2019 tarihi itibarıyla, 27. Yasama Dönemi'nde TBMM Başkanlığına sunulan soru önergelerinin son durumları ve önerge sahibi milletvekillerinin mensubu buldukları siyasi partilere göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Soru Önergesi Sahibi Milletvekillerinin Mensubu Buldukları Siyasi Parti	Toplam	İade Edilen	Mükerrer Olduğundan İşleme Alınmayan	Gelen Kağıda Girmeden Geri Alınan	Gelen Kağıda Girdikten Sonra Geri Alınan	Süresi İçinde Cevaplanan	Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	Cevaplanmayan	İşlemede Bulunan
Cumhuriyet Halk Partisi	16.719	63	218	27	3	1.487	6.510	8.084	327
Halkların Demokratik Partisi	3.472	211	15	5		158	571	2.441	71
Milliyetçi Hareket Partisi	531					37	218	235	41
İyi Parti	1.863	1	2	1		133	735	901	90
Saadet Partisi	92					6	36	48	2
Türkiye İşçi Partisi	11	1					4	5	1
Demokrat Parti	4						1	2	1
Bağımsız	17					2	10	5	
Toplam	22.709	276	235	33	3	1.823	8.085	11.721	533

TBMM Başkanlığına sunulan yazılı soru önergeleri, Anayasa'nın 138'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 67, 96 ve 97'nci maddeleri ile Anayasa ve İçtüzük'te öngörülen emredici diğer hükümlere uygunluk bakımından incelenmekte ve yapılan değerlendirme sonucunda işleme alınmakta veya sahibine iade edilmektedir. İade edilen soru önergelerinin konularına ilişkin bir veri tutulmamaktadır.

Cevap 5.- 18.12.2019 tarihi itibarıyla, 27. Yasama Dönemi'nde TBMM Başkanlığınca muhataplarına gönderilen soru önergelerinin son durumları ve bakanlıklara göre dağılımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Muhatap	Toplam	Geri Alınan	Süresi İçinde Cevaplanan	Süresi Geçtikten Sonra Cevaplanan	Cevaplanmayan	İşlemede Bulunan
Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)	5.362	2	488	1.426	3.343	103
Adalet Bakanlığı	2.199		46	92	2.027	34
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	1.558		28	252	1.223	55
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	1.338		47	566	687	38
Dışişleri Bakanlığı	550		17	489	33	11
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	570		123	356	70	21
Gençlik ve Spor Bakanlığı	568		86	411	66	5
Hazine ve Maliye Bakanlığı	779		5	368	388	18
İçişleri Bakanlığı	1.601		36	384	1.152	29
Kültür ve Turizm Bakanlığı	674		52	425	169	28
Milli Eğitim Bakanlığı	1.236		167	817	216	36
Milli Savunma Bakanlığı	410		9	333	60	8
Sağlık Bakanlığı	1.543	1	14	208	1.270	50
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	376		64	237	68	7
Tarım ve Orman Bakanlığı	1.775		17	855	854	49
Ticaret Bakanlığı	460		161	264	24	11
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	1.038		345	602	62	29

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 3

37'NCİ BİRLEŞİM
18 ARALIK 2019 ÇARŞAMBA
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 9 Aralık 2019 Pazartesi günü gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması, bütçe görüşmelerine 9 Aralık 2019 Pazartesi günü saat 12.00'de başlanması; Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar, resmi tatil günleri dahil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam olunması,

Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 20 Aralık 2019 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu birleşimde Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin görüşmelerinin bitimine kadar çalışmalarına devam olunması,

Başlangıçta bütçenin tümü üzerindeki görüşmelerde Yürütme adına yapılacak sunuş konuşmasının süreye tabi tutulmaksızın yapılması, gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye de seksener dakika söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), kişisel konuşmaların ise onar dakika ile sınırlandırılması,

Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 8 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın TBMM Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe Kanunu Teklifi ve Kesin Hesap Kanunu Teklifinin maddelerinin oylanması,

Gruplar ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütme adına yapılacak konuşmaların; 5'inci ve 6'ncı turlarda altmışar dakika, (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); diğer turlarda yetmişer dakika (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir); kişisel konuşmaların beşer dakika olması; kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'nci maddesine göre biri lehte, biri aleyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve İçtüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi halinde görüşlerini bildirmek üzere Yürütmeye altmışar dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir), İçtüzük'ün 86'nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların ise onar dakika olması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 3.12.2019 tarihli 25'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun çalışma günlerinin dışında 21 Aralık 2019 Cumartesi günü saat 12:00'de toplanması ve 131 Sıra Sayılı Karma Komisyon Raporunun görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 16.12.2019 tarihli 35'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* **Rabia Naz ve Şüpheli Çocuk Ölümlerini Araştırma Komisyonu**

18.12.2019 Çarşamba - Saat: 13.00

* **Plan ve Bütçe Komisyonu**

18.12.2019 Çarşamba - Saat: 17.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

37^{NCİ} BİRLEŞİM

18 ARALIK 2019 ÇARŞAMBA

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 129) 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/278) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtım tarihi: 06.12.2019) (X)

2.- (S. Sayısı: 130) 2018 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Olarak Hazırlanan 2018 Yılı Genel Uygunluk Bildirimi ile 2018 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 189 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2018 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2018 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/871), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2018 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/881), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller (Gider ve Gelir Cetvelleri) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtım tarihi: 06.12.2019) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

10'uncu Gün

18.12.2019 ÇARŞAMBA

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

-2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin 13'üncü maddesine kadar (13'üncü madde dâhil) oylanması.

TBMM Basımevi/2019